

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నీవేదిక

OFFICIAL REPORT

శుక్ర వారము, జూలై 2, 2004

12 వ శా. స. I (II) స. వాల్యూం -- III నంబరు -- 3

శక సంవత్సరము - 1926, ఆషాఢం - 11

FRIDAY, THE 2nd JULY, 2004

12 L.A. I (II) S. VOL-- III No. - 3

11 - Ashada , 1926 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ సి. నర్సింహరెడ్డి శ్రీ బి. వేదవ్యాస డా. జి. కుతూహలమ్మ శ్రీ డి. శ్రీధర్ బాబు శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుల్జానంద సింగ్
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీమతి వి. జయకుమారి
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. వెంకటరామారావు శ్రీ ఎస్.ఆర్.సి. సర్వరాజు శ్రీ బి. పద్మరెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఐ. రాధాకృష్ణమూర్తి శ్రీ ఎస్. వెంకట్‌ఎస్ శ్రీ ఎస్. రాజ సదారాము శ్రీ యు. జగదీశ్వర్ శ్రీ ఎన్. అంజయ్ శ్రీ డి.శివరావు శ్రీ ఎం. పాండురంగాచార్య
చిఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ డి. సర్వింహలు

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
అధికార నివేదిక

(పన్నండవ శాసనసభ)
(మొదటి సమావేశం కాలంలోని రెండవ సమావేశపు తొమ్మిదవ రోజు)
శుక్ర వారము, జూలై 2, 2004
సభ నెం. గం. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది
(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో పున్మారు)

2-7-2004

విషయ సూచిక

1. ఎన్నికెన సభ్యుల ప్రమాణము లేక ప్రతిజ్ఞానీవ్యకారము
2. సభకు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రాహ సమాధానములు

3. స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలు
  4. జీరో అవర్
  5. అర్జీల సమర్పణ
  6. ప్రత్యేక ప్రస్తావం
గతంలో విద్యుత్ ఉద్యమంలో బలైపోయిన ముగ్గురు అమర వీరులకు ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇప్పుడము గురించి
  7. సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రము
గతంలో విద్యుత్ ఉద్యమంలో బలైపోయిన ముగ్గురు అమర వీరులకు ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇప్పుడము గురించి
  8. 2004-2005వ సంవత్సరానికిగాను ఆదాయ, వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై చర్చ
-

ఎన్నికెన సభ్యుల ప్రమాణము లేక ప్రతిజ్ఞాస్వీకారము

MR. SPEAKER : Oath of Affirmation by Dr. P. Shankar Rao.

(Dr. P. Shankar Rao took Oath of Affirmation in the name of God.)

MR. SPEAKER : Now, Question No. 34. Minister for School Education.

సక్షిప్తపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రాప సమాధానములు
కరీంసగర్ జిల్లాలో డి.యస్.సి.చే ఎంపికైన అభ్యర్థులు

ప్రశ్న నెం . 71(34)

శ్రీ కొమిండ్లై రాములు (మెట్టపల్లి) - గౌరవనీయులైన పాతచాల విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

ఎ) 1998 సంవత్సరం డీఎస్సి లో అర్థత పొందిన వారిని ఇప్పటి పరకు కూడా ఉపాధ్యాయులుగా పోస్ట్‌ఐంగు ఇప్పని విషయం వాస్తవమేనా?

బి) కరీంసగర్ జిల్లాలో ఇంతవరకు పోస్ట్‌ఐంగు ఇప్పని అభ్యర్థుల సంఖ్య ఎంత?

సి) 1983-84, 1984-85 సంవత్సరాలలో అరు సెలల క్రావ్ కోర్సును పూర్తి చేసిన ప్రత్యేక శిక్షణ పొందిన ఉపాధ్యాయులకు 1996-97 సంవత్సరంలో పోస్ట్‌ఐంగులు ఇప్పని విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

డి) అయితే అందుకు గల కారణాలేమిటి?

పాతచాల విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీమతి ఎన్. రాజులక్ష్మి) :

ఎ) లేదండీ. 1998 డీఎస్సిలో ప్రకటించిన పద్ధతిలను అర్థాలైన అభ్యర్థులతో భర్త చేయడం జరిగింది.

బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

సి) 1983-84, 1984-85 సంవత్సరాలలో కరీంసగర్ జిల్లాలో 51 మంది ప్రత్యేక టిటిసి అభ్యర్థులు శిక్షణ పొంది టిటిసి పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణాలైనారు. ఎన్చిటి పద్ధతిలో ప్రతిభ ఆధారంగా 1998 డీఎస్సి లో వారిని ఎంపిక చేయడం జరిగింది.

డి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కొమిండ్లై రాములు: అధ్యక్షా, ఈ డీఎస్సిలో క్వాలిఫై అయిన అభ్యర్థులు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసినపుడు - ఒక కమిటీ వేసి ఎగ్గుమిన్ చేస్తామని చెప్పి ఒక way out చేసినట్లున్నారు. ఈ విషయంపై కమిటీ పరిశీలించిన తర్వాత అందరినీ అబ్బార్పు చేస్తామన్నారు. 1983-84 లో శిక్షణ పొందిన చాలా మంది అభ్యర్థులకు ఈవిధంగా కాలయాపన చేయడం వల్ల వారికి వయోపరిమితి మించి పోయింది, వారికిపుడు 44, 45 ఏళ్ళ పయసు వచ్చింది. కాబట్టి వారి విషయంలో relaxation ఇచ్చి అబ్బార్పు చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎన్నికల ముందు, తర్వాత కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయంపై స్పుందించి ఒక మిటి వేసి క్వాలిఫై అయిన డీఎస్సి అభ్యర్థులను, అలగే సైపాల్ ట్రైయినింగ్ తీసుకున్న వారిని అబ్బార్పు చేస్తామన్నారు. కావున కొంత త్వరగా ఎబ్బార్పు చేసే ప్రయత్నం చేస్తారా? దయచేసి మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. బీ. బీవన్ రెడ్డి(జగిత్యాల): అధ్యక్షా, ఈ కరీంసగర్ జిల్లాకు సంబంధించి 1998 డీఎస్సి ఎంపికలో లోకల్, నాన్ లోకల్ కోటాను అబ్బార్పు చేయకపోవడం వల్ల, రోస్టర్ సిస్టం అబ్బార్పు చేయకపోవడం వల్ల జరిగినటువంటి అవకతవకల దృష్టా, అటు పంటి పరిస్థితులలో న్యాయస్థానం అందులో ఇంటర్వీఫియర్ అయింది. ఆ కోర్సు ఉత్తర్వుల మేరకు ఎవరిక్షేత్రముందు ఎంపిక ఉత్తర్వులు అందజేయడం జరిగిందో ఆ నియామక ఉత్తర్వులను రద్దు చేసి మళ్ళీ వేరే నియామకాలు ఇప్పడం జరిగింది. దాని పర్యవసానమే కొన్ని జిల్లలలో ముందు ఎంపికైన ఉపాధ్యాయులు ఆందోళన చెందడం జరుగుతోంది. ఎప్పుడైతే న్యాయస్థానం జోక్యం చేసుకుని సెలెక్షన్ ను రెడ్డిపై చేసిందో, ఆవిధంగా అవకతవకలు జరగడానికి బాధ్యత్వాలైన అధికారులపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి? తమకు ఇంజినీయర్ జరిగిందే అభిప్రాయం అభ్యర్థుల్లో పుంది. ముందు సెలెక్షన్ అయిన వారి నియామకాలను రద్దు చేసే ఆ స్థానంలో వేరే వాళ్ళకు ఇచ్చారు. దాంతో వాళ్ళ అందోళన చెందుతున్నారు. వాస్తవంగా 1998లో కరీంసగర్ జిల్లాలో జరిగిన ఒర్జనల్ సెలెక్షన్ ఏమిటి? అందులో జరిగిన పొరపాట్లు ఏమిటి? వీటిని ఎగ్గుమిన్ చేయడానికి దయచేసి మీరు ఒక ఎంప్టేర్ కమిటీ వేయండి, కమిటీ వేసి అవకతవకలకు బాధ్యత్వాల మీద చర్యలు తీసుకోండి. Any how, G.O. Ms.

No. 610 is coming in our way. Observing Local and Non-Local Quota is a very pertinent issue. అక్కడ పున్న అధికారులు లోకల్, నానోకల్ కోటాను అబ్బర్వ చేయకుండా డీనిమేట్ కావడం వల్ల రోష్టర్ సిస్టంను సరిగా పాటించపో వడం వల్ల డిఎస్సి ఎంపికలో అవకతవకలు జరిగి అభ్యర్థులు సష్టోయారు. అలాగే ఉదాహరణకు సెలెక్షన్ కమిటీలో సబ్సెట్ ఎవ్వ పట్ ఒకరుండాలి, కానీ అందులో లేరు. కరీంసగర్ జిల్లాలో ఇది ఒక పెద్ద సమస్య అయి కూర్చుంది. 1998 డిఎస్సిలో ముందు ఎంపికైన ఉపాధ్యాయులను మళ్ళీ ఉద్దోగాల నుంచి తొలగించారు కాబట్టి వారు ఆందోళన చెందుతున్నారు. కావున వాళ్ళకు అవకాశం కల్పించేందుకు వెంటనే ఒక ఎంక్షెర్ కమిటీని వేసి అవకతవకలకు బాధ్యతైన అధికారుల మీద చర్యలు తీసుకోవ లసిన అవసరం వుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ జి. దేముడు (చింతపల్లి): అధ్యక్ష, జీవ్ రెడ్డి గారు కేవలం వారి కరీంసగర్ జిల్లా గురించి మాత్రమే చెప్పారు. ఇది అన్ని జిల్లాలకు సంబంధించింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అపోజిషన్లో పున్నపుడు హామీ ఇచ్చారు. మా విశాఖపట్టం జిల్లాకు సంబంధించి డిఎస్సిలో సెలెక్షన్ అయిన వాళ్ళందరూ కలిసి వారికి ఒక మెమోరాండమ్ ఇప్పడం జరిగింది. విషయాన్ని పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకుంటామని స్పష్టమైన హామీ ఇచ్చారు. కావున దయచేసి ఈ డిఎస్సి పోస్టులను ఎస్టార్గో ఫిలస్ చేస్తారో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ నోముల నరసింహాయ్ (నడ్కల్): అధ్యక్షా, ఈ 1998-99 డిఎస్సి కు సంబంధించిన టీచర్ల పరిస్థితి అధ్వాన్సుంగా వుంది. ఎలాగూ మీరు డిఎస్సి కండక్ట చేసి ఎపాయింట్మెంట్ ఇస్తున్నారు కాబట్టి డిఎస్సి లో అర్పుతే వీళ్ళను అబ్బర్వ చేసి టీచర్ పోస్టులు ఇప్పడానికి ఏమైనా అవరోధాలున్నాయా? దయచేసి తెలియజేయాలి. ఈసిధంగా ఎభ్యార్బ్ చేసు కుంటే వాళ్ళకు కొంత ఉపశమనం కలుగుతుంది. 1998 డిఎస్సి కి సంబంధించి కొంత మంది సెలకు రూ. 398 లు తీసుకునే టీచర్గానే మిగిలిపోయారు. ఇది కనీస వేతనం కూడా కాదు, మూడు రోజుల కూలి. ఇందులో ఫిలుల్ అయిన వారికి పోస్టులిచ్చారు, అలాగే కోర్టుకు వెళ్లిన వారికి కూడా ఇచ్చారు. అయితే కొంత మంది విషయంలో **Records not traced out** అని చెప్పి పోస్టోంగ్స్ ఇప్పటేదు. అధ్యక్షా, ఈ విషయం గురించి నేను సెక్రటేరియట్కు చెప్పులరిగేలా తరిగాను . రికార్డులు **trace out** కాక పోవడానికి మనం కారణం కాదు, ఆ ప్రభుత్వంలో పున్న అధికారులే. **Till today, they are in service.** ఫిలుల్ అయిన వారికి ఇచ్చారు గాని అర్పుతేవన వారికి ఇప్పటేదు. రికార్డులు దొరకలేదని చెప్పి వీళ్ళ తప్పును వాళ్ళ మీద పెట్టారు. ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ గారి దగ్గరికి వెళ్లి ఈ విషయంపై రిపీటెండ్గా పందసార్లు రెప్రజెంట్ చేశాను. దీంట్లో ప్రభుత్వానికి పచ్చే సష్టుం ఏమీ లేదు. ఇది ప్రోసీ జర్కు వ్యతిరేకం కూడా కాదు. దయచేసి ఈ విషయాలను స్పష్టం చేయాలని మంత్రిగారిని మీద్వారా కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాజ్యలక్ష్మి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కొమిండ్రీ రాములుగారు మాటల్చడుతూ, ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయంపై ఒక కమిటీ వేస్తామన్నారు, దాని గురించి చెప్పుమన్నారు. అలాగే గౌరవ సభ్యులు జీవ్ రెడ్డిగారు, దేముడు గారు ఈ సబ్సెట్ మీద మాటల్చడుతూ ఒక్కొక్క పాయింట్ను క్లియర్ చేయమని అడగడం జరిగింది. ఇది అనలు మొదటి సుంచి ఎలా ప్రారంభించబడింది, ఇది ఎలా పరిపూర్ణానికి నోచుకోకుండా పెండిగులో పడిపోయిందనే మొత్తం విషయాన్ని ఒకటి, రెండు నిముషోలలో చెబుతాను .

ఉ.8.40

డిఎస్సి ప్రకటన 1998వ సంవత్సరం మార్చి 15వ తేదిన వెలువడింది. 1998 ఏప్రిల్ 19, 20 వ తేదిలలో పరీక్షలు నిర్వహించడం జరిగింది. మొత్తం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 37,340 ఉపాధ్యాయపోస్టులు నోట్లో చేయడం జరిగింది. దానిలో 28,055 పోస్టులను భర్తి చేయడం జరిగింది. 9,285 పోస్టులు భర్తి కాలేదు. ఆ పరీక్షకు 85 మార్కులు, ఇంటర్వ్యూకు 15 మార్కులు కేటాయించబడ్డాయి. ఇంటర్వ్యూకు పిలవడానికి అర్థత మార్కులను నీర్దేశించడం జరిగింది. ఒసి క్యాటగిర్

అభ్యర్థులకు 50 మార్గులు, బిసి క్యాటగిర్ అభ్యర్థులకు 45 మార్గులు, ఎన్సి, ఎస్టి క్యాటగిర్ అభ్యర్థులకు 35 మార్గులు కేటాయించడం జరిగింది. డిఎస్‌సి 98 కి సంబంధించి ఇంటర్వ్యూ అర్థతలో ఐదు మార్గులు తగ్గించడం జరింగింది. బిసి క్యాటగిర్ అభ్యర్థులకు 45 మార్గులు, బిసి క్యాటగిర్ అభ్యర్థులకు 40 మార్గులు, ఎన్సి, ఎస్టి క్యాటగిర్ అభ్యర్థులకు 30 మార్గులు నీర్దేశించడం జరిగింది. ఈ మార్గులు టీచర్స్‌ను నియమించడానికి అర్థమైనవి కాదు. కేవలం ఇంటర్వ్యూకు పిలవడానికి మాత్రమే అర్థమైనవి. డిఎస్‌సి 98కి సంబంధించి అర్థమైన అభ్యర్థులను ఫిలస్ చేయడం జరిగింది. 1:3 నిష్పత్తిలో ఇంటర్వ్యూకు పిలిచారు. కరీంనగర్ జిల్లాలో డిఎస్‌సి 98 క్రింద వివిధ క్యాటగిర్లలో 2,333 పోస్టులను నోటిష్యూ చేయగా 1473 పోస్టులను భర్తీ చేయడం జరిగింది. అర్థత గల వారు దొరికనందున వివిధ క్యాటగిర్లలో 860 పోస్టులు భర్తీ చేయబడలేదు. భర్తీ కాని పోస్టుల గురించి వారు ట్రైన్ చేశారు. బిసి పుమెన్ 89, బిసి-ఎ పుమెన్ 34, బిసి-బి పుమెన్ 37, బిసి-డి పుమెన్ 4, ఎన్సి జనరల్ 258, ఎన్సి పుమెన్ 191, ఎస్టి జనరల్ 138, ఎస్టి పుమెన్ 73, పిహాచెసి పుమెన్ 18, ఎస్క్స్ సర్వీస్ పుమెన్ 18 మొత్తం 860 పోస్టులు అర్థత లేనందు వల్ల భర్తీ కాలేదు. టీచర్స్ పోస్టుల నియమకాలలో లోకల్, నాన్ లోకల్ అనే సబ్క్లక్స్‌గా వచ్చింది. ఆ నిష్పత్తి 70:30గా పాటించడం జరిగింది. రోఫ్సర్ విధానాన్ని పాటించాము. బిసిలు, వికలాంగులు సరళింపబడతారు.

శ్రీ టి.జీవ్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని స్పృసిఫిక్‌గా అడిగాను. కోర్పు ఇంటర్వ్యూయర్ కావడంతో సెలెక్షన్ అయిన ఉత్తర్వులు పొందిన అభ్యర్థులు తోలగించబడ్డారు. దాని పర్యవసానంగా అందోళన వ్యక్తమయింది. దాని గురించి చెప్పలేదు. లోకల్, నాన్ లోకల్ రేపియో 70:30 కాకుండా 85:15 రేపియో ఉంటుంది.

శ్రీ కొమింద్రెడ్డి రాములు: గత ప్రభుత్వంలో జరిగిన మిస్ట్రీస్‌ను ముఖ్యమంత్రిగారు సరిదిద్దుతామని లీడర్ ఆఫ్‌ది అపోజిషన్‌గా గ్రామ గ్రామాలలో వెళ్లినపుడు చెప్పడం జరిగింది. వారు వెంటనే స్పుందించి కమిటీ వేయడం జరిగింది. మరల కమిటీ వేయడం, ఎంట్యోరీలు వేయడం, కోర్పులు, కచేరీలు అనకుండా త్వరగా చేయాలని కోరుతున్నాను. నెన్న మీ ద్వారా కరీంనగర్ నిజమాబాద్ వయా మెటపల్లి రైలు వేయడానికి చర్చలు తీసుకోవాలని రెక్వెషన్ చేస్తే వెంటనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు ప్రధానమంత్రిగారికి నిన్న సాయంత్రం రిప్జింటీషన్ ఇచ్చారు. చాలా సంతోషం . పనిచేసే ప్రభుత్వాన్ని అభీనందిస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు హాస్‌లో ఉన్నారు కాబట్టి కట్ ఆఫ్ డేట్ చెప్పి, ఆ లోపల అబ్సొర్బ్ చేయాలని కోరుతున్నాము. వన్స్ ఫర్ ఆర్ దీనిని సార్వ చేయాలని కోరుతున్నాము. ఆ కేసులను బయటకు తీసి లోక్ అదాలత్, చీఫ్ సెక్రటరీ, ఎడ్యూకేషన్ వారు, మినిష్టరుగారు టీక్స్ చేయాలి. ఈ సమస్యను పరిష్కరించాలని, వీలాతుందో, కాదో చెప్పాలని డైరెక్ట్ సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎన్.రాజ్యలక్ష్మి: గౌరవనీయులు జీవ్ రెడ్డిగారు, కొమింద్రెడ్డి రాములుగారు అడిగిన ప్రశ్నలకు సంబంధించి ఆ అభ్యర్థుల గురించి వారు పడే ఇఖ్బందుల గురించి , నిర్ణయాల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు సందేశం ఇప్పడం జరిగింది. నా అధ్యక్షతన ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసి, న్యాయం చేయాలనే ఆలోచనతో ఉన్నాము. ఆ కమిటీలో ప్రీన్షిపల్ సెక్రటరీ, పాతశాల నిద్యాశాఖ, కార్యదర్శి అర్థికశాఖ, జిఎడి సర్వీసెస్ సెక్రటరీ, జె.ఎస్. నిద్యాశాఖ, కమీషనర్ సంచాలకులు నిద్యాశాఖ వారు ఈ కమిటీలో ఉన్నారు. వారందరితో జూన్ 23వ తేదిన ప్రధమ సమావేశం జరిగింది. దానిలో కొన్ని సూచనలు చేయడం జరిగింది. దాని మీద తగు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. మరొక్క సిటింగ్ కూర్చుని డిస్ట్రిక్ట్ చేస్తాము. 1998లో స్టోర్ చేస్తే 1996, 1989 న సంపత్తురం పరకు కూడా పోతుంది. చాలా ప్రాభుమెటీక్‌గా తయారైంది. వారందరికి తగు న్యాయం చేయాలంటే కూలంకుంగా చర్చించి తగు నిర్ణయం తీసుకుని న్యాయం చేయాలనే ఆలోచనతో ఉన్నామని తెలియ చేస్తున్నాము.

గిడ్డంగుల సంప్రదా ప్రవేటు గిడ్డంగులను లీజకు తీసుకొనుట

ప్రశ్న నెం. 72(192)

శ్రీ తోట గోపాల కృష్ణ (పెద్దపురం)- గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియ చేస్తారా:

పంచాయితీశాఖామాత్రులు (శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి):

- అ. అవునండీ.
 ఆ. అవునండీ.
 ఇ. లేదండీ. భారత ఆహార సంస్థ, వాస్తవంగా ఉంచే నిలవతో సంబంధం లేకుండా మొత్తం సాముర్ఖ్యానికి అంధప్రచేష్ణ రాష్ట్ర గిడ్డంగుల సంస్కర స్టోరేజి ఛార్జీలను చెల్లిస్తున్నందున సదరు చర్చ వల్ల ఎలాంటి నష్టం రావడం లేదు.

శ్రీ తోట గోపాలకృష్ణ అధ్యక్షుడు, ఇందులో ఎఫ్సిపి వారు, ఎన్డబ్లూఫ్సీ వారు, బ్యాంకు వారు ఒక అగ్రమెంట్కు వచ్చారు. అది రెండు రూపాయల చొప్పున నిండినా, నిండకపోయినా ఎన్సెఫ్టటికి ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో చేశారు. కానీ పాత గోడాన్సు ఉన్న వారందరికి రు.1.50 పైనల చొప్పున ఇచ్చారు. అందులో 50 పైనలు నష్టం వస్తుందా, లేదా? అదే విధంగా ఎఫ్సిపి వారు మొట్టమొదట ట్రై ప్రెస్ట్రోట్ అగ్రమెంట్కు వచ్చారు. ఈ రోజు ఎఫ్సిపి వారు రు.2 ల చొప్పున ఇవ్వడానికి కూడా అంగీకరించారు. ఎన్డబ్లూఫ్సీ వారికి బద్దెన అంతా పదుతుంది కాబట్టి నష్టం వస్తుంది. మన కన్స్టిక్షన్ ట్రైమెలో 75 లక్షలు అపుతుంది. ఒక్కొక్క గోడాన్సుకు 75 లక్షలో 25 శాతం సబ్సిడీ ఇచ్చారు. అంటే 18 లక్షలు సబ్సిడీ ఇచ్చారు. దానికి కూడా ఎంత లాన్ వస్తుందో అర్థం చేసుకోండి. మనకు 20 లక్ష మెట్రిక్ టన్సుకు పూర్వం గోడాన్సుకు ఇచ్చేవారు ఈ రోజు ఆ గోడాన్సు నుండి తీసుకువచిచ్చి కొత్త గోడాన్సుకు చేయడం వల్ల పాత గోడాన్సు మూల పడినాయి. ఏమి చేయాలో తెలియడం లేదు. ప్రభుత్వం వారు నిరుద్యోగులకు అందరికి ఏ విధమైన సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో గోడాన్సు, కొత్త పర్స్ అయినా ఇవ్వాలని అనుకున్నారు. నిరుద్యోగులకు ఇచ్చే రాయితీ ఇంకోకరికి, ఎవరికొనా ఇచ్చారా? పేరు చెప్పగలరా?

శ్రీ కె.సత్యనారాయణ(తాడేపల్లి గూడం): అధ్యక్షా, తాడేపల్లిగూడం పట్టణంలో స్టేట్ వేర్ హౌసింగ్ కార్పొరేషన్, సెంట్రల్ వేర్ హౌసింగ్ కార్పొరేషన్, ఎఫ్సిఐ, పుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా కాని సినిల్ సమైక్య సంబంధించిన ప్రభుత్వ గోడాన్లు

సుమారు లక్షాయాబై వేల టన్సు కెపోసిటీది ఉంది. మా పశ్చిమ గోదావరిలో రైన్ మిల్స్ ఇండస్ట్రీస్ ఎక్కువ. దానికి సంబంధించిన పుడ్ కార్బోరేఫన్ డిస్ట్రిక్ట్ అఫ్సు తాడేపల్లిగూడెంలో ఉండడం జరిగింది. దానికి సంబంధించి స్టోరేజ్ అంతా తాడేపల్లిగూడెంలో నిల్వ చేస్తున్నారు. ఈ మధ్య కాలంలో , గత ప్రభుత్వం కొత్తగా ప్రయువేటు వారికి 50 వేల టన్సు వేర్ హాసింగ్ ఫెసిలిటీస్ ఇప్పడం జరిగింది.

ఉ 8.50

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన వేర్ హాసింగ్ కార్బోరేఫన్లో వందలాది మండి వర్క్స్ అనేక సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్నారు. వీటిని ప్రైవేటు వారికి అప్పగించి, కొత్తవారిని నియమించుకున్నందువలన, ఎంతోకాలంగా అక్కడ పనిచేస్తున్న లేబర్ రోడ్డున పడిన పరిస్థితి వచ్చింది. కాబట్టి వారందరినీ ఆదుకోవలసిన అవసరం ప్రభుత్వానికి వుందని మీద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జే. రంగారెడ్డి (మిర్యాలగుడ): అధ్యక్షా, పుడ్ కార్బోరేఫన్ ఆఫ్ ఇండియా గోడాన్స్కావి, స్టోర్ వేర్ హాసింగ్ కార్బోరేఫన్ గోడాన్స్ కాని, సి.యం.యస్. గోడాన్స్ అనేకం పున్రవృటికి వాటన్నింటినీ ఖాళీగా పెట్టి ప్రైవేటు గోడాన్స్లో ఇష్టం వచ్చినట్లుగా స్టోర్ పిడుతున్నారు. దాని వలన కార్బైడుల మధ్యనే అనేక చేట్ల ఘర్షణలు జరుగుతున్నాయి. కోట్ల రూపాయలు సబ్సిడీ ఇచ్చి నిర్మించిన గోదాములను ఖాళీగా పుంచి, లక్షల కోట్ల రూపాయల సబ్సిడీ ఇచ్చి ప్రైవేటు వారిని బాగుచేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు? దీనిపైన మీరేమైనా ఆలోచిస్తున్నారా, లేదా? దీనిపైన ప్రజలలో, కార్బైడులలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి పుంది. కార్బైడుల మధ్య తగాదాలు జరుగుతున్నాయి. దయచేసి ప్రభుత్వం ఈ విషయాలపై లోతుగా పరిశీలించి అటువంటి పరిస్థితులు లేకుండా చేయడానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకుంటున్నారా లేదా అని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

గౌరవసభ్యుడు : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో స్టోర్ వేర్ హాసింగ్ కార్బోరేఫన్కు సుమారు నాలుగు లక్షల హోం కెపోసిటీ కలిగిన గోడాన్స్ పున్నాయి. ఇవన్నీ పుండగా గత ప్రభుత్వం ఏడు సంవత్సరాల లీజ్ అగ్రిమెంట్ బేసిన్ మీద ఇన్స్పెక్టర్ గోడాన్స్ను నిర్మించడం జరిగింది. దాని వలన సంస్కరు పున్న సాంత గోడాన్స్ అన్ని కూడా నిర్విర్యాపై పాడైపోయే స్థితిలో పున్నాయి. ఇవన్నీ కూడా పనికిరుకుండా పున్నాయి. అంతోకుండా జీవో నెంబరు 33 ద్వారా ఆ గోడాన్స్ము ప్రైవేటు వ్యక్తులకు అమ్మడానికి గత ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. దాని వలన ఆ సంస్కరో పనిచేస్తున్న ఎంతోమంది ఉద్యోగస్తులు, హామాలీలు రోడ్డున పడే పరిస్థితి వచ్చింది. అదే విధంగా లీజ్ అగ్రిమెంట్ కుదుర్చుకున్న గోడాన్స్ అన్ని కూడా తక్కువ సామర్థ్యం కలిగినందువలన పాడైపోయినవి. అందులో పనిచేసే దాదాపు 500 మంది ఉద్యోగస్తులను తొలగించబడడానికి నిర్ణయించడం జరిగింది. మీ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవి చేసేదేమిటంటే భారత ఆహార సంస్కరు ద్వారా పచ్చే సరుకులకు సాంత గోడాన్లు నిర్మించి ఆ సంస్కరో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగస్తులకు భద్రత కల్పించవలసిందిగా మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సున్నం రాజయ్ (భద్రాచలం): అధ్యక్షా, భద్రాచలం నియోజకవర్గములోని దుమ్మగూడెం, చర్ల మండలాలలోని ధాన్యంను సినిల్ సంస్కరులు వారు కొనుగోలు చేసినప్పుడు చాలా ఇఱ్పంది అవుతుంది. 500,1000 బస్తాలు రాగానే స్థలం లేక, గోడాన్స్ లేక చాలా ఇఱ్పంది అవుతుంది. ఆ సమయంలో సబ్-కలెక్టరు గారిని కాని, జిల్లా కలెక్టరు గారిని కాని సంప్రదిస్తే గోడాన్స్ను ప్రైవేటుకి తీసుకునే పరిస్థితి పుంది. చర్లలో గాని, దుమ్మగూడెంలో గాని, భద్రాచలంలో గాని గిడ్డంగులను నిర్మించి మిర్చిని, ధాన్యమును నిల్వ చేసుకునేందుకు ప్రభుత్వం దగ్గర ఏమైనా ప్రతిపాదన పుందా లేదా మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి (తుంగతుర్): అధ్యక్షా, స్టేట్ వేర్ హాసింగ్ కార్పొరేషన్ రాష్ట్రంలో పున్న కార్పొరేషన్లు అన్నిటికన్నా ఎక్కువ లాభాలు ఆర్థించే సంఘ. అయితే ఈ కార్పొరేషన్ ఎంత లాభంతో నడుస్తుంది? ఈ కార్పొరేషన్ గతంలో స్వీర్ణా అధారిటీకి రెండు కోట్లు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమేనా? ముఖ్యమంత్రి సహాయునిధికి 50 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చిన మాట కూడా వాస్తవమేనా? రాష్ట్రంలో ఈ విధంగా లాభాలతో నడుస్తున్న సంఘ ఇదొక్కటే కాబట్టి ఈ విధంగా ప్రైవేటు వారికి ఇచ్చినందువలన కొంత సష్టు భరించవలసి వస్తుస్వందున దాన్ఫైన ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా? ఈ విధంగా లాభాలతో నడుస్తున్న కార్పొరేషన్ను ఇంకా ఏమైనా చేయదలచుకున్నారా? ఈ విధంగా ప్రతి ఒక్కటే ధారాదత్తం చేసుకుంటూ పోతే కార్పొరేషన్కు సష్టులు వచ్చే అవకాశముంది. కాబట్టి మంత్రిగారిని మీ ద్వారా కోరేదీమిటంటే గత ప్రభుత్వం స్వీర్ణా అధారిటీకి రెండు కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చిన మాట, 50 లక్షల రూపాయలు ముఖ్యమంత్రి సహాయునిధికి ఇచ్చినది వాస్తవమేనా? ఈ కార్పొరేషన్ ఎంత లాభాలతో నడుస్తుందో మంత్రిగారు చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి (పంచాయితీ రాజ్ శాఖ) : అధ్యక్ష్, వాస్తవానికి 20 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు నిల్వ చేసే గోడాన్నీ కావాలని పుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా, గసర్కుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు అడిగారు. దాన్ఫైన మనం 17.10 లక్షల టన్నులు నిల్వ చేసే గోడాన్లు ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. యఫ్.సి.ఐ.వారు ప్రతి మెట్రిక్ టన్నుకు 30 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. దానిలో 12 రూపాయలు స్టేట్ వేర్ హాసింగ్ కార్పొరేషన్కు, 12 రూపాయలు ప్రైవేటు వారికి ఇస్తున్నారు. 10 రూపాయలు స్టోర్ మెయింటెన్స్కు, కెమికల్స్కు ఖర్చు అవుతుంది. ఒక్కొక్క మెట్రిక్ టన్నుపై 8 రూపాయలు నికర లాభం పుంది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో సష్టు అనే మాట ఇక్కడ ఉత్పన్నం కాదు. వాస్తవానికి ఇది లాభాలలో పుంది. లాభాలలో పున్నదానిని మూసివేసే ప్రతిపాదన పుందా అని గౌరవసభ్యులు అడుగుతున్నారు. గత ప్రభుత్వం మాత్రం లాభాలలో పున్న దానిని మూసివేయాలనే నిర్ణయాన్ని తీసుకోవడం జరిగింది. కానీ లాభాలలో పున్న సంఘను కొనసాగించాలనేది ఈ ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయం. అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారి సహాయునిధికి డబ్బు ఇప్పడం జరిగిందని కూడా ఈ సందర్భంగా మనవి చేసుకుంటున్నాము. లాభాలలో పున్న సంఘను మూసివేసే ప్రసక్తి లేదని, దానిని కొనసాగించి తీరుతామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి : అధ్యక్ష్, ఇంత లాభాలలో నడుస్తున్న సంఘను గత ప్రభుత్వం ఎందుకు మూసివేయదలచుకుందో చెప్పవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము. అదే విధంగా స్వీర్ణా అధారిటీకి మరియు ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధికి ఎంత డబ్బు ఇచ్చారో తెలియజేయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్ష్, చీఫ్ మినిషర్ రిలీఫ్ ఫండ్కు 50 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చిన మాట వాస్తవం. అదే విధంగా సేపసల్ గేమ్స్కు ఒక కోటి రూపాయలు, ఆప్రో-ఎసియన్ గేమ్స్కు ఒక కోటి రూపాయలు ఇప్పడం జరిగింది.

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి (శ్రీరత్నాబాద్): అధ్యక్ష్, దాదారు మూడు కోట్ల రూపాయలను తీసుకొని బాగా లాభాలను ఆర్థించే ప్రభుత్వ సంఘను ప్రైవేటు వారికి అప్పజిప్పడం సరికాదు. దినివలన ఎంతో మంది కార్బిక్లు నిరుద్యోగులపుతారు. మీరు దిన్నై ఏమైనా ఎంక్వయిరీ చేస్తారా? ప్రైవేటు వారికి ఎందుకు ఇప్పవలసి వచ్చిందో దీనిపై ఒక హాస్ కమిటీని వేసి, వివరాలను రాబట్టండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్ష్, దినిలో ముఖ్యమంత్రిగారి రిలీఫ్ ఫండ్కు ఒక కోటి రూపాయలు ఇప్పడం జరిగింది. దీనిని ఏ మాత్రం దుర్వానియోగపరిచే ప్రసక్తి లేదని. అదే విధంగా సేపసల్ గేమ్స్కు ఒక కోటి రూపాయలు, ఆప్రో-ఎసియన్ గేమ్స్కు ఒక కోటి రూపాయలు విరాళం ఇచ్చిన మాట వాస్తవం. గత ప్రభుత్వ అదేశాలపై వారు ఈ డబ్బును ఇప్పడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : దామోదర్ రెడ్డి గారు దయచేసి కూర్చోండి. ఇది క్వోశ్చన్ అవర్. మీరు అడిగిన ప్రశ్నకు మంత్రిగారు సమాధానం ఇష్టుడం జరిగింది.

ట.9.00

మిస్టర్ స్పీకర్: జనార్థన రెడ్డి గారు మీరు అడిగిన దానికి మినిస్టర్ గారు స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పారు. కాబట్టి మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఒక చిన్న రికాప్. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలన్నీ ధారాదత్తం చేయబడ్డాయి. ఆ విధంగా చేయడం వల్ల చాలా మంది నిరుద్యోగులయ్యారు. డైరక్టగా కాని ఇన్‌డైరక్టగా కాని సి.యం ఫండ్కి ఎంత మంది ఎంతెంత ఇచ్చారు? దాని మీర హాస్ కమిటీ వేయండి, బయటపడుతుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు(కుపుం): అధ్యక్షా, వేరీ హాజింగ్ కార్బోరేషన్లో మన వాట ఎంత, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వాట ఎంత? గడవిన ఆయిదారు సంవత్సరాలలో ప్రాఫిల్స్ ఎంత వచ్చాయి? ఏపియున్ గేమ్స్కి, ఆప్రో ఏపియున్ గేమ్స్కి, సేపసల్ గేమ్స్కి మనం కాకుండా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు చాలా కార్బోరేషన్ సుండి ఇప్పించారు, అది వాస్తవమేనా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ డి. పెంకటేశ్వరరావు(పర్మారు): అధ్యక్షా, ఆప్రో ఏపియున్ గేమ్స్ అని, సేపసల్ గేమ్స్ అని వాటికి లాభాలలో ఉన్నటువంటి కార్బోరేషన్ డబ్బును తీసుకురావడం వల్ల వివిధ రకాల వాటాలను స్పుండ్ చేసిన విధానాన్ని చూశాము. ఈ విధంగా ఒక సంస్కృతిని గత ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. రాబోయే రోజులలో ఇటువంటి విధానం కొనసాగించబడుతందా? లాభాలలో ఉన్నటువంటి కార్బోరేషన్ ని ప్రైవేట్ పరం చేయాలనే ఉద్దేశం ఏమైనా ఉందా? ఈ విధంగా అనేక మంది కార్బుకులు సష్టాయిన విధానం మనం చూస్తున్నాము.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి: అధ్యక్షా, మొత్తం ఈసాటికి 23 కోట్ల రూపాయలు లాభాలలో ఉంది. ఏ మాత్రం నష్టాలలో లేదు. దీనిలో స్టీల్ గవర్నమెంట్ పీర్ యాభై శాతం అదే విధంగా సి.డబ్బు.సి పీర్ కూడా యాభై శాతం. గత ప్రభుత్వం ఎందుకు ఈ నిర్దయం తీసుకుందో నాక్కెతే తెలియదు కాని ఈ ప్రభుత్వం మాత్రం దీనిని క్లోజ్ చేయడం లేదు. గత ప్రభుత్వం వాళ్ల క్లోజ్ చేయమని జి.ఐ కూడా ఇశ్యూ చేసారు. లాభాలలో ఉన్న వాటిని క్లోజ్ చేయకూడదని మా ప్రభుత్వం వాళ్ల నిర్దయం తీసుకున్నారు.

(అంతరాయం)

MR. SPEAKER: We have not closing down the Corporations అని మంత్రి గారు స్పష్టంగా చెప్పారు.
Corporations will continue అని మీకు స్పస్తిఫిక్ కూడా చెప్పుడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

క్వోశ్చన్ అవర్లో కూడా ఈ విధంగా చేస్తే ఎట్లా అండి? స్టీజ్ కూర్చోండి.

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, నేపసల్ గేమ్స్ కాని ఏపియన్ గేమ్స్ కాని ఆఫ్రో ఏపియన్ గేమ్స్ని వారి స్వార్థం కొరకు సదపడం జరిగింది. అని జరిగినప్పుడు ఈ గపర్మెంట్ ఎంత తీసుకుంటుది? మా లెక్క ప్రకారం 83 కోట్ల రూపాయలు లాభాం వచ్చింది. మంత్రి గారేమో 23 కోట్ల రూపాయలని చెబుతున్నారు. 23 కోట్ల రూపాయలు లాభం వచ్చిన తరువాత కూడా ఎందుకు కార్బోరేపస్సను మూసి వేయాలనుకుంటుంది? సింటుల్ గపర్మెంట్ నుండి యాభై శాతం వాటా ఉంది. ఈనాడు ప్రభుత్వం కార్బోకులను వెనక్కి తీసుకుంటారా! ఈ విధంగా ఎన్నో సమస్యలు ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఇక్కడే ఉన్నారు. లాభాలలో ఉన్న సంఘటను ప్రైవేట్ వాళ్ళకు అప్పచెప్పారు, దీని మీద హన్ కమిటీ వేసి ఎంక్యయిరీ చేయించండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, వేరీ హాజింగ్ కార్బోరేపస్స లాభాలకు సంబంధించి మనది యాభై శాతం సింటుల్ గపర్మెంటుది యాభై శాతం అని చెప్పారు. నేపసల్ గేమ్స్ కాని ఆఫ్రో ఏపియన్ గేమ్స్ పెట్టిసందువుల్ మనకు లాభం వచ్చింది. క్లోజ్ చేసిన అన్ని పట్టిక సెక్టర్ ఎంటర్ప్రైజెస్ ని ఓపెన్ చేస్తే మాకు ఏ విధమైన అభ్యంతరం లేదు. వారు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు ఒక మాట, అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఒక మాట చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వ రంగ సంఘటను ప్రైవేటైజ్ చేస్తే రాజీనామా చేస్తామని అన్నారు. మేమేమో ఒక పాలసీ ప్రకారం కార్బోకులను చేసాము. నూసి వేసిన అన్ని ప్రభుత్వ రంగ సంఘటను ఓపెన్ చేస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి : అధ్యక్షా, జనార్థన రెడ్డి గారు అడిగిన ప్రశ్నకు ఈ ప్రభుత్వ సమాధానం ఒక్కటే! లాభాలలో ఉన్నటువంటి వాటిని ఏ పరిస్థితులలో కూడా క్లోజ్ చేయమని మనవి చేస్తున్నాము. కాబట్టి it does not arise. అనవసరంగా సభ్యులు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, వేరీ రూపేణా వస్తే కార్బోరేపస్సలో ఉన్నటువంటి వాళ్ళను కొనసాగించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాము.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: స్టీజ్ కూర్చోండి. I am sorry. ఈ ప్రశ్న వేరీ హాజింగ్ కు సంబంధించినది . I will not allow anything else. ఈరోజు బడ్జెట్ మీద రిపై ఉంది, దాంట్లో చెబుతారు. You cannot insist like this. I called Minister for Finance. జనార్థన రెడ్డి గారు స్టీజ్ కూర్చోండి. Nothing is going on record. ఈరోజు బడ్జెట్ మీద రిపై ఉంది.
డ. 9.10

మిస్టర్ స్పీకర్: ఈ రోజు బడ్జెట్ రిపైయ్ ఉంటుంది. దానిలో అడగండి. వారు చెబుతారు. జనార్థన రెడ్డి గారూ కూర్చోండి. మినిస్టర్ ఫర్ పైనాన్స్. వేరీ హాసింగ్ కు సంబంధించిన ప్రశ్న ఇది. మంత్రిగారు వివరంగా చెప్పారు. మీరు కూర్చోండి.

(ఇంటర్వ్యూస్)

మిమ్మల్ని పర్మిట్ చెయ్యలేదు. జనార్థన రెడ్డి గారూ కూర్చోండి. మినిస్టర్ పైనాన్స్. Nothing went on record other than mike.

శ్రీ ఎన్. చంద్ర బాబు నాయుడుః అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి. ప్రభుత్వానికి ఇంకా పట్టిక సెక్టర్ ఎంటర్ప్రైజెన్ మీద క్లారిటీ ఉన్నట్లు లేదు. మెంబర్స్ డిమార్డ్ చేసి అడుగుతున్నప్పుడు, వారికి క్లారిటీ ఇవ్వాలి. వారికి అవగాహన ఉంది కదా? ఆ పాలనీని చెప్పుమనండి. అది కూడా చెప్పలేకపోతున్నారంటే ఇంకా అయామయంలో ఉన్నారనేది నప్పం అవుతోంది.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి, శ్రీ అర్. దామోదర రెడ్డి, శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి తదితరుల నుండి అభ్యంతరాలు)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇది స్పెషిఫిక్ గా వేర్ హాసింగ్ కు సంబంధించిన ప్రశ్న. క్లోజ్ చెయ్యము, కంటిన్యూ చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. కూర్చోండి. మినిస్టర్ ఫర్ పైనాన్స్.

(ఇంటర్వ్యూ)

ఈ రోజు బడ్జెట్ రిస్లుయ్ ఉంటుంది. మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారు. అప్పుడు అడగండి.

శ్రీ కె. రోశయ్యా: అధ్యక్షా, తమ అనుమతితో సమాధానం చెప్పబోయే ముందు, ప్రతిపక్ష నాయకులు ఒక సందేహం వెలిబుచ్చారు, ఒక్క మాటలో సమాధానం చెబుతాను. కాంగ్రెస్ పార్టీ సేపనల్ లెవెల్లో ఈ రిఫార్మ్ పీరుతో జరుగుతున్న వ్యవహరాన్ని పునఃపరిశీలన చెయ్యాలి, రిఫార్మ్ పీరుతో అమృకాలు జరుగుతున్నాయి, దేశానికి నప్పం జరుగుతోంది, అమృకాల సందర్భంలో జరిగే తంతు తమకు తెలియనిది కాదు. దానికి స్వస్తి పలికి, పునః పరిశీలన చెయ్యాలని ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో కూడా ఆ పద్ధతిలో నడుస్తుంది.

ప్రశ్నకు సంబంధించి చెబుతాను.

క్రొత్త కార్బూకమాల పలన రాష్ట్ర ఖజనాపై పద్ధే భారం

ప్రశ్న నెం. 73 (79)

శ్రీ దేవినేని ఉమామహాశ్వర రావు (సందిగామ) - గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా:

- అ) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన క్రొత్త కార్బూకమాలు, పథకాలను అమలు పరచడానికి రాష్ట్ర ఖజనాపై పద్ధే భారం ఎంత?
- అ) వాటి కోసం నిధులను సమకూర్చేందుకు ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన మార్గాలు ఏనీటి?

ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్యా):

- అ) శాసన సభలో 23.6.2004 తేదీన ప్రవేశ పెట్టిన 2004-05 బడ్జెటులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన అన్ని పథకాలు, కార్బూకమాలను నిర్మిస్తు కేటాయింపులతో పేర్కొనడమయింది.
- అ) కార్బూకమాలు, పథకాలకు నిధులను సమకూర్చే వనరులను ఇప్పటికే 2004-05 బడ్జెటులో పేర్కొనడమయింది.

బహుశా సభ్యులకు సమాధానం నంతర్పు కలిగిస్తుందని నేను అనుకోను. వారి ఉండేశం, ఏ ఏ పథకాలకు మీరేం చేశారు, ఏం నిర్ణయాలు చేశారు, బైనాస్టియల్ కమిటీమెంట్ ఏమిటి అని అడుగుతున్నారని నేను ఊహిస్తున్నాను. అది సరైన ప్రశ్న అయితే సమాధానం చెబుతాను. ఫార్మర్స్కు ప్రీ పవర్ ఎన్నికల ముందు చేసిన వాగ్దానం. ఇది అమలు చేశాము. ఎలక్ట్రిషిటీ బకాయిల రద్దు మరొక ప్రధానమైనది. దీనిని కూడా అమలు చేశాము. మరొకటి, అగ్రికల్చర్ టెక్నాలజీ మిపస్ ఏర్పాటు. దాని గురించి కూడా బడ్జెట్ ప్రసంగంలో చెప్పాము. నామినల్గా బడ్జెట్ కేటాయింపు చేశాము. క్లోడ్ సీడింగ్కి రూప కల్పన చేస్తున్నాము. త్వరలో ప్రారంభమపుతుంది. మరొకటి, కంప్లీషమ్ ఆఫ్ 26 ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్స్ విత్ ఇన్ ట్రైం పెట్యూల్. దానికి కూడా సుప్పమైన నిర్లయంతో ప్రభుత్వం ప్రజల ముందుకు వస్తున్నది. ఇంట్రా సబ్సిడీ ఫర్ కోఆపరేటివ్. 3 పర్సంట్ ఇంట్రా లోస్సిఫర్ డ్వాక్ గ్రామ్ ఇప్పటి పరకూ తీసుకుని నిర్ణయించాము. ప్రీ పవర్కి సంబంధించి జి.వో ఎంఎస్ నెం. 70, ఎస్టీ, తేదీ 4.6.04 ప్రకారంగా టోటల్ కమిటీమెంట్ దానిలో ఉండేవి 14.5.04 నుంచి 31. 3. 05 పరకూ కూడా .....

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ దేవినేని ఉమా మహేశ్వర రావుః ఆస్సర్లో లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ ఫర్మర్గా ఇస్తున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్యా అవసరం లేదంటే ఆగుతాను. ఆస్సర్ చదిని, వినిపించి, దానికి తోడుగా ఈ సమాధానం ఉందని చెబుతున్నాను. అక్కర లేదు అంటే శుభ్యరం.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్యా మాకు అక్కర ఉంది.

శ్రీ దేవినేని ఉమా మహేశ్వర రావుః కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు అధికారంలోకి రావడానికి 14 రంగాలలో 142 హామీలు చేశారు.

శ్రీ మల్కేంద్రి రంగారెడ్డి(మలక్కేట)ః 5 సంవత్సరాల ట్రైం ఉంది కాంగ్రెస్ పార్టీకి.

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ దేవినేని ఉమా మహేశ్వర రావుః చేప్పేది విను ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్ రంగారెడ్డిగారూ కూర్చోండి. ఉమామహేశ్వర రావు గారూ ప్రశ్న వెయ్యండి.

శ్రీ మల్కేంద్రి రంగారెడ్డిః ఏం మాట్లాడుతున్నారండీ? మాట్లాడే విధానమా? సారీ చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ నేరుగా మీరూ మీరూ మాట్లాడుకోరాదు. కూర్చోండి.

శ్రీ దేవినేని ఉమా మహాశ్వర రాపుః వృత్తి విద్య, యువజన సంకేమానికి నిధులు, పెస్వన్ పెంపు, రిటైర్ అయిన వారికి డి.ఎ చెల్లింపు, ఒక బల్య గల వినియోగదారులకు ఉచిత విద్యత్, సెక్యూరిటీ లేకుండా యువతకు రుణాలు ఇచ్చే విషయాలు ఎన్నో ఎన్నికల ప్రచారంలో చెప్పారు. వాటికి బడ్జెటులో కేటాయింపులు చేశారా? ఉచిత విద్యత్కి కానీ, ఒకాయిల రద్దుకు కానీ రు. 1682 కోట్లు రద్దు చేశారు. బడ్జెటులో ఆ పద్ధు గురించి చెప్పలేదు. విద్యత్ రంగానికి రు. 205 కోట్లు మాత్రమే పెంచడం జరిగింది. ఏ విధంగా చేస్తారు? అల్లాపుద్దిన్ అద్భుత దీపం రోశయ్ గారి పద్ధ ఉండేమో తెలీదు. బస్స యాత్రల సమయంలో ఎన్నికల సందర్భంగా నాయకులంతా హామీలిచ్చారు. బడ్జెటుకు వచ్చే సరికి చూపలేదు. బడ్జెటులో లేదు.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రశ్న అడగండి.

శ్రీ దేవినేని ఉమా మహాశ్వర రాపుః డ్యూక్స్ కి ఏ పద్ధు క్రింద చూపారు? పాపలా వడ్జీకి రుణాలన్నారు. పెట్టలేదు. ఇరిగేస్వన్ రంగానికి రు. 40 వేల కోట్లతో 26 ప్రాజెక్టులు అన్నారు. వాస్తవంగా వారు ఇచ్చింది రు. 3824 కోట్లు. ఏ విధంగా రైతాంగానికి న్యాయం చేస్తామని చెప్పుకుంటున్నారు? ఏ సంస్థల నుంచి నిధులు తెచ్చి రైతాంగాన్ని ఉద్ధరిస్తారు? చెప్పిన హామీలు ఏ విధంగా నెరవేర్చుకుంటారు? మంత్రిగారి సమాధానంలో ఏమీ చెప్పలేదు. ఉపన్యాసం దంచుతున్నారు. నేను అడిగిన వాటికి చెప్పాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయుడు(హారిశ్చంద్రాపురం) : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా స్పష్టంగా అడుగుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రజలకు క్లారిటీ ఇప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వానికి బాధ్యత ఉంది.

(ఇంటర్వెన్షన్)

గత ఎన్నికలలో చాలా హామీలు ఇబ్బడిముఖ్యిగా ఇచ్చేశారు. రాష్ట్రానికి కేంద్రం నుంచి ఎవరు వచ్చినా, రాష్ట్రంలోని ప్రముఖులు వారి ఇష్టానుసారంగా హామీలు ఇచ్చి, మఖ్యపెట్టి అధికారంలోకి వచ్చారు.

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఈ రోజు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. విసండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రశ్న అడగండి.

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయుడు : మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు మీరు ఇచ్చిన హామీలు నెరవేరాలంటే దానికి బడ్జెటులో పొందు వరచవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజున మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి సాగు నీరు ప్రాజెక్టులన్నీ కూడా రెండు దశలలో తీసుకున్నారు. కొన్ని ప్రాజెక్టులు రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామనీ, కొన్ని అయిదు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామనీ అన్నారు. రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామన్న ప్రాజెక్టులకు బడ్జెటును చాలా తక్కువగా కేటాయింపులు చేశారు. దానికి కావలసిన డబ్బు ఎక్కడ నుంచి తెస్తారు? ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్ష నాయకులిగా ఉండగా ఈ రాష్ట్రంలో తిరిగిపుఱు ఆడవారికి అన్నాయం చేశారనే మాటలు చెప్పి, మోసం చేశారు. ముసలి వారు కనిపిస్తే కాంగ్రెస్ పార్టీకి వేటు వెయ్యండి ....

(మైస్టర్ స్పీకర్ : ఇనీ క్వాషన్. దాని గురించి చెప్పండి. వైండింగ్ అప్ ఉంది. అప్పుడు మిగతా విషయాలు చెప్పండి.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇనీ క్వాషన్. దాని గురించి చెప్పండి. వైండింగ్ అప్ ఉంది. అప్పుడు మిగతా విషయాలు చెప్పండి.

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయిడు : గ్రామ గ్రామాలకు వెళ్లి ముసలి వారికి వృద్ధాయ్ పెస్సన్నను రు. 75 నుంచీ రు. 225కు పెంచుతామని అన్నారు. అధికారంలోకి రాగానే బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఎక్కుడా పొందు పరచలేదు. గవర్నరు ప్రసంగంలో లేదు. దాని మీద సమాధానంకావాలి.

(ఇంటర్వ్యూ)

ఈ రోజు చాలా నుంది మహిళా సంఘాలు, మహిళలు తెలుగు దేశం వైపు ఉన్నారని వారికి కూడా ఆశలు చూపారు. పౌపలా వడ్డికి రుణాలిస్తోమన్నారు. దానికి కావలసిన రు. 650 కోట్లను బడ్జెటులోచూపలేదు. రు. 60 కోట్లు చూపారు. ఈ డబ్బు ఎక్కుడ నుంచి తెస్తారు?

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఉ. 9.20

మిస్టర్ స్పీకర్ : నర్సింహాయ్ గారూ మాట్లాడండి.

శ్రీ నేముల సర్పింహాయ్ : అధ్యక్షా, పి.పి.ఎలకు సంబంధించి దివాలా తీసి, విద్యుత్ రంగం అస్తప్యస్థమయింది. ఉచిత విద్యుత్ అన్నారు. సంతోషం. బకాయిలు రద్దు చేశామన్నారు. సంతోషం. కానీ ఇప్పటి పరకూ ఓపర్ లోడ్ అయిన ట్రాన్సఫార్మర్లు, సబోస్టమ్స్ రెక్టిపై చెయ్యడానికి, రెగ్యులరైజ్ చెయ్యడానికి, ఉచిత విద్యుత్ ను కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నంత కాలం కొనసాగించడానికి పి.పి.ఎలను రెప్యూ చేస్తారా? ఆడిట్లకు సంబంధించి సరైన విధానంలో చేస్తారా, లేదా? కొందరు థర్డ్ పార్టీ పర్సైసెన్ చేస్తున్నారు. దానికి సంబంధించినవి ఆపేసి, విద్యుత్ సంస్థను సరైన లాభాలలోకి జెన్సెను తేవడానికి ఆలోచన ఉందా? అట్లా అయితేనే ఉచిత విద్యుత్ సాధ్యమవుతుంది. దాని మీద ప్రభుత్వం తెలియచెయ్యాలి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ : అధ్యక్షా, మొన్న జరిగిన ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు 142 వాగ్గానాలు చేశారు. మొత్తమొదటి సంకీర్ణ ప్రభుత్వం.

(ఇంటర్వ్యూ)

పీరే కాకుండా పీరి పార్టీనర్స్ సెవరేట్స్ గా చేశారు. ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ మాటలు సమీక్ష ప్రజలు గెలిపించారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏవయితే మాటలు ఇచ్చిందో దాని ప్రకారం ఈ ఫస్ట్ బడ్జెట్లో కేటాయింపులు కనిపించలేదు. అదే విషయాన్ని మీ ముందుకు తెచ్చు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కనీసం పేదలకు పెస్సన్ ఇస్తామని చెప్పిన దానిలో కూడా కేటాయింపు కనపడలేదు. మా సభ్యులు అడిగారు. గ్రామ గ్రామాలలో హృదయం కరిగేట్లు చెప్పినట్లుగా కనీసం పేదలకు పెస్సన్ ఇప్పడం లేదు. మహిళల కోసం ఎన్నో చెప్పారు. కానీ వాటికి ప్రావిజన్ పెట్టలేదు. ఇంట్రాస్ రిబేట్ మాట్లాడుతున్నారు. కానీ దానికి సరైన మొత్తం కావాలి. బ్యాంక్

ఇంట్ల్స్కు, మనం ఇచ్చే ఇంట్ల్స్కు డిఫరెన్స్ ఉంది. అందుకు నంబంధించిన గ్యావ్ తప్పకుండా బడ్జెటులో పెట్టాలి. డ్యూక్ మహిళలకు ఇచ్చే దానిలో కానీ, రైతాంగానికి ఇచ్చే దానిలో కానీ ఇంట్ల్స్ కోసం బడ్జెటులో ప్రావిజన్ ఏ విధంగా ఉందో అడగదలుచుకున్నాను. 142 వాగ్గానాల లిష్ట్ నా పద్ధ ఉంది. ఏ ఏ రంగాలలో చేశారనేది ఉంది. రెండు, మూడు కార్యక్రమాల గురించి చెబుతున్నారు. మిగతా వాటిని ఎప్పటిలోగా చేస్తారు? వాటికి ప్రావిజన్ పెట్టలేదు. పన్నులు వేస్తారా? ఎలక్షన్ అయిపోయాయి కనుక ఇంక పని లేదు, 5 సంపత్తురాల తరువాత చూసుకుండామని అనుకుంటున్నారా? చెప్పాలి.

శ్రీ కె. మోహన్ రెడ్డి(సల్లమడ): అధ్యక్షా, శాసన సభలో మొదటి సారిగా మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చారు. ధన్యవాదాలు. ముఖ్యంగా ఈ రోజున ఉమా మహిళ్లార రాపు గారు, దేవేందర్ గాడ్ గారు కానీ మాట్లాడారు. ఇక్కడ పచ్చిన ప్రశ్న వేరు. కాంగ్రెస్ పార్టీ మేనిఫస్టోలో 142 వాగ్గానాలు చేసిందన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డిల్టోర్ చేసిన వాటి మీద ప్రశ్న వేశారు. కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఇంకా 5 సంపత్తురాల సమయం ఉంది. కోటి వరాలు ఆ రోజున ప్రకటించిన వారు తరువాత వెన్ను చూసారు. కానీ మా ప్రభుత్వం చెప్పిన వాటి గురించి ఒక్కొక్కటి చేస్తూ పచ్చింది. వాటి మీద కాకుండా 142 వరాల మీద చెప్పాలని అంటున్నారు. రోశయ్య గారు కరెక్ట్ గా చెబుతున్నారు. ఉమా మహిళ్లార రాపుగారు మట్లాడుతూ ఇన్నీ ప్రకటించారు, బడ్జెట్ పెట్టారా అంటూ అడిగారు. క్వశ్వన్ ఒకటి, అడిగేది మరొకటిగా ఉంది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 142 వరాలు ఇచ్చింది. ఇంకా 5 సంపత్తురాల సమయం ఉంది. కోటి వరాలుకాదు మేము ప్రకటించింది. మేము ఇచ్చిన వాటిని 5 సంపత్తురాలలో తప్పకుండా నెరవేరుస్తామని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పి. అరుణ(గజపతినగరం): అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇష్టండి. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి రాక ముందు చాలా హామీలు ఇచ్చింది. పాద యాత్రలు, బస్సు యాత్రలు చేసినప్పుడు ....

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

చెప్పాలివ్వండి. మహిళలకు అవకాశం ఇస్తామని ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రిగారు, అప్పటి ప్రతిపక్ష నాయకులు చాలా హామీలు గుప్పించారు. మాటలు కోటలు దాటుతాయి, చేతలు గుమ్మం దాటున్న అస్తుట్లుగా ఉంది. చాలా దురదృష్టం. మహిళలకు అన్ని అవకాశాలు ఇస్తామని చెప్పి బడ్జెటులో మాత్రం మహిళలకు ....

మిస్టర్ స్పీకర్: బడ్జెట్ ప్రసంగంలో చెప్పండి.

శ్రీమతి పి. అరుణః చెప్పాలివ్వండి. మహిళలకు ఏమీ ఇష్టాలేదు. పాపలా వడ్డీకి రుణాలిస్తామన్నారు. అంగన్ వాడీ పర్మెంట్ 100 ప్రాజెక్టులలో ఈ రోజు కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో పని చేస్తున్నారు. వారికి జీతాలు సక్తమంగా చెల్లించడం లేదు. అందోళన చేస్తున్నారు. 30, 35 రోజులయింది. కనీసం ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు. మంత్రిగారు కానీ, కమీషనర్ గారు కానీ ఎవరూ కూడా వారి గోడం వినే పరిస్థితిలో లేరంటే ఇంత కంటే దురదృష్టకర పరిస్థితి లేదు. మహిళలకు ఇస్తామన్న రు. 225 విడో పెస్టన్ ఏమీ లేపు. ప్రభుత్వం చాలా కబుర్లు చెబుతోంది.

(మైక్ కనెక్షన్ తోలగించబడింది.)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇది క్వశ్వన్ అవర్. స్పెషిఫిక్ క్వశ్వన్ అడగాలి. వైండెంగ్ అవ్ మీరే చేస్తారు కదా? కూర్చోండి. అప్పుడు అడగ వచ్చును. మినిస్టర్ ఫర్ పైనాన్.

శ్రీ ఇ. దయాకర రావు(వర్షస్నేహి): ముఖ్యమంత్రిగారు చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. రోశయ్యా: నేను తమరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు వచ్చిన తరువాత చెప్పుకుండామంటే నేను కూర్చుంటాను, తరువాతి ప్రశ్నకు పోపచ్చును. ఇదేమిటి అధ్యాం? సభా సాంప్రదాయం లేదా? డిక్టేట్ చేస్తారా? నేను ప్రశ్నకు పూర్తిగా సమాధానం చెప్పలేదు. ఒక ప్రశ్న వేళారు.

శ్రీ ఎం. చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యాం, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు ఒక మాట చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి స్థానంలో ఉన్నప్పుడు చెప్పువలసి వస్తుంది. మేము అడిగింది, చాలా స్పష్టంగా అడిగాము. ఇచ్చిన హామీలను అమలు చెయ్యబోతున్నారా, డబ్బులు పెట్టారా, ఎంత అపుతుంది అని అడిగాము. ఇప్పుడు వారొక మాట అన్నారు. నేను కూర్చుంటాను, ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత టేక్ప చేద్దామని అన్నారు. మాకు అభ్యంతరం లేదు. వారు ఎప్పుడు వస్తే అప్పుడే టేక్ప చేద్దాము. మా సజేపణ నినాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్యా: వారి పార్టీ గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. స్పీకర్గా తమరు డిపైడ్ చెయ్యాలి. సభ్యులు అడిగిన దానిని దాటేసి, అరుణ గారు, ఉమామహాశ్వర రావుగారు అడిగిన వాటికి సమాధానం చెప్పాలా? .....

శ్రీ ఎం. చంద్రబాబు నాయుడు: మంత్రిగా వారు అందరికీ చెప్పాలి. రోశయ్య గారికి వయసు పెరిగే కొద్దీ కోపం వస్తోంది. కోపం తెచ్చుకోకండి. ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదు. అంత ఇరిటేపన్ అవసరం లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్యా: కోపం లేదు. సప్లిమెంటరీ అడిగే పద్ధతి నేర్చుకోకుండా అడ్డగోలుగా ఉపన్యాసాలు చేస్తుంటే ఆవేదన వస్తోంది. నాకు కోసం లేదు.

ఉ.9.30

రోశయ్యగారు ఈ మధ్య మీరు అసెంబ్లీలో లేరు. కాబట్టి మీకు ఐడియా లేదు. వారు ఏమేమి క్వార్ట్ వేశారో స్పీకర్గారికి తెలుసు. వారు అలో చేస్తారు. నేను ఒకే ఒకటి మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. మీరు చాలా హామీలు ఇచ్చారు. కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పాటైన తరువాత ఆరు మాసాల వ్యవధిలో 50 వేల నుండి 70 వేల వరకు ఉద్యోగాలు, ఎన్.ఎస్., ఎన్.ఎపీ., బి.ఎస్. బ్యాక్ట్లాగ్ పోస్టులనూ భర్తీ చేస్తామని చెప్పారు. రెండు నెలలు అయింది. ఇంకా రాబోయే నాలుగు నెలల్లో వీటిని పూర్తి చేయాలి. దాని గురించి ప్రాపన్ స్టోర్ చేశారా? రోశయ్యగారు చెప్పింది చాలా వాస్తవం. హామీలు ఎవరో ఇచ్చారు, కాని నా దగ్గర మాత్రం డబ్బులు లేవు, నేను సమాధానం చెప్పనని కోపుడుతున్నారు. ఇరిటేపన్ వస్తున్నది. ఈ ఇరిటేపన్ ప్రారంభం మాత్రమే. ఇంకా చాలా ఇరిటేపన్ వస్తుంది. ఎందుకంటే చెప్పిన మాటలు చేయలేనప్పుడు సాధారణంగా కోపం మామూలే. రోశయ్యగారూ, మీ కోపాన్ని నేను అర్థం చేసుకోగలను. ఇది ప్రారంభం మాత్రమే. రాబోయే రోజుల్లో మీ కోపం పతాక స్థాయికి హాయే పరిస్థితి వస్తుంది. రోశయ్యగారు వీటికి సమాధానం చెప్పితే మాకేమాత్రం అబ్బెక్కన్ లేదు. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారే వస్తారు, వారే సమాధానం చెపుతారు, వారు వస్తే వారు చెపుతారన్నారు. మాకేనీ అబ్బెక్కన్ లేదు. వారినే చెప్పమనండి.....

MR.SPEAKER: I called Minister for Finance.

శ్రీ కె. రోశయ్య : మెట్లమెటుదటి నాది ఒక అప్పుల్. క్వార్ట్ అవర్లో ఒక క్వార్ట్ కు తమరి అనుమతి మేరకు ఒకటి, రెండు సప్లిమెంటరీలు వస్తే, ఏ సప్లిమెంటరీకి ఆ సప్లిమెంటరీకి సంబంధిత మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పితే వారికి తృప్తి కల్గుతుంది,

సమాధానం చేప్పి వారికి జ్ఞాపకం ఉంటుంది. ఇప్పుడు దాదాపు 15 మంది రకరకాల సఫ్టీమెంటరీలు వేశారు. అనేకమైన పాలసీల గురించి కూడా రేయబ్జెచ్యులు జరిగింది.....

శ్రీ ఇ.దయాకరరావు : నల్గూరే .....

MR.SPEAKER: Dayakar, this is not correct. మీరు కూర్చోండి. You are not allowed. మినిషన్స్ గారు anything relevant to the question, చెప్పండి.

శ్రీ కె. రోశయ్ : చంద్రబాబుగారు నాకు కోపం వస్తున్నదన్నారు. కానీ ఆయన మనుష్యుల ప్రవర్తనను కొంచెం సర్టిఫీమెన్స్ చెప్పండి. నాకు కోపం రాదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : మీరు కూడా వాస్తవాలు చెప్పితే పరిశీలించాలి. ఇప్పుడు 15 మంది మాట్లాడారని చెప్పారు. స్పీకర్ గారే విన్నారు. రికార్డులు ఇక్కడే ఉన్నాయి. ఎంత మంది మాట్లాడారో స్పీకర్ గారిని చెప్పమనండి. ఇటువంటి మాటలు మాట్లాడినపుడు ఆటోమ్యూటిక్ గా కొంటర్ వస్తుంది. మీరు జాగ్రత్తగా మాట్లాడితే చాలా పరకు సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయి.

శ్రీ కె. రోశయ్ : సభలో ఉన్న అందరికీ తెలుసు. ఒకప్పుడు .....

MR.SPEAKER: Let us get to the subject.

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, రిలిఫెంట్ దీ చెప్పుతున్నాను. 15 మంది అని లెక్క చెప్పానన్నారు. వారిని చెప్పమనండి ఎంత మంది మాట్లాడారో. వారిని చెప్పమనండి. సుమారుగా 15 మంది అని అంటే, దానీనే పట్టుకుని 15 మంది అని చెప్పారు తప్ప అంటున్నారు. అధ్యక్షా, ఇక్కడ కూర్చోని వారు అభిప్రాయపడుతున్నట్లుగా ఉంది. నేను ఇక్కడ కూర్చోని అబద్ధాలు చెప్పుతున్నాను అని. సత్యం చెప్పమన్నారు. బహుళా సీటు మహామండలి కావచ్చు నాకు తెలియదు. తొమ్మిదేళ్ల ఇక్కడ కూర్చోన్నట్లువంటి వారు ఏమైన మంత్రం వేసి, ఇక్కడ నుండి సత్యం రాకుండా అన్ని అబద్ధాలే చేపేటట్లు చేశారేమో నాకు తెలియదు.

అధ్యక్షా, అసలు విషయానికి వద్దాం . ఎన్నికల సమయంలో అనేకమైన వాగ్గానాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసిన మాట వాస్తవము. కానీ ఆ వాగ్గాలన్నింటినీ కూడా ఒక నెలా పదిహేడు రోజుల్లోనే సూర్యి చేస్తామని కానీ, సూర్యి చేస్తారు అని మేము భావించామని అనుకోవడం కాని కరెక్షు కాదు. బహుళా నాకు అనిపిస్తున్నది, మిత్రులు ఉమామహిశ్వరరావుగారు కాని, లేదా అక్కడ నుండి మాట్లాడిన మరొకరు మరొకరు కాని వారికి ధర్మ సందేహం ఉండవచ్చు. మాలా పీరు కూడా జనాన్ని మోసం చేస్తారేమో, ఎన్నికల ముందు కోటి పరాలు పేరుతో అంధ్ర దేశాన్ని దగా చేసినట్లుగా ఈ కాంగ్రెస్ వాళ్ల కూడా అదే దారిలో నడుస్తారేమో అనే భయం ఉన్నట్లుగా ఉంది.....

(అధికార పక్షం నుండి హర్షధ్వనాలు)

ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబునాయుడుగారు పరిపాలన చేసినటువంటి రోజుల్లో జిల్లాల వారీగా ....ఒక జిల్లాను శాంపిల్గా పట్టుకుని వచ్చాను. ఒక్క కర్మాలు జిల్లాలోనే 126 వాగ్గానాలు చేస్తే, అమలైనవి 26. అదే విధంగా కడవ జిల్లాకు వస్తే.....

MR.SPEAKER: Let us not go into the past.

శ్రీ కె. రోజుయు : అధ్యక్షా, ఎట్లాగండి? వారు అన్ని మాటలు మాట్లాడారు, వాటికి జవాబు చెప్పకుండా ఉంటానండి? నో.... అప్పుడు చంద్రబాబునాయుడుగారు అపోజిషన్ లీడర్ కాదు. బాధ్యతతో ముఖ్యమంత్రిగా పరిపాలన చేస్తున్నటువంటి వారు. అనేక సంపత్తురాలు విశేష పరిపాలనా అనుభవాన్ని గడించిన వారు. అధ్యక్షా, నిన్న చూశారు....మనోపూన సింగ్‌గారులాంటి ఒక గొప్ప మేఘావి వారికి కితాబు ఇచ్చారు--మీరు బాగా సడిపారు, మిమ్మల్ని ఎప్పటికే మరచిపోలేనని. అలాగే యువకుడైన రాహుల్ గాంధీ చంద్రబాబునాయుడుగారిని మెచ్చుకున్నారు. అంత భ్యాతి గడించిన చంద్రబాబునాయుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఇచ్చిన హామీలే అట్లా ఉంటే, ప్రతిపక్షనాయుకుడిగా రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు, కాంగ్రెస్ పార్టీ తరఫున హామీలిచ్చారు. నెలా పదిహేను రోజులే అయింది. అప్పుడే ఎందుకు పూర్తి చేయలేదు, ఇంకా ఎందుకు పూర్తి చేయలేదని ఏవో గాపుకేకలు పెడితే ఎట్లా అధ్యక్షా ? మాకు తగిన వ్యాపారి కావాలి. ఇంకోక మాట కూడా చెప్పుతున్నాను. బహుళా ఉమామహాశ్వరరాపుగారికి లేదా మరొకరికి థర్మ సందేహం ఉండవచ్చు --మేము ఏ రీతిగా అయితే 1999 ఎన్నికల సందర్భంలో .... ఈ రాష్ట్రంలో ఏ ఆడపిల్ల అయినా కెప్పున కేక వేసి పుట్టగానే....నేను టి.ఎ.లో చూశాను పిల్ల పుట్టగానే చంద్రబాబునాయుడుగారు డ్రాష్ట్ పట్టుకుని ఆ అమ్మాయి మంచం ప్రక్కన నిలబడటం. నేను అనుకోనేవాడిని పురిటి తల్లి దగ్గరకు తండ్రి, పెద్ద వాళ్లో ఎవరైనా ముందుగా వెళ్తారు. వాళ్లను వెళ్లనియకుండా చంద్రబాబునాయుడే ముందు వెళ్లి డ్రాష్ట్ పట్టుకుని ఉంటే ఏమిటి ఇది అనుకున్నాము. అదే విధంగా సంపూర్ణ మద్యస్నిషేధం పేరుతో ఈ రాష్ట్రం సర్వ నాశనం అయిపోతున్నది, ఈ రాష్ట్రస్ని ఉర్ధ్వరించడానికి, తన మామగారు తన హార్ట్ గురించి డాక్టర్ పరిషత్ ఇచ్చాడని చెప్పినా కూడా వినలేదు, అది పనికి రాదు, రాష్ట్రంలో మద్య వెళ్లిషాధం విధించవలసిందే అని ఈ హాజరీ అంటే నేను అనుకున్నాను, మహాత్మగాంధీని చిన్నప్పుడు చూశాను, విన్నాను, ఆ తర్వాత మధ్య కాలంలో ఏ రాజకీయ నాయకుడు కూడా ఇంత నిబిధ్యతతో మాటల్ని వాడు లేదు, బహుళా చంద్రబాబునాయుడుగారు మహాత్మా గాంధీ మరణించిన తరువాత మరల ఆయన జన్మించి ఉంటాడు అనుకున్నాను. ఎన్నాళ్లు ఉందండీ? వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని బహుళా ఉమామహాశ్వరరాపుగారికి సందేహం ఉండి, మనం ఇట్లా చేశాం కదా, అమ్మా కాంగ్రెస్ వాళ్లు కూడా కొంప ముంచేటట్లుగా ఉన్నారు, కాంగ్రెస్ కూడా అట్లాగే చేస్తుందేమానని. ఆ భయం అక్కర్లేదు. ప్రధానమైన హామీలను ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఒక నెల పదిహేను రోజుల్లో చేయనటువంటి విధంగా సంక్లిష్టమైన ఆర్థిక పరిస్థితి ఉన్నప్పటికే కూడా ప్రధానమైన వాగ్గానాలను పూర్తి చేయడానికి మేము చర్చలు ప్రారంభించాము....

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుండి హర్షాతీరేకం)

ఇది బహుళా ఇదివరలో ఎప్పుడూ కూడా ఇలాంటి సౌహసం చేసినటువంటి వారు కాదు. ....

(శ్రీ ఇ.దయాకర్ రాపు నుండి అంతరాయం)

మేము బడ్జెట్లో కూడా ఇప్పటివరకు ఏ వాగ్గానాలకు అయితే కార్బూరూపం ఇచ్చి అమలుచేసే దానికి ప్రారంభించామో, వాటికి బడ్జెట్లో ప్రావిజన్ చూపించాము. బడ్జెట్ ఐఎస్ గురించి రామకృష్ణడుగారికి తెలును, మాజీ ముఖ్యమంత్రిగారికి, దేవేందర్ గాంధీగారికి, అందరు మంత్రులకు తెలును . మన దగ్గర ఉన్నటువంటి ....

(ఈ దశలో డా.ఎన్. జనార్థనరెడ్డి సభలోకి ప్రవేశించగానే సభలో నవ్వులు)

వెనులుబాటును దృష్టిలో పెట్టుకొని సంపూర్ణంగా ఆ కార్యక్రమాలకు కావలసిన నిధులను ఉన్న దాంతో సర్విపెట్టుకుని చేయగల్గా ఇంపీమెంట్ చేస్తాం . లేని పక్షంలో కొంత నామినెల్గా పెట్టి, టెక్నికల్గా పెట్టి, during the course of the year, దానికి కావలసిన .....

(తెలుగుదేశం పార్ట్ సభ్యుల సుండి అంతరాయం)

బడ్జెట్ సమాధానం సాయంత్రం ఉంది. నేనూ అప్పుడే చెప్పుదామనుకున్నాను. కాని ఉమామ్హాశ్వరరావు అడిగిన క్వశ్వన్కు సమాధానం చెప్పలేక పారిపోయానంటారు. వాస్తవంగా చెప్పేలంటే, రిప్పయ్లో ఇప్పు వస్తాయి. నేను అప్పుడే చెప్పుదామనుకున్నాను. కాని somehow ఈ క్వశ్వ్ పోస్ట్ అయింది. జవాబు చెప్పలేకపోయారని అనిపించుకోవడం నాకు ఇష్టం లేదు. అందుకే చెప్పుతున్నాను. ఇది part of the budget reply అన్నా సరిపోతుంది. అధ్యక్ష బడ్జెట్లో ప్రావిజన్ పెట్టాము. మొత్తం అమోంట్ పెట్టారా, అమోంట్ పెట్టలేదు అంటే ఎట్లా? ఉన్నటువంటి వెనులుబాటును బట్టి పెడతాం. వారికి కూడా తెలుసు, సప్లిమెంటరీ డిమాండ్ పేరు మీద మళ్ళీ ప్రభుత్వం రీ-అప్రాపియేసన్కు వెళ్లవచ్చు. అలాగే మా చిత్తశుద్ధి ఒకటే మేను ఏ ప్రధానమైన వాగ్గొనాలు చేశామో, ఆ వాగ్గొనింటిని పొందుపరిచాము. అన్ని చేశామని నేను చెప్పడం లేదు. ఇంకా చేయవలసినవి చాలా ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు old age pensions అన్నారు, దాని గురించి ఆలోచించమని. ఒక ప్రక్కన గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాతో అడుగుతున్నాము .....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్గారిని కంపీట్ చేయమనండి.

శ్రీ కె. రోశయ్ : బాబుగారూ మీ వాళ్ళకు కాస్త చెప్పండి, కేకలు వేస్తున్న మీ యువకులకు చెప్పండి. అధ్యక్ష, కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడుతున్నాము మీరు మోతాదు పెంచండి అని . వారు పెంచితే to that extent మన మీద భారం తగ్గుతుంది. రెండవది, అన్ని వాగ్గొనాలు ఒకేసారి చేయడం సాధ్యం కాదు. ఎందుకంటే వారు కూడా చేశారు. ఎన్నికల ముందు కోటి పరాలు పేరుతో. మేము అడిగామా ఏనుయ్యా వాటిని పూర్తి చేయకుండా వెల్లిపోతున్నారు ఏమిటి అని. వెల్లిపోయారు. ప్రజలు తీర్పు ఇచ్చారు. కనుక ఎన్నికల ముందు చేసిన వాగ్గొనాలను కాని, విధానపరమైన ప్రధానమైన వాగ్గొనాలను కాని క్రమ క్రమంగా అమలు చేసేందుకు చర్యలు ప్రారంభించాము. వాటికి కావలసిన నిధుల కోసం సకల ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. రామకృష్ణడుగారికి ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగా అనుభవం ఉంది. వారిలాగా జీరో బెస్ట్ బడ్జెట్ అని, ప్రజలే బడ్జెట్ ద్రాసుకుంటారని ఆ రకంగా ఎక్సిపరిమెంట్ చేసే వాడిని కాదు. నేను కష్టర్యోటివ్ ట్రైవ్. నేను మామూలు ఎలిమెంటరీ పారశాలలో పెద్ద బాలశిక్ష చదువుకుని వచ్చిన వాడిని. ఈ కొత్త చదువులు , ప్రైవేట్ టెక్నాలజీ నాకు తెలియదు. కంప్యూటర్లు అంటే కూడా నాకు తెలియదు. ఈ నిమిషం పరకు సెల్ ఫోన్లో కాదు కదా, మామూలు టెలిఫోన్లో ఒక సంబరు అయినా తిప్పి ఉంటే మీరు ఏ శిక్ష అయినా విధించండి. అది నా అజ్ఞానం అనుకోండి, చేతకని తనమైనా అనుకోండి. .....

మిస్టర్ స్పీకర్ : కంప్యూటర్ క్లాసెన్ పెడుతున్నాము...

శ్రీ కె. రోశయ్ : ఇప్పు కూడా ఒక రోజులోనే చేస్తామని చెప్పలేదు. అయిదు సంవత్సరాలు పాలించమని ప్రజలు మాకు ఇచ్చిన అవకాశాన్ని సద్యానియోగం చేసే దానికి, ప్రజల విశ్వాసం చూరగొనేటట్లుగా చేసే దానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తాము. గతంలో ఎవరెవరు ఏ దగ్గాకోరు పనులు చేశారో, ఆ దగ్గాకోరు విధానాలతో వెళ్లాలనుకోవడం లేదు. మమ్మల్ని విశ్వాసంలోకి తీసుకోండి. ఇంకా ఏదైనా ఉంటే బడ్జెట్ రిప్పయ్లో చెప్పుతాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : స్పీకర్ సార్, మేము స్పృసిఫిక్‌గా క్వాశ్నెన్ అడిగాము. రోశయ్యగారు ఒక బాధ్యత గల మంత్రి . ఎన్నికలు అయిపోయాక, you have taken over the Government. మీరు బాధ్యతలు తీసుకున్నారు. ప్రజలు ఎక్స్‌ప్రైస్ చేస్తారు ప్రభుత్వం ఏమి చేయబోతున్నదని. మేము అడిగింది కూడా 142 ప్రామిసెన్ మీరు చేశారు కదా, అందులో ఎన్నింటిని మీరు పుల్ఫిల్ చేశారు, మిగతా వాటిని ఎప్పటిలోగా చేస్తారు అనే దానిని తెలుసుకోవడానికి అడుగుతున్నాము. అదే విధంగా మీ టి.ఆర్.ఎస్. మిత్రులు ఏదో చెప్పుతున్నారు, ప్రామిన్ చేశారు, నిజం నగలను అమ్మి ప్రాజెక్టులు కడతామన్నారు. అది ఏమైంది? నిజం నగలు అమ్మడానికి మీరేమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? ఆ డబ్బు తీసుకుని వస్తే వచ్చిన డబ్బుతో ఎన్ని ప్రాజెక్టులు కట్టబోతున్నారు? అయితే బాధ్యత గల ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ ఇష్టవలసిన జవాబు కాదు అది. మీరు చేసేది అంతా యాక్టింగ్ . అట్లా మాట్లాడవచ్చు, చేయవచ్చు, ఏదో మాటలు చెప్పి గారిటో చేయవచ్చు తప్ప, ప్రజలకు ఏమి చేస్తున్నారు? What you are going to do? That is what we wanted to know. అసలు మేము మాట్లాడదలచుకుంటే, సమయం అంతా మాకు ఇష్టండి, ఎవరెవరు ఏమి చేశారు, ఎవరు ఎన్ని మోపాలు చేస్తున్నారు అన్ని చెప్పగల్చాము. మేము స్పృసిఫిక్‌గా అడిగాము. మీరు 142 ప్రామిసెన్లు చేశారు. అని చెప్పి ఎన్నికల్లో గలిచి వచ్చి అక్కడ కూర్చొన్నారు. ఆ సీటులో ఏదైనా మహిమ ఉంటే, సీటు మార్చుకోండి, ఇంకొక సీటు వేయించుకోండి, లేదా కింద కూర్చోండి, పైన కూర్చోండి మాకేమి అభ్యంతరం లేదు. But you fulfil them. మీరు చేసిన ప్రామిసెల్లో ఎన్నింటికి బడ్జెట్‌లో ప్రావిజన్ పెట్టారు? మిగిలిన ప్రామిసెలను ఎప్పటిలోగా చేయదలచుకున్నారు? ఇవీ మేము స్పృసిఫిక్‌గా అడుగుతున్నాము వారిని. ఉన్నపాలు పోశారు, సర్దిఫికేట్లు పట్టుకున్నారు అని ఈ విధంగా చెప్పి చెప్పి కదా మీరు అక్కడ కూర్చొన్నారు . ప్రజల్ని తప్పుదోవ పట్టించారని మా యొక్క అభియోగము. మీరు కరెక్ష దారిలోకి వెళ్లడానికి మీరు చేస్తున్న ప్రయత్నం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : అధ్యక్షా, రోశయ్యగారయితే చాల త్రమటిక్‌గా అయసకు ఉండే చాకచక్కం అంతా ఉపయోగించాడు. ప్రోపొబిప్స్ విషయంలో ఆ రోజే మేము చాల స్పృష్టింగా డిబెట్ చేశాము, డిస్కన్ చేశాము. ఒక నిర్దయం తీసుకున్నాను. ఈ రోజున మీరు మళ్ళీ ఎన్నికల్లో చెప్పారు. మొత్తం బెల్ల్ పొపులు తీసేస్తామన్నారు. ఫెల్జ్ మ్యానర్లో ప్రోపొబిప్స్ ఇంపిమెంట్ చేస్తామని చెప్పారు. ఆ మాటకు మీరు కట్టుబడి ఉంటారా? అదే మాదిరిగా ఈ సంపత్తురం మీరు 500 కోట్ల రూ.లు ఎక్స్‌ప్రైస్ చేశారు. ఆ విధంగా మీరు చెప్పిన దానికి, చేసే దానికి పొంతన లేకుండా ఎలా ఉందో అలోచించుకోండి. ఒక ప్రక్క బెల్ల్ పొపులు తీసేస్తామని, ఇంకొక ప్రక్క ప్రోపొబిప్స్ పెడతామంటూ, ఏ విధంగా అదసంగా మీరు 500 కోట్ల రూ.లు ఎక్స్‌ప్రైస్ చేస్తున్నారు. దానికి తెలివైన రోశయ్యగారు విస్తున్ని, మేము కూడా నేర్చుకుంటాము. అది కూడ చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా గర్డ్ ఛైల్డ్ ప్రాటెక్షన్ గురించి చెప్పారు. నేను చాలా స్పృష్టింగా చెప్పాను ఎవరయితే ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ ఇంపిమెంట్ చేశారో వారందరికీ ఇష్టమని. పోయిన సంపత్తురం అందరికీ 5000 రూ.లు డిపాజిట్ చేసే విధంగా ....

(ఎక్కడా ఇష్టలేదని కాంగ్రెస్, టి.ఆర్.ఎస్.కు చెందిన సభ్యులు అన్నారు)

మీరు రికార్డులు చూడండి. మీరు తెప్పించుకుని యాక్షన్ తీసుకోవచ్చు. రోశయ్యగారు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎలక్షన్ మ్యాసిఫెస్టో ఇచ్చారు. మీ ముఖ్యమంత్రిగారు అపోజిప్స్ లో ఉండి వారూ హామీలిచ్చారు. పి.సి.సి. ప్రెసిడెంట్‌గా ఉండురా తిరిగి వారూ హామీలిచ్చారు. ఎపసిసి ప్రతినిధింగా గులాం సబీ ఆజాద్ ఇచ్చారు. అందరూ కూడా వందలాది హామిలు ఇచ్చారు. వారందరూ ఇచ్చిన దానిపైన కోప్పడిపోయి, ఇరిటెట్ అయిపోయి కోపం అంతా మా మీద చూపిస్తున్నట్లుగా ఉన్నారు. అది మంచి పద్ధతి కాదు. మీరు ఇప్పుడు కోయలేప్స్ గుర్తుమెంట్ లో ఉన్నారు. టి.ఆర్.ఎస్. వాళ్ళకు మూడు ఎకరాల భూమి ఇస్తామని చెప్పారు. అవస్తీ కూడా మీరు అలోచించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. నేను ఒక్కటే అడిగాను. ఇందులో తప్పు లేదు. వారు కొన్ని టైమ్

బౌండ్ ప్రోగ్రామ్స్ కూడా పెట్టారు. గవర్న్మెంట్ వచ్చి 50 రోజులయింది. ఈ రోజైనా మీకు ఒక అవగాహన ఉండి ఈ కార్యక్రమాలను ఇప్పుడు చేస్తాము, ఈ కార్యక్రమాలను ఫీజ్ మ్యాన్‌రెల్ చేస్తామని మీరు చెప్పండి. మాకేమి అబ్బిక్సన్ లేదు. రోశయ్యగారిని చూస్తుంటే అనిపిస్తున్నది--అన్ని తెలిసిన వారికి చెప్పగల్గుతాము, తెలియని వ్యక్తులకు చెప్పితే నింటారు, తెలిసీ తెలియని వ్యక్తులకు చెప్పాలంటే .... ఆ సామెతను నేను చెప్పుక్కుర్చేదు ... ఆ పరిస్థితులో మీరు ఉన్నారు. ప్రతి రోజూ యాక్స్ చేస్తున్నారు. మీరేమి దెప్పిపొడవలసిన అవసరం లేదు. మీరు ఏవయితే హామీలు ఇచ్చారో, అపోజిషన్లో ఉండి ఏవయితే మాటలు మాట్లాడారో వాటికి సమాధానం చెప్పాలి తప్ప, ఏదో కావాలని ప్రతి రోజూ చూస్తున్నాను, మీరు బాగా చదువుకున్న వారు, నాకేమి తెలియదు అంటే ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏమి తెలియని రోశయ్యగారిని, అక్షరాలు కూడా రాని రోశయ్యగారిని, కనీసం సెల్ ఫోన్లో కాదు కదా టలిఫోన్లో కూడా మాట్లాడలేనటువంటి రోశయ్యగారిని, కనీసం నడవలేని రోశయ్యగారిని అలాంటి వ్యక్తిని పెట్టుకొని సమర్థంగా ఆర్థిక వ్యవస్థను రన్ చేయాలనుకొంటున్నారా అని అడుగుతున్నాను....

(అంతరాయం)

మీరు గౌరవ ఆర్థిక మంత్రిగా ఉన్నారు. ఒక భాధ్యత మీపైన ఉంది. నాకేమి తెలియదు మీకే అన్ని తెలము అని చెప్పుడం మంచిది కాదు. మీ భాధ్యతల నుండి మీరు తప్పించుకోలేరు. అతి తెలివిగా మాట్లాడి లేని పోని సమస్యలు సృష్టించుకోవడ్నని రోశయ్యగారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాము.

(బి.ఆర్.ఎస్. కాంగ్రెస్ సభ్యులు తమకు అవకాశం ఇష్టవలసిందిగా గౌరవ సభాపతిని కోరసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ క్వాచెన్ పార్టీలకు సంబంధించినది కాదు. ప్రభుత్వ పాలనీల పైన అడిగారు. మీరు కూర్చోండి. ఎలక్షన్ మ్యానిఫిస్ట్స్కు సంబంధించిన ప్రశ్న కాదండీ. ప్రభుత్వ అనోన్స్ మెంట్ గురించి ఉంది. మినిస్టర్ ఫర్ పైనాన్ . ఉ. 9.50

శ్రీ కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన దేవేందర్ గాడ్ గారు ఒక మాటన్నారు. మీరు ఎన్ని హామీలు అమలు చేశారు, ఎన్ని చేస్తారు, ఎప్పుడు చేస్తారూ అని. వారికి పంపిస్తాను. 7 పేజీల నోట్ ఉంది. ఏ హామీకి ఎంత ఖర్చు అపుతుంది, ఇప్పుడు పెట్టిన బడ్జెట్ ఏమిటి, రిసోర్స్ ఎట్లా మొబిలైజ్ చేయాలి అన్నది, బడ్జెటులో ప్రావిజన్సు అన్ని వివరాలూ ఉన్నాయి. మొదలు పెట్టి వివరాలిచ్చే దానికి ప్రయత్నం చేస్తే అసలు ప్రశ్న లోనే సమాధానం లేదని, ఇదేమిటని, వద్దని ఉమా మహేశ్వరరావు గారంటే కూర్చున్నాను. నేను వివరాలు చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. దానిలో ఇష్టవేదు. నేను మొదట్లోనే చెప్పాను, ప్రశ్నకు సమాధానం చాలదని, నేనే సప్పిమెంటు చేస్తానని, అదనపు సమాచారం ఇస్తానని సృష్టంగా చెప్పి మొదలు పెట్టాను. యువకులు కాబట్టి అంతవరకూ వినే ఓపిక లేకపోవచ్చు.

అధ్యక్షా, ఎన్నికలలో ఇచ్చిన హామీలు అన్నింటినీ 45, 50 రోజుల్లోనో, ఏడాది కాలంలోనో పూర్తి చేస్తామని మేమెప్పుడూ చెప్పలేదు. మేమే కాదు, ఏ పొలిటికల్ పార్టీ కూడా ప్రజలు అవకాశం ఇస్తే రాబోయే 5 ఏళ్ల కాలంలో పూర్తి చేస్తామని, ఈ కార్యక్రమాలు ప్రయారిటీ ప్రకారం వరుసలో పూర్తి చేస్తామని చెబుతారే తప్ప అన్ని ఒకసారే చేస్తామని చెప్పరు. రోశయ్య గారి వద్ద అల్లాపుద్దీన్ అద్భుత దీపం ఉండా అని ఇందాకా ఎవరో అన్నారు. నా వద్ద లేదు. ఉండని ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. నా వద్దనే కాదు నాకు తెలిసి ఎవరి వద్దా లేదు. మీరు గవర్న్మెంటులో ఉన్న రోజులలో మీ వద్ద కూడా అల్లాపుద్దీన్ అద్భుత దీపం ఉండని మేము భ్రమ పడలేదు. ఇది గవర్న్మెంటు ఎక్స్‌ప్రైస్. ఈ స్కూమ్సు గురించి మొత్తం చెప్పాలంటే it will take another half-an-hour. బడ్జెట్ స్పీచిలో ఇష్టన్నీ వస్తాయని క్షప్తంగా సమాధానం చెప్పాను.

నాకు దేవేందర్ గొడు గారు మంచి స్నేహితుడు. దీనిలో రహస్యం ఏదీ లేదు. ఇది గవర్నర్మెంటు డాక్యుమెంట్. వారికి ఇస్తాను. మొత్తం చూడండి. ఆనక సందేహం ఉంటే అడగండి. చంద్రబాబు నాయుడు గారు నాకు మంచి మిత్రుడు. ఆయన హితు కోరే వాడిని. విరోధిని కాదు. వారికి నాకూ గట్టు తగాదా లేదు. గసుపు తగాదా లేదు. ఇచ్చిపుచ్చుకునే తగాదా లేదు. కానీ వారు - రోశయ్ అమాయకులు, సడవలేడని అన్నారు. అధ్యక్షా, వాస్తవమే. 71 సంవత్సరాలలో నేను చంద్రబాబు లాగా పరిగెట్ట గలనా? రెండవది, నేను ఎందుకు ఈ బాధ్యతను ఒప్పుకున్నానంటే ఈ బాధ్యత నిర్వహణలో తప్పులు చేయకుండా, జనం వెంటబడితే పారిపోవాల్సిన అవసరం లేని ముసలివాడిని కాబట్టి, మెల్లగా నడుస్తాను. కానీ చంద్రబాబు గారి పరిస్థితి అది కాదు. అధికారాన్ని పుచ్చుకోవడమే చతురతతో పుచ్చుకున్నాడు. వారి మామ గారు, అనగా పిల్ల నిచ్చిన మామ గారు, తండ్రితో సమానమైన వారు - వారు మీ గురించి చేసిన కామెంట్ నేను చెబితే బాగుంటుందా? చెప్పమంటారా? న్యాయమా అది? కనుక ఎందు కింద్నీ? నా ముసలి వయసుతో వారికేం పని? నేను ఎప్పుడూ చెప్పలేదు.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను అన్ని వివరిస్తూ, నేను లేచి సాదాసీదాగా ఇలా పెళ్లాలి. కానీ చంద్రబాబు నాయుడు గారు జనం మధ్య నుంచి పడి, పరిగెట్ట వలసిన పరిస్థితి తప్ప, ఇక్కడ కూర్చోడానికి లేదు. నేను ఆ జోలికి పెళ్లడం లేదు. వారు ప్రతిపక్ష నాయకులు. నేను ఆర్థిక శాఖా మంత్రిని. ‘లెగండి, లెగండి’ అని చెబుతున్నాడు. చూడండి. ఇదాండీ వాళ్ల త్రైనింగు?

వాళ్ల ప్రశ్న వేయడానికి ఒక విధానం ఉంటుంది. నేను సమాధానం చెప్పడానికి అంతకంటే నష్టతగా, జవాబుదారీగా బాధ్యతగా చెప్పాలి. మీరు మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడితే ఎలా?

ఇందాకా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అడిగేరు. ఎక్కుజూ విధానంలో రూ.500 కోట్లు ఎక్కువ అవుతోంది, దీనిని ఎలా సమకూర్చుకుంటారని. సింపుల్.

శ్రీ ఇ. దయాకర రావు : అది చెప్పాచుగా, ఈ కణ లన్నీ ఎందుకు?

శ్రీ కె. రోశయ్ : మీరు వేసిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పవధ్ని అంటున్నాడు మీ సభ్యుడు. ఇదెక్కడి గోల?

MR.SPEAKER: I have a suggestion. బడ్జెటులో ఎక్కుజూ గురించి, we will get back to the subject.

శ్రీ కె. రోశయ్ : వారు రెయిజ్ చేసిన దానికి నేను సమాధానం చెప్పలేకపోయానని చంద్రబాబు గారో మరొకరో అనడానికి అస్మారం ఇష్టకూడదని గాని, బడ్జెటులో మాట్లాడుకుండామని అంటే, ఓకే. నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఎట్లా వస్తుంది, అంటే సింపుల్. ఎక్కుజూ డిపార్ట్మెంటులో పెద్ద ఎత్తున వందలలో కాదు, వేల కోట్ల రూపాయలు దారి మళ్ళి పక్కకు పోతున్నాయి. దానిని కట్టేసి, లోపలకు తెద్దామని. ఇంతకంటే సింపుల్ ఏముంటుంది?

శ్రీ సిపోచ. రాజేశ్వరరావు(సిరిసిల్ల) : అధ్యక్షా, అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : బడ్జెటులో వస్తుంది. షైండింగ్ అవ్ ఎలాగూ చేస్తారు. Kindly take your seats.

శంఖాదులో అక్రమ మద్యాన్ని స్వాధీనం చేసుకొనుట

ప్రశ్న నెం. 74 (290)

- సర్వశ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి, మల్లరెడ్డి రంగారెడ్డి, సామినేని ఉదయబాసు(జగ్గయ్యపేట), వట్టి వసంత్ కుమార్ (ఉంగుటూరు)
- గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :
- ఎ. రంగారెడ్డి జిల్లా, శంఖాదులోని సాయి గార్డెన్ ఫామ్ హాసులో అక్రమ మద్యాన్ని తయారు చేసి, చీవ్ లిక్ష్మీర్ బాటిళ్లపై అధిక ధర గల మద్యం బ్రాండ్ లేబుళ్లను అతికిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?
  - బి. టాస్‌ఫోర్మ్ సదరు ఫామ్ హాస్ పై దాడి చేసి, సౌమగ్రిని స్వాధీనం చేసుకున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా?
  - సి. అయితే, ఈ విషయంలో ప్రమేయం గల వ్యక్తుల పేర్లు ఏమిటి? వారిపై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

ప్యాపసాయ శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎస్. రఘువీరారెడ్డి) :

- ఎ. ఎక్కుజు అధికారులు 2-3-2003 తేదీన నిర్వహించిన దాడులలో నుంకాన్ని చెల్లించకుండా గోవా రాష్ట్రంలోని పానాజీ నుండి అక్రమంగా రవాళా అయిన 300 కార్బన్ ఇంపీరియల్ బుల్ల విస్క్రిబుల్సును కనుగొని స్వాధీనం చేసుకోవడమయింది. 10,580 సకిలీ ఎక్కుజ్ అడ్వెసివ్ లేబుళ్లను, 3026 బ్రాండు లేబుళ్లను కూడా కనుగొనడమయింది. అక్రమ మద్యం తయారు చేసే పరికరాలు వేటిని కనుగొన లేదు.
- బి. అప్పుసండీ.
- సి. ఇందులో ప్రమేయం గల నిందితుల పేర్లు ఈ క్రింది నిధంగా ఉన్నాయి :
  1. తుముకుంట మాధవ రెడ్డి
  2. సరజాల్ కొండలర్చాపు
  3. బాసబోయిన రమేష్
  4. సారికొండ శ్రీనివాస రాజు
  5. మేకల పెంకట రెడ్డి
  6. సంగిరెడ్డి పెంకట రెడ్డి
  7. రవీందర్
  8. జీసఫ్

1 నుండి 6 వరకూ గల నిందితులను అరెస్టు చేయడం జరిగింది. 7వ నిందితుడు కోర్టులో లోగిపోయి బెయిల్స్‌ల్లో నిడుదల అయ్యాడు. 8వ నిందితుడు గోవా రాష్ట్రంలోని పానాజీ నివాసితుడు. ఈయనపై నాన్ బెయిలబుల్ వారంటను జారీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి : గత ప్రభుత్వ కాలంలో ప్రభుత్వం ద్వారా సరఫరా చేసే మద్యం సరిపోదని అక్రమ మద్యాన్ని తయారు చేయడానికి ప్రోత్సాహం లభించిని ఈ ప్రశ్న చూస్తే తెలుస్తుంది. అధికార పార్టీ మాజీ మంత్రి సోదరుడికి ఇందులో ఇన్వాల్యూమెంటు ఉండని పలికలలో రాయడం జరిగింది. ఇన్కం టాక్సు అధికారి యాదగిరి గారి ఇంటిలో అక్రమ మద్యం లేబుల్సు, నిబ్యు రికవరీ చేయడం జరిగింది. సాధారణంగా నేరం చేయడానికి తోడ్పడే వారిని కూడా ఆ నేరంతో ఇన్వాల్యూ

చేయడం జరుగుతుంది. ఆ ప్రమిలెన్ ఇన్కం టాక్సు అధికారిది. దీనిలో మీరు అక్రమ మర్యాద లేబుళ్లను కనుక్కున్నపుడు ఎందుకు అతనిని ఇంవోల్యు చేయలేదు?

₹ 10 .00

దీనితోపాటు ఆయన కుమారుడు రవీందర్ మీద కూడా అభియోగం చేయవలసి ఉండగా ఆయన కోర్టులో లొంగిపోయారు . జోస్ఫ్ అనే ఆయన కూడా కోర్టుకు సరండర్ అయ్యారు . ఇంత నిర్ణయంగా విచార ఇం కొనసాగితే అక్రమమర్యాద సరఫరా నివారణ అరికట్టడం జరుగుతుందా ? ప్రభుత్వం పేదప్రజల సంక్లేషణానికి అనేక నూతన కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నది . ఆబ్యార్ ఆదాయాన్ని రు 500 కోట్లకు పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది అనే విషయాన్ని కూడా మనవి చేస్తున్నాము . దీని సరఫరాను అరికట్టడానికి ప్రత్యేకించి తీసుకోబోయే చర్యలు ఏమిటి ? ఈ కేసు విచారణ ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారు ?

శ్రీ ఎవ్ రఘువీరా రెడ్డి : గౌరవపభ్యలు జీప్స్ రెడ్డిగారు పేర్కొన్నానిథంగా సంబంధిత కేసులో శాతరాయి గ్రామం, శంషోభాదు మండలం, రంగారెడ్డి జిల్లాలో సాయి గార్డెన్స్ ను సీజ్ చేయడం జరిగింది . ఈ గార్డెన్ యజమాని రవీందర్, ఇతని తండ్రి యాదగిరి, రవీందర్ గారి పేరున గార్డెన్ ఉండడం వలన ఆయన మీద కేసు పెట్టడం జరిగింది . ఇందులో 300 బ్లూ విస్క్, 14,400 బాటిల్స్, 10,580 ఎగ్రసివ్ లేబుల్స్, 3026 బ్రాండ్ లేబుల్స్ ను సీజ్ చేశారు . ఇది కూడా మహాబూబా బాద్రీ ఎక్స్యుజ్ దాడులు జరిగినపుడు అక్కడ దొరికితే దానిని ఆధారం చేసుకుని ఫౌంపోన్స్ ను సీజ్ చేయడం జరిగింది . ఇంతకుముందు నేను చెప్పినట్లుగా 6 మందిని అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది . ఒకరు లొంగిపోయిన రవీందర్ . 8వ ముద్దాయి జోస్ఫ్ గోవా రాష్ట్రంలో పున్నారు . ఇక్కడి ఎక్స్యుజ్ అధికారులు వెళ్లి అతనిని అరెస్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నించగా, ఆ రాష్ట్ర పోలీసు సహకరించనందున తిరిగి వచ్చారు . మళ్ళీ ఆ ప్రభుత్వ అధికారులతో మాటలాడి ప్రభుత్వం విలయినంత త్వరగా అతనిని అరెస్ట్ చేయడానికి అన్నిచర్యలు తీసుకుంటుంది . ఇటువంటి నాన్ డ్యూటీ పెయిడ్ లిక్చర్ కర్రాటుక నుండి, మధ్యపదేశ్ నుండి, గోవా నుండి పస్తాన్నదానిని ఆవడం ద్వారా మన రాష్ట్ర ఖజ్జనాకు గండి వడకుండా ఆవడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాము .

గుంటూరు జిల్లాలోని పల్నాడు ప్రాంత అభివృద్ధి

L.A.Q.No.75(197)

Sri Dhulipala Narendra Kumar (Ponnur) - Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

- Whether any special scheme is proposed for the development of Palnadu, a backward area in Guntur district, and
- If so, the steps to be taken in this regard.

MINISTER FOR RURAL DEVELOPMENT (SRI D.SRINIVAS):

Sir, it is a joint answer for A and B.

a & b. No special schemes have been taken up/proposed for development of Palnadu. However, works under Soil and Moisture Conservation programmes, Watershed Developmenmt programmes and Velugu programmes have been taken up for development of Palnadu area of Guntur district.

శ్రీ డి సరేంద్రకుమార్ : స్వికర్ సర్, గుంటూరు జిల్లాలో ఈ పల్నాడు ప్రాంతం ముఖ్యంగా మాచర్ల, గురజాల, సర్పరాపు పేట నియోజకవర్గాలలో చాలా గ్రామాలు వెనుకబడి పున్న పరిస్థితిని ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను . ఆ ప్రాంతంలో కొన్ని గ్రామాల నుండి కృష్ణానది వెళుతున్న అక్కడి రైతాంగానికి సాగునీరు లేని పరిస్థితి చూస్తున్నాము . ఈ ప్రాంతం ఆ జిల్లాలో బాగా వెనుకబడిన ప్రాంతం . కాబట్టి ఏమిటంటే, ఈ సదీ పరివాహక ప్రాంతం కాబట్టి రైతులకు మేలు జరిగేవిధంగా కృష్ణానదిపై లీఫ్ ఇరిగేషన్ చేపట్టాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను . గత మూడు సంవత్సరాల నుండి వర్షాభావ పరిస్థితుల పలన ఆ గ్రామాలలో ప్రజాసీకం సరైన ఉపాధి లేక ఇఖ్బంది పదుతున్న పరిస్థితి ఉంది . తినడానికి తిండిలేని పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి వెనుకబడిన ప్రాంతం అయిన పల్నాడు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రజాసీకానికి ఉపాధి కల్పించడానికి ప్రత్యేకమైనచర్యలు తీసుకునే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా ? మంత్రిగారి సమాధానంలో వాటర్ పెండ్ అభివృద్ధి కార్బూక్మాలు కొనసాగించాలని అన్నారు . కానీ అక్కడక్కడ చూస్తున్నాము . ముఖ్యంగా ఈ పల్నాడు ప్రాంతంలో చాలా చెరువులు పున్నాయి . దాదాపు 7, 10 గ్రామాలు సాగునీరు, త్రాగునీటికి ఈ చెరువుల మీదనే ఆధారపడ్డారు . ప్రభుత్వ విధానాలు గురించి మాటల్చడినప్పుడు ఈ నీరు మీరు, వాటర్ పెండ్ కార్బూక్మాలు నిలిపినేస్తారనే అపోహ ఆ ప్రాంత ప్రజలలో ఉంది . గ్రామాలలో ప్రజలకు అవసరమైన చెరువులు, నీటికి వాటర్పెండ్ కార్బూక్మానికి తగిన నిధులు ఇచ్చేవిధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ డి శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, సోదరుడు సరేంద్రకుమార్ గారితో పల్నాడు ప్రాంతం యొక్క బ్యాక్ట్వర్డ్ నేన్ గురించి నేను ఏకీభవిస్తున్నాను, అంగీకరిస్తున్నాను . వారు అడిగిన సప్లైమెంటరీలు వివిధ శాఖలకు సంబంధించి ఉంది . నాకు సంబంధించినంతపరకు ప్రశ్న కూడా ఓవరాల్ డెవలమెంట్ గురించి ఉంది . వెలుగు, వాటర్పెండ్ కార్బూక్మాల గురించి చెప్పాలంటే చాలా ఉంది. I will pass on the information to him, through you. వాటర్పెండ్ గురించి ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని నీరుకార్చే విధంగా ఉందని వారు ఏదయితే భావిస్తున్నారో అటువంటి సమస్య లేదు . వాటర్పెండ్కు చేయుత ఇచ్చేదానికి బడ్జెట్ ఎలోకేషన్ లో స్టోర్ గపర్స్ మెంట్ నుండి మాత్రమే కాకుండా ఇటీవల జరిగిన రూరల్ డెవలమెంట్ కాస్టరెన్స్ లో కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిపై ప్రత్యేక దృష్టిపెట్టారు . ఇరిగేషన్, రోడ్లు విషయాలు నాకు సంబంధించింది కాదు కాబట్టి వారితో ఏకీభవిస్తూ, ఆ ఏరియాకు సంబంధించిన సమాచారం పాసాన్ చేస్తాను .

ఉ.10.10

ఆలియా, మెహబూబియా పారశాల, కళాశాలలను ప్రైవేటు పార్టీకి అప్పగించుట

ప్రశ్న నెం. 76(270)

సర్వాంగి పి.జనార్థన రెడ్డి, మర్లోర్డ్డి రంగారెడ్డి, మర్లి శశిధర్ రెడ్డి(ససత్సంగర్), ఎం.ముఖీష్ (మహారాజ్గంజీ)- గౌరవనీయులైన పారశాల విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారాన్ని తెలియజేస్తారా :

- a) పైదరాబాదు పట్టణం మధ్యలో పున్న ఆలియా ఉన్నత పారశాల, జూనియర్ కళాశాల, మహబూబియ ఉన్నత పారశాల, జూనియర్ కళాశాలల యాజమాన్యాన్ని అమలులో పున్న నియమ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా ప్రైవేటు పార్టీకి అప్పగించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా ?
- b) అయితే, అందుకు గల కారణాలేమిటి ?

పారశాల విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీమతి ఎన్.రాజ్యలక్ష్మి):

- ఎ) లేదండి
- బ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు

శ్రీ పి.జనార్థన రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది చాలా ఇంపొర్టోంట్ క్వస్టర్. “ హైదరాబాదు పట్టణం మధ్యలో పున్న ఆలియా ఉన్నత పారశాల, జూనియర్ కళాశాల, మహబూబియ ఉన్నత పారశాల, జూనియర్ కళాశాలల యాజమాన్యాన్ని అమలులో పున్న నియమ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా ప్రైవేటు పార్టీకి అప్పగించాలని ప్రభుత్వం నిర్దయించిన విషయం వాస్తవమేనా ? ” అంటే మంత్రిగారు ‘లేదు, లేదు’ అని చెప్పడం జరిగింది. నా దగ్గర గపర్చమెంట్ ప్రోసెడింగ్స్ పున్నాయి. అప్పుడు పున్న ముఖ్యమంత్రిగారు జూబిలీ హాలులో అనోవ్స్మెంట్ చేయడం జరిగింది. It is on 29-2-2002. Sir, I will read the proceedings. ” The Hon'ble Chief Minister while addressing the AFMI meeting at Jubilee Hall, Hyderabad on 29th December, 2002 had stated that he will be happy to handover the management of two Government Education Institutions, namely, Aliya High School and Junior College and Mahabubai Girls School and Junior College to the Siasat Daily for transforming these schools into centres of educational excellence.” దాని మీద గపర్చమెంట్ ఒక మెమోర్యు కూడా ఇస్యా చేయడం జరిగింది. Memo No. 3629/IEI/2003-1, dt. 16-4-2004. ఇప్పుడు కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయల విలువైన సూర్యోచిల్డింగ్స్. కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయల విలువైన బిల్లింగ్స్ ను అనాటి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఎందుకు హండోపర్ చేయాలని నిర్దయం తీసుకోవడం జరిగింది ? అంతే కాకుండా ‘రిష్ట్ హోటల్’ ను కూడా హండోపర్ చేసారు. అదే విధంగా విజయనగరంలో ఆటో బిల్లింగ్ పుంది. ఇట్లా గపర్చమెంట్ ఆస్తులన్నిటినీ హండోపర్ చేసుకుంటూ పోతే ప్రభుత్వ పరిస్థితి ఏమిటి ? ఇది నిజమా, కాదా తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎన్.రాజ్యలక్ష్మి : అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న చాలా ప్రాముఖ్యత కలిగిందని భావించి, చాలా మంది దీని మీద అసుమానాలు వ్యక్తం చేసి సమాధానం రాబట్టాలని ఆలోచన చేసారు. ఆ ఇంపొర్టోస్సు గుర్తించి నేను కొంచం విపులంగానే నా సమాధానాన్ని చెబుతాను.

హైదరాబాదు పట్టణం మధ్యలో పున్న ఆలియా ఉన్నత పారశాల, జూనియర్ కళాశాల, మరియు మహబూబియ ప్రభుత్వ ఉన్నత పారశాల, జూనియర్ కళాశాలలను సియాసత్ ఉర్రూ దినపత్రిక యాజమాన్యానికి హండోపర్ చేయవలసిందిగా హైదరాబాదుకు చెందిన ఫయజ్ అహ్మద్, ఫయజ్ మెమోరియల్ ఇంటర్వెపసల్ ఇస్ట్యూట్యూట్స్కు చెందిన శ్రీ జిలానీ గారు అప్పటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వినతి పత్రం సమర్పించడం జరిగింది. జిలానీ గారి వినతిపత్రాన్ని పరిశీలించి, దీనిపై ఒక నివేదిక పంపించాలిందిగా పారశాల విద్యా కమీషన్ మరియు సంచాలకులకు ద్వారుగా, వారు డి.ఇ.బి. గారిని కోరడం జరిగింది.

ఆలియా మరియు మహబూబియ పారశాలలు రెండూ కూడా ప్రభుత్వ యాజమాన్య నిర్వహణలో పున్నాయని తమ నివేదికలో పేర్కొన్నారు. ఈ రెండు పారశాలల యాజమాన్యాన్ని ఎవరికీ బదిలీ చేయడం జరగలేదు. అదే విధంగా ఆలియా జూనియర్ కళాశాలలు కాని, మహబూబియ (బాలికల) జూనియర్ కళాశాలలు కాని ఇప్పటికే ప్రభుత్వ నిర్వహణలోనే పున్నాయి. ఈ రెండు కళాశాలల యాజమాన్యాన్ని ప్రైవేటు సంస్థ అయిన ‘సియాసత్ యాజమాన్యానికి అప్పగించే విషయంలో ఇప్పటివరకూ ఎటువంటి నిర్దయం తీసుకోలేదు. కళాశాలల వ్యవహారం పారశాల విద్యా శాఖకు సంబంధించింది కాదు. కాని ఇంటర్వెడియల్ బోర్డ్ సంచాలకుల వారి సుంచి సేకరించిన సమాచారాన్ని మీ ద్వారా సభకు తెలియజేసున్నాను.

ఆలియా మరియు మహబూబియా నిద్యా సంస్థలను సియాసత్ ఉర్దూ దిన పత్రిక యాజమాన్యానికి బదిలీ చేయాలనే ప్రతిపాదనపై అప్పటి రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి 2002, డిసెంబర్ 29వ తారీఖున జూబీ హోల్ జరిగిన ఎ.ఎఫ్.ఎం.ఐ. సమావేశంలో ఒక ప్రకటన చేయడం జరిగింది. “ ఆలియా ఉన్నత పారశాల, జూనియర్ కళాశాల, మహబూబియ బాలికల ఉన్నత పారశాల, జూనియర్ కళాశాలలకు చెందిన రెండు ప్రభుత్వ యాజమాన్య సంస్థలను అత్యస్తత నిద్యా కేంద్రాలుగా తీర్పిదిద్దడానికి సియాసత్ యాజమాన్యం వారికి ఆధిసం చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎంతో సంతోషపూర్వం ఉన్నదని ” ఆ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటించడం జరిగింది.

ఆ తరువాత ఆ నిద్యాసంస్థల యాజమాన్య నిర్వహణ ఏ విధంగా పుండాలి, ఎలా బదిలీ చేయాలనే నిషయాలపై కొన్ని ప్రతిపాదనలు చేసారు కాని, వీటి మీద ఎటువంటి నిధాన నిర్లయం తీసుకోవడం జరగలేదు. పై రెండు నిద్యా సంస్థల యాజమాన్యాలను ప్రైవేటు యాజమాన్యాలకు అప్పగించాలనే ప్రతిపాదనపై వాటి బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది కూడా వ్యతిరేకించడం జరిగింది. అట్లాగే కొన్ని రాజకీయ పార్టీలవారు కూడా యాజమాన్య మార్పిడిని వ్యతిరేకిస్తూ ధర్మాలు, ర్యాలీలు నిర్వహించడం జరిగింది. మొత్తం మీద యాజమాన్య మార్పిడి మీద ఎటువంటి నిర్లయం తీసుకోవడం జరగలేదు. ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలోనే ఆ రెండు నిద్యా సంస్థలూ పనిచేస్తున్నాయి.

అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రకటన తరువాత సియాసత్ పత్రిక వారు ఈ నిద్యా సంస్థలను తీసుకోవడానికి కొన్ని తీర్మానాలను ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. వీటి మీద కొన్ని ముసాయిదా విధి నిధానాలను కూడా రూపొందించారు కాని వాటి మీద ఎటువంటి నిర్లయం ఇంతవరకూ ఈ ప్రభుత్వం తీసుకోలేదని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు, సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.జనార్థన రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది చాలా ఇంపోర్టోంట్ ఇస్యూ. వందలాది కోట్ల రూపొయల నిలువైన స్థలాలు, బిల్లింగ్స్కు సంబంధించింది. ఆ నిద్యార్థుల అదృష్టం కొద్దీ, ప్రజల అదృష్టం కొద్దీ గుర్వమెంట్ మారింది. ప్రభుత్వం మారి వుండకపోయినట్లయితే ఈపోబికి ప్రైవేటు యాజమాన్యం వారికి పోత ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పజోప్పేసేవారే. నేడురుమల్లి జనార్థన రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా పుండగా మెడికల్ కాలేజీలను, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలను మంజూరు చేసినపుడు ‘సరస్వతీ దేవిని నడిబంబారులో అముతున్నారి’ని చెప్పారు. వీరు సరస్వతీ దేవిని, ఆమె పుండే ఆలయాన్ని కూడా అమ్మేష్టున్నారు. దీని మీద మంత్రిగారు చెప్పిన దానికి, నేను చెప్పిన దానికి కొంత కాంట్రావర్సీగా పుంది. అందువల్ల దీని మీద ఒక హోచ్ కమిటీని వేయమని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఇటువంటివి చాలా బిల్లింగ్ పున్నాయి. స్కూల్ బిల్లింగ్, గుర్వమెంట్ బిల్లింగ్ అన్నిటినీ ప్రైవేటు వారికి అప్పగించడం జరుగుతోంది. అందువల్ల ఈ నిషయాలు అన్నిటినీ పరిశీలించడానికి గాను ఒక హోచ్ కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎన్.రాజ్యలక్ష్మి : అధ్యక్షా, వారి ప్రశ్నకు నేను సూటిగా సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. ఇక్కడ ఇచ్చిన ప్రశ్న ఆలియా ఉన్నత పారశాల, మహబూబియా పారశాలలు, కళాశాలల యాజమాన్యాన్ని ప్రైవేటు వ్యక్తులకు దత్తత చేయడం జరగలేదని స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది.

MR. SPEAKER : Question Nos. 79, 78 and 79 are postponed at the request of the Members. Now, question No.173.

పెట్రోలు బంకులకు ప్రభుత్వ భూమిని కేటాయించుట

LAQ NO. 80(173.)

SRI A. PRABHAKARA REDDY(Sarvepalli) - Will the Minister for Revenue be pleased to state :

- Whether the Government have allotted any land to newly established petrol bunks; and
- If so, the cities and districts in which these allotments were made ?

MINISTER FOR REVENUE(SRI D. PRASADA RAO) :

Sir, answer to

- Yes Sir and answer to
- b) The allotments were made in Hyderabad, Visakhapatnam, Warangal and Rangareddy Districts.

శ్రీ ఆదాల ప్రభాకర రెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానంలో అన్ని పట్టణాల గురించి చెప్పారు. ఏ ఏ పట్టణాలలో స్థలాలను కేటాయించినీ చెప్పారు. ఈ పట్టణాలను చూసినట్లయితే, అంధప్రదేశ్‌లో కార్బోరేపన్స్ అయిన పట్టణాలు ఎక్కువగా పున్మాయి. అయితే ఆనాటి ప్రభుత్వం ప్రైవేటు వ్యక్తులకు ప్రభుత్వ స్థలాలను కేటాయించవలసిన అవసరం ఏముచ్చింది ? దాని గురించి తెలియజేయవలసిన అవసరం పుంది.

అది కూడా కోట్లాది రూపాయల విలువైన భూములను లక్షలలో ఇప్పుడం జరిగింది. ఇది చాలా అన్యాయం. దీని మీద ఎంప్యోరీ చేయవలసిన అవసరం పుంది. అందులో ఒక్కొక్క పట్టణంలో ఎన్ని స్థలాలను ఇచ్చిందనే నివరాలను కూడా మంత్రిగారు తెలియజేయాలి. వాటి విలువ ఇప్పుడు ఎంత పుంది, ఇచ్చిన రోజు విలువ ఎంత పుంది, ఎవరెవరికి కేటాయించారు, వారికి అయిన వారికి కేటాయించారా, వారికి అనుకూలమైన పార్టీలకు కేటాయించారా అనే నివరాలన్నీ కూడా తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు పుంది.

ఉ.10.20

దీని మీద ఒక హాజ్ కమిటీ నేసినట్లయితే, పూర్తిగా విచారించి ఏమేమి జరిగిందో ప్రజలకు తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి తమ ద్వారా మంత్రిగారిని దీని మీద ఒక హాజ్ కమిటిని నేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన్ ప్రసాదరావుః భారతదేశంలో ఉండే ఈ ఆయుర్ కంపెనీలు కొంత మంది వ్యక్తులకు డీలర్సిఫ్స్ కమీషన్ ప్రాతిపదికన ఇచ్చినపుడు ప్రభుత్వానికి లీజు ఇవ్వమనీ, కొంత ల్యాండ్ కేటాయించమని విజ్ఞప్తులు వచ్చాయి. నేను చెప్పిన పట్టణాలలో ల్యాండ్ ఇప్పుడం జరిగింది. వ్యక్తులకు నేరుగా ఇప్పుడం అనేది ప్రభుత్వం దృష్టికి ఎక్కడా రాలేదు. ఎక్కడయినా స్పెసిఫిక్గా ఒక వ్యక్తికి ఇచ్చారనేది తెలిస్తే ప్రభుత్వం గతంలో ఒక క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ప్రభుత్వం కేటాయించిన భూముల్లో ఉన్నటువంటి వాటిని దర్శాపు చేసే కార్బూకమం, పరిశీలన చేసే కార్బూకమం చేస్తోంది, స్పెసిఫిక్గా చెప్పినట్లయితే ఆ కమిటికి రెఫర్ చేస్తాము. దానిని పరిశీలించి నిబంధనలకు నిరుద్ధంగా ఉంటే సభ దృష్టికి లీసుకురావడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. ప్రభాకరరెడ్డి : మంత్రిగారు ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు ఇప్పుడం జరగలేదని అన్నారు. ఆ నాడు పేపర్లలో కూడా రావడం జరిగింది. ఆ రోజు బి.జె.పి పట్టణేత ఇంద్రేనారెడ్డిగారి సతీమణికి ఇచ్చినట్లు అనేక పత్రికలలో చదివాము. ఎవరెవరికి ఇచ్చారనేది మంత్రిగారు తెలియజేస్తే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు సమాచారం లేకుంటే తరువాత అయినా తెలియజేస్తే బాగుంటుంది. ఎన్ని ఎకరాలు, ఎన్ని గజాలు, ఏ ఏ పట్టణాలలో ఎవరెవరికి ఇచ్చారో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ధర్మాను ప్రసాదరావుః చెప్పిలంటే చాలా పెద్దదిగా ఉంది. హైదరాబాదులో టోలిచోక్లో 1,698 స్క్వార్ మీటర్లు సర్ఫ్లెస్ ల్యాండ్ ఐటికి అలాట్ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు అర్బ్ ల్యాండ్ సీలింగ్లో ఎక్స్‌సెన్సర్ నిర్ణయించిన తరువాత ఇని ఇష్టడం జరిగింది. పండరీనాథ్ అనే అతను దీని మీద కోర్టుకి వెళ్లారు. కేను జరుగుతోంది. విశాఖపట్టణంలో వెంకోజీపాలెంలో ఘమారుగా 21 సెంట్లు హాచ్.పి.సి.ఎల్కి 25 సంవత్సరాలు లీజుకి ఇష్టడం జరిగింది. దీని ధర రు.6,70,824లుగా నిర్ణయించారు. అమోంట్ కూడా ఇష్టటికి కలెక్ట్ చేశారు. పరంగల్లోముత్వాడలో ఒక స్థలం ఇచ్చారు. దాదాపు 1,155 చదరపు గజాలు. రు.2,500 ఒక్క చదరపు గజం చొప్పున ఫిక్స్ చేశారు. ఇది కూడా ప.ఓ.సికి అలాట్ చేశారు. ఆ అమోంట్ కూడా కలెక్ట్ చేశారు. హసుమకొండ పట్టణానికి అనుకొని ఉన్న రంగంపేటలో 1,111 చ.గజాలు ఐటికి అలాట్ చేశారు. భీమవరంలో హసన్సర్త్రి మండలంలో 2,500 చ.గజాలు ఐటికి ఇచ్చారు. ఏదయినా స్పెసిఫిక్ గా ఉంటే చెబితే దానికి సంబంధించి ఆనాడు ప్రభుత్వం తీసుకున్న ఏ ప్రతిపాదన ఉండో సదరు విపరాలు సభ్యులకి పాసాన్ చేస్తాము. చాలా విపరాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్కటీ చెబితే సమయం పడుతుంది స్పెసిఫిక్ ఇస్సిడెంట్ చెబితే చెప్పడం జరుగుతుంది.

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలు

టి.ఎటి.డి. వారిచే దుకాణాల కేటాయింపులో ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. లకు ప్రత్యేకింపు

ప్రశ్న నెం: 80-ఎ(81-N)

sri M. Venkataramana (Tirupathi),Gali Muddu Krishnama Naidu(Putturu),K. Narayana Swamy(Satyavedu) - Will the Minister for Endowments be pleased to state :

- Whether it is a fact that Tirumala Tirupathi Devasthanams has constructed shopping complexes at Tirumala and Tirupati ; and
- If so, whether there is any quota fixed for SC, ST and BCs in the allotment.

MINISTER FOR ENDOWMENTS (M. SATYANARAYANA RAO) :

Answer to

- Yes Sir and answer to
- No Sir.

శ్రీ ఎం. వెంకటరమణః తిరుమల తిరువతి దేవస్థానంవారు కొండపైనున్న వారికి దాదాపు 300 ప్లాష్ క్రింద తిరువతిలో నిర్మించారు. వాటిలో దాదాపు 170 ప్లాష్ కొండ మీద నివాసం కోల్పోయిన వారికి మాత్రమే ఇష్టడం జరిగింది. ఇంకా 100 ప్లాష్ ఉన్నాయి. అని ఎస్.సి,ఎస్.టి., బి.సివారికి కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది. చేతి వృత్తులు, చర్చపు వృత్తులు, బుట్టలల్లేవారు ఎస్.టిలు మొదలైనవారికి ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించే నిమిత్తం వారికి తగు న్యాయం కల్పించవలసిందిగా కోరుతూ, తగు అదేశాలు జారీ చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడుః తిరుమల తిరువతి దేవస్థానం వారు తిరుమల, తిరుచానూరు దగ్గర ఉన్న దేవస్థానాలవద్ద ప్లాష్ కొండపైను కట్టిస్తున్నారు. తిరుమలలో కొత్తగా ఇస్తున్నారు. అలా ఇచ్చేటప్పుడు ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి రిజర్వేషన్సు పాటించడంలో అక్కడున్న వారికి ఇష్టున్నారు. మిగిలినవి రిజర్వేషన్ ప్రకారంగా కేటాయిస్తున్నారా? తిరుమలలో ఇశ్శ మాస్టర్ ప్లాన్ ఇంప్లిమెంటేషన్ ప్రకారంగా కొట్టిస్తున్నారు. ఇకనయినా వాటిని నిలుపుదల చేస్తారా? అక్కడంతా రెండు, మూడు వందల సంవత్సరాల మండి పూర్వీకులు నివాసం ఏర్పరచుకొని ఉంటున్నారు. వారికంతా పట్టాల్యాండ్స్ ఉంటే వారిని బలవంతంగా వెళ్లకొడుతున్నారు. ఇళ్లను పడకొట్టి క్రిందకు పంపుతున్నారి. దారుణంగా పరిస్థితి ఉంది. వారికి రక్షణ కల్పిస్తారా?

శ్రీ కె. నారాయణ స్వామిః తిరుపతిలో షైపింగ్ కాంప్లక్స్ నిర్మించి ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సిలకు జీవనోపాధి కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. నీరికి రిజర్వేషన్ కోటా క్రింద షైపింగ్ కాంప్లక్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా తమద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ (చంద్రగిరి) : తిరుపుల నుండి చాలా మందిని దాదాపు 400 కుటుంబాలను కిందకు పంపించడం జరిగింది. వారంతా చంద్రగిరి నియోజకవర్గం రూరల్ ఏరియాస్‌లో వెంకటపత్రి సగరంలో ఉన్నారు. వారికంతా షౌఖ్య పెట్టుకోవడానికి అనుమతిని ఇస్తోమని చెప్పడం జరిగింది. సదరు కాగితాలు వారి పద్ధతినే ఉన్నాయి. అందులోచాలా మంది ఎస్.సి., ఎస్.టిలు ఉన్నారు. ఈ రోజు సదరు కాగితాలను వారు తీసుకువెళ్లి అడిగితే దానికి సంబంధించిన ఆర్డర్స్ ఏమీ రాలేదని వారంతా చెబుతున్నారు. చంద్రగిరి నియోజకవర్గంలో రూరల్ ప్రాంతాలయిన వెంకటపత్రి సగరం, లక్ష్మీపురంలో నివసిస్తున్నారు. వారికి సరయిన ఉత్తర్వులు జారీ చేసి షైపింగ్ కాంప్లక్స్‌లు అలాట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యం(సూళ్లారుపేట) : నేను గతంలోతిరువతి పార్లమెంట్ సభ్యుడిగా ఉన్నాను. ఎంతో మంది నిరుద్యోగ యువకులు అక్కడ చిన్న చిన్న వ్యాపారాలు చేసుకుంటూ హాకర్స్‌గా ఉన్నారు. గత ప్రభుత్వం వారిపై నిర్ధారించిన లారీఛార్లీ జరిపి వారి వస్తువులను అన్నింటిని ఆ నాడు ఎస్టేట్ ఆఫీసర్, జె.ఇ.వో దోషస్థంచేసి అన్ని తీయించేసారు. ఎంతో మంది అక్కడ నిరుద్యోగులు హాకర్స్‌గా చిన్న చిన్న పటాలు, దారాలు అమ్ముకుని జీవనం కొనసాగిస్తుండేవారు.

ఉ.10.30

ఈ సందర్భంగా మంత్రి గార్మి కోరేదేమంటే, నిరుద్యోగయవకులను ముఖ్యంగా తిరుపుల మీద ఉండే నిరుద్యోగ యువకులకు, క్రింద కూడా షైపింగ్ కాంప్లక్స్‌ల్లో చేటు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. సత్యనారాయణరావు :- అధ్యక్షా, వెంకట రమణ గారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పతాను. 105 షౌఖ్య కట్టము, వాటన్నిటినీ డిస్ట్రిబ్యూషన్ పర్సన్ల్ ఏవరైతే ఉన్నారో వారికి ఇప్పడం జరిగింది. మరో 75 షౌఖ్య ఉన్నాయని, వాటి విషయం ఎమిచేశారని అడిగారు. కట్టింది 105 షౌఖ్య వాటినే అలాట్ చేయడం జరిగింది. డిస్ట్రిబ్యూషన్ పర్సన్ల్కి అన్యాయం జరిగిందని, వారికి బ్రతుకుదెరువు కల్పించాలన్న ఉద్ధేశ్యంతో 105 షౌఖ్య కల కాంప్లక్స్‌ని కట్టి ఇప్పడం జరిగింది. ముద్దు కృష్ణమునాయిడు గారు ఎస్.సి. ఎస్.టి. లకు రిజర్వేషన్ ప్రకారంగా షౌఖ్య కేటాయించాలని అన్నారు. ఇప్పటి పరకు అటువంటి ప్రపాజల్ లేదు. ముందుముందు ఏమైనా షైపింగ్ కాంప్లక్స్ కడితే, తప్పకుండా వారు చెప్పిన విషయాన్ని దృష్టిలో పట్టుకొంటాము. అది చేయాల్సినదే. నేనూ అంగీకరిస్తున్నాను.

గల్లా అరుణ గారు, చంద్రగిరి నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన డిస్ట్రిబ్యూషన్ పర్సన్ గురించి, ఇంతవరకు ఏమీ చేయలేదని చెప్పారు. ఈ విషయానికి సంబంధించిన సమాచారం ప్రస్తుతం నా దగ్గర లేదు. సంబంధిత విషయాలను తరువాత నా దృష్టికి తీసుకువుస్తే, తప్పకుండా సమాచారానికి ప్రయత్నం చేస్తానని తెలియజేస్తున్నాను.

సుబ్రహ్మణ్యం గారు ఎం.పి. గా ఉండే వారు. ఆయన కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. నేను పి.సి.సి. అధ్యక్షుడిగా ఉన్నప్పుడు నన్ను తీసుకువెళ్లి చూపించారు. నేను వారు చెప్పిన విషయాలతో ఏకీభవిస్తున్నాను. అక్కడ ఉన్న యువతకు అన్యాయం జరిగిందని, ఉద్యోగాలను ఇప్పించాల్సిందిగా అప్పుడు ఉన్న ఎగ్గికూక్కాబీవ్ ఆఫీసర్సర్గార్చి, అప్పుడు ఉన్న ప్రభుత్వానికి నేను ఆనాడు చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి తప్పకుండా సింపథిటిక్గా కన్నిడర్ చేసి ఈ సమస్యని సార్వ చేస్తానని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణము నాయుడు :- అధ్యక్షా, తిరుమలలో ఇళ్ల డిమాలిషన్సు విచక్షణా రహితంగా చేస్తున్నారు. వీటిని ఆపు చేస్తారా? తిరుమలో జె.ఇ.బి.లు ఎవరు ఉంటే, వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు ఇళ్లను కూల్చివేయడం వల్ల ప్రజలు ఇఖ్యంది పడుతున్నారు. రోజు రాస్తా రోకోలు, ధర్మలు జరుగుతున్నాయి. వీటి విషయమై మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలి. వీరిని ఏ విధంగా అకామడేట్ చేస్తారు. అగ్రమెంట్కి రాకుండా మాస్టర్ ప్లాన్ అని చెప్పి, ఇష్టం వచ్చినట్లు కూల్చివేయడం, మహా ప్రాకారం కట్టడం, వేయికాళ్ల మండపం కూల్చి వేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఆలోచనలు ఉన్నాయా. ఈ వేయి కాళ్ల మండపాన్ని ఏమి చేస్తారు. ఈ మహా ప్రాకారాన్ని ఏమి చేస్తారు. పెద్ద కాంపాండ్ వార్ కట్టాలని అనుకొన్నారు. దీని విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం ఏ చర్యలు తీసుకొంటో మంత్రి గారు చెప్పాలి.

శ్రీ ఎమ్. సత్యనారాయణరావు :- అధ్యక్షా, మొన్స్టర్ రోజు ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు ఈ అంశాలపై చాలా మంది సభ్యులు ప్రశ్నించారు. నేను వారుచెప్పిన దానితో ఎక్కిభవిస్తున్నాను. పోయిన ప్రభుత్వం కొన్ని చేశారు. చంద్రబాబునాయుడు గార్చి బాధ కలుగ నద్దు కానీ, ఆయన జిల్లా లో చాలా మంది ఏమి చెపుతున్నారంటే, ‘ఇన్నీ చేశాడు కాబట్టి ప్రతిపక్షంలో కూర్చునే పరిష్కారించి వచ్చింది’ అని చెపుతున్నారు. నాకు తెలియదు. ఆ దేపుడు కోపానికి వచ్చాడని, అక్కడ మహా బుమలు ఉంటారని వారికి కోపం వచ్చిందని చెపుతున్నారు. నేను ముద్దు కృష్ణము నాయుడు చెప్పిన దానితో ఏక్కిభవిస్తున్నాను. ఈ సమయ తప్పకుండా పరిశీలిస్తాను. ఎవరికి అన్యాయం జరగదు. వారికి ఏమేమి కావాలో డిస్ట్రిక్షన్ చేసి పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబునాయుడు :- అధ్యక్షా, సత్యనారాయణరావు గారు కొండ పైన పవిత్రత కాపాడడానికి, రాజకీయ పార్టీల యాక్టివిటీ కానీ, యంటి సోపల్ ఎలిమెంట్ ఎవరంటే వారు, బయట వారు రాకుండా ఉండాలనే ఉధేశ్యంతో కొన్ని నిర్దయాలు తీసుకొన్నామే తప్ప మరొకటి కాదు. చాలా వరకు రిహబిలిటీట్ చేశాము. వంద శాతం రిహబిలిటీప్స్ చేయాలని స్వప్సంగా చెప్పాము. ఒక మంచి పని చేసిన విషయంలో కూడా సత్యనారాయణ రావు గారి లాంటి వ్యక్తులు ఈ విధంగా మాటల్చడడం మంచిది కాదు. తిరుమల యొక్క పవిత్రతను కాపాడడానికి ఆరోజుల్లో కొన్ని నిర్దయాలు తీసుకొన్నాము. వాటిని భవిష్యత్తులో మీరు కంటిస్తూ చేస్తే మంచిది. దేపుడికి సంబంధించిన విషయాల్లో రాజకీయాల అవసరం లేదు. దేపుడిని ప్రశాంతంగా ఉండనిస్తే మసందరకు మంచిదని మంత్రి గార్చి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. సత్యనారాయణరావు :- అధ్యక్షా, బాబు గార్చి విమర్శించాలని, నిందించాలని నేను చెప్పడం లేదు. నేను ముందే చెప్పాను. కొన్ని డిమాలిషన్సుని మీ కాలంలో జరిగాయి. దాని గురించి ప్రాటెస్ట్ చేస్తున్నారు. ఇటువంటిని జరగకుండా ఉండాల్చిందిగా కొండరు చెప్పారు. నేను అక్కడకు వెళ్లినప్పుడు, నాకుచెప్పిందేమంటే ‘ఈ పనులు జరిగాయి కాబట్టి చంద్ర బాబు నాయుడు గారికి నష్టం జరిగిందని’ చెప్పారు. ఒక విధంగా నేను సింపతి చూపిస్తున్నాను. ప్రతిపక్షంలో కూర్చునే పరిష్కారులు కలిగాయని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబు నాయుడు :- అధ్యక్షా, నేను ముందే చెప్పాను. చాలా ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ని చూస్తే, లాభసప్టాలు, రాజకీయ లబ్బి కోనం నేను ఆలోచించ లేదు. పవిత్ర నిర్దయాలకు కట్టుబడి తీసుకొన్నాము. వాస్తు ప్రకారమే, ఎక్కడైతే దేవాలయలు ఉన్నాయో, వాటి ప్రకారమే చేయాలని చెప్పాము. ఒకరిద్దరు తప్పులు చేస్తే మేము స్టోప్ చేశాము. సత్యనారాయణరావు గారు ఒక విషయం గుర్తు పెట్టుకోవాలి. నేను ఏ కార్యక్రమాలు చేసినా రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసం, రాష్ట్ర భవిష్యత్తుకోసం చేశాము. సాంత ప్రయోజనాలకో, వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలకో చేయలేదు. క్రింద స్థాయి వారు ఒకటి, రెండు తప్పులు చేస్తే నేను ఆ రోజే నిలపమని చెప్పాను. అదే మీరు ఇప్పుడు నిలుపుతున్నారు. అంతకంటే మరొకటి లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

వివిధ నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల క్రింద నిర్వాసితులైన వారికి పునరావాసం

ప్రశ్న నెం. 80 - బి(79-వి)

ఎ. శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి (హిమాయత్సగర్) - పెద్ద తరహ నీటి పారుదల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

- అ) రాష్ట్రంలోని వివిధ నీటి పారుదల ప్రాజెక్టుల క్రింద నిర్వాసితులైన వారికి పునరావాసాన్ని కల్పించే ప్రక్రియ పూర్తి కాని విషయం వాస్తవమేనా ?
- ఆ) అయినచో, వారికి పెంటనే పునరావాసం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటోంది ?

పెద్ద తరహ నీటి పారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ పాన్నాల లక్ష్మయ్య) :

- అ) వాస్తవమే.
- ఆ) ఈ పునరావాస కార్యక్రమాలు కల్పించడానికి ప్రభుత్వం యుద్ధ ప్రాతిపదికపై చర్యలు చేపడుతోంది.

అధ్యాం, ఈ ప్రశ్న వస్తుందనే విషయం తెలియక, ముందే మీ ఛేంబర్లోనే ఎన్.ఆర్.ఎస్.పి. కి సంబంధించి పునరావాస కార్యక్రమాలు సమీక్షించాను. ఈ మూడుజిల్లాల శాసనసభ్యులతో సమావేశమై తగిన యాక్షన్, ప్లాన్ టైం బోర్డ్ ప్రోగ్రామ్ నిర్దయించడం జరిగింది. అలాగే మెదక్ జిల్లా శాసనసభ్యులతో వారం రోజుల క్రింద సమీక్ష జరిపి అక్కడ రూ.4.70లక్షల కాంపెస్సేషన్ వెంటనే రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. మహాబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోని జూరాల ప్రాజెక్టు క్రింద ప్రతిష్టంబన కొనసాగుతున్నా, ఇంకా పూర్తి కాని విషయాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకువచ్చి, సమీక్షించి ఈ నెల 15వ తేదీ లోపు వాస్తవ పరిస్థితులను ప్రభుత్వం దృష్టి తీసుకురావడానికి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అన్ని ప్రాజెక్టుల విషయంలో, ఈ కార్యక్రమాన్ని ముందు రోజుల్లో సమీక్షించి సరైన నిర్ణయాలు తీసుకొని, పునరావాసం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం చిత్రశుద్ధితో ఉందని గారవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. కిషన్రెడ్డి :- అధ్యాం, మంత్రి గారి సమాధానం అనంపూర్విగా ఉంది. పునరావాసం కల్పించే ప్రక్రియ ఎన్ని ప్రాజెక్టుల క్రింద ఉంది. నిర్వాసితులు ఎంత మంది ఉన్నారు. ఎన్ని వేల ఎకరాల భూమిని ప్రభుత్వం సాగునీటి ప్రాజెక్టుల క్రింద స్థిరీకరించడం జరిగింది. న్యాయస్థానంలో ఎన్ని కేసులు ఉన్నాయి. 20 సంవత్సరాల నుండి కూడా నిర్వాసితులకు సఫ్ట్‌పరిహారం చెల్లించకుండా ఇట్టంది పెడుతున్నారు. ఆ విషయాల గురించి చెప్పాలిన అవసరం ఉంది. పూర్వేన ప్రాజెక్టుల క్రింద ఎంత మంది ఉన్నారు. ఇంకా నిర్మాణం జరుగుతున్న ప్రాజెక్టుల క్రింద నిర్వాసితులు ఎంత మంది ఉన్నారో మంత్రి గారు చెప్పాలి.

ఉ.10.40

ఈ రోజు మాతన ప్రభుత్వం మన రాష్ట్రంలో రాజశేఖర రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రెండు సంవత్సరాలలో 8 ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేస్తాము, 5 సంవత్సరాలలో 26 ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేస్తామని ఇటీవల జరిగిన కలెక్టర్స్ సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రి గారు 3 నెలలలోగా ఈ భూసీకరణ పూర్తి చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. అందుకోసం ఏ విధమైన యాక్షన్ ప్లాన్ ఏర్పాటు చేయబోతున్నారు? ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి అయ్యే ఖర్చులో సుమారు 15 శాతం వరకు ఈ భూ సీకరణకు చెల్లించవలసి వస్తుందన్న విషయం వాస్తవమేనా? అదే విధంగా భూ సీకరణ కోసం ఒక స్పెషల్ డైరెక్టరీట్సు ఏర్పాటు చేసినంత

మాత్రాన ఈ రైతులకు , నిర్వాసితులకు సంబంధించిన పునరావాన కార్యక్రమం పూర్తిగా జరిగే అవకాశం ఉందా? 20 సంవత్సరాల నుంచి జరుగుతున్న కేసులు కూడా ఇంతవరకు పూర్తి కాలేదు. అదే విధంగా ఎల్ అండ్ టి ప్రాజెక్టు కింద 20 సంవత్సరాల నుంచి కేసులు జరుగుతున్నాయి. రైతులకు ఇంత పరకు న్యాయం జరగలేదు. కాబట్టి ఈ విషయమై ఆలోచన చేసి ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీనికి రైతులకు సంబంధించి న్యాయం జరగడం కోసం ఏమైనా ప్రత్యేక కోర్టు ఏర్పాటు చేస్తుందా? భూ సేకరణకు సంబంధించిన అనేక పెండింగు ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. లేదా, సాగునీటి ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. నిర్వాణం పూర్తి అయిన, పూర్తి చేయబడుతున్న, నిర్వాణం చేపట్టవలసిన ప్రాజెక్టులలో వేలాది కేసులు ఉన్నాయి. కాబట్టి ప్రత్యేక కోర్టులను ఏర్పాటు చేసే విషయమై ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కలెక్టర్లు, జిల్లా కార్యాలయాలలో జాయింట్ కలెక్టర్లు ఉంటున్నారు. అనేక చేట్లు జాయింట్ కలెక్టర్లు కూడా లేరు. ప్రభుత్వ పరంగా రైతు ఒక వేళ నాకు న్యాయం జరగలేదని చెప్పి కోర్టులో కేసు వేస్తే ఈ రోజు ప్రభుత్వ పరంగా అనేక సంవత్సరాల తరబడి ప్రభుత్వం తరఫున వాదన న్యాయస్థానాలలో వినిపించడం లేదు. ఆ విధంగా రైతులకు చాలా అన్యాయం జరుగుతున్నది.

తండ్రులు ఉన్నపుడు భూసేకరణ చేస్తే వాళ్ల కొడుకులు వచ్చారు. ఆ తర్వాత కొడుకు ఇంకో కొడుకు వచ్చినా ఆ భూసేకరణ జరగలేదు. వాళ్లకు న్యాయం జరగలేదు. రైతు రాజ్యం అని చెబుతున్న మన ప్రభుత్వం రైతులకు మేలు జరిగే విధంగా తక్షణ చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మీద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పొన్నాల. లక్ష్మియ్య : అధ్యక్షు, సమీక్షలో మీరు చూశారు. ఈ రాష్ట్రంలో చాలా ప్రాజెక్టుల కింద, పూర్తి కాబడిన ప్రాజెక్టుల కింద, ఇప్పుడు పూర్తి చేయవలసిన ప్రాజెక్టుల కింద కూడా భూసేకరణ కార్యక్రమం నిర్వాసితులకు పునరావాన కార్యక్రమాలు పూర్తి చేయవలసి ఉన్నాయి. దానికి అనుగుణంగా ఈ ఛైరెక్టరేట్ అవసరాన్ని వారు ప్రస్తావించారు. ఇది పరిశీలిస్తాము. కానీ ఇప్పటికే ఏ ఏ జిల్లాలలో భూసేకరణ యుద్ధ ప్రాతిషాధన చేయవలసి ఉందో గమనించి ఆయా జిల్లాలో కలెక్టర్లకు ప్రత్యేక కమిటీలు ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా కొన్ని చేట్లు గతంలో ఉన్న ఈ స్పెషల్ కలెక్టరేట్ ల్యాండ్ అక్విజేషన్ వారిని దెవ్యా చేయమన్నాము. అది దెవ్యా చేస్తున్నది. దానికి అనుగుణంగా ప్రాజెక్టుల కార్యాచరణకు , పథకానికి అనుగుణంగా భూసేకరణజ కార్యక్రమం , ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు కలెక్టర్స్ కాస్టేరెస్సు చేసిన మేరకు ఇని చేపట్టడానికి మేము నంసిద్ధంగా ఉన్నాము. దానికి కార్యక్రమం రూపొందిస్తున్నాము.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : సుష్టంగా నేను సప్లైమెంటరీ అడిగాను. ఈ రోజు పునరావాసాన్ని కల్పించే ప్రక్రియ ఎన్ని ప్రాజెక్టుల కింద పూర్తి చేయవలసి ఉంది? అదే విధంగా ఎన్ని వేల ఎకరాల భూమిని సేకరించడం జరిగింది? ఇంకా న్యాయం జరగనటువంటి నిర్వాసితులు ఎంతమంది ఉన్నారు? అదే విధంగా న్యాయస్థానంలో ఎన్ని కేసులు ఉన్నాయి? పూర్తయిన ప్రాజెక్టుల కింద ఎందరు ఉన్నారు? ఎన్ని సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నారు? ఇంకా ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టులలో ఎంతమంది ఉన్నారు? ఇంకా క్లారిటీ ఇవ్వవలసి ఉంది. నేను ముందే చెప్పాను. ఈ రోజు ప్రభుత్వ పరంగా చాలా కేసులు ఉన్నాయి? వాటికి ఏదైనా స్పెషల్ కోర్టులు వేయడానికి అవకాశం ఉందా? దానిని గురించి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిషన్ స్పీకర్ : వారు ప్రతి ప్రాజెక్టు కింద ఎస్టేన్సీ కేసులు ఉన్నాయో తెలుపవలసిందిగా వివరాలు అడుగుతున్నారు. Do you have the entire information? Other wise, you get back at a later date with more information. ఎందుకంటే హాన్ మూడ్ అంతా కూడా చాలా ప్రాజెక్టుల గురించి అడగాలనే ఉంది.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్ : అధ్యక్షా, చాలా ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. వివరాలను గురించి నిన్న సాయంకాలమే మేము ఆ శాఖలో ప్రస్తావన చేయడం జరిగింది. అందుచేత మావద్ద ఇప్పుడు వివరాలు పూర్తిగా లేవు. కానీ పూర్తి వివరాలతో మరి ప్రాజెక్టుల వారీగా గానీ, లేకర జిల్లాల వారీగా గానీ శసన సభ్యులకు ఇక్కడ హాస్‌లో పెట్టడానికి నాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. మీరు సమయం ఇస్తే తప్పనిసరిగా వివరాలు ఇస్తామను.

MR. SPEAKER: (Addressing the Minister for Major Irrigation) You can come back with more information. మళ్ళీ మినిష్టరు గారు ప్రాజెక్టు వారీగా జిల్లాల వారీగా సమాచారం తీసుకు వస్తామని అన్నారు. కాబట్టి అందరి ఉద్దేశ్యం కూడా అదే ఉంది.

శ్రీ కళా వెంకటరావు (పనుకూరు): అధ్యక్షా.....

మిష్టర్ స్పీకర్ : వెంకటరావు గారూ దీనిలో మినిష్టరు గారు చెప్పారు. మేజర్ ప్రాజెక్టులకు సంబంధం ఉన్న రిలీఫ్ అండ్ రీపాబిలిటీస్ వివరాలన్నీ పోర్ట్ నోటీసు క్షుశ్చన్ను నిన్ననే డిపోర్ట్‌మెంట్‌కు పంపడం జరిగింది. పూర్తిగా సమాచార సేకరణ కావాలంటే సమయం పడుతుంది. సమయం ఇష్టండి నేను మళ్ళీ ఇస్పర్చేపశుతో హాస్‌కు వస్తామని వారంటున్నారు.

శ్రీ కళా వెంకటరావు : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు కొన్ని ప్రాజెక్టులు పూర్తి అయ్యాయి, కొన్ని పూర్తపుతున్నాయి. ఎఫ్.ఆర్.ఎల్ లావెర్ పెంచుకుంటూ పోయినప్పుడు కొన్ని గ్రామాలు మునిగిపోతే వారికి పరిహారం ఇవ్వాలి. అటువంటిని కొన్ని ఉన్నాయి. మేము ఇస్పర్చేపశ్చ ఇస్తామని దాని ద్వారా మాకు క్లారిఫికేషన్ కావాలని కోరుతున్నామను. నిన్ననే కలెక్టర్ కాస్పరేన్స్‌లో అన్ని ప్రాజెక్టులకు పోర్ట్ టైం రెండు సంవత్సరాలు, 5 సంవత్సరాలు అని చెప్పారు. మొత్తం 26 లేక 27 ప్రాజెక్టులు పెట్టారు. వాటికి మేము తేటపల్లి, విజయనగరం జిల్లాలో ఉన్న వాటిని తీసుకుంటే మూడు మాసాలలో రూ. 150 కోట్లు కవాలాలి బడ్డెల్ ప్రపోజెల్‌లో మొత్తం రూ. 50 కోట్లు పెట్టారు. మొత్తం 27 ప్రాజెక్టులకు మూడు మాసాలలో రూ. 4 నేల పై చిలుకు నిధులు కావాలి. దానికి దేనిలో నుంచి ప్రావిజను ఇస్తారు? ఏమి చేస్తారని తమ ద్వారా స్పెషిఫిక్ గా నేను అడుగుతున్నామను. నా సొంత జిల్లాలో, నా నియోజక వర్గంలో ‘మద్ది వలన ప్రాజెక్టు’ ఉంది దానికి సష్టపరిహారం ఇచ్చారు. 65 అప్పరల్కు వచ్చేసరికి ఇంకా రూ. 16 కోట్లు కావాలని కలెక్టర్ వారం రోజుల క్రితం పంపించారు. దాని గురించి మంత్రి గారు తెలియజేయాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నామను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్ : అధ్యక్షా ఈ వివరాలన్నింటితో తప్పని సరిగా హాస్ ముందు పెట్టడం జరుగుతుంది. కానీ భూ సేకరణకు కావలసిన డబ్బు ప్రాజెక్టు కాస్పర్స్‌లో ఇమిడి ఉంది. కాబట్టి ఈ ఇది ఉత్పన్నం కాదు. కానీ తప్పనిసరిగా ప్రోవైండ్ చేస్తామను. ముఖ్యంగా ఎఫ్‌ఆర్‌ఎల్ పెంచడం, ముందుకు పోయి పునరావాసం కల్పించడం ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. వారు చెప్పిన విషయాలను పరిగణన లోకి తీసుకుంటాము.

ప్రకటన

MR. SPEAKER: I am to announce to the House that working lunch has been arranged for the Members today in the inner lobby of Assembly Buildings from 1.00 p.m. The Members are requested to participate in the lunch. The press is also invited for the lunch provided behind the Committee Hall No.1 of New Assembly Buildings.

జీరో అవర్

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయుడు : అధ్యక్షు, ఇది అత్యంత ప్రాధాన్యంతో కూడుకున్న విషయం . అవసరం అయితే దీనిని పొర్ట్ డిస్ట్రిక్ట్ కింద తీసుకు రావలసినంత ప్రాధాన్యం ఉన్న విషయమని మీ దృష్టికి తెప్పున్నాను. మన దేశంలో అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకమైన విద్యాసంస్థ ‘బిట్స్ పిలానీ’ . ఈ సంస్థలో ప్రతి సంవత్సరం కూడా అడ్మిషన్స్ ఇంటర్వైడియట్ మార్కులు, లేక 10 + 2 లలో వచ్చిన మార్కుల ఆధారంగా తీసుకుని సీట్లు కేటాయించే వారు. అయితే ఈ ఇంటర్వైడియట్ మార్కులు, 10 + 2 మార్కులు ప్రాధాన్యంగా తీసుకుంటే మన రాష్ట్రానికి చెందిన విద్యార్థులకు ఈ ‘బిట్స్ పిలానీ’, విద్యాసంస్థలో పెద్ద సంఖ్యలో సీట్లు వచ్చేవి. అయితే ఈ సంవత్సరం కూడా ఆ సంస్థ వారు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారు. మన రాష్ట్రంలో చాలా మంది విద్యార్థులు దీనికి దరఖాస్తులు చేసుకోవడం జరిగింది. అయితే ఈ మధ్య కాలంలో అకస్మాత్తుగా అడ్మిషన్స్ జరుగుతున్న సమయంలో వారు కొత్తగా ఆల్ ఇండియా కాంపిటీషన్ టెస్ట్సును పెట్టి, దాని ఆధారంగా తీసుకుని అందులో పాస్ అయిన వారికి మాత్రమే ఇందులో సీట్లు ఇస్తామన్న నిర్ణయం ఈ మధ్య తీసుకోవడం జరిగింది. దీని వలన మన రాష్ట్రంలో ఇంటర్వైడియట్లో, 10 + 2 పరీక్షలో 980 మార్కులు సంపాదించుకున్న వారు కూడా సంస్థలో అడ్మిషన్స్కు తిరస్కరించబడ్డారు.

ఇ.10.50

అధ్యక్షు, ఒక విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఈ మార్పినటువంటి విధానం ఎప్పటి సుంచి తీసుకున్నారు అంటే అడ్మిషన్సు జరుగుతున్న సమయంలో తీసుకోవడంవల్ల మన రాష్ట్రంలో చాలా మంది విద్యార్థులు ఇంటర్వీమీడియట్ మార్కుని ఆధారంగా తీసుకుంటున్నారు, కాబట్టి ఆల్ ఇండియా కాంపిటీషన్ ఎగ్జమినేషన్కి అప్పటి చేసుకొనే పరిస్థితి లేకపోయింది. ఈ రోజు వాళ్లు తీసుకున్న నిర్ణయం నోటిఫికేషన్ ఇచ్చినప్పుడు కూడా విద్యార్థులకు తెలియనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. దీనివలన అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకమైనటువంటి ఈ సంస్థలో మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి విద్యార్థులకు చదువుకొనే అవకాశం పూర్తిగా కోల్పోతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో విద్యార్థి విద్యార్థునులయొక్క తల్లిదండ్రులు ఈ నిర్ణయంపైన తీవ్రమైన అంధోళనకు లోనుఅపుతున్నారు. విద్యార్థులయొక్క ఆవేదనము, తల్లిదండ్రులయొక్క అంధోళన మన రాష్ట్రంలో విద్యార్థులకు జరిగిన సహాన్ని ప్రముఖ పత్రికలు ఈ రోజు మనకు తెలియచేశాయి. అది కూడా మీ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ప్రభుత్వం తక్షణమే స్పందించవలసిన అవసరం పుస్సది, అవసరం అయితే సుట్రీం కోర్టుకు వెళ్లి విద్యార్థులకు న్యాయం చేయవలసిన అవసరం పుండని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాను. అస్త్రీ రాజకీయ పార్టీలు కూడా రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి విద్యార్థులయొక్క భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ అసెంబ్లీ కూడా ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించి కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన ఒత్తిడి తీసుకురావలసిన అవసరం ఎంతైనా పుస్సది. ఈ సంవత్సరం రాష్ట్రంలో మెడ్సిన్ చదువుకొనే విద్యార్థులు సుమారు 1029 మంది సీట్లు కోల్పోతున్నారని ప్రముఖ పత్రికల్లో చూశాము. ఇది జరిగితే మరి ఇంకా సష్టుం విద్యార్థులకు జరిగే అవకాశం పుస్సది. కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనిపైన ఒక నిర్ణయం తీసుకొని బిట్స్ పిలానీలో గతంలో అదే ఇంటర్వీమీడియట్ మార్కుని ఆధారం చేసుకొని అడ్మిషన్సు ఇచ్చారు. దానికి మనం కృషి చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన ఒత్తిడి తెచ్చి విద్యార్థులకు న్యాయం చేయాలి. విద్యార్థులు నష్టపోకుండా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకుని న్యాయం చేయాలని చెప్పి మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాము.

శ్రీ జె.రాంమోహనరావు: అధ్యక్షు, నోట్ చేసుకున్నాము.

మిషన్ స్పీకర్: మీరు బాగా చెప్పారు, మంత్రిగారు నోట్ చేసుకున్నారు. మీరు చెప్పిన ఇస్యూపైన మినిషన్ గారు నోట్ చేసుకున్నారు, ఇది జిరో అవర్ అండీ, మీరు అడిగారు, జిరో అవర్లో నోట్ చేసుకున్నారు. అచ్చంనాయుడుగారు మీకు తెలుసు, జిరో అవర్లో మీరు అడిగారు, దానికి ప్రభుత్వం సుంచి నోట్ చేసుకున్నామని చెప్పారు. నేను నిస్స కూడా చెప్పాను, ఈ రోజు

కూడా చెబుతున్నాను, జిరో అవర్లో జవాబు రాదండి. Government has taken note of it. ఇది ఎట్లా అండీ మీరు, నిను చెప్పాము కదా మీకు, notice this procedure. మీ ఇస్యూ మీరు మాటల్లాడింది వారు నోట్ చేసుకున్నారు. నోట్చేసుకొని they will come back. మీ అర్జైస్ట్రిక్టు పుంది కాబట్టి నేను చెప్పాను. It would be very difficult. It is not the procedure. I have been very clear. Every day the same procedure is going on. మళ్లూ ఎట్లా డైలీ this is not the way. You come in a different form. దీని మీద చర్చ కావాలంటే మీరు వేరే ఫార్మల్లో రండి, జిరో అవర్లో రైబ్ చేసిన ఇస్యూకి ప్రభుత్వం నోట్ చేసుకుంటుంది, నోట్ చేసుకొని 3రోజుల్లో జవాబు పంచుతుంది. This is the procedure. If you feel that there is some thing more, you can come in a different form. Every day I am explaining the procedure.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, మరోకసారి ప్రోసెంజర్ కోసం ముఖ్యమైన సమస్యలు, ఇవి అన్ని క్యాబిన్సీలిపి కావడం కరెక్టు కాదు. అందుకే ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు. టెక్స్సికల్ ఎడ్యూకేషన్ మినిషన్‌గారు లేరు. అర్ అండీ బి మినిషన్‌గారు నోట్ చేసుకున్నానుని అంటున్నారు. ఇది చాలా ద్రాముఖ్యత కల్గిన విషయం, దాని కోసం వారి దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ఒకటి రెండు నిముషములు నింటే వారు స్పందిస్తారని నా అభిప్రాయం . బిట్టుస్థిలానీలో మన రాష్ట్రం నుంచి తమిళనాడు నుంచి ఎక్కువ మంది స్వాడెంట్సు పోయేవారు. ఆ విధంగా 400 సీట్లు మనకు వచ్చాయి. అది అల్ ఇండియా కాకుండా ఈ రెండు, మూడు రాష్ట్రాలకు పరిమితమైనది. నార్త్ ఇండియాలో అందరిలో కూడా అసూయ వచ్చింది. ఆ విధంగా ఇంటర్నీడియట్ మార్కున్ బేస్ చేసుకుని అక్కడ అడ్డిషన్సు ఇచ్చారు. మార్కీమ్ సీట్లు మనకే వచ్చాయి. మొన్సు కూడా మీరు చూస్తే ఐపటిలో మార్కీమ్ మనకే సీట్లు వచ్చాయి. ఆ విధంగా మన పిల్లలు బాగా చదువుకుంటున్నారు. ఆల్ ఇండియా కాంపిటెషన్లో పోస్ట్ గ్రాడ్యూవేట్సు, ఇంజనీరింగ్లో మనకు సీట్లు వస్తున్నాయి. ఇది అంతా మనకు గర్వకారణం . ఈ అసూయతే ఏమి చేశారంటే, నేను ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కావాలని మార్గాలని ఆల్ ఇండియా ఎంట్రన్సులో ఇన్క్లూడ్ చేసే ప్రయత్నం చేశారు. ఆ రోజు నేను పైట్ చేసి కొంతపరకు దానిని కంట్లోల్ చేయగల్గాము. రాజస్థాన్లో కొంతమంది ప్రై కోర్టుకు వెళ్లి ఒక డైరక్షన్ తీసుకొని వచ్చారు. ఆ డైరక్షన్ ప్రకారం ఈ సంవత్సరం ఇంటర్ మీడియట్ ఎగ్జామ్సు మార్కున్ కాకుండా వాళ్ల తీసుకున్నది చూస్తే ఆల్ ఇండియా ఇంజనీరింగ్ ఎంట్రన్సు ఎగ్జామినేషన్ మార్గులు తీసుకొని ఆ విధంగా అడ్డిషన్సు చేయమని చెప్పి ఆర్డర్సు ఇస్యూ చేశారు. దానిని ఆ పైన్ చెర్క్స్ కండెంమ్ చేశారు. ఎందుకంటే మా అటానమీ పోతుంది ఇది కరెక్టు కాదు, దీనికి మేము ఒప్పుకోము అంటూ వారు కూడా కోర్టుకుపోయే పరిస్థితి పుంది. అవసరం అయితే మనం ఒక తీర్మానం పాస్ చేసి గపర్చమెంటు అఫ్ ఇండియాకు పంపిడ్డాము. సిద్ధిపేటకు చెందిన సి. అప్పస్తు అనే అమ్మాయి నిన్న నాకు ఒక లెటరు పంపించింది. 1000 మార్కున్కి 976 మార్గులు వచ్చాయని, జూలై మెదటి తారీఖు అప్పికేషన్సు పంపించారు, ఇప్పుడు ఒక్క సబ్జెక్టు ఇవ్వడం తప్ప మిగతాని అన్ని పైనలైజ్ అయినాయి. ఈ పరిస్థితులో ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు స్పందించమని అడుగుతున్నాను. మేము స్పందించను అంటే నేను కూర్చోంటున్నాను నాకు బాధలేదు. నేను వారు వినలేదని ఉద్దేశ్యంతో వారి దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ఈ హాస్ కూడా అటెన్షన్లో లేదనే ఉద్దేశ్యంతో నేను హాస్ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇది మిన్ అయితే 500 మంది ప్రతిభకల్గిన స్వాడెంట్సు బిట్టుస్థిలానీలో పూర్తిగా సష్టాపోతారు. ఒక వేళ వారు మార్గుకోవాలంటే సంవత్సరం ముందు నుంచే మార్గాలి కాని చివర మామెంటులో మార్గుడంపల్ల వేరే చోట ఎక్కడ చేరకుండా చేసే విధంగా ఇప్పుడు అడ్డిషన్సు ఇవ్వడం కరెక్టుకాదు. గపర్చమెంటు అఫ్ ఇండియాను వెంటనే మనం కాంటాక్టు చేయడం . అవసరం అయితే ఈ హాస్లో తీర్మానం చేయడం, ఇంకా అవసరం అయితే సుప్రీం కోర్టుకు వెళ్లి ఈ సంవత్సరం పాత ప్రోసెంజర్ ప్రకారం పోయేటట్లు గా చేయవలసిన అవసరం పుస్తది. అందుకే ముఖ్యమంత్రిగారిని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. దయచేసి ఇది వెంటనే టేక్స్ చేస్తే బాగుంటుదని అది ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. రామోహనరావు: అధ్యక్షా, గతంలో ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా జిరో అవర్లో ఎన్ని ఆస్ట్రో చేశారో ఒకసారి ఆలోచన చేయాలి. జిరో అవర్ విషయంలో సమాధానాలు వెంటనే ఇవ్వాలని ప్రెస్ చేయడం సమంజసం కాదు. వేరే ఫార్మల్లో

ప్రతిపక్షనాయకులకు చాలా అవకాశాలు ఉన్నాయి, వేరే ఫార్మంలో రఘునమనండి, జిరో అవర్లో ఇన్ని పొర్టీలను సాటిస్టె చేయాలంటే ఎన్నో ప్రశ్నలు తెలుసుకోవాలి, ప్రతి చిన్న విషయానికి, మేము గతంలో నేతులు తాగేవాళ్లం మా మూతులు చాలా వాసనలువచ్చాయి అంటే, నేను ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా ఇలా జరిగింది. మీరు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా ఎన్ని జిరో అవర్లో మాకు చాస్సు ఇచ్చారో ఎగ్గాంపుల్ చెప్పమనండి ఒక్కటి దయచేసి మూడు రోజులల్లోగా సమాధానం పంపిస్తాము.

కె.11.00

మిష్టర్ స్పీకర్: అపోజిషన్ లీడర్గారు సజెపణ్స్, కొంత ఇస్టర్సేషన్ ఇచ్చారు. వారి రిఫెస్ట్ ఏమంటే ఇమ్మీడియెట్గా దీనిని పరిశీలించమని కోరితున్నారు. You please get the matter examined and get back to the Leader of the Opposition.

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కొంతమంది లెక్కర్స్గా, పొర్ట్టైమ్ లెక్కర్స్గా ప్రభుత్వ జూనియర్ మరియు డిగ్రీ కళాశాలల్లో పనిచేయటం జరగుతోంది. 1988 నుండి 120 మంది పొర్ట్టైమ్ లెక్కర్స్గా ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో పనిచేస్తున్నారు. ఈ 120 మందిలో 23 మందికి అన్ని అర్థతలు ఉన్నాయని పంపించినపుటికీ బోర్డ్ ఆఫ్ ఇంటర్డిమెట్వారు పేచిపెట్టి వాటిని ఆపటం జరిగింది. డిగ్రీ కళాశాలల్లో 80 మంది కాంట్రాక్ట్, పొర్ట్టైమ్ లెక్కర్స్గా పనిచేస్తున్నారు. వారందరు కూడా అన్ని అర్థతలు ఉన్నవారు. వారందరినీ రెగ్యులరైజ్ చేయాలని అనేకమార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తుస్తుపుటికీ ఎవరినీ తీసుకోకపోవటంపట్ల 1988 నుండి ఈ 120 మంది, మరో 60 మంది చాలా ఇబ్బందులుసడుతున్నారు. వారందరినీ రెగ్యులరైజ్ చేయటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను. డిగ్రీ కళాశాలలో, జూనియర్ కళాశాలల్లో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సుమారు 2,500 మంది కాంట్రాక్ట్ లెక్కర్స్గా పనిచేయటం జరుగుతోంది. వారందరు కూడా అన్ని అర్థతలు ఉన్నవారు. వారితో ప్రతి సంపత్తురం 6 మాసాలో, 8 మాసాలో పనిచేయించుకుని తరువాత తీసినేయటం జరుగుతోంది. కాపున ప్రతి సంపత్తురం వారు రెన్యువర్ల చేసుకోవసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అన్ని అర్థతలు ఉన్నవారు కాబట్టి వీరిని రెగ్యులరైజ్ చేయటానికి ప్రయత్నించాలి. వీరికి నామినెలగ్గా బీతాలు ఇస్తున్నారు. చట్టపరంగా వారికి రావలసినవి ఇష్టకుండా వారితో వెట్టి చాకీరీ చేయించుకోవటం జరుగుతోంది. బాగా చదువుకున్నపుటికీ వీరు నిరుద్యోగులుగానే మిగిలిపోతున్నారు. కాంట్రాక్ట్ సిస్టమ్లో పనిచేస్తున్న అటువంటి ఈ 2500 మందిని రెగ్యులరైజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. వారంతా మొన్నెనే పెద్దయెత్తున ఇక్కడకు వచ్చి మెమొరాండం ఇచ్చారు. కనుక ప్రభుత్వం ఏమాత్రం నిర్మిక్ష్యం చేయకుండా వారందరికీ న్యాయం జరిగేవిధంగా వ్యవరించాలని, వారి ఉద్యోగాలను రెగ్యులరైజ్ చేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. రామోహనరావు: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశం నోట్ చేసుకున్నాను. మూడు రోజులల్లో కంట్ట ఆస్టర్ పంపిస్తాము.

జి. దేముడు: అధ్యక్షా, మొన్న ఎడ్జర్న్మెంట్ మోప్స్ ఇచ్చాము. వేరే ఫార్మలో రఘున్నారు. క్వాశ్న్ వేళాము, అది ఇంకా రాలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ అంశం వినాలి. వేలాదిమంది స్కూడెంట్స్, వారి తల్లిదండ్రులు రోడ్డ మీద వడి సూల్స్ చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. గిరిజనుల కోసం ప్రత్యేకంగా ఆశ్రమ పారశాలల కట్టించారు. వాటిలో పిల్లల్ని జాయిన్ చేయాలి. ఇప్పుడు కొత్తగా ఒక ప్రాభ్లమ్ వచ్చి పడింది. ఆశ్రమ సూల్స్, ఎలిమెంటరీ సూల్స్, హైసూల్స్ ఉన్నాయి. ఎలిమెంటరీ సూల్స్లో 5వ తరగతి పొస్ట్ 6వ తరగతిలో జాయిన్ కావటానికి వెళితే వారు జాయిన్ చేసుకోలేదు. మైదాన ప్రాంతాల్లో, ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లో ఇదే ప్రాభ్లం ఉంది. యు.పి. సూల్స్లో 7వ తరగతి పొస్ట్ వారు 8వ తరగతిలో జాయిన్ అవ్యాటానికి హైసూల్స్కు వెళితే అక్కడ వారు జాయిన్ చేసుకోవటంందేదు. యు.పి. సూల్స్ ముండి వచ్చిన వారిని హైసూల్స్లో, ఎలిమెంటరీ సూల్స్ ముండి వచ్చిన వారిని యు.పి. సూల్స్లో జాయిన్ చేసుకోవటంాదు. పిల్లలు, తల్లితండ్రులు అంతా కలిసి ఆశ్రమ పారశాలల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. మైదాన ప్రాంతాలలో ఉన్న కొద్దిపాటి అశ్రమ సూల్స్లో కూడా ఇదే ప్రాభ్లం వచ్చింది. అక్కడ ఉన్న ఎమ్.ఎల్.ఎ.లను చుట్టూముట్టి

గట్టిగా డిమాండ్ చేసి అడుగుతున్నారు. అనివార్య కారణాలవల్ల కొంతమంది స్కూల్స్ మానేజారు. ఇప్పుడు జాయిన్ అవ్వాలని చూస్తున్నారు. ఆళ్మ పాతశాలలతోపాటు హస్టల్స్ లో కూడా ఇదే పరిస్థితి ఉంది. ప్రభుత్వం వెంటనే స్వందించి వారందరినీ ఆళ్మ పాతశాలల్లో, హస్టల్స్ లో జాయిన్ చేసుకోవాలని తమరిద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. రామ్యాహనరావు: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశం నోట్ చేసుకున్నాను. తొందరలోనే ఆస్టర్ పంపిస్తాము.

జాబ ముహుద్దులు - లీ లీ సి ఓర్ డాయిట్ లీక్గూరు నుంచి కాఖ్స్ మిస్ 20 స్కూల్ కాప్సాఫ్ కియా కియా హై కీమెన్ ఏర్ మిస్ లీ లీ సి ఓర్ డాయిట్ కాఖ్స్ కిలే ఆయికి బిట్ కాప్సాఫ్ నీస్ కియా కియా - ఏర్ మిస్ లీ ట్రాఫ్ కో ట్రాఫ్ నీస్ రీ జార్ బ్యాచ్ - జింక్ ఏర్ మిస్ లీ మిస్ 13 లీ లీ సి ఓర్ డాయిట్ కాఖ్స్ కెంప్ రీ ఆయికి బిట్ కాప్సాఫ్ కియా జాగై -

శ్రీ పి. వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశం నోట్ చేసుకున్నాను, తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ ఇ. రవీంద్రారెడ్డి (ఎల్లారెడ్డి): అధ్యక్షా, గత రెండు, మూడు రోజులనుండి మా ఎల్లారెడ్డి నియోజకవర్గంలోని పోచారం ఆయకట్టు రైతులు ధర్మాలు, రాస్టరోకోలు చేస్తున్నారు. పోచారం ఆయకట్టునుండి మంచినీరు దొమ్మాట నియోజకవర్గానికి మళ్ళించటంగురించి రైతులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. వాస్తవానికి గత 10 సంవత్సరాలనుండి ఆయకట్టు చివరి భూములకు నీరు అందటంలేదు. రైతులు చాలా ఇబ్బందులుపడుతున్నారు. ఈ స్టీమ్స్ క్రింద తీసుకోవటానికి ఫీజిబులిటి లేదని చెప్పిన తరువాత కూడా గత ప్రభుత్వ హాయాంలరో పంచాయితీరాజ్ సెక్రటరి అయిన నాగిరెడ్డిగారు బి.ఒ. ఇస్క్యూ చేశారు. పోచారం నుండి దొమ్మాటకు 90 కిలోమీటర్ల దూరం ఉంది. ఎల్.ఎమ్.డి.ఎమ్.డి. నుండి 60, 70 కిలోమీటర్ల దూరం ఉండటం మూలంగా తక్కువ ఖర్చుతో వారికి మంచినీరు అందించవచ్చు. దయచేసి పోచారం నుండి కాకుండా ఎల్.ఎమ్.డి. నుండి వారికి మంచినీరు అందించి మా రైతులకు కాపాడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పాదయాత్ర సందర్భంగా పచ్చినప్పుడు అక్కడి రైతులు విస్మించుకోవటం జరిగింది. 56 కిలోమీటర్ల లైనిగ్కు నిధులు ఇచ్చి ఆయకట్టు చివరి భూములకు కూడా నీరు అందించినట్టయితే మా రైతులు సంతోషంగా ఉంటారని కోరటం జరిగింది.

శ్రీ జె. రామ్యాహనరావు: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశం సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళతాము. తొందరలోనే ఆస్టర్ పంపిస్తాము. తగిన చర్యలు తీసుకుంటాను.

శ్రీ జె. కృష్ణరావు(కొల్లాపూర్): శ్రీశైలం ప్రాజెక్ట్ క్రింద, గడచిన 20 సంవత్సరాలలో ముంపుకు గురైన కుటుంబాలకు ల్యాండ్ కాంపెనీసేపన్ ఇప్పటికి కూడా చెల్లించలేదు. లోకాయుక్తవారు జ్ఞామెంట్ ఇచ్చి 9 సంవత్సరాలు గడచినప్పటికీ ఆ డబ్బు ఇప్పటివరకు ఇప్పలేదు. అటువ ఉద్యోగం లేక, భూమి ముంపులో పోవటంవల్ల దాన్పి ఆధారపడి బ్రతికేవారికి తినటానికి తిండి కూడా లేక దారుణమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కేవలం రూ.5 కోట్లు కేటాయిస్తే కొన్ని వందల కుటుంబాలకు పునరావాసం కల్పించవచ్చని భారీనిపిపారుదలశాఖామంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. లోకాయుక్త నిర్ణయించినట్లుగా రూ.5 కోట్లు కేటాయించి కొల్లాపూర్ మరియు వనపర్తి నియోజకవర్గాల పరిధిలోకి వచ్చే ఈ 500 కుటుంబాలను అడుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. రామ్యాహనరావు: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము, ఆస్టర్ పంపిస్తాము.

శ్రీమతి డి.కె. అరుణ(గద్వాల్): రైతులనుండి కొత్త ఉన్నపార్కర్ కోసం డి.డి.లు స్వకరించటానికి నిరాకరిస్తున్న విషయానికి సంబంధించినది. ఓపర్లోడ్ ఉన్నచేట కొత్త ఉన్నపార్కర్ కోసం రైతులు ఎస్టిమేట్ వేయించుకుని డి.డి.లు కట్టుబానికి వెళ్తే స్వకరించటంలేదు. ఓపర్లోడ్ ఉన్నచేట డి.డి.లు స్వకరించి కొత్త ఉన్నపార్కర్ను ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ జె. రామోహనరావు: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము, తొందరలోనే ఆస్టర్ ఇస్ట్రీము.

ఉ. 11.10

శ్రీ పి. శ్రీవాసులు రెడ్డి(కోపూరు): అధ్యక్షా, గత దశాబ్ద కాలంగా మన రాష్ట్రంలోని రైతులు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ రోజున మన దేశ ప్రధానిగా ఒక రైతు కుంటుంబం నుంచి వచ్చిన వ్యక్తి పున్నారు. అదే విధంగా మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా రైతు బాంధవుడుగా పీరు పొందిన డాక్టర్ షై. ఎన్. రాజశేఖర రెడ్డి గారున్నారు. ముఖ్యంగా నేను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చేదేంటంబే మా నెల్లారు జిల్లాలో పుట్టి వడ్డకు ప్రభుత్వ మద్దతు ధర కేవలం రు. 5300/లుగా నిర్దయించారు. పుట్టి వడ్డ అంటే 85 క్వింటాజ్లు. రైతులు ఈ ధరే తక్కువగా పుందనుకుంటుటా తమ వడ్డను అమ్మకండా తమ పొలాల్లోనే స్టోక్ పెట్టుకుని వుండగా మధ్య దశారులు రైతుల వడ్డకు వచ్చి కేవలం రు.4600 నుండి రు. 4700 మాత్రమే ఇస్ట్రీమంటున్నారు. ప్రస్తుతం సభలో ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా పున్నారు కాబట్టిదేశానికేలన్నదాతలుగా ప్రసిద్ధి పొందిన మన రాష్ట్రంలోని అస్వదాతలకు తగిన మద్దతు ధర ఇవ్వాలని, అదేవిధంగా మా జిల్లాలో పుట్టి వడ్డకు మద్దతు ధర కనీసం రు.6000/లుగా నిర్దయించాలని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డిః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాము. వారికి తగిన జవాబు పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి బి. సత్యవతి(ఆముదాలవలన): అధ్యక్షా కొత్తగా ఎన్నికైన నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశమిచ్చిపండుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. అధ్యక్షా ప్రభుత్వ పారశాలల్లో అనేక ఉపాధ్యాయులు పోస్టులు ఖాళీగా పున్నాయి. ముఖ్యంగా జిల్లా పరిషత్ పారశాలల్లో ఖాళీ అయిన టీచర్ పోస్టులను భర్తీ చేస్తున్నారు. కానీ పురపాలక సంఘాల పరిధిలోని సూక్షలలో రిటైర్మెంట్ మరియు డెల్ వేకెస్టీలను భర్తీ చేయకపోవడం వల్ల ఆయా సూక్షలలో విద్యాప్రమాణాలు తగ్గిపోవడం వల్ల ఆసూక్షలలో విద్యార్థులను చదినించడానికిపేద, మధ్య తరగతికి చెందిన తలిదండ్రులు ముందుకురావడం లేదు. ఉన్నతస్థాయికి చెందిన తలిదండ్రులు ప్రయినేట్ సూక్షలలో తమ పీల్లలను చదినించడానికి సిద్ధపడుతున్నారు. గతంలో ఎంతో పీరు పొందిన ఆముదాలవలన పురపాలక సంఘం పరిధిలోని సూక్షలలో గత సవంబర్, 2003 నాటికిమొత్తం 32 పోస్టులు ఖాళీగా పున్నాయి. అందులోఒక హాచ్ ఎమ్ పోస్టు, B. Ed(Natural Science) -2పోస్టులు, B.Ed.(Social Studies) -2పోస్టులు, S.G.T.-12పోస్టులు, Craft Teacher-1పోస్టు, Upgraded B.Ed.Assistant(English) - 5పోస్టులు, (Physical Science) - 5పోస్టులు, S.G.(Telugu Pandit) -2పోస్టులు, S.G.(Hindi Pandit) -2పోస్టులు ఖాళీగా పున్నాయి. అంతే కాకుండా 2004 సంపత్సరంలో ఇప్పటిపరకు ఏడు పోస్టులు ఖాళీ అవబోతున్నాయి. ప్రభుత్వ పారశాలల్లో సరియైన టీచర్లు లేక అని వెలవెలబోతున్నాయి. వాటిని పెంటనే భర్తీ చేయాలని నేను విసతిపత్రం కూడా ఇప్పడం జరిగింది. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీమతి ఎన్. రాజుల్స్ క్రైస్తవ్ అధ్యక్ష, గౌసభ్యరాలు చెప్పింది నోబ్ చేసుకున్నాను. పరిశీలించి తగు చర్య వెంటనే తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

అర్థ సమర్పణ

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు(సరపాపూర్): అధ్యక్ష, నా నియోజక వర్గంలో కట్టా ముత్యాల రాపు అనే యుపకుడు ఎక్కుజ్ఞ దాడిలో అన్యాయంగా మరణించడం జరిగింది. ప్రభుత్వ పరంగా అతని కుటుంబాన్ని అదుకోవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతూ, సమర్పించిన పిటీషన్సు మీ ద్వారా పంపిస్తున్నాను.

(పిటీషన్ గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు)

ప్రత్యేక ప్రస్తావన

గతంలో విద్యుత్ ఉద్యమంలో బలైపోయిన ముగ్గురు అమర వీరులకు ఎక్కుగ్రేపియా ఇప్పడము గురించి

శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్: అధ్యక్ష, తమరి ద్వారా ప్రస్తావించే అంశం ఏమిటంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా సభలో ఉన్నారు కాబట్టి వారి దృష్టికి ఈ విషయాన్ని తీసుకెళ్తున్నాను. వారు తప్పకుండా ఈ విషయాలన్నిటిని పరిశీలిస్తారని కోరుతున్నాను. గతంలో మన రాష్ట్రంలో జరిగిన విద్యుత్ ఉద్యమంలో బలైపోయిన ముగ్గురు అమర వీరులకు ఎక్కుగ్రేపియా ఇప్పడానికి గత ప్రభుత్వం అప్పుడు ముందుకు రాలేదు. నేడు వారి కుటుంబాలు వీధులపొలైపోయాయి. ఆనాడు వారు చేసిన త్యాగం వట్టిగా పోలేదు. దాని ఫలితంగా ఈనాడు దైత్యులకు అనేక లాభాలు చేకరాయి. కాబట్టి వారికి ఇప్పటికైనా కనీసం ఈ ప్రభుత్వమైనా ఎక్కుగ్రేపియా చెల్లించాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ఆ ఉద్యమంలో 72 మందికి బులెట్ గాయాలై వికలాంగులయ్యారు. వారికి కూడా ఎక్కుగ్రేపియా చెల్లించాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ఆ ఉద్యమంలో పెట్టిన కేసులను కూడా ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా అప్పుడు బహుర్భాగ్లో ప్రభుత్వం జరిపిన ధమనకాండలో మరణించిన అమరవీరులకు స్మారక స్తుతి చిహ్నాలు ఒక స్తుతిని నిర్మించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి: అధ్యక్ష, నోముల సర్పింహాయ్ గారు చెప్పిన విషయాలు ప్రభుత్వ కన్పిడరేషన్లో ఉన్నాయి. మరణించిన ముగ్గురు అమరవీరులకు తప్పకుండా ఎక్కుగ్రేపియా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తాము.

(ప్రెజర్ బెంచెన్ నుండి హర్ష ధ్వనాలు)

అట్లాగే, ఆ సంఘటనలో అంగైకల్యం చెందిన వారు ఎంత మంది ఉన్నార్లో వారు ప్రభుత్వానికి అప్పికేషన్ పెట్టుకుంటే ప్రభుత్వం తప్పకుండా పరిశీలించి వారి అంగైకల్య స్థాయినిబట్టి తగిన పరిపోరం చెల్లించడానికి ఒక నిర్దిశ్యం తీసుకుంటుంది. అదే విధంగా ఆ సంఘటనలో కొన్ని వేల మంది పైన కేసులు పెట్టడం జరిగింది. ఆఖరికి సురవరం సుధాకర రెడ్డి గారి పైనకూడా కేసులు పెట్టారు. ఆ ఉద్యమంలో పనిచేసిన వారందరి గురించి ప్రభుత్వం రెప్పు చేస్తుంది. ఎవరిపై అయితే అన్యాయంగా కేసులు పెట్టారో, వాటిన్నిటిని తప్పకుండా ఉపసంహరించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటుంది. ఇక నాల్గవది స్తుపం గురించి అడిగారు. అక్కడ బహుర్భాగ్లో ఎటువంటి ట్రాఫిక్ ప్రాభ్లమ్ లేసట్లయితే తప్పకుండా అక్కడ స్తుపం నిర్మించడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తాము.

MR. SPEAKER: 304 matters postponed.

All the papers are deemed to have been laid on the table of House.

సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రము

A copy of the 82nd Annual Report of the Singareni Collieries Company Limited for the year 2002-2003, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

Now, tea break for ten minutes.

(The House then adjourned at 11.18 AM for tea)

(టీ విరామం అనంతరం సభ ఉదయం 11.36 గంటలకు సమావేశమైనది.)

(శ్రీ బి. వేదవ్యాస్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

2004-2005వ సంవత్సరానికిగాను ఆదాయ, వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై చర్చ

• శ్రీమతి ఎం . పద్మ దేవేందర్ రెడ్డి(రామాయంపేట్): అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రజా సర్వేమ ఆలో చనలకు అనుగుణంగా, సుదీర్ఘ రాజకీయ చరిత్ర గల ఆర్థిక శాఖా మంత్రివర్యులు రోశయ్య గారు వారి అనుభవాన్నంతా క్రోడీకరించి ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెటును ప్రజారంజక బడ్జెటుగా అభివర్ణిస్తూ .....

శ్రీ పాటూరి రామయ్య (గిద్దలూరు): అధ్యక్షా, నాన్ అఫీషియల్ బిజెస్ గురించి ఏమి చేశారు?

శైర్మణ్ణు: చివర్లో ఎలా చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం . రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇక్కడున్న 294 మంది సభ్యులలో చాలా మంది కొత్త వాళ్లన్నారు. ఇక్కడ అన వసరంగా మాట్లాడడం, ఈ హాన్లో రోడీయిజం, గూండాయిజం చేయాలనుకోవడం కఠ్ఱ్ కాదు. కొంతమంది సభ్యులు అక్కడ సుంచి మాట్లాడారు. ఇది శాసనసభ, ఇదేదో సందిగామా నియోజకవర్గమో, మరొకటో కాదు. సభ్యులను గౌరవించ వలసిన అవసరమున్న ప్లేస్ ఇది. మమ్ములను రక్షించవలసిన బాధ్యత స్పీకర్గారి పుంది. ఇక్కడ రోడీల్లాగా మాట్లాడితే ఇది హాన్ అను కుంటున్నారా లేక ఏమనుకుంటున్నారు? మాట్లాడేటప్పుడు మంచి భాషణు ఉపయోగించమని ఆదేశాలు ఇష్టండి. రికార్డులు, వీడియోలను పరిశీలించండి, వారు ఏనిధంగా మాట్లాడారో తెలుస్తుంది.

శైర్మణ్ణు: అటువంటిది ఏదైనా అన్పార్లమెంటరీ పదబులం ఉంటే వాటిని రికార్డుల నుంచి expunge చేయడం జరుగుతుంది, nothing will go into records.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహాశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఉదయం ప్రశ్నాత్మరాల సమయంలో కొంతమంది బాధ్యత లేకుండా మాట్లాడం వల్ల, రెచ్చగొట్టే విధంగా ప్రవర్తించడం వల్ల దాన్ని ప్రస్తావించాం , ఎవరు వీధి రోడీలలా ప్రవర్తిస్తున్నారో సభ్యులందరికీ తెలుసు . సందిగామా నియోజకవర్గ ప్రజలకు గాని, శాసనసభ్యులిగా నాకు గాని ఆవిధంగా వ్యవహారించ వలసిన అవసరం లేదు. ప్రజాస్మామ్యంలో ప్రజాస్మామ్యబద్ధంగానే ఎన్నికె ఇక్కడికి వచ్చాం .....

ఉ.11.40

శైర్మణ్ణు: ఏ సభ్యులైనా అన్పార్లమెంటరీ మాట్లాడితే వాటిని ఎక్స్ప్రసంజ్ చేయడం అపుతుంది.

శ్రీ మల్రెడ్డి రంగారెడ్డి: ఎందుకంటున్నాసంటే బాధ్యత గల శాసనసభలో ప్రజలతో ఎన్నుకోబడిన శాసనసభ్యులు అన్పార్లమెంటరీగా మాట్లాడడానికి అసెంబ్లీ ఇక్కరలేదు. బయటకు వెళ్లి మాట్లాడుకోవాలి కాని అసెంబ్లీలో ఏమిటి? వారు కొత్త సభ్యులు మాట్లాడుతుంటే మార్చింగ్ విని నాకు చాలా బాధ వేసింది. యుద్ధ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను రండి అంటే బాగుండదు. రక్షించవలసిన బాధ్యత మీ మీద ఉంది.

శ్రీమతి పద్మదేవేందర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రి వర్యులు రోశయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెట్సును ప్రజానురంజక బడ్జెట్గా అభివర్ణిస్తున్నాను. ఒక దశాబ్ద కాలంపాటు స్థాపితలో కొనసాగి, గత పాలకుల అనాలోచిత నిర్ణయాల వల్ల కళలో చెప్పు ఎండిపోయిన రైతన్నల ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా ఒక నిర్మిష్ట ప్రక్రియగా ఈ బడ్జెట్సును అభివర్తించవచ్చు. ప్రభుత్వం ఒక యజ్ఞాన్ని ప్రారంభించవలసిన సమయం ఇది. నెఱిలు బారిన నేలలో పారవలసిన నీటి గురించి కాకుండా కేవలం ఐటి కిరీటాన్ని నెత్తిన పెట్టుకొని బొక్కబోర్డ పడిన ఓ ప్రభుత్వం పై కసితీర్పుకున్న రైతన్నల ఆశయ సాధనకు బాటలు వేసిన నిర్మిష్ట ప్రక్రియగా

• An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

బడ్జెట్‌ను అభివర్ణించవచ్చు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకప్పుడు అన్నపూర్ణగా భాసిల్సింది. రైతనుల చెమటను అవహన్యం చేసి వారి ఆయుషుపట్టులాంటి ఆనకట్టులను బూజు పట్టించిన ప్రభుత్వాన్ని పునాదులతో సహా పెక్కిలించిన రైతనులకు ఒక సజరానాగా ఈ బడ్జెట్‌ను అభివర్ణించవచ్చు. ప్రపంచబ్యాంకు పెట్టిన అర్థం పరథం లేని చర్యలకు తల్గి రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రపంచ బ్యాంకు చెప్పు చేతల్లోకి నెట్టి, వారు చెప్పింది చేస్తే తప్ప గత్యంతరం లేదనుట్లు. ఆర్థిక వ్యవస్థను నిర్విర్యం చేశారు. ఏ శాఖ పరిస్థితి చూసిన ఏముస్తుది గర్వ కారణం . గత ప్రభుత్వం చరిత్ర అంతా అనుత్సాద వ్యయాల మయం . వాటి గురించి చెప్పిలంటే ఈ బడ్జెట్ సమావేశం కాదు, మొత్తం సెవ్వు అంతా చెప్పినా సరిపోదు. అటువంటి అనుత్సాద వ్యయాల మీద వారు భర్తు పెట్టారు. ఇంత కీష్టపరిస్థితి నుండి .....

(అంతరాయం)

కొత్త సభ్యులకు అవకాశం వచ్చింది. అందరూ ఆదర్శప్రాయంగా ఉండాలి. ఇంతటి కీష్టపరిస్థితి నుండి రాష్ట్రాన్ని కాపాడాలంటే కొంత సమయం పడుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆర్థికశాఖామాత్యులు పరిస్థితిని పూర్తిగా ఆకఁింపు చేసుకొని ప్రాధాన్యతా క్రమాన్ని పట్టి బడ్జెట్‌లో చేసిన కేటాయింపులు చాలా అర్థవంతంగా ఉన్నాయి. రైతులకు ఉచిత నిర్యతీను ఇస్తామని చెప్పి ప్రకటించిన తమ హామీని నిలబెట్టుకొంటూ రు.437.59కోట్ల కేటాయింపులు జరపడమే కాకుండా రు.1240కోట్లు పొతు బకాయిలను ఈ ప్రభుత్వం చేతల ద్వారా నిరూపించి రైతులను ఊచి నుండి బయటకు లాగినట్లు అయింది. రాష్ట్రాన్ని పట్టి కుదిపివేస్తున్న సక్షలిజమ్ ను చర్చల ద్వారా పరిష్కరించాలని మా అధ్యక్షులు కె.చంద్రశేఖర్ గారు గారు చాలా సార్లు విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. ఆయన విజ్ఞప్తిని పెడచెనిన పెట్టి సక్షలిజింపైన రెఫరిండంగా భావించాలని ఎన్నికలకు పోయి, అర్థం పద్ధతి లేని ప్రచారాలతో మూల్యాన్ని చెల్లించుకుంది గత ప్రభుత్వం . సక్షలిజమ్ను ఆర్థిక సామాజిక సమస్యగా గుర్తించిన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం చర్చలకు ఆహ్వానించి చారిత్రక అడుగువేసింది. ఈ ప్రక్కియను ఇలాగే కొససాగించి సమస్యను మూలం నుండి తొలగించబడేల ప్రభుత్వం కృషి చేయాలి.. దీనిలో ప్రతిపక్షం కూడా తమ వంతు పొత్రను పోషించాలి. పోలీసు శాఖకు కూడా బడ్జెట్‌లో తగిన ప్రాధాన్యతతో అధిక కేటాయింపులు జరిపింది. పోలీసు శాఖలో ఉన్న లోపాలను సరిదిద్దువలసిన అవసరం ఉందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. గత ప్రభుత్వం నోడల్ వ్యవస్థను నియమించి పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థను నిర్విర్యం చేసింది. ఈ ప్రభుత్వం నోడల్ వ్యవస్థను రద్దు చేసి పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థకు ఒక పునర్జీవనము ఇచ్చింది. 73వ రాజ్యంగ సవరణ ప్రకారం అప్పగించవలసిన అధికారాలను అప్పగించడానికి ఈ ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. రెండవ ఆర్థిక సంఘం సిఫారసులను అనుసరించి జిల్లాపరిషత్ వారికి రు.200కోట్లు బదిలీ చేయడానికి ప్రభుత్వం సుముఖంగా ఉందని సంతోషించాలి. వ్యక్తపరుస్తున్నాము. ఈ విధంగా చెప్పుకుంటూ పోతే గత ప్రభుత్వం చేసినవన్నీ బయటకు వస్తాయి. అంధ ప్రదేశ్ 70 శాతం ప్రజలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. గత ప్రభుత్వం కొన్ని లక్షల హెక్టార్లకు ఆయకట్టును స్థిరీకరించడం అసాధ్యాన్ని సుసాధ్యం చేస్తామని ఎన్నోసార్లు చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా జరగలేదని ఎకనామిక్ సర్వే రిపోర్టుని చెబుతున్నాయి. సర్వేషైట్ నెట్ ఏరియా 1994-95లో 16.59 లక్షల హెక్టార్లకు, 2002-03వ సంవత్సరంలో 12.09 లక్షల హెక్టార్లు మాత్రమే కాలువ ద్వారా ఇరిగేల్ చేయబడ్డాయి. అంటే నాలుగు లక్షల యాభై వేల హెక్టార్లను పూర్తిగా నిర్విర్యం చేసి ఇరిగేల్ చేయకుండా వదలిపెట్టారు. అదే విధంగా ట్యాంకు ద్వారా 1994-95లో 692,000 హెక్టార్లకు, 2002-03 సంవత్సరానికి 4,25,000 హెక్టార్లకు మాత్రమే ఇరిగేవ్వ పరిమితమైంది. ఈ విధంగా ఏ సోర్సు ద్వారా తీసుకున్న గ్రాన్ ఏరియా, నెట్ ఏరియా తీసుకున్న ప్రభుత్వం రైతులను పూర్తిగా నిర్దిష్టయిం చేసినదనడానికి నిదర్శనం . 1994-95 సంవత్సరంలో 39,59,000 హెక్టార్లు, 2002-03లో 36,14,000 హెక్టార్లు మాత్రమే ఆరిగేల్ చేయబడ్డాయి. ఆహోర ధన్యాల ఉత్పత్తులి తగ్గిపోయింది. 1994-95లో ఆహోరధన్యాలు 117.8 లక్షల ఉత్పత్తులు, 2002-03లో 106.5 లక్షల ఉత్పత్తులు మాత్రమే ఉత్పత్తులి చేశారు. ఎరువులు కూడా తక్కువ వాడుకోవలసి వచ్చింది. ఇప్పుడు ఒకదానికొకటి లింకు ఉంటాయి. ఇరిగేప్పు, ఎరువుల వాడకం, ఆహోరధన్యాల ఉత్పత్తులి తగ్గిపోయింది. చాలా ఎకరాల వరకు ఆయకట్టును స్థిరీకరిస్తామని గత ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. ఒక్కొక్క శాఖను

తీసుకుంటే అన్ని విధాల నిర్వీర్యం అయ్యాయి. యువజన శాఖను తీసుకుంటే ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించే దృష్టితో ఈ ప్రభుత్వం రు.79.35కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం యువజన శాఖకు చేసింది ఏమి లేదు. యువతకు చేపలు పట్టడంనేర్పించాలి. చేపలు పట్టిస్తాము, చేపలు పట్టిస్తాము అని గత ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. చేపలు పట్టడం కాదు, చేపల వాసన కూడా వారి దగ్గర నుండి రాలేదు. చేపలు పట్టుకోవడం నేర్చాలి. యువతకు స్థిరమైన ఉద్యోగావకాశాలను కల్పిస్తూ, వారు ముందంజ వేసే విధంగా చర్య తీసుకోవాలని మీ ద్వారా నిజ్మిష్టి చేస్తున్నాము.

ఉ.11.50

గత ప్రభుత్వం ఎన్నికల ప్రచారంలో తమ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి ప్స్ట్రీ, రేప్స్ కార్బూలను, డ్యూక్ గ్రూపులను రద్దు చేస్తామని అన్నారు. దానికి భిన్నంగా ఈ ప్రభుత్వం 80 కోట్లు అదనంగా ఈ ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థకు కేటాయించడం జరిగింది. పేదలను, మద్య తరగతి కుటుంబాలను ఆయుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఎంతోపాటుపడుతుందని కోరుతున్నాము. ఒక్కసారి రోశయ్యగారు గత ప్రభుత్వం చేసిన విధానాలను చూడాలని కోరుతున్నాము. గత ప్రభుత్వం కొత్తగా ఇచ్చిన రేప్స్ కార్బ్ 35.40 లక్షలు వాటితోబాటు కలిపి 1,29,11,029 కార్బూలు ఉన్నాయి. నీటితోబాటు అంత్యోదయ, అన్నయోజన క్రింద జారీ చేసినవి 9,34,500 కార్బూలు ఉన్నాయి. ఈ అంత్యోదయ, అన్న యోజన అన్ని కలిపి జారీ చేసినవి 1,38,46,429 కార్బూలు. అంటే సరాసరి ఒక కుటుంబంలో 4.5 గురు సభ్యులుంటే ఈ రేప్స్ కార్బూలనుబట్టి హాచీస్ట్, 5,90,00,000 రేప్స్ కార్బూలు కలిగి, ప్రజలు లభ్యపొందుతున్నారు. మన జనాభా 7,50,00,000 ఉంటే 80 శాతం ప్రజలు దాదారు దారిద్ర్యారేఫలు దిగువన జీవిస్తున్నారు. ఆ విధంగా ఈలెక్చరులు చూపిస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం ఏమి చెబుతోందంటే, మేము చాలా అభిపృథిచేశాము, రాష్ట్రాన్ని అభిపృథిచేశాము, రాష్ట్రంలో కొనుగోలు శాతం పెంచాము, ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు, ఉపాధి అవకాశాలు పెంచాము. చాలా మంది అభిపృథిచేశాము, రాష్ట్రంలో కొనుగోలు శాతం పెంచాము, ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు, ఉపాధి అవకాశాలు పెంచాము. చాలా మంది అభిపృథిచేశాము, రాష్ట్రంలో ఉన్నారని గత ప్రభుత్వం చెబుతూ వస్తోంది. గత ప్రభుత్వం, తాము అనవసరంగా రేప్స్ కార్బూలను ఇష్ట్యా చేసామని అయినా ఒప్పుకోవాలి, లేదా అభిపృథిచేయలేదని అయినా ఒప్పుకోవాలి. ఇప్పుడు కూడా అనంఖ్యాక ప్రజలు రేప్స్ కార్బూల నిమిత్తం రిప్రజెంటేప్స్ ఇస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయాలి. రేప్స్ కార్బ్ ఇచ్చి పేదలకు సరయిన చర్యలు చేపట్టిగత ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందో ఆ విధంగా కాకుండా, అంటే నాలుగు బిల్లింగ్స్ ఉన్నవారికి నాలుగు రేప్స్కార్బ్, పశుపులకొట్టాలు, సెరీ కల్చర్ మొదలైన వ్యాపారాలు చేసుకునేవారికి ఒక్కేక్కరికి నాలుగైదు రేప్స్కార్బూలు ఇచ్చారు. అనర్పులైనవారికి రేప్స్కార్బూలు ఇచ్చినట్లుగా గత ప్రభుత్వం చేసినట్లు చేయకుండా అర్పులైన వారికి రేప్స్కార్బూలు పంపిణీ చేయాలని కోరుతున్నాము.

పేదవర్గాల వారికి ఉచిత వైద్యం అందించేందుకు వీలుగా ప్రభుత్వం యూజర్ ఛార్టీలు రద్దు చేయడం జరిగింది. గృహ నిర్మాణ తీసుకుస్తులుయితే, రు.775.81 కోట్లు ఎక్కువగా కేటాయించడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం రు.535.07 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించింది. గృహ నిర్మాణ విషయంలోచూస్తే, ఎక్కువ కేటాయించినందుపల్ల లభ్యిదారులు కూడా పెరుగుతారు. గత ప్రభుత్వం చేసినట్లుగా అంటే ఒక్కరికి నాలుగు ఇళ్ల కేటాయించడం, పెద్దవారికి, ధనవంతులకు ఇళ్ల ఇవ్వడం, పశుపుల కొట్టలకిగాను నాలుగు ఇళ్ల ఇవ్వడం, సెరీ కల్చర్ పెడకిగాను నాలుగు ఇళ్ల ఇవ్వడం అలా చేయవద్దు. పేదవారికి ఇవ్వపలసిన గృహ నిర్మాణ పూర్తిగా అస్త్రవ్యాప్తం చేసి అనర్పులైన వారికి కేటాయించడం జరిగింది. కాబట్టి ఇప్పుడు అర్పులైన వారికి పేదవారికి గృహ నిర్మాణ వధకం అమలు చేయాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి కోరుతున్నాము.

ఈక ప్రాజెక్టుల విషయానికి వచ్చినట్లుయితే, 5 సంవత్సరాల కాలంలో పెండింగ్ ప్రాజెక్టులన్నీంటినీ పూర్తి చేస్తామని ముందుకు వచ్చింది ఈ ప్రభుత్వం. సేధ్యస్త నీటి రంగానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తూ, రు.6,053.19 కోట్లు కేటాయించి ముందుకు పోతోంది. శాశ్వత పరిప్యార దిశగా ప్రభుత్వం తీసుకునే నిర్ణయం తైతాంగానికి కొంత ఉంటట కలిగిస్తోంది. రాబోయే కాలంలో 26 ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకుంది. ఇది కార్బూరూపం దాలిస్తే ప్రజల హృదయాలలో ఈ

ప్రభుత్వం నిలచిపోతుంది. ఈ క్రింది రెండు ప్రాజెక్టులను ఈ జాబితాలో అత్యవసరంగా చేర్చాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. 1) నాగార్జునసాగర్ టెఱిల్ పాయింట్ డ్యూమ్. 100 మొగావాట్లను ఉత్సత్తీ చేసే హైద్రో ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రాజెక్ట్. వృధాగా పోయే నీటిని వినియోగించే విధంగా చేస్తే ఖమ్మం, నల్గొండ ఈ రెండు జిల్లాలకు సాగునీరు కోసం ఉపయోగపడుతుంది. ఈ డ్యూమ్ని మొన్న ప్రవేశపెట్టిన పెండింగ్ ప్రాజెక్టులలో చేర్చాలని మనవి చేస్తున్నాము. 2) శైల్శైలం లెష్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ ద్వారా నీటిని పంపిణీ చేసే విధానం 30 సంవత్సరాలుగా సాంకేతిక నిపుణులు నివరిస్తున్నప్పటికే ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. 7 లక్షల ఎకరాలకు అయకట్టు స్థిరీకరించే విధంగా ఉంది కాబట్టి దీనికి ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము.

మెదక్ జిల్లా నిపయంలో ఏకైక ప్రాజెక్ట్ సింగారు. మంజీరా నది మిద కట్టరు. హైదరాబాద్కి 4 టి.ఎం.సి., త్రాగునీరుకోసం నిర్మించారు. అక్కడ ఎప్పుడైతే ప్రాజెక్ట్ నిర్మించారో 69 గ్రామాలు ముంపుకు గురయినాయి. అన్నదాతలుగా వెలసల్లిన రైతనులు తమ భూములను ఈ సింగారు ప్రాజెక్టోలో కోల్పోయారు. వారికి ఇంతవరకూ సష్టపరిహారం చెల్లించలేదు. కోర్ట్ ద్వారా రు.30 కోట్లు అవ్వార్డ్ కూడా పౌస్ కావడం జరిగింది. అయినా ఇంతవరకూ ఎటువంటి కాంపెనీసేప్స్ గత ప్రభుత్వం ఇష్టాలేదు. ఈ నిపయంలో ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము. రైతనులు ఇప్పుడు హైదరాబాదు పట్టణ పరిసరాల్లో వలసవచ్చి చెఱకబండ్లు పెట్టుకొని, కూలీనాలీ చేసుకొని అస్తవ్యస్థమైన దీనావస్థలో కష్టాలు పడుతున్నారు. కాబట్టి వారికి తక్షణమే రు.30 కోట్లు కాంపెనీసేప్స్ చెల్లించవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. సింగారు ప్రాజెక్ట్కి సంబంధించి జి.వో.సెం:455 ప్రకారంగా 40,000 ఎకరాలకు సాగునీరు మెదక్ జిల్లాకి కేటాయించాలి. ఉత్తర్వు ఉన్న ఒక్కఎకరానికి కూడా ఇంతవరకూ నీరు ఇష్టాలండా, నిర్మించవలసిన కాలువలు నిర్మించకుండా ఉత్తర్వును తుంగలోతోక్కారు. కాబట్టి కాలువ నిర్మాణ పనులు చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాము. మెదక్ జిల్లా చాలా కరువు పీడిత ప్రాంతం. త్రాగు నీటి సౌకర్యం నిమిత్తం మెదక్ జిల్లా వాసులకు సింగారు ద్వారా అందించే నిర్ణయం చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని తమ ద్వారా కోరుతున్నాము.

పర్యావరణ నిపయం గురించి చూసినట్లయితే, ఇందిరాగాంధిగారి హాయాంలో పరిశ్రమలవాడ నిర్మించవలసి వచ్చింది. పటాన్చెఱువు మెదక్ జిల్లాలో ఉంది. ఫూర పరిస్థితులవల్ల అక్కడి ప్రజలంతా అవస్థ పడుతున్నారు. చాలా పరిశ్రమలు అక్కడ నెలకొని ఉన్నందువల్ల వాతావరణ కాలుష్యం ఏర్పడి ఉంది. పొల్యాప్స్ కంట్లోల్ బోర్డ్ పొట్ కోట్టే బోర్డ్గా మారింది. పొల్యాప్స్ కంట్లోల్ చేసే విధానం లేదు. ఈనిపయంలో సుధీం కోర్ట్కి పెలితే ఒక జడ్డుతో కమిటీ వేశారు. అందులో ఉన్న ఒక ఉద్యోగి ఎంక్యయిరీ గురించి అన్ని ఫొక్షనీలకు వెళ్లడం జరిగింది. కలుపితమయిన వాతావరణం ఉన్నందున మొఖం మీద పొక్కులు వచ్చి 10 సంవత్సరాల నుండి డాఫర్ దగ్గరకు వెళ్లినా తగ్గి పరిస్థితి లేదు. ఆ ఉద్యోగి చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా కలుపితమయిన వాతావరణానాకి సంబంధించిన దానికిగాను ప్రత్యేక ప్యాకేజ్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాము. ఇది మెదక్ జిల్లాకి కాకుండా రాష్ట్రంలో ఇంకెక్కడయినా ఆ విధంగా ఉంటే, ఈ పర్యావరణానికి సంబంధించి ఓజోన్పార దెబ్బతినే అవకాశం ఉంది, కాబట్టి పర్యావరణ పరిరక్షణ గురించి ప్రత్యేక ప్యాకేజ్ కేటాయించాలని ప్రభుత్వానికి తమద్వారా కోరుతున్నాము.

మ.12.00

గపర్సర్ గారి ప్రసంగంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ప్రాధాన్యత, రాష్ట్రాభివృద్ధిలోనమతోల్యత కొనసాగిస్తామని చెప్పారు. ఈ సమస్యకు సంబంధించి ప్రాంతీయతను ఆపాదించకుండా, వెనుకబడినతనానికి చిరునామా అయిన తెలంగాణా అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి చెందే విధంగా ప్రత్యేకనిధులు కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. తెలంగాణా ప్రాంతపు రైతునుస్యలకు, ఇతర ప్రాంతాల రైతు సమస్యలకు చాలా వ్యత్యాసం వుంటుంది. పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు పూర్తి అయ్యింతవరకు ఈ ప్రాంత రైతులను ఆదుకోవలసిందిగాను, ప్రత్యేక కార్బాచరణ ప్రణాళికను రూపొందించి, తెలంగాణా ప్రాంత రైతులకు ప్రత్యేక ప్యాకేజ్ యివ్వవలసిందిగాను కోరుతున్నాము.

చైర్మన్: త్వరగా ముగించండి.

శ్రీమతి యం . పద్మ దేవేందర్ రెడ్డి: తెలంగాణ మేనిఫిస్టోకి సంబంధించి కొందరు పెద్దలు సందేహాలను వ్యక్తం చేశారు. “ తెలంగాణ ఏర్పడిన తరువాత పేదలకు మూడు ఎకరాల భూమి చోప్పున యిస్తామన్నారు కదా. ఏనిధంగా యిస్తారు” అంటూ కొందరు సందేహాలను వ్యక్తం చేశారు. ఇంతకుముందున్న ప్రభుత్వం అనుత్సాదక వ్యయం ఎక్కువగా చేసింది . ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత పేదలకు మూడు ఎకరాల చోప్పున భూమి యిస్తామని అన్నాము. గత ప్రభుత్వం కారు రేసులకు, గోల్ కోర్టులకు ప్రౌదరాబాదు నగర పరిసరాలలోని భూమిని రెండువందల ఎకరాలో, మూడు వందల ఎకరాలో కేటాయిస్తామని చెప్పింది. అది తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజల భూమి . ఆ భూమిని అమ్మి తెలంగాణా ప్రాంత పేద ప్రజలకు యిస్తాము.

(టిఆర్ఎస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి హర్షధ్వనాలు)

ఇది ఉత్సాదక రంగం . ఉత్సాదకత వల్ల రైతులు బాగుపడతారు. కార్ రేస్ కోర్టుల వల్ల, గోల్ కోర్టులవల్ల ఏమి ప్రయోజనం? ప్రత్యేక తెలంగాణా వస్తే మేము చేయబోయే నిధానం అది. ప్రత్యేక తెలంగాణా పట్ల మీ వైఖరి ఏమిటి అని ప్రతిపక్ష నేతలను మీ ద్వారా అడుగుతున్నాము. అనుత్సాదకతకు సంబంధించి ఒక ఉదాహరణ చెప్పి మీ నుండి సెలవు తీసుకుంటాను. గత ప్రభుత్వం ‘ రాష్ట్రం వెలిగిపోతోంది, అభివృద్ధిచెందింది’ అని చెప్పడం జరిగింది. వెనుకటికి ఎవరో ఒకాయన గేదెను చెరువులో వుంచి, కొమ్ములు మాత్రం చూపించి బేరం పెట్టడట. బట్రె ఎలా పుందో తెలియదు. కొమ్ములు బలంగా కనబడతాయి కనుక కొమ్ములు మాత్రం చూపించి బేరం చేసిన చందంగా, వారు ప్రౌదరాబాదు నగరాన్ని మాత్రం చూపించి డెవలప్ చేశామని చెబుతున్నారు అధ్యక్షా. రాష్ట్రం వెలిగిపోతోంది, అభివృద్ధి చేశాము అని చెబుతున్నారు. వెలిగిన మాట మాత్రం వాస్తవం . అభివృద్ధి పథకాలతో, జీవన ప్రమాణాల మెరుగుదలతో రైతుల బ్రుతుకులు వెలగలేదు. నిరుద్యోగం తీరలేదు. కరువులో ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న రైతుల కాప్సోలు వెలిగిపోయాయి. ప్రథాన రహదార్లో ఏర్పాటు చేసిన చంద్రబాణునాయుడు గారి కట్టాల్లు పోలోజెన్ లైట్లు వెలుగుల్లో వెలిగిపోతున్నాయి. కూడు, గూడు, గుడ్డకు నోచుకోని జనాలతో కుగ్గామాలు మగ్గతూ పుంటే, అర్ధం పర్ఫంలేని పథకాలకు సంబంధించి చంద్రబాణునాయుడు గారి కట్టాల్లతో వున్న హోర్టింగ్స్ వెలిగిపోతున్నాయి. ఆ పథకాలేపీ ప్రజలవద్దకు చేరలేదు. అమలుకు నోచుకున్న ఆ పార్టీ కార్యకర్తల మొహోలు వెలిగిపోయాయి అధ్యక్షా. పథకాల వెలుగుజిలుగులు, లైట్ల వెలుగులను కాదని ప్రజలు వారిని చీకట్టోకి నెట్టివేశారు అధ్యక్షా. వారు ఇటు అధికారపక్షం నుండి, అటు ప్రతిపక్షంలోకి వచ్చారు అధ్యక్షా. జన్మభూమి మొదలగు వినిధ పథకాలతో జనులను మోసం చేస్తూ వచ్చారు అధ్యక్షా. ఈ పథకాలను గురించి మరొక్క ఉదాహరణ చెబుతాను. వెనుకటికి ఒక దేవుడు, దేవత దేశం సుభిక్షంగా పుందో, లేదో, ప్రజలు ఎలా పున్మారో , వారి సమస్యలు ఏమిటో చూడడం కోసం లోక సంచారం చేస్తున్నారట. దారి మధ్యలో వారికి ఒక దయ్యం కనబడి నేనూ వస్తాము, సమస్యలు నేనూ తీరుస్తాము అంటూ వెంటబడిందట. దేవుడు ఆ దయ్యానికి ఒక క్లిష్ట సమస్యను యిస్తే ఎలా తీరుస్తుందో చూడాలనుకోని, ఆకాశంలో వున్న సక్కతాలన్నింటినీ లెక్కపెట్టమన్నాడట. వెంటనే లెక్కపెట్టి దయ్యం వచ్చిందట. భూమి మీద పున్న యిసుక రేణువులన్నింటినీ లెక్కపెట్టమని దేవుడు ఆదేశించగా, ఆదయ్యం వెంటనే లెక్కపెట్టి చెప్పిందట. చివరకు దేవుడికి ఏమి చేయాలో తేచక చంద్రబాణునాయుడు గారు ప్రవేశపెట్టిన పథకాలను లెక్కపెట్టి రమ్మని ఆర్డర్ వేశారట. పొపం, యిష్టపిలరకు ఆదయ్యం తిరిగి దేవుడి దగ్గరకు రాలేదట. ఇంకా లెక్కపెడుతూనే పుందట. వారు ఎన్నో పథకాలను ప్రవేశపెట్టి ప్రజలను మోసం చేశారు. మెదక్ జిల్లాకు సంబంధించి గత ప్రభుత్వం లాభాలలో పున్న పరిశ్రమలను మూత్రవేయించింది. మా ప్రాంతంలోని ఏకై డిస్ట్రిక్టు అనుసంధానంగా పున్న పుగర్ ఫ్యాక్టరీలు అమ్మబడ్డాయి. డిస్ట్రిక్టు లాభాలతో నడుస్తున్నందున ప్రవేచీకరణ చేయవద్దని రిక్వెస్ట్ చేయగా , ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డిగారు వెంటనే స్పందించి తప్పకుండా డిస్ట్రిక్టు యూనిట్సు కొనసాగిద్దామని హామీ యిచ్చారు. మెదక్ జిల్లా వాసుల తరఫున తమద్వారా, ఈ శాసనసభ ద్వారా వారికి ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాము.

ఈ యొక్క ప్రజారంజకమైన బడ్జెట్‌ను పూర్తిగా సమర్థిస్తా, అవకాశం యిచ్చిన స్పీకర్ గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తా, రైతు సంకేమ బడ్జెట్‌ను అందరూ బలపరచాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWAISI(Chandrayanagutta): Speaker Sir, this is the first Budget presented by the new Government. Before going on to the Budget, I would like to say that the Hon'ble Minister for Finance is a senior man and a learned man well-known for his vast knowledge in matters relating to finance being an expert in that field. But still I would say that he is a very brave and courageous man and it was a brave and courageous effort to present this Budget because the previous Government has left the State in a real debt trap.

Sir, at the very outset I would like to point out that it was a pleasant surprise for me to hear the Leader of the Opposition saying that there are insufficient allocations in the Budget for the minorities. One poet has rightly said

سب پکھ کے لئے کیا
کیا جائے چانگ میں دن

But at the same time I would also like to say that I was not at all surprised to see the Budget allocations for the minorities made by the Finance Minister because we all know by seeing the Congress regime for the last fifty years about their sayings and doings. It is not a surprise where we do not have real Budget allocation by the Congress Government. But at the same time I would like to give a piece of advice to the Leader of the Opposition that at least now he should follow the advice given to him by the former Prime Minister, Sri V.P.Singh.

ప.12.10

Sir, I am now going on to the Budget. The budget as expected enhanced the allocations for agriculture, irrigation and the Finance Minister had also said that there was going to be no levy of new taxes. Sir, the Finance Minister, during the end of this year, had inherited an insignificant deposit of Rs.49.91 crores including a carry over of Rs.19.52 crores from the last year. My question is, how the State's outstanding public debt has arisen to the present extent? During the year 1996 it was Rs.15,164.25 crores and now it has reached a staggering level of Rs.66,392.47 crores. This does not include Rs.20,133.44 crores loan which has been taken by the Central Government. It includes loans taken from the open market to the tune of Rs.19,771.60 and Rs.7,530.16 crores from autonomous bodies and also Rs.18,957.27 crores taken in the form of special security loan. Sir, the debt servicing charges alone contribute to the extent of 21.87% of Government Expenses.

Sir, one more thing. The budget added Rs.8804 crores debt burden from 2003-2004, taking the total to Rs.66,392.47 crores. This means that the interest payment and servicing of the debt will take away Rs.7470 crores during the year as against Rs.6919 crores of last year. Sir, if we look into this whole thing, one can say that it is no doubt that development strategy and economic priorities are alright, but what is important is how are these things are going to be implemented or fulfilled ?

This time, the new Finance Minister has to do this job keeping amidst major financial constraints that he had inherited from the previous government. Sir, the Finance Minister is blaming the previous Telugu Desam Party Government for taking so many unproductive and unviable schemes and policies, thus pushing the State into a debt trap. Sir, the present Government can not escape its responsibility by harping on the shortcomings of the previous regime. Sir, already three months have been passed, with the result, the budgeting has to be done for the left over nine months of the financial year. The new Government has to perform within this short time and see that it should restore the fiscal health of the State and fulfill the poll promises given by it to the people of our State. It has to implement people friendly policies.

Sir, the Hon'ble Finance Minister had not clarified one thing. Sir, through you, I would like to ask the Finance Minister as to what are those unproductive and unviable schemes that were persuaded by the previous Government which were failed to help rural masses? Is it Neeru-Meeru, Janmaboomi or Clean and Green? The Finance Minister has to spell out those things.

Sir, the Finance Minister had stated that there is going to be no new taxes and on the other hand, he speaks about augmentation of additional revenue. In this connection, he had mentioned that he is waiting for the Final Report of Mr. E.A. Sharma. Sir, before getting into that Final Report, I would like to know from the Finance Minister as to what the Interim Report of Mr. E.A. Sharma says? Through you, I would like to ask the Government to kindly speak about the findings of that report. Sir, it says that in future we are going to have a new levy of taxes. That means additional burdens are going to fall on the people of Andhra Pradesh.

Sir, so far as reforms are concerned, the new Government has mentioned that it would implement the reforms with human face. But it is unfortunate that the Finance Minister deliberately avoids human face while implementing the reforms. Sir, the new Government has focussed on agriculture, irrigation, infrastructure implementation, health, housing, education and poverty alleviation. Sir, if we see at irrigation allocation, it has been nearly doubled from Rs.2,178.92 crores last year to Rs.4,245.72 crores during the present year. Even then it is not adequate to complete the present ongoing pending projects. If the present Congress Government wants to fulfill its poll promise of completing all the pending projects within 5 years, it requires an additional sum of Rs.40,000 crores. My doubt is, how the Finance Minister can generate these Rs.40,000 crores. If these Rs.40,000 crores distributed on each year, the present Government is supposed to spend Rs.8,000 crores every year. As per the promise made by them, they have to complete 26 major and medium irrigation projects in the next 5 years. 8 of these projects are to be completed within the next 2 years, out of which 3 from Telangana region. Sir, but these are not enough for the upliftment of Telangana region. We are told that Srisailam Left Bank Canal, Sriramsagar Stage-2 Flood Flow Canal and Projects on River Krishna

and Godavari will be completed within 5 years. Sir, this is nothing but a wishful thinking, may be after the formation of Telegana State.

పు.12.20

Sir, next I will come to farming sector. We would also agree that our farmers truly need a healing touch. Apart from providing free power and waiving of power arrears, the Government has announced a special package like bringing a bill in this august house for a moratorium on agricultural debts and establishing help lines etc. Sir, it is unfortunate that farmers suicides are still continuing and if we have to go by the records more than 340 farmers have committed suicide after the new Government has taken charge. Moreover, the bill which was introduced is also not going to be very helpful as it suffers from defects on six counts, namely, 1) it does not cover loans from commercial and co-operative banks, 2) it does not cover other loans taken by farmers, 3) it has a limited period of six months, 4) it does not provide penal provision for money lenders who refuse to abide by the law, 5) it does not cover share croppers and tenant farmers and 6) it also does not apply to the cases pending in the court. Sir, during the previous Government's regime an NTPC power project has been sanctioned. I request the present Government to kindly take necessary steps and revive the said project, so as to cope with the existing power demand.

Sir, I would like to draw the attention of the present Government through you, to the false cases, which have been booked on the people of old city, and they are hanging like domicile sword on their heads. In addition to that, many cases were also booked on the people who have participated in power tariff hike agitation. The previous Government has harassed day-in and day-out such of those people. This harassment practice should be put an end to. Thousands of cases were booked on innocent agitators and those cases should also be withdrawn, because people are still being harassed in connection with those cases.

Sir, regarding rural development and poverty alleviation, our party welcomes the abolition of Janmabhoomi. There is need to implement the Food for Work Programme and Sampoorna Gramina Rojgar Yojana, without allowing the malpractices, which took place during the previous Government's regime.

Sir, regarding the development of old city, the Finance Minister and the Chief Minister have given assurances and promises when the delegation led by our party president met them. Sir, we are not asking for the development of old city in one or two aspects but we are asking for the development of old city in all aspects of life i.e., in the field of education, in the field of recreation and in the field of creating job opportunities by establishing more small scale industries in old city. But it is unfortunate,

that even though promises were given, nothing has been mentioned with regard to development of old city in the budget or a special package has been announced for the development of old city.

Sir, there is one Kuli Kutubshah Development Board in old city which looks after the development of old city. The previous Government has given Rs.10 crores and whenever a request has been made, the previous Government used to give more funds. Rs.10 crores were allotted in the budget, again Rs.10 crores were released and again when another request was made Rs.5 more crores were released by the previous Government. Instead of making similar allocation of Rs.10 crores, the present Government has reduced the allocation to Rs.5 crores. One can very well imagine as to how the development of old would take place with these meagre funds ? There is every need to allocate more funds in this direction.

Sir, if we look at the city of Hyderabad, for the past few years the Hyderabad city have flyovers and city looks as if nothing is old here and everything is new. Sir, we have so many sports events hosted in the city of Hyderabad, such as National Games and Afro-Asian Games. But it is unfortunate that old city has not given a chance to host any of these games. Not to speak of National and Afro Asian Games, in Old City we are unable to hold even a Kabaddi event. Sir, this is the state of affairs in old city. Sir, in the name of development, crores of rupees have been spent, such as construction of Gatchibowli Stadium, but unfortunately, nothing was done for the development of old city. I, therefore, request the present government through you to come before this House with a special package for the development of old city, not only in the field of sports but also in every other field, in the field of recreation, in the field of sanitation and in the field of creating job opportunities.

Sir, with regard to Municipal Corporation of Hyderabad, an amount of Rs.50 crores has been reduced in the allocation made towards plan and non-plan grants on properties and buildings. This Rs.50 crores were allocated against Rs.60 crores and with regard to Professional Tax Rs.35 crores were allocated as against Rs.60 crores, which directly affect the Municipal Corporation of Hyderabad's functioning. How does the Corporation function if the Government imposes such a huge cut. How can it develop old city which is lacking so many facilities? In this instance, I would like to remind the Hon'ble Finance Minister through you that our party and Congress party together are ruling Municipal Corporation of Hyderabad and if more funds are made available, we can do more for the development of Hyderabad city. Through you, I therefore request the Government to kindly look into the matter and at least allot the amount equivalent to previous allocation so that development plans will not get affected. Sir, under the Netherlands Assistance Programme, HUDA has been originally allotted Rs.40 crores and it was now enhanced to Rs.75 crores. Through you Sir, I would like to request the present Government to spend a large part of this amount for the development of old city.

Sir, I am surprised that the finance Minister had not even made a mention about Phase-II of Krishna Water Scheme. As we are aware that Hyderabad city, at present, is facing a severe drinking water problem. The Telugu Desam Party Government have initiated this scheme in response to repeated agitations and Krishna Water came to the city of Hyderabad. But only 45 MGD water came to the city where as the original requirement was found to be 90 MGD. But it is unfortunate that no funds have been earmarked for Phase-II of Krishna water scheme. Sir, we do not have infrastructure, we do not have other needed facilities for getting this water to the city of Hyderabad. Therefore, through you, I would like to request the Finance Minister to allocate sufficient funds to bring 90 MGD Krishna water to Hyderabad city, to solve the severe drinking water problem. Sir, there is acute water shortage in areas like Santoshnagar, Darul Safaha, Pattarghatti, Riyasathnagar, Kazipura, Fathimanagar etc.

Sir, I would like to know as to when the Musi Project will be started ? In every budget, we will see allocations for this project, but still it is not yet started. Sir, the city of Hyderabad is facing severe Mosquito menace and in fact, Hyderabad has become the city of mosquitoes. Let it be Banjara Hills or Jubilee Hills, old city or slum areas, no place in Hyderabad city is free from mosquitoes. We do not know as to when this Musi Project is going to be started and when it is going to be completed.

Sir, with regard to housing, the Government is considering of constructing six lakh houses and my request is in that at least one lakh houses should be given to the people belonging to minority community. Sir, I say this because on Page-105 of Economic Survey for the year 2001-2002, prepared by the Planning Department, Government have issued orders stating that houses to the extent of 20% in urban areas and 7% in rural areas may be allotted to people belonging to minority community. Such of the orders were given to district collectors. But it is unfortunate that the entire paragraph has been omitted. I would like to know from the Government as to why that paragraph has been conveniently omitted. I think the reasons are best known to the Government itself. But in the Economic Survey the Government has categorically admitted that a lot should be done to minorities, because a majority of them are living below poverty line, hence, economic support will be given to them as against population proportion.

Sir, with regard to the orders issued for 10% representation for minorities vide economic support scheme, the figures are found to be not satisfactory. Sir, on page 210 of the Economic Survey for the year 2003-2004, it was stated that a total of 45,90,039 houses were constructed in urban and rural areas. The share with regard to Urban housing was found to be 42,32,236 and the rural housing represents 3,57,803. If we go by the said order which says that minorities should be given a share of 2,56,256.52 in urban housing and 71,560 in rural housing, which together accounts for 3,67,817.12. But I am told that minorities could not get even 1% of the houses. Recently the Finance Minister is kind enough to state that the Government is going to construct six lakh houses for the weaker sections.

We request the Government to sincerely implement the prescribed percentage while allotting houses to minorities and also take necessary steps to rectify the earlier deficiencies.

Sir, regarding Urdu language, it is with deep anguish I would like to say that even though Urdu has been given its rightful status as the Second Official Language of the State in 12 districts, one can hardly find Urdu knowing people in the administration. Suppose, if any representation is given in Urdu, nobody is there either to read it or to understand it.

సా.12.30

If a petition in Urdu is given, it has to go to the translation department for the sake of getting translation. Until the translated version comes, no action will be initiated. I request the government to take action for the appointment of Urdu Translators in all the departments so that Urdu applications could be understood and taken up seriously. Even in Old City, where there is Urdu speaking population, most of the police stations are lacking Urdu speaking staff, leave alone who can read and write Urdu. Coming to schools, there are so many vacant posts of Urdu teachers. I request that the vacant posts of Urdu teachers should be filled up and if the vacancies are filled up, I think Urdu language can improve a lot. There should be an official language commission for Urdu on the lines of official language commission for Telugu. If it is difficult to create a separate commission, please include this responsibility to the present official language commission with Urdu knowing officials to ensure implementation of Urdu as second official language. At present in fifteen districts of Andhra Pradesh Urdu is recognized as the second official language. However, there are no facilities or infrastructure in the districts and no funds are allotted to monitor the implementation of Urdu as second official language.

Regarding the budget allocation for the minorities, scheduled castes, scheduled tribes, backward classes it is raised to Rs.1198 crores, which is higher than the previous year and including the non plan allocation the total for scheduled castes, scheduled tribes, backward classes and minorities comes to Rs.1712 crores. For minorities an amount of Rs.39 crores have been given under plan and non plan. According to the Finance Minister, the minorities' population in Andhra Pradesh is eighty-four lakhs. Infact, the previous government had allocated more funds for the minorities. In the previous government, the budget allocation for the minorities was Rs.39 crores initially and later it was enhanced by Rs.21 crores totaling to Rs.60 crores. After taking over the administration by the congress

party -- I would like to ask the government, is this ....

اپنا ساتھ ویٹنے کا کیا ہی انعام ہنکو دیا کیا ہے۔ ریاست کے سارے مسلمانوں نے اپ کے حق میں دوست دیا، آپ کو اقتدار دلایا کیا تھی اسکا انعام ہے۔ انہیں شک نہیں ہیکہ سُلُگو دیشم نے بی۔ بے۔ پی کے ساتھ تھی اس لئے ہمیں سُلُگو دیشم سے اختلاف تھا۔ ہم نے اٹوٹ ہو کر آپ کو چاہا اور اٹوٹ ہو کر آپ کے حق میں دوست دیتے ہوئے ہم نے ہمارے حق لوا کر دیا۔ آپ نے ہمارے ساتھ کیا کیا۔ پہلے ہی بجٹ میں اقلیتوں کے بجٹ کو آدھا کم کر دیکھا اور آپ پھر ہم سے یہ کہتے ہیں کہ ہم اقلیتوں کے دوست ہیں، اقلیتوں کے تعلق سے سمجھدگی رکھتے ہیں۔ اب صرف زبانی جس خرچ سے چلنے والا نہیں ہے۔ ہم نے 50 سال سے دیکھا ہے، نا ہے لیکن عمل کرتے ہوئے نہیں دیکھا۔ ہم نے کامگریں کو اقتدار تو دلا دیا اور ہم یہ بھے رہے تھے کہ کامگریں مسلمانوں کا ساتھ دے گی اور مسلمانوں سے ہمدردی رکھے گی اور ہمارے ساتھ انصاف کرے گی۔ حکومت کی تبدیلی کے ساتھ انصاف ہو گا لیکن حکومت تبدیل ہونے کے بعد بھی زندگی کے ہر عجہ میں مسلمانوں کے ساتھ نااصالی کا سلسلہ چاری ہے۔ یہ تبدیل کارپوریشن آف جید آباد کے بجٹ میں کمی کر دی گئی، اردو کے فروغ کیلئے جو بجٹ بخشن کیا جاتا ہے انہیں کمی کر دی گئی ہے، قلی قطب شاہ ارین ذیوپنٹ اختریں کے بجٹ میں کمی کر دی گئی، بینارشیز فناں کارپوریشن کے بجٹ میں کمی کر دی گئی۔ بینارشیز فناں کارپوریشن کے ذریعہ راست قرض دینے کا وحدہ کیا کیا اسکو کب پورا کیا جائے گا۔ اقلیتی کارپوریشن مسلمانوں کو مار جمل میں چاری کرنے کے بعد بھی سلم نہ ہوں بخشن بخشن کے دھنے کھارے ہیں، انہیں کوئی لون نہیں دیا جا رہا ہے، حکومت کو چاہیے کہ ان کو راست لون چاری کرے۔ ہاؤزیک اسکم میں مسلمانوں کے ساتھ نااصالی ہو رہی ہے۔ میں امید کرتا ہوں کہ فناں نشر صاحب ہاؤزیک اسکم کے بجٹ میں اضافہ کریں گے۔ سُلُگو دیشم حکومت یہ کہی ہیکہ وہ وقف پر اپنی کی حفاظت کی ہے۔ میں سابقہ حکومت سے یہ پوچھتا چاہتا ہوں کہ کہاں پر وقف کی جائیدادوں کی حفاظت ہوئی۔ ٹیکم پیٹ میں وقف کی جائیداد ہے جس پر پولیس ہاسک فورس نے زمانہ پہلے قبضہ کر چکی ہے وہ جائیداد وہ وقف بورڈ کے حوالہ کی چارچی ہے اور نہ ہی اسکا کوئی کرایہ دیا جا رہا ہے۔ سُلُگو دیشم حکومت بڑے ہی اخلاق اور moral کی باتیں کرتی ہے پھر کیوں چیر میں وقف بورڈ نے اج تک لپا انتہی کیوں نہیں دیا؟

The chairmen of various corporations have resigned on moral grounds. I would like to ask the Telugudesam party as to why they are not asking Salim to give resignation to the post of Chairman, Wakf Board.

Hundred rupees have been collected from each haji towards miscellaneous charges. Why they are collecting hundred rupees towards miscellaneous charges? The Central Haj Act says that there is no need for collecting hundred rupees as miscellaneous charges. Last year, the A.P.Haj Committee collected hundred rupees from five thousand applicants and they kept that amount in a fixed deposit. They are now enjoying with that amount. Again, this year also they are collecting hundred rupees from the applicants. The Haj Committee has to be reconstituted and elected members should be made as members of the Haj Committee, where they can look into this issue.

کوئتھا نے یہ بھی کہا کہ اقلیتوں کیلئے 5% فصید رپرروپیش دینے والے ہیں تو کب دینے والے ہیں اور کیا دینے والے ہیں۔ اقلیتوں کو تخفیفات دینے کیلئے مل اسی سیشن میں لا رہے ہیں یا نہیں لا رہے ہیں؟ میں صاف اور واضح الفاظ میں کہنا چاہتا ہوں کہ صرف دیکھاوے کے لئے قانون نہ بنائی بلکہ ایسا محدود قانون بنائیں کہ کوئی بھی کورٹ کو جا کر اس رپرروپیش کے خلاف کوئی آذردہ لا سکیں۔ میں ہوتا ہیں ہے اور اعلان ہو جاتا ہے جیسے وجہ۔ بھاگر ریڈی کے زمانے میں بھی مسلمانوں کو رپرروپیش کا اعلان ہوا کوئی کورٹ چلا کیا اور اس رپرروپیش کے خلاف حکم القاء حاصل کیا اور یہ معاملہ ویباخی پڑا رہا۔ میں آخر میں آپ سے یہ امید کرتا ہوں کہ 5% تخفیفات اقلیتوں کو دیں گے۔ میڈیکل اینڈ ہلت کے میدان میں بھی علاجی دو اخانہ.....

In the budget, an allocation of Rs.1658.85 crores has been given to alternative medicines like Unani, Homeopathy and Ayurveda. I request that separate and specific allocation has to be made for each of this system. In my Chandrayangutta constituency there is a Nizamia Tibbi College, which is besides Charminar. A Government Order was issued in this regard for shifting of Ayurveda College from this premises to Khairtabad. But still that government order has not yet been implemented. Through you, I request the government to look into the matter and unani hospital should get the entire building for unani teaching purpose.

آخر میں لا اینڈ ہلت کے تھن سے

Coming to law and order, there is an increase of Rs.225 crores in the budget. What are the reasons for such an increase? When the government is going for talks with the peoples war, a seize fire has to be ordered. The seize fire has been ordered. I request the government to lift the ban on people's war. I would like to remind the government that these talks could only be successful when the government comes out with a package for the development of backward areas. This government is treating this as a socio economic problem, which is very right. The government should come out with such a package, which should talk about land reforms, distribution of excess land to the poor, creating employment in rural areas, providing basic amenities in the scheduled tribe hamlets. Then only the talks with the people's war can be successful. Further, the Hon'ble Chief Minister should make a statement in this august House stating that they are holding talks with the people's war.

मा.12.40

As far as the law and order is concerned, the real life drama of cine star Mr.Balakrishna is an eye opener because the rule of law, sections of Indian Penal Code, Criminal Procedure Code are not applicable to rich or to the people of upper castes. The incident of Balakrishna has made the law as laughing stock in the eyes of public. Balakrishna is popularly known as Balaiah.

بڑا ہے سول بیکھ بالا صاحب upper cast کے ہیں وہ چھوٹ گئے ۔ اپنی بیکھ صاحب کا ریوالر لے لیتے ہیں اور اسکے بعد ٹاؤن انگلیز سزا نہیں دلتا، اگر یہ کوئی پھری ہوئی فات کا، چھماعہ فات کا اگر بالا ہوتا تو اسکے ساتھ کیا یہ انصاف ہوتا ۔ یہ سیرا سول ہے ۔ یا اگر بالا کی گلہ شش بالا مسلمان ہوتا تو اسکے ساتھ کیا یہی انصاف ہوتا، وہ فوج خبری کرونے کیلئے خانست حاصل کرچکا ہے He is mentally ill , Psychologically also he is ill and he gets bail. What is this ? I am sure , he would have been

اگر وہ شش بالا ہوتا کیا اسے خانست پر چھوڑ دیجئے ؟

I am sure he would have been killed in an encounter and the intelligence department would have claimed it as a major victory stating that they have bursted an ISI racket. I would request the Hon'ble Minister for Home to bring amendments to Indian Penal Code, Criminal Procedure Code so that license to hold a revolver can be given to those who are in depression and those who are suffering mental agony. A provision should be provided that if a person with a broken leg shot at some one then he should not be arrested because he requires physiotherapy at the hospital. The whole incident is a shame on the police department.

میں کھوٹا کر داتی پولیس کو چڑھ بھر پالیں میں ذوب کر مرنا چاہیئے کہ ایک طرف تو بالا کو خانست مل جائی ہے دوسری طرف انیس گی الدین جو انہیں اپنی کی تعلیم انگلستان سے حاصل کرنے کے بعد چور آباد ہتا ہے تو اسے بیکھ پیٹ ایپر پورٹ پر گرفتار کر لیا جاتا ہے اور یہ کہا جاتا ہے کہ ملکی بابا مندر کے بم بلاست میں شامل ہے، اسکے بعد کہا جاتا ہے کہ آنے - لئے - آنے سے اس کا تعلق ہے ۔

My point is that Anis Mohinuddin was very much in India when the bomb blast at Sai Baba Temple had happened. Before leaving the country he was called, he was interrogated and he was asked whether he is Ayub Ansari or not and they have investigated the case. Coming to the conclusion that he is not Ayub Ansari, the police gave him clearance certificate in the year 2000. He then left to United Kingdom. After two years when he came back to attend his brother's funeral, he stayed here for forty days and went back to United Kingdom. Again when he came back after some time, the police said they are arresting him in bomb blast at Sai Baba Temple's case. I have raised this issue in zero hour. There was an assurance given by the Hon'ble Chief Minister that no POTA case will be booked against this man. I am very grateful to the Minister for Home because he called me for a meeting and gave me an assurance that POTA case will not be put, police will not insist the court for police custody so that he will be remanded for judicial custody and government will not oppose the bail and bail can be obtained easily. The officials sitting in that meeting did not give proper answers to the queries raised by me and they could not justify the illegal detention of this innocent Muslim boy. Inspite of that the Minister for Home gave an assurance stating that the police will not object to the bail in the court. But contrary to that his remand was extended for fifteen more days and POTA was put on him.

کیا ہم انصاف ہے آپ ایوان میں واضح طور پر بھروسہ دیتے ہیں اور اپنے تجھر میں بلا کر شفیر صاحب ہنگو یہ تحقیق دیتے ہیں کہ اس لئے کہ پر پونا نہیں لگایا جائے گا اور انہیں خانست مل جائے گی۔ یہ خبر اخبارات میں شائع ہوتی ہے اور اپنے شفیر محمد علی شیر صاحب بھی اخبارات میں بیان دیتے ہیں کہ انہیں بھی الریی کو خانست پر چھوڑ دیا جائے گا۔ آج کوئٹہ کا فیصلہ ہو چکا ہے اور اس پرچے کو پڑھ دن کے پوسٹس اپنے ریکارڈ میں لے لی ہے۔ اگر وہ قصور وار ہے تو ضرور اسے سزا دی جانی چاہیے۔

M.I.M., would not support anti social elements, we love this country and this is our country

ہم اس ملک کو چاہتے ہیں ہم اس کی پشت پناہی کرنا نہیں چاہتے، ہم اس ملک کے خلاف نہیں ہیں پھر کیوں ہمیں انصاف نہیں مل رہا ہے۔ یا مسلمانوں کو چیزیں کا حق نہیں ہے، آخر کب تک ہمارا خون بتیرہ ہے گا۔ آپ زبان دینے کے بعد بھی ناالصانی ہو رہا ہے۔ کیا ہم انصاف ہے؟ تلنگرو دشمن حکومت کے زمانہ میں مجھے اپنی طرح یاد ہے مسٹر مریٹس ریڈی صاحب جب کاگرلیں کے میر تھے انہوں نے اپنی تقریر میں کہا تھا کہ ریکارڈ بورڈ ہنانے کی ضرورت ہے۔ تین ریگوں کے لئے بورڈ ہیلایا جائے آج بھی ہمارا مطالبہ میکہ three region کے ڈیولپمنٹ کے لئے بورڈ ہنانے کی ضرورت ہے۔ میرا اس ایوان سے مطالبہ ہے ان تین ریگوں کیلئے ایک بورڈ ہیلایا جائے۔ آج three regional board

ملحدہ ملگانہ کی بات کی جاتی ہے میں treasury bench سے سوال کرنا چاہتا ہوں کہ Gentel men Agreement

We had such a big debate on 610 G.O. Why is that T.R.S. We had such a big debate on 610 G.O. Why is that T.R.S.

یہ six point formula کر ہم کیوں بھول گئے۔ M.R.O. Re-organisation of the State یہ کہتی ہے کہ ملگانہ جب بھی بنتا ہے بننے گا، کاگرلیں یہ کہتی ہے کہ ملگانہ کے حوالہ کیا جائے گا اور T.R.S. یہ کہتی ہے کہ ملگانہ ریاست کا قیام ڈسپر میں عمل میں آ جائے گا۔ ٹھیک ہے جب بھی بنتا ہے بننے گا اس وقت تک ملگانہ کے عوام کا کیا ہو گا، کیا ملگانہ کی عوام کو انصاف ملے گا کیا ملگانہ کی ترقی کیلئے ایک ایک ڈسپر میں کچھ دیا جائے گا۔ ملگانہ کو مسلسل نظر انداز کر دیا کیا اور کیا ملگانہ کے ساتھ انصاف ہو گا یا نہیں ہو گا۔ لی۔ آر۔ لیں یہ کہتی ہے کہ ملگانہ کے عوام کو جو بھی ملیکا ہو ڈسپر کے بعد ملے گا لیکن ڈسپر سے پہلے لی۔ آر۔ لیں کو شفیری تو مل پھی ہے۔ لی۔ آر۔ لیں واقعی ملگانہ کے عوام سے ہمدردی رکھنی ہے اس تعلق سے میرا خیال غلط ہے تو مجھے معاف سمجھے لی۔ آر۔ لیں انقدر کے پیچے بھاگ رہا ہے۔ کم از کم دس سے پچھرہ ہزار کروڑ ریوپیوں کے پیچے کا ڈیماڈ کرتی اور شفیری میں نہیں جاتی اگر واقعی ملگانہ کی ترقی کا خیال ہوتا۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ ملگانہ کی ترقی کیلئے میں ہزار کروڑ ریوپیوں کا ایک پیچے ہو چکا جائے۔ میں یہ کہوں گا کہنی۔ آر۔ لیں کا کردار بھی ملکوں ہو چکا، آپکا لیڈر زیدر آر۔ لیں۔ لیں کے ایک اسکول کی meeting attend کرتا ہے اور یہ کہتا ہے کہ مجھے آر۔ لیں۔ لیں سے دور نہیں کیا جاسکتا۔ اپنی پارٹی کا یکور کردار بھی ملکوں ہو چکا ہے۔ کاگرلیں کو خور کرنا چاہیے ایسے سگھ پریوار میں رہنے والوں کی تائید نہیں لیا جائیے جس کی وجہ سے ٹوڈ کاگرلیں کا کردار بھی ملکوں ہو جائے۔ آر۔ لیں۔ لیں اور ایسے سگھ پریوار کے لوگوں کو ساتھ رکھے سے ہمیں کچھ ہونے والا نہیں ہے لیکن حکومت اس تعلق سے اپنا واضح موقف ظاہر کرے۔ اسیکر صاحب میں آپکا شکریہ ادا کرتا ہوں جو آپ نے مجھے بات کرنے کا موقع دیا اور میں جو بھی مسائل ایوان میں اخْلایا ہوں اسکا وزیر ہنالیں جواب دیں۔

You are very learned man and a financial expert. Before concluding my speech, I would like to say that you are very bold and courageous man. No other person could have presented such a budget because the Telugudesam regime has really gave you a real, real mess of finances and real debt trap. We are with you but we want you also be with us. We want you to be with us, we expect justice from

you. We hope that you would give us a special package for the Old City and for the development of minorities. I thank you for giving me this opportunity.

م.12.50

جاتب اُلیٰ ریوچر گورنر - ہماری حکومت نے ایلوں کے لئے جو فنا دی تھی اتنا ہی فنا نی حکومت کو دینے کیلئے مطالبہ کریں ہائی چھوڑ دیں۔ آپ نے سابقہ حکومت نے ایلوں کیلئے جو فنا دیے تھے اسکے لئے اس طلاقے میں نی حکومت سے کم از کم اسے ہی فنا فراہم کرنے کا مطالبہ کریں۔

جاتب اکبر الدین اویسی - میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ سابقہ حکومت نے جو فنا ایلوں کے لئے فراہم کے تھے وہ دیجئے۔ سابقہ حکومت کجرات میں ہماری جلتی ہوئی نعشیں دیئے، ہماری بہنوں کی عصت رپڑی دیئے، گولیاں دیئے، عظم غوری کا قتل دیئے، انکاؤنٹر دیئے، تازا دیئے اور پوٹا دیئے، یہ آپ مت دیجئے آپ صرف فنا دیجئے۔

شی. ا. گویند ناہیک (भानापुर) : الفڈا، مرا. ٹی. ار. اے. پر�ुत्वांले चेरदं एदो प्राक्टेजी कोरकु कादु. तेलंगाणा साधिंचदानिकी चेरामु. तेलंगाणा तप्पुकुंदा साधिस्तामुनि, साधिंचि मुप्पीस्तामुनि तेलियजैसुन्नामु.

شی. جی. کیپنر رئڑی : الفڈا، اٹڑیک شاہوا مونٹی گارवनीयالوں رోశయ్య గారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటు ప్రసంగం పూర్తిగా గత ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించదానికి, తాము అధికారంలోకి వచ్చిన ఫునకార్యాన్ని చెప్పడానికి మాత్రమే దృష్టిని కేంద్రీకరించారు. పెద్దలు చెప్పినట్లు - ఇది 'ఆత్మస్తుతి, పర నింద' లా ఉందని గుర్తు చేస్తున్నాము. ఎన్నికలు అయిపోయాక కూడా రోశయ్య గారు ఎన్నికల ఉపన్యాసం చేశారు.

రాష్ట్రంలో 9 సంవత్సరాల తర్వాత కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. ప్రభుత్వం సుంచి ప్రజలు అనేక రకాలుగా ఎన్కపెట్టు చేశారు. ప్రభుత్వం బడ్జెటు ప్రవేశ పెదుతోంది అంటే సామాన్య ప్రజానీకం ఎంతో అశతో ఎదురు చూసింది. అయితే కోట్లాది మంది మధ్య తరగతి మరియు దారిద్ర్య రేఖలు దిగువన ఉన్న ప్రజలకు బడ్జెటు ఏ రకమైన అవకాశమూ కల్పించలేదు. ఈ బడ్జెటును చూసి ప్రజలు తీవ్ర నిరాశను చెందారు. తొమ్మిదేళ్ళ పాటు అధికారానికి దూరంగా ఉన్న కాంగ్రెసు పార్టీ ఎన్నికల హామీలను, ఆక్షరణలను నెరవేరుస్తుందన్న ఆశతో వోటు వేస్తే, ఆ ఆశలు నీరుగారిపోయే విధంగా రోశయ్య గారి బడ్జెటు ఉంది. ఎన్నికల హామీలను నెరవేర్పడానికి అవసరమైన ప్రయుత్వం ఈ బడ్జెటులో చేయలేదు. గతంలో కాంగ్రెసు పార్టీ అనేక సంవత్సరాలు ఈ దేశాన్ని, రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించింది. గతంలో ఎన్నికలకు ముందు చెప్పి, తర్వాత ప్రజలను మోసం చేసిన తీరు ఈ బడ్జెటులో కూడా కనిపిస్తోంది. కాంగ్రెసు పార్టీ చెప్పేది ఒకటి, చేసేది ఒకటి అని చెప్పడానికి ఇంతకన్న తార్కాణం ఇంకేం కావాలి?

రైతులకు అనేక రకాలైన హామీలు ఇచ్చారు. ఉచిత విధ్యుత్తు అని, బకాయిల మాఫీ అని. వాటికి మేము స్వాగతం పలుకుతున్నాము. రైతాంగం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో తమ ఉత్పత్తులను అమ్ముకోడానికి కావలసిన మార్కిట సదుపాయాలు, వసతులు కల్పించాల్సిన అవసరం ఉంది. వాటి విషయంలో కొంత నిర్దిష్టయం వహించారు. వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం ప్రత్యేక ప్రాక్టేజీ కావాలని అన్ని పార్టీల వారు, మిత్ర పక్షాల వారు కూడా డిమాండు చేస్తే దానికి కావలసిన నిధుల గురించి దీనిలో ఎక్కుడా లేదు. నిరుద్యోగులకు ఉపాధి అన్నారు. ఖళీగా ఉన్న ఉద్యోగాల భర్తీ అన్నారు. స్థానిక సంస్థలకు సంపూర్ణ అధికారం ఇస్తామని అన్నారు. అందమైన రంగుల కలలు ప్రజలు కనేలా చేశారు. ఇప్పటికేనా ఒక నిర్దిష్టయం తీసుకున్నారా? మిరు ఇచ్చిన

నిర్వహమైన హామీలకు, ఇప్పటికే మీరు ప్రకటించిన పథకాలకు బడ్జెటులో డబ్బు కేటాయింపు చేయలేదు. చాలా అంశాలపై ప్రభుత్వానికి నిర్వహమైన విధానం లేదని ఈ బడ్జెటు చూస్తే తెలుస్తుంది. పలు అంశాల మీద అయోమయంగా ఉంది కాంగ్రెసు పార్టీ పరిపాలన. ఒక్కటి చూపించండి. ఇచ్చితమైన, నిర్వహమైన విధానమంటూ లేదు. గత ఎన్నికలలో ప్రధానమైన అంశాలు, తెలంగాణ వంటి వాటి విషయంలో మీ విధానం అయోమయం కాదా? టి.ఆర్.ఎస్., వామ పక్షాలతో రాజకీయ స్నిహం అయోమయంగా ఉంది. రైతుల ఆత్మహత్యలు, ప్రపంచ బ్యాంకు అప్పులు, వంటలకు ఉచిత విధ్యుత్తు, సక్కలైట్లతో చర్చలు, రైతుల అప్పులపై మారటోరియం, రుణాలు, సహకార సంఘాలు స్థానిక సంస్థలకు అధికారాల బదలాయింపు, గ్రామీణాభివృద్ధి, పంచాయతీరీజ్ మంత్రిత్వ శాఖలో పేదలకు గృహాలు, మిగులు జలాలు, పేద వర్గాల సంక్షేపం, రేప్స్ కార్రూలు, ఖాళీగా ఉన్న ఉద్యోగాల భర్త, పుష్పరాల నిర్వహణ - ఇలా చెప్పు కుంటూ అనేక విషయాల మీద స్పష్టమైన విధానాలతో ఈ ప్రభుత్వం పరిపాలన చేయడానికి శ్రీకారం చుట్టడం లేదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

ఈ రోజు ప్రత్యేక తెలంగాణ మా సప్పుం అని చెబుతున్న టి.ఆర్.ఎస్. మీ ప్రభుత్వంలో ఉంది. ఆ రకంగా చెప్పి పోటీ చేశారు ఎన్నికలలో. తెలంగాణ వెనుకబడిన ప్రాంతాల మీద ప్రత్యేక శక్థి చూపిస్తామని ఎన్నికలలో హామీ ఇచ్చారు. ఆ ప్రత్యేక శక్థి ఏది? బడ్జెటులో తెలంగాణ అభివృద్ధి కోసం ప్రత్యేక నిధులను కేటాయించలేదు. కేంద్రంలో మా పార్టీ సేతుత్వంలో ఎన్.డి.ఎ. అధికారంలో ఉన్నప్పడు ఈ రాష్ట్రానికి ఇతోధిక సహాయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం అందించింది. అనేకసార్లు మీరు కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్నారు. ప్రస్తుతం కేంద్రంలో, రాష్ట్రంలో మీ పార్టీ అధికారంలో ఉంది. రాష్ట్రానికి మీరు ఏమి చేయబోతున్నారో చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజు కేంద్రం బీహారుకు ప్రత్యేక ప్యాకేజీ, వెస్టు బెంగాల్కు ప్రత్యేక ప్యాకేజీ ఇస్తామని ప్రకటిస్తోంది. మన రాష్ట్రం కూడా ఆ విధంగా కేంద్రం నుంచి సహాయం తీసుకుంటుందా? తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎన్నికల సందర్భంగా పేదలకు కాంగ్రెసు సహాయ హాస్టం అందిస్తామని ప్రచారం చేశారు. ఇప్పుడు పేదలకు మొండి చెయ్యి చూపిస్తున్నారు. రేప్స్ కార్రూలు కావాలని అనేక మంది ఈ రోజు పేద ప్రజలు ఎమ్ముచ్చే ఆఫీసులు, సివిల్ సప్లైస్ ఆఫీసుల చుట్టూ తిరుగుతూ వున్నారు. రేప్సు కార్రూలివ్వాలని దరఖాస్తులు పెట్టుకుంటే, ఈ ప్రభుత్వం రేప్సు కార్రూలు రద్దు చేస్తామని అంటున్నారు. దొంగ కార్రూలుంటే పరిశీలన చేసి వాటిని రద్దు చేయండి. కానీ ఉన్న వాటిని రద్దు చేస్తారని ప్రజలు అందోళన చెందుతున్నారు. ఇది భావ్యం కాదు. పేదలకు ప్రత్యేక పథకాలు ఈ బడ్జెటులో రూపొందించలేదు. కనీసం రేప్సు కార్రూలు ఇప్పండి. పేదలను బ్రతకనిప్పండి. వారిని ఆత్మహత్యలకు పురికొల్పుకండి. ఉపాధి కోసం అనేక రకాలుగా ప్రచారం చేయడం జరిగింది. యువత ఉపాధి కోసం కాంగ్రెసు పార్టీ రూ.500 కోట్ల నిధుల ప్యాకేజీని ఏర్పాటు చేస్తామని ఎన్నికలలో హామీ ఇచ్చారు. కాంగ్రెసు పార్టీ మ్యాన్ఫిస్ట్లో 28వ పేజీలో స్పష్టంగా చెప్పారు. కొలేటరల్ సెక్యూరిటీ అవసరం లేని నూతన సరళిక్యత రుళ నిబంధనల ఆసరాలో యువజనులు ఆదాయ మార్గాలను ఏర్పాటు చేసుకోడానికి అవసరమైన మార్కెట్ మనీ సమకూరుస్తూ కాంగ్రెసు పార్టీ సంస్థాగతమైన మద్దతు అందిస్తుంది. ఇందుకుగాను రూ.500 కోట్లతో ఒక నిధిని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఈ బడ్జెటులో దానిని పొందుపరచ లేదు. ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పడు ఉద్యోగస్తులకు, నిరుద్యోగులకు ఎడాపేడా హామీ లిచ్చారు. వాటిని ఇప్పుడు మరిచిపోవచ్చు. 9 సంవత్సరాల తర్వాత ఎన్నికల ముందు యువకులకు ఇచ్చిన హామీలు మరిచిపోవచ్చు. మీ వద్ద వివరాలు లేకపోవచ్చు. కానీ హామీలు తీసుకున్నవారు మరిచిపోరు.

మ 1 .00

ఈ రోజు ముందుగా ఎవరితో అయినా ముప్పు ఉందంటే, ఉద్యోగస్తుల హామీలు సెరవేర్కపోతే ముప్పు ఉంది . యువకులకు హామీలు ఇచ్చారు, ఆశలు కల్పించారు . వాళ్లతో ముప్పు ఉంది . ఉద్యోగస్తులకు మీరు ఇచ్చిన హామీలు న్యాయంగా పరిపురించాలని నిర్మాణాత్మకమైన నూచన చేస్తున్నాను . ఉద్యోగస్తులు ఎదురుచూస్తున్న విధంగా పే రివిజన్ కమీషన్ ఎప్పటిలోగా నియమిస్తారు? చెప్పాలని అడుగుతున్నాను . హామీలు మర్మిపోయే అలవాటు మీకు ఉంది . కానీ రైతులు, పేదలు, యువకులు, నిరుద్యోగులు మర్మిపోరు . వారంతా మీకు ఎన్నికల్లో మద్దతు ఇచ్చారు . ఇచ్చిన హామీలు

అమలుచేయాలని మీ చుట్టూ తిరుగుతున్నారు . అసెంబ్లీ చుట్టూ ప్రతిరోజు అనేక సంఘాలు, సంఘాలు ఎన్నికలముందు ఇచ్చిన హామీల స్టోబ్మెంట్లు తీసుకుని వస్తున్నారు . రాజశేఖర రెడ్డిగారు ప్రతిపక్ష నాయకుడుగా ఉండగా మీ సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తామని అన్నారు . రోజయ్యగారు ప్రెస్ కాస్టర్స్‌లో లేకపోతే అసెంబ్లీలో మా గురించి ఏమి చెబుతారో ననే ఆశతో అసెంబ్లీ చుట్టూ, సెక్రటేరియల్ చుట్టూ, మంత్రివర్గ సభ్యుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు . మీద్వారా అడిగేది మీరు ఇచ్చిన హామీలు అలోచన చేసి సమస్య పరిగ్రం చేయాలని సూచిస్తున్నాను . ఇచ్చిన హామీలు అమలుచేయకపోతే ఒకటికి పదిసార్లు తిరిగి, నిరుత్సాహపడి, నిరాశ చెంది ఏమిచేస్తారో అలోచించుకోండి, వూహించుకోండి ఆ తరువాత అనుభవించండి అని మనవి చేస్తున్నాను . రాష్ట్రప్రభుత్వం మహిళల విషయంలో అనేకరకాలుగా చెప్పారు . కానీ బడ్జెట్‌లో మహిళలకు ఎటువంటి కార్యక్రమాలు తీసుకోలేదు . మహిళాఛైతన్యం వంటింటికి పరిమితం కాకుండా గత 5, 6 సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వపరంగా, మీడియా పరంగా వచ్చినమార్పుల ఫలితంగా వారంతా ఛైతన్యపంతం అయ్యారు . దానికి కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు తీసుకున్న కార్యక్రమాలు దొహదం చేశాయి . వారిని వంటింటి సుండి బయటకు తెచ్చాము . బయటకు వచ్చిన మహిళలను తిరిగి వంటింటికి పంపుతారా ? వారి ఆశలు, ఆశయాలకు అనుకూలంగా స్పందిస్తారా ? మహిళలు కస్టిడ్ చేస్తే రాజకీయపార్టీలన్ని ఎక్కుడ పుంటాయో మనం ఒక్కసారి ఆలోచన చేసుకోవాలి . ప్రస్తుతం రాష్ట్రం ఎదుర్కొంటున్న ప్రధానమంతున సమస్య నక్కలిజం . అది పరిష్కారం కావాలి . రక్తపోతం, హత్యలు, కౌంటర్లు, ఎన్కౌంటర్లు లేని శాంతియుత వాతావరణం కావాలి . రాష్ట్రాభివృ ధీని దృష్టిలో పుంచుకుని చర్చలు చిత్తశుధితో అమలుచేయాలని మీకు మనవిచేస్తున్నాము . ఎన్నికల్లో సక్కలైట్లు సహకారం తీసుకున్నాము కాబట్టి వారిని సంతృప్తిపరచడానికి లేకపోతే, తూ తూ మంత్రంగా చర్చలు జరుపకూడదు . రాష్ట్రంలో పోలీసు వైఫారి విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం చిత్తశుధ్యతో ఉండాలి . దీనిపై గత రెండు మూడు రోజులుగా చర్చిస్తున్నాము . శాంతిభద్రతల విషయంలో పోలీసులు ప్రముఖపాత్ర వహించవలసి ఉంటుంది . కానీ శాంతిభద్ర తల విషయంలో ప్రభుత్వ వైఫారి అర్థం కాక పోలీసులు ప్రస్తుతం అయోమయంలో పున్నారు . ఇటు సక్కలైట్లు, ఆటు ప్రభుత్వం ముందు సుయ్య, వెనుక గొయ్య మాదిరిగా ఉంది . అడిగితే అత్తకు కోపం, అడగకపోతే కోడలికి కోపం . అటు ప్రభుత్వం, ఇటు సక్కలైట్లు మధ్య సలిగిపోతున్నారు . రాష్ట్రంలో రైతాంగం ఎన్నడూలేని అనిశ్చిత పరిష్టితి లో వరుసగా మూడు నాలుగేంట్లుగా వచ్చిన కరువు, గిట్టుబాటు ధర లేకపోవడం, భూగర్భ జలాలు ఎండిపోవడం వంటి అనేక సమస్యలతో రైతులు అనేకరకాలుగా సష్టపోయి ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు . వారి సమస్యలు పరిష్కారించి వారిలో ఆత్మప్రేర్యం నిఱి కన్నిటిని తుడిచే ప్రయత్నం చేయాలి . రుణాలపై మారిటోరియం నిధింది, సరిపోతుందని ఆపైన మొనలి కన్నిరు కార్పువు . హెల్ప్‌లైస్ట్లు పెట్టి ప్యాకేజీలు ప్రకటించి అనేకచర్చలు తీసుకున్న రైతు ఆత్మహత్యలు ఆగడంలేదు . నిన్న ప్రధానమంత్రిగారు వచ్చి వారిలో ఆత్మస్థర్యం నింపడానికి మీరు తీసుకున్న చర్చను స్వాగతిస్తున్నాము . రైతులకు విత్తనాలు దొరకక, ఎరువులు అందక, సాగునీరు లేక, లోనోల్సేజి నిద్యుత్ సమస్యలు, గిట్టుబాటు ధర లేకపోవడంతో రైతు అప్పుల పాలయ్యాడు . కుటుంబాన్ని పోసించుకోలేక, ఆత్మగొరవాన్ని చంపుకోలేక నిండుప్రాణం బలి చేసుకుంటున్నాడు . దానినే మనం ఆత్మహత్యలు అంటున్నాము . సాతంత్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలయినా, రాజకీయపార్టీలు ఎదో సాధించామని ఎని గొప్పలు చెప్పుకున్నా, రైతు ఆత్మహత్యలు మనకు ఒక సవాలు . దీనికి మనమంతా సిగ్గువడాలి . రైతులు హెల్ప్‌లైస్టుకు ఫోన్ చేసి సహాయం చేస్తారా ఆత్మహత్యలు చేసుకోమంటారా అని అడుగుతుంటే, పరిష్టితి తీవ్రత ఎంతగా పుండో మనం అర్థం చేసుకోవాలి . మనం అధికారంలోకి పచ్చాక ఎన్ని జరిగాయనేది ప్రధాన సమస్య కాదు . నేను వాటి జోలికి వెళ్లదలచుకోలేదు . గత ప్రభుత్వ కాలంలో 3 వేల మంది రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు అన్నారు . రైతుల సహాయానికి జోలెలు పట్టాము . సోనియాగాంధీని అనంతవ్యాస తెచ్చాము . మీరు అధికారంలోకి పచ్చారు . తెలుగుదేశం పాలనలో చనిపోయిన 3 వేలమంది రైతు ఆత్మహత్యల విపరాలు ప్రకటించడానికి ప్రభుత్వానికి ఎందుకు అభ్యంతరం ? గాంధీభవన్కు, సెక్రటరియట్కు మధ్య ఆ లీస్ట్ ఎక్కుడన్నా పడేసుకున్నామా ? వెదకాలి . వారికి ప్యాకేజీ ప్రకటించారు . ఆ మూడు వేలమందికి కూడా ప్రకటించి వారి లీస్ట్ బయటపెట్టాలని కోరుతున్నాను . ఖరీఫ్ సీజన్ ప్రారంభం అయి సెలరీజులు దాటింది . ఇంతపరకు అనుషైన వర్షపాతం నమోదు కాకపోవడం దురదృష్టకరం . దీనితో రైతుకు దిక్కుతోచని పరిష్టితి వుంది . వేసిన విత్తనాలు మట్టిలో కలిసిపోయాయి . మొలకెత్తిన పంట ఎండిపోయింది . ప్రకృతి

అనుకూలించక రైతులు అవస్థ పడుతుంటే, విత్తనాల సమయాలు, పెట్టుబడినమన్యాలు రైతులను మరింత కృంగదీస్తున్నాయి . దీనితో రైతుల పరిస్థితి మూలిగే నక్కపై తాటిపండు లాగా ఉంది . అధికారంలోకి రాగానే రైతులకు అది ప్రకటించాము, ఇది ప్రకటించాము అని కొన్ని కంటేతుడుపు చర్యలు చేశారు . ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే మారిటోరియం ప్రైవేటు రుణాలకు కాకుండా మిగతా సహకార బ్యాంకులకు, నేపసల్ బ్యాంకులు అన్నింటికి వర్తించే విధంగాచర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను . మారిటోరియం బిల్ పుణ్యమా అని రైతులకు గ్రామాలలో రుణాం పుట్టని పరిస్థితి ఉంది . విత్తనాల కొరత, నకీలీ విత్తనాలు రైతులను అనేక ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నది . ఇక మిర్చిరైతుల సమయాలు మీకు తెలుసు . సేద్వపు నీటిరంగంలో ప్రభుత్వానికి భారీ ఆలోచనలు, అశయాలు, ఆశారేఖ ఉంది గాని దానికి తగిన ఆచరణ ప్రభుత్వంలో కొరవడింది . ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి భాం ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వం వద్ద పున్నా దాని సాధ్య సాధ్యాలను గురించి ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నట్లుగా కనిపించడంలేదు . ఆయా ప్రాజెక్టులవొలికపరమైన అంశాలే సమస్యాత్మకంగా ఉందనే విషయం ఈ ప్రభుత్వం గుర్తించాలి . సేద్వపునీటి రంగానికి ఎక్కువ నిధులు ఇచ్చినా 5 సంవత్సరాలలో ప్రజలకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలు పూర్తిచేయాలంటే రు 10 వేల కోట్లు కేటాయించాలి . కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు రెండు సంవత్సరాలలో 8, 5 సంవత్సరాలలో 26 సేద్వపునీటి ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేస్తామని అన్నా నీటికి రు 40 సుండి 50 వేల కోట్లు అవసరం . ఈ బడ్జెట్లో రు 6050 కేటాయింపు ఉంటే మీ లక్ష్య సాధన ఏ విధంగానూ పూర్తి కాదు . ఒక్కొక్క బ్యాంకు ఒక్కొక్క సాగునీటి ప్రాజెక్టు కేటాయించామని అన్నారు . మంచి ఆలోచనే . దానిని మేము స్వాగతిస్తున్నాము . రాష్ట్రంలో కరువు, వెనుకబాటు తనం, నిరుద్యోగ సమయ పరిష్కారం కావాలంటే గ్రామీణాప్రాంతాలలో సాగునీరు ఇవ్వాలి . గ్రామీణ ప్రాంతాల సుండి పెద్దవెత్తున పట్టణాలకు పలస వస్తున్నారు, దీనిని ఆపాలంటే గ్రామీణ ప్రాంతాలకు సాగునీరు ఇవ్వాలి . మీ ప్రభుత్వం తీసుకున్న చౌరవకు స్వాగతం పలుకూతూ, చిత్తశుద్ధితో, ప్రాజెక్టుకో నిధులు కేటాయించాలని సూచిస్తున్నాము . ఇప్పుడు నిర్మించతలపెట్టిన భారీ, మధ్యతరపో ప్రాజెక్టులకు కేంద్ర జల సంఘం సుండి లేక ఇతర ఏజెన్సీల సుండి క్లియరెన్లు తెచ్చుకుంటే ఏ ఆర్థికంస్థయినా అప్పు ఇష్టపచ్చ . అప్పులు లేకుండా ప్రాజెక్టు పూర్తిచేయలేము . అంతరాష్ట్ర జలవివాదాలపై మీరు ఎటువంటి ప్ర్యాపాం అనుసరించబోతున్నారు ? మీరు కడ్డాటక, మహారాష్ట్ర, ఒరిస్సా, ఛత్రీస్థఫుడ్ ప్రభుతాలతో సంప్రదించి జలవివాదాలు పరిష్కరించే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలి . 5 సంవత్సరాల కాలంలో 22ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం పూర్తి కావాలంటే కేంద్రజల సంఘం సుండి క్లియరెన్లు రావాలి .

మ.1.10

మెజారిటీ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి నికర జలాలను చూపించకుండా, కేంద్ర జల సంఘం అనుమతి లేకుండా ఏ ప్రైవేయల్ ఏజెన్సీ మనకు అప్పులు ఇష్టవడని మనని చేస్తున్నాము . కాబట్టి మీరు నిర్మించ తలపెట్టిన ఈ ప్రాజెక్టులకు ఏ విధంగా నికర జలాలు వస్తున్నాయి ? దానికి సంబంధించి ఒక ప్రాక్టేషన్ కూడా మనం తయారు చేసుకోవసిన అవసరం పుంది . అదే విధంగా కృష్ణా పరీవాహక ప్రాంతంలో నిర్మించే ప్రాజెక్టులకు నీరు పుండా లేదా ? గోదావరీ జలాలపైన సమగ్రమైన ప్రణాళికలను రూపొందిస్తామని అన్నారు . బడ్జెట్లో దానికి సరియైన విధంగా నిధులను కేటాయించాలి .

బడ్జెట్లోని ప్రతిపాదనలు చూసినట్టయితే రాష్ట్రంలో విద్యుత్ రంగం తిరోగువునంలో పయనిస్తోందని మనకు తెలుస్తుంది . రాష్ట్రంలో రైతులకు ఉచిత విద్యుత్ ఇస్తున్నాముని అన్నారు, అందుకు ఆదేశాలు ఇచ్చారు . దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన వున్న పేద ప్రజలకు ఉచిత బల్ట్ ఇస్తామని అన్నారు - ఆలోచిస్తున్నారు . 15 యూనిట్ల పరకూ ఉచిత విద్యుత్ అన్నారు, అదే విధంగా బధుగు, మధ్య తరగతి వర్గాల ప్రజాస్తాకానికి 50 యూనిట్ల పరకూ సభ్యులీచ్ చార్టర్లపై విద్యుత్సు సరఫరా చేస్తామని ఎన్నికలలో హామీ ఇచ్చారు . అది కూడా ఆలోచించపంచిగా కోరుతున్నాము . మీరు ఇచ్చిన హామీల గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాము .

గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం విద్యుత్ రంగానికి రు.2096 కోట్లను కేటాయిస్తే, ఈ బడ్జెట్లో ఇస్తును రు.2300 కోట్ల మాత్రమే కేటాయించారు. అంటే, 9 శాతం మాత్రమే అధికంగా కేటాయించారు. ఒక వైపున 9 శాతం మాత్రమే అధికంగా కేటాయించి, మరొక వైపున విద్యుత్ రంగం వైపు చూసినట్లయితే రు.430 కోట్ల సబ్మి, మరియు రు.1244 కోట్ల పాత బకాయిలు కలిపి మొత్తం రు.1684 కోట్ల అదనపు భారం పడుతున్న పరిస్థితులలో నామ మాత్రపు కేటాయింపులు ఏ విధంగా సరిపోతాయని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. విద్యుత్ రంగం విషయంలో జాగ్రత్త పోంచాలని కోరుతున్నాను.

4500 మె.వా. విద్యుత్ను 5 ఏళ్లలో ఉత్పత్తి చేస్తామని అన్నారు. ఏ రకంగా ఉత్పత్తి చేస్తారో పేర్కొనలేదు. గుడిసె వాసులకు ఉచితంగా విద్యుత్ అన్నారు. అది ఎస్తును వెలుగుతుందా అని గుడిసెవాసులు ఇంకా చీకట్లో ఎదురు చూస్తున్నారు. అదే విధంగా ప్రైవేటు విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలను పునఃసమీక్షిస్తామని అన్నారు. అదనపు విద్యుత్ అవసరాలకు సంబంధించిన వివరాలను బడ్జెట్లో చూపించలేకపోయారు. రాష్ట్రానికి అవసరమైన విద్యుత్ను ఏ రకంగా సమకూర్చుకుంటాము, ప్రైవేటు రంగంలో విద్యుత్ ఉత్పాదనకు సంబంధించి ప్రభుత్వ వైఫలి ఏమిటి అనేది స్పష్టం చేయాలి. ప్రైవేటు విద్యుత్ ఉత్పత్తిదారులపై కక్ష సాధింపు చర్యలు లేకుండా కొత్త వారిని కాని, పాత వారిని కాని, వారి సమయాలను గురించి ఆలోచించి, ఏ రకంగా మన రాష్ట్రానికి కాని, ప్రభుత్వానికి కాని సష్టం లేకుండా పుంటుందో, ఆ విధంగా ఆలోచన చేయాలి. నిర్వాణాత్మకమైన ఆలోచన చేసి ముందుకు వెళ్లాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా మార్కెట్ సదుపాయాల కల్పన విషయంలో, ప్రభుత్వం పూర్తిగా ఆ రంగాన్ని చిన్న చూపు చూసింది. మార్కెట్ సదుపాయాలకు గాను రు.1496 కోట్ల మాత్రమే ఈ బడ్జెట్లో కేటాయించారు. ఈ రాష్ట్రాభివృద్ధికి ఆ నిధులు సరిపోవు. రోడ్లు, ఇతర మార్కెట్ సదుపాయాల కల్పనకు ఈ ప్రభుత్వం ఇంకా చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం పుంది, దృష్టిని కేంద్రీకరించవలసిన అవసరం పుంది, అవసరమైన నిధులను కేటాయించవలసిన అవసరం పుంది.

అదే విధంగా ఎన్.డి.ఎ. ప్రభుత్వం హాయాంలో ఈ రాష్ట్రంలో తలపెబ్బిన అభివృద్ధి పథకాలను రోశయ్ గారు తమ బడ్జెట్లో మెస్తున్ చేసారు. పైదరాబాదు అంతర్జాతీయ విమానాశయం కాని, విశాఖపట్టం విమానాశయ రన్వే పెంపు కాని, పైవై రోడ్లు కాని, పోర్టులు కాని, చేనేత కార్బూకులకు సంబంధించిన అపెరల్ పార్కులు కాని, టైఫ్స్టోల్ పార్కులు కాని - ఇలా అనేక రకాలైన పాత పథకాలనే బడ్జెట్లో వల్ల వేసారు కాని కొత్త పథకాలను గురించి ఏమీ లేపు. కేంద్రం నుంచి ఏ రకంగా కొత్త పథకాలను తీసుకు రాబోతు న్నారు అనే దాని గురించి బడ్జెట్లో ఎటువంటి ఆలోచనా చేయలేదు.

ఈ రోజు ప్రత్యేకమైన మంత్రిత్వ శాఖను ఏర్పాటు చేసిన గ్రామీణాభివృద్ధికి కూడా నిధుల కోత తప్పలేదు. గత ప్రభుత్వం బడ్జెట్లో 7.7 శాతం నిధులు కేటాయిస్తే, ఈ ప్రభుత్వం 6 శాతం మాత్రమే నిధులను కేటాయించింది. మార్కెట్ సదుపాయాల కల్పనలో ప్రధానంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలకు రోడ్లు, త్రాగునీరు, విద్య, వైద్యం, రవాణా సౌకర్యాలు కల్పించే విషయంలో ఏ మాత్రం దృష్టిని ప్రకృతు మళ్ళించినా మధ్య ప్రదేశ్లో ఏమి జరిగిందో గుర్తుంచుకోవాలి. మధ్యప్రదేశ్లో దిగ్విజయ్ సింగ్, రోడ్ల నిర్వాణం వంటి మార్కెట్ సదుపాయాల కల్పన విషయంలో కొంచెం నిర్ణయం చేసింది కాబట్టి వారు దాని ఫలితాన్ని చవి చూసారు. అందువల్ల నేను మిమ్మల్ని వెచ్చరించేది, మీరు మార్కెట్ సదుపాయాల కల్పన విషయంలో బాగా ఆలోచించాలి.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రోడ్లను నిర్ణయం చేస్తే, ఈ రోజు మన గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన పాదయాత్రలను గ్రామీణ ప్రాంతాల ప్రజలు చేయాల్సి వస్తుంది. మార్కెట్ సదుపాయాల కల్పన విషయంలో ప్రజలు బాగా చైతన్యవంతులయ్యారు. గ్రామాలలోని యువకులు మార్కెట్ సదుపాయాల కల్పన గురించి ప్రత్యేక త్రధ్మ కనబరుస్తున్నారు. మా ఔరికి ఘలనా సౌకర్యం

కావాలని వారు రాజకీయ పార్టీలను, శాసన సభ్యులను డిమాండ్ చేస్తున్న పరిస్థితిని మీకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను తప్ప నేను విషయించడానికి చెప్పడం లేదు.

అదే విధంగా సంక్షేమ పథకాల గురించి గొప్పలు చెప్పుకునే ప్రభుత్వం సంక్షేమ పథకాలకు నిధులను చాలా తగ్గించింది. బడ్జెట్ పరిమాణం పెరిగే కొద్దీ, వనరులు పెరిగే కొద్దీ సంక్షేమానికి నిధులను కూడా పెంచవలసిన అవసరం పుంది. ఇక్కడ బడ్జెట్ పరిమాణం పెరుగుతోంది, వనరులు పెరుగుతున్నాయి, కానీ పేద ప్రజల సంక్షేమానికి నిధులు తగ్గాయి. ఎస్.సి., / ఎస్.టి., మైనారిటీ వర్గాల సంక్షేమానికి గత ప్రభుత్వం బడ్జెట్లో 9.19 శాతం నిధులు కేటాయిస్తే, ఈ బడ్జెట్లో 6.61 శాతానికి మాత్రమే నిధుల కేటాయింపును పరిమితం చేసారు. ఇది తగ్గింపా, పెంపా అనేది ప్రభుత్వం అలోచించాలి.

సౌమాజిక సేవా రంగాలకు గత ప్రభుత్వం 32 శాతం నిధులను కేటాయిస్తే, ఇప్పుడు అది 27 శాతానికి తగ్గింది. విద్యుత్క్రీడలకు గత బడ్జెట్లో పోల్చినట్లయితే 3.43 శాతం నుంచి 2.84 శాతానికి తగ్గించారు. ప్రజారోగ్యానికి సంబంధించి మీ బడ్జెట్లో కోత వచ్చింది. గత ప్రభుత్వంలో ఈ రంగానికి 3.85 శాతం కేటాయించగా ప్రస్తుత ప్రభుత్వం దానిని 3.8 శాతానికి తగ్గించారు.

గృహనిర్వాణ రంగానికి గతంలో 3.90 శాతం కేటాయించగా ఇప్పుడు 3.21 శాతానికి తగ్గింది. చిన్న పీట్లలకు ఇచ్చే పోషికాపోరం విషయంలో కూడా నిధులను తగ్గించారు. గ్రామాలలో నీరు దొరకడం లేదు, బీరు మాత్రమే దొరుకుతోందని గత ఎన్నికల సమయంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రధానంగా ప్రచారం చేసి, తాము అధికారంలోకి వస్తే, బెల్ల్ పొపులను రద్దు చేస్తామని ప్రచారం చేసారు. బెల్ల్ పొపుల విషయం ప్రక్కన పెట్టి అదనంగా ఎక్స్ప్రెస్ రంగం ద్వారా రు.500 కోట్ల ఆదాయం తీసుకొస్తామని మీ బడ్జెట్లో రూపొందించారు. ఏ రకంగా తెస్తారో అలోచించమని కోరుతున్నామని. మద్యం అమ్మకాల ద్వారా గత ప్రభుత్వానికి రు.1920 కోట్ల ఆదాయం రాగా మి ప్రభుత్వం రు.2477 కోట్ల ఆదాయం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. అంటే ఆ మేరకు ఆదాయం పెరుగుతుందని ఆశేస్తున్నారన్న మాట. కాంగ్రెస్ మానిఫిస్టోలో చెప్పిన విధంగా మద్య నిషేధాన్ని మీరు డిస్ట్రిబ్యూజెంపులకు చేస్తున్నట్లా లేక ప్రోత్సహిస్తున్నట్లా అనేది ఒకసారి అలోచించాలని కోరుతున్నామని. ఈ రోజు ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. కాని, బెల్ల్ పొపులు కాని, బార్లు నిర్వహణ కాని నిరుద్యోగులకు ఇప్పబోతున్నామని చెప్పారు. ఇదేనా యువతకు మీరు చూపించవలసిన ఉపాధి అని అడుగుతున్నామని.

దేశాభివృద్ధిలో భాగస్వామ్యం వహించవలసిన యువతకు బీర్లు, బార్ పొపులు ఓపెన్ చేసి ఉపాధి కల్పిస్తామా, ఆ రకంగా వారి సమయ పరిష్కరిస్తామా అని నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నామని. ఆ రకంగా నిరుద్యోగ సమయము పరిష్కరం చేస్తామని చెప్పడం ఎంతవరకు సమంజసమో ప్రభుత్వం అలోచించుకోవలసిన అవసరం పుంది.

ఆడిన మాట తప్పడం కాంగ్రెస్ పార్టీకి కొత్తమీ కాదు. ఎన్నికల మానిఫిస్టోలో ఇచ్చిన వలు హామీలకు బడ్జెట్లో చేటు లేకపోవడమే అందుకు తాజా నిదర్శనంగా చెప్పుకోవచ్చు. గత ప్రభుత్వం ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి రుణాలను తెచ్చుకుందని విషయించారు. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ ఇచ్చిన కమిటీమొంట్స్ విషయంలో మీరు ఏ రకమైన పంథాను అనుసరించబోతున్నారో చెప్పాలని కోరుతున్నామని. పెరుగుతున్న రుణ భారాన్ని తగ్గించడానికి ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకోబోతున్నారనేది కూడా మీరు స్వస్థం చేయాలని కోరుతున్నామని. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం చివరకు ఆ రుణ భారం మరింత పెరిగే ప్రమాదముంది. మన అప్పు గత ప్రభుత్వ హాయాంలో రు.57000 కోట్ల అయితే, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరాంతానికి అది రు.67000 కోట్లకు పెరుగుతుంది. ఏ రాష్ట్ర అభివృద్ధికైనా నిధుల సమీకరణ అత్యంత ప్రధానమైన విషయం.

ఈ రోజు ఖాయలూ వడిన పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించడానికి ప్రభుత్వం ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకుంటుందో అలోచించాలి. ఈ బడ్జెట్లో పన్నులు వేయలేదు. భవిష్యత్తులో పన్నులు వేయబోమని మీరు స్ఫ్యంగా చెబుతారా అనేది విపరించవలసిన అవసరం పుంది. ప్రౌదరాబాదు నగరానికి సంబంధించి, ఎం.సి.హాచ్.కు రావలసిన వృత్తి పన్నులు కాని, ఎంటర్టెన్మెంట్ పన్నులు కాని, ఆస్ట్రీ పన్నులు కాని, ఆస్ట్రీ పన్నులలో వాటా కాని ఇచ్చే విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోత విధించింది. ఈ బడ్జెట్లో వృత్తి పన్ను, ఆస్ట్రీ పన్ను వగైరాకు సంబంధించి, ప్రౌదరాబాదు నగరానికి రావలసిన వాటిలో రు.50 కోట్ల మేరకు కోత విధించడం జరిగింది.

ఈ రోజు ప్రౌదరాబాదు నగరానికి పెద్దవత్తున ప్యాకేజ్ ప్రకటించవలసిన అవసరం పుంది. ఎక్కుడ చూసినా ప్రౌదరాబాదు నగరంలో అప్పార్ట్మెంట్స్ పెరిగిపోతున్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాల మంచి ప్రౌదరాబాదు నగరానికి నేలాది మంది పస్తున్నారు. ప్రౌదరాబాదు నగరాన్ని అభివృద్ధి చేయవలసిన బాధ్యతను మునిసిపల్ కార్బోరేవ్స్ మీదే ఒదిలివేయకుండా ప్రభుత్వ పరంగా అన్ని రకాలైన సహాయ సహకారాలను ఇష్టవలసిన అవసరం పుంది.

ఈ రోజు జంట నగరాలలోని 60 లక్షల మంది జనాభాలో 15 లక్షల మంది మురికి వాడలలో నిపసిస్తున్నారు. అందులో సుమారు 2000 మురికివాడలు ప్రౌదరాబాదులో పుంది. అందులో 810 మురికి వాడలను ప్రభుత్వం గుర్తించింది. అనేకమైన బస్టీలు పేదలు నిపసించేటటువంటివి పుంది. ప్రౌదరాబాదు నగరంలో 60 లక్షల మంది జనాభా పుండగా, ఈ పరిస్థితులలో పెద్దవత్తున పలస పస్తున్న ప్రజానీకాన్ని ఆదుకోవడానికి నిధులను పెంచవలసిన అవసరం పుంది. ఎం.సి.హాచ్.కు న్యాయంగా రావలసిన రు.200 గ్రాంట్సు ఈ బడ్జెట్లో ఇష్టవలసిన అవసరం పుంది.

మ.1.20

ఈనాడు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల ఖాళీల గురించి బడ్జెట్లో చెప్పారు. మొత్తం 2.50 లక్షల ఖాళీలు ఉన్నాయి. భర్తీ చేస్తామని చెప్పారు. నేను తెచ్చిన విపరాలు చదువుతాను. మొత్తం చూస్తే, 1,10,000 ఎన్.జి.వో పోస్టుల ఖాళీలు ఉన్నాయి. 25,000 గెజిటెడ్, 50,000 నాలుగప తరగతి ఉద్యోగాలు ఖాళీలు ఉన్నాయి. 19,000 ఉద్యోగాలు ట్రాన్స్కోర్స్, జన్కోకి సంబంధించినవి ఉన్నాయి. 6,400 పోస్టులు నీటిపారుదల శాఖలో ఇంజనీరింగ్, నావ్ ఇంజనీరింగ్లో ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఈ రోజు నిద్య వాలెంటీర్లకు శిక్షణాశ్రే, 58,000 పోస్టుల పరకూ ఖాళీలు ఉన్నాయి. రెవెన్యూ శాఖలో 19,000 పోస్టులు ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఆర్గ్యూ శాఖలో 12,000 పోస్టులు, శిశు సంక్షేప శాఖలో 2,500 పోస్టులు, పశు సంవర్క శాఖలో 3,000 పోస్టులు, వాణిజ్య పస్తుల శాఖలో 4,000 పోస్టులు, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో 3,000 పోస్టులు, ఆర్.టి.సిలో ట్రైవర్స్ కాకుండా 1,500 పోస్టులు ఖాళీలున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పదవీ విరమణ చేసిన ఉద్యోగుల సర్వీసులను వినియోగించుకోమని చెబుతూ నిన్నటిరోజున డెవలప్మెంట్ కార్బోరేవ్స్లో ఎక్స్ట్రిషన్ ఇష్టడం జరిగింది. రిటైర్ అయిన వ్యక్తి సర్వీసులు ప్రభుత్వ శాఖల్లో వినియోగించుకోమని ప్రకటిస్తూనే నిన్నటిరోజున ఎక్స్ట్రిషన్ ఇష్టడం జరిగింది. సదరు ఆర్డర్ కాపీని పంపిస్తున్నారు. ఈనాడు రాష్ట్రంలో మహిళలు చైతన్యపంతులయినారు, వారి హక్కులను పరిరక్షించే బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

ఈనాడు, రాష్ట్రంలో, కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉంది. ఇక్కడి మంత్రులు, కేంద్ర మంత్రులు ఆరు నెలల్లో తెలంగాణా సమస్యని పరిష్కరిస్తామని చెప్పారు. అందుకు సంతోషమే. రోశయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ఇదే ఆఖరని అంటున్నారు. ఇది చాలా విచారకరమయిన విషయం. రోశయ్యగారిపై జాలి కలుగుతోంది. 8 నెలల బడ్జెట్ మాత్రమే పెట్టారు. ఇంకో 6, 8 నెలల్లో తెలంగాణా పస్తుందని, ఇటు రాష్ట్ర మంత్రులు, అటు కేంద్ర మంత్రులు అంటున్నారు. అందుకే అలా మాట్లాడవలసిపచ్చింది. ఆ రకంగా అయితే పూర్తి స్థాయిలో బడ్జెట్ పెట్టడానికి అవకాశం లేదు. చిన్న బడ్జెట్ పెట్టడం జరిగింది, పొపం రోశయ్యగారు. మా మిత్రులు చెప్పినట్లు ప్రత్యేక తెలంగాణా ఎంతో దూరం లేదు. ఒక వేళ రాష్ట్రం విడిపోతే ఆంధ్రప్రదేశ్కి

ఎవరు ముఖ్యమంత్రి అపుతారో, రోజుయుగారు ముఖ్యమంత్రి అపుతారా, లేక ఆయన ఆర్థిక శాఖామంత్రి అపుతారా? అప్పుడు రాజశేఖరరెడ్డిగారు రాయలసీమకే పరిమితం అపుతారా, అది వారికి వదిలివేస్తున్నాము. వారి భవిష్యత్తును వారే ఆలోచించుకోమనండి. ఆ జక్కి వారికి ఉంది. మేము జోక్కం చేసుకోసాడం లేదు. వారి మిత్రపక్షాలైన టి.ఆర్.ఎస్, తెలంగాణా రావాలని అనేక రకాలుగా చెబుతున్నారు. తొందరగా వారు ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఒకవైపు బి.ఆర్.ఎస్వారు రక్షపాతం అంటున్నారు, అంతర్యముధ్రం వస్తుందని అంటున్నారు, తలలు ఎగిరిపోతాయని అంటున్నారు. ఆ ప్రకటనలు చూసిన తరువాత రక్షపాతం ఏ స్థాయిలో ఉంటుందోనని, అంతర్యముధ్రం ఎప్పుడు వస్తుందోనని, ఎవరి తలలు ఎగిరిపోతాయోనని ఈ రోజు ప్రజలంతా ప్రాణాలను అరచేతిలో పెట్టుకొని ఎదురుచూస్తున్నారు. ఈ రోజు హైదరాబాదులో భూమి ధరలు కూడా పడిపోయాయని అంటున్నారు.

(అంతరాయం)

ఈసాడు ఆంధ్రప్రదేశ్‌కి ప్రత్యేకంగా, తెలంగాణా విడిపోయి ప్రత్యేక రాష్ట్రం వస్తే, ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జట్‌కి సంబంధించి .....

(డా. జి. విజయ రామాశ్వరారు లేచి సంఘర్షించితంగా మాట్లాడాలిని అనసాగారు.)

* శ్రీ మందాడి సత్యనారాయణ రెడ్డిః మేము రక్షపాతం చేస్తామని, తలలు ఎగిరిపోతాయని అనలేదు. మా మీద దుర్ముఖ్యమైన ఆరోపణలు వారు చేస్తున్నారు. మూడుస్వర సంవత్సరాలుగా తెలంగాణా ఉచ్చమంలో లక్షలాది ప్రజలను మేము కదిలించాం. ప్రతి ఒక్కరూ చూశారు, మీరూ చూశారు, వారూ చూశారు. చట్టానికి వ్యతిరేకంగా, ఒక్క ఇన్నిడెంల్ హింసాత్మకమయిన సంఘటన ఎక్కడయినా జరిగిందా? మేము అలా చేయలేదు. తెలంగాణా ఆరు నెలల్లో వస్తుందని అంటున్నారు. బడ్జట్‌లో ఫలానాపి చేస్తామంటున్నారు. వారేమో ఎన్నికల ముందు చెప్పినవి ఇది చేయలేదు, అది చేయలేదుని అంటున్నారు. నేను ఒకటి చెప్పుదలచాను.

' ఆడిన మాటలు తప్పిన వాడిని
గాడిద కొడకా యని తిట్టగ
పీడా? నా కొడుకని
గాడిద ఏడ్చెన్.

పనికి మాలిన వాన్ని తన కొడుకని తిట్టారని గాడిద బాధ. అంటే ఇది ప్రథమ ప్రతిపక్షానికి ప్రధానంగా వర్తిస్తుంది. అప్పుడు వారేమీ మాట్లాడారు? ఎన్ని వాగ్దానాలు చేశారు? ఎన్ని అమలు చేశారు? రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం వచ్చి రెండు నెలలు కూడా పూర్తి కాలేదు. పెళ్ళయిన తెల్లారే పిల్లలు పుట్టలేదని అడిగినట్లుంది. పిల్లలు పుట్టడానికి కూడా తొమ్మిదిన్నిర నెలల సమయం కావాలి. పిల్లలు పుట్టకపోతే అప్పుడు అడగాలి. అధికారంలోకి వచ్చి రెండు నెలలు కాలేదు. అప్పుడే ఇది కాలేదు, అది కాలేదని అంటే ఎలా?

శ్రీ జి. కిషనరెడ్డిః ఆ సూచన నాకు కాదు, వారి నాయకులకి చెప్పుకోవాలి. 4 నెలలు, 6 నెలలు అడిగారు. వారే చెప్పారు. ప్రసవానికి 9 నెలలు పడుతుంది. ఆ విషయం వారి నాయకులకి చెప్పుకోవాలి. తెలంగాణాఅనేది మేము అనలేదు. వారే అన్నారు. ఈ రోజు హైదరాబాదులో భూమి రేటు పడిపోతేంది.

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(డా. జి. విజయరామరావుగారు లేచి మాట్లాడసాగారు)

లోకికవాదం నిలబడడం కోసం టిఆర్ఎన్., కాంగ్రెస్, కమ్యూనిష్టు కలిసి రావడంతో మూడు పక్కాలు ఈ సిద్ధాంతాలతో ముందుకు వచ్చారు. లోకికవాదం రళ్ళించుకోవడం కోసం కమ్యూనిష్టు వారు ప్రత్యేక తెలంగాణా రావాలంటే వామపక్కాలు సమర్థించాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డిగారు అంటున్నారు. అంతా గందరగోళంగా ఉంది. ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రజాసీకాన్ని మరింత గందరగోళంలో నెట్టేస్తున్నారు. తెలంగాణా కోసం టిఆర్ఎన్., కాంగ్రెస్ పార్టీ లు త్యాగం చేయాలని అంటున్నారు.

(అంతరాయం)

విజయరామరావుగారు ఏదో మాట్లాడుతున్నారు. ఆయన మంత్రి అయినారు. తెలంగాణాని తీసుకురమ్మంటున్నాను. ప్రజలు అడుగుతున్నారు. ఆరు నెలల్లో, లేనట్లయితే ప్రజలే చెబుతారు. ఎందుకు వారు తొందర పడుతున్నారో తెలియడం లేదు.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ వైపు నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

ఈనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీవారు 9 సంవత్సరాలు అధికారంలో లేకపోయినా కూడా ఆ పార్టీ తీరు మారలేదు. అధికారంలోకి రాగానే ఈ పద్ధతులు వస్తున్నాయి. ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రపంచబ్యాంక్ చేతుల్లో కీలుబోమ్మాలని వామపక్కాల మిత్రులు అప్పుడు అన్నారు. అయితే ఇప్పుడు పెట్టోలు, డీజీల్, గ్యాస్ఫరలు పెంచినప్పుడు ఎందుకు విమర్శించడం లేదు. రాజశేఖరరెడ్డిగారు, తెలుగుదేశం బి.జే.పి పార్టీలు ప్రతిపక్షాలనీ మిగిలిన వారంతా తమ పక్కమని వారసుకుంటే చాలా పొరపాటు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి, ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి టిడిపి.బిజెపి శత్రువులు కాదు. మేము రాజకీయ ప్రత్యర్థులం. రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వానికి మా పార్టీ నుండి ముప్పు లేదు. వారి పెనక బెంచీల నుండి ఏ రకంగా రోజూ మాట్లాడుతున్నారో, ఏ రకంగా వస్తుందో ఒక్కసారి ఆలోచించాలి. వారు ఐదు సంవత్సరాలు పరిపాలించాలి. వారు పోరాటం చేసి ఈనాడు అధికారంలోకి వచ్చారు. 5 సంవత్సరాలు వారు పరిపాలన చేయాలి. వారి ట్రైజరీ బెంచీల నుండి ఏ రకంగా గుసగుసలు వినపడతాయో ఒక్కసారి చూడమనండి.

57 సంవత్సరాల్లో 42 సంవత్సరాలు కేంద్రంలో, రాష్ట్రంలో వారే అధికారంలో ఉన్నారు. మైనారిటీలపట్ల, వారి సంక్షేమంపట్ల చిత్తశుద్ధితో ఏ రోజూ వారు లేరు. వారిని వేటబ్యాంక్ క్రింద వాడుకున్నారు. ఏ రోజూ అభివృద్ధి కోసం ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయలేదు. ఎన్.డి.ఎ ప్రభుత్వంలో వాచేపియారి నాయకత్వంలో 5 సంవత్సరాలు అంటే అహమ్మదాబాద్ సంఘటన తప్ప మత కల్లోలాలు ఎక్కడా జరగలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఎన్నికల అనంతరం రాష్ట్రంలో హింసాకాండలు జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా అనంతపురం జిల్లాలో హింసా రాజకీయాల గురించి మొన్నె మాట్లాడడం జరిగింది. రాజకీయాలకు అతీతంగా మనం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఏ పార్టీ హింస చేస్తున్నప్పటికీ, ఎవరు ప్రోత్సహిస్తున్నప్పటికీ ఆ హింసకు పుల్స్ట్రోప్ చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. హింస కారణంగా ఏమీ సాధించలేదు. తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు చనిపోతున్నారుని బాధ పడుతూ ఉంటే మనం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. హింసను అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంది.

మ.1.30

ఈ రోజు కాంగ్రెస్ వారి ఎన్నికల ప్రణాళికము చూస్తే, ఎస్.ఎస్.ఎస్.ఎస్.ఎస్. మైనారిటీలకు ప్రత్యేకమైన పథకాలను రూపొందిస్తున్నామని అన్నారు. కానీ సరైన పద్ధతిలో రూపొందించలేకపోయారు. మహిళా సాధికారత విషయంలో ప్రకటించాము.

ఈ విషయాలపై వారు చెప్పాల్సి ఉంది. తెలంగాణా విషయంలో అయోమయమైన, గందరగోళ పరిస్థితుల్లో మీరు ఉన్నారు. అను ఈ ప్రభుత్వాపైఖరి ఏమిటి? రాష్ట్రంలో ఆరుగురు తెలంగాణా రాష్ట్రం నమితి మంత్రులు ఉన్నారు. టి.ఆర్.ఎస్. ఏకైక లక్ష్యం తెలంగాణా రాష్ట్రం సాధించడమే అని చెప్పి ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఉద్యమం ప్రారంభించడం జరిగింది. ఇటువంటి టి.ఆర్.ఎస్. మీ ప్రభుత్వంలో భాగస్వామిగా ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగా, ప్రభుత్వాధినేతగా ఉన్న మీరు, తెలంగాణాను 9 మాసాల్లో తీసుకు వస్తారా? ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. పుష్పర నిధులపై మీ ఆలోచన ఏమిటి? ఖాళీగా ఉన్న ఉద్యోగాలపై స్పృష్టిన ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. స్థానిక సంస్థలకు అధికారాల బదలాయింపుపై మీ ఆలోచన ఎమిటి? ఇవన్నీ మీరు చేయడం లేదని నేను అనడం లేదు. మీ వైఫారిని స్పృష్టం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎన్నికల ముందు చక్కెర ఛ్యాక్సరీల గురించి ఒక విషయం చెప్పి, నేడు మరో విధంగా చేస్తున్నారు. నక్కలైట్స్‌తో చర్చల విషయంలో స్పృష్ట ఉండాల్సిన అవసరం ఉంది. నక్కలైట్స్ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న అన్ని చర్చలకు మేమూ సహకరిస్తాము. కానీ, నక్కలైట్స్ ఎన్నికల్లో ఎదో, సహాయం చేశారని, అందుకే, ఏదో ప్రయత్నం చేస్తున్నామన్న భోరణి మంచిది కాదు. చిత్తశుద్ధితో చర్చలు జరపాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు, జిల్లా ప్రణాళికా సంఘాలు అయోమయంలో ఉన్నాయి. రైతుల ఆత్మపూత్వాలు, బి.సి.ల సంక్షేపం, తదితర అంశాల్లో ప్రభుత్వం అయోమయ స్థితిలో పనిచేస్తోంది. మాలిక విషయాలపై మీరు ప్రజలను ఎక్కువ రోజులు మోసం చేయలేరు. మాలిక విషయాల్లో, తెలంగాణా విషయంలో, నక్కలైట్స్ విషయంలో ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. బడ్జెటులో మార్పు చేయాలనుకొంటే చేయాలని కోరుతున్నాను. మీరు ఇచ్చిన ఈ అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

• శ్రీ కొమింటెడ్ రాములు : - అధ్యక్షా, ప్రబోత బడ్జెటును ఆర్థిక మంత్రి శ్రీరోశయ్ గారు, Dr. రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వంలో ప్రవేశ పెట్టినందుకు మద్దతు తెలియజేస్తున్నాను. అన్ని విషయాలు సభ్యులు మాటలాడారు. నేను ఒక నాలుగు విషయాలు చెప్పుతాను. కరీంనగర్ నియోజక వర్గం లోక్ సభ సభ్యుడు, కేంద్రమంత్రి అయిన, శ్రీ చంద్రశేఖరరావు గారి ఇంటిలో మా జిల్లా శాసనసభ్యులం, అధికారులం సమావేశం కావడం జరిగింది. కరీంనగర్ జిల్లా లో గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా జరిగిన అభివృద్ధి పనులను రెప్యూ చేయడం జరిగింది. ఆ రెప్యూలో నా నియోజకవర్గమైన మెట్పల్లిలో కేవలం 5 రోడ్లను మాత్రమే వేయడం జరిగిందని, మిగతా ప్రాంతాల్లో డబుల్ డిజిట్లో రోడ్లు వేయడం జరిగిందని తెలియ పచ్చింది. బ్యాక్పార్డ్ నియోజకవర్గమైన నా నియోజకవర్గానికి అన్యాయం జరిగిందని ఆ రెప్యూలో స్పృష్టమైంది. ఇక్కడ మాటలాడిన ప్రతి శాసనసభ్యుడు మా ప్రాంతానికి ఇది కావాలి, ఆ ప్రాంతానికి ఇది జరగాలని చెప్పారు. బడ్జెటు కేటాయింపులు ఎక్కుడా త్రించవద్దిని చెప్పారు. గత ప్రభుత్వంలో నా నియోజక వర్గానికి చాలా అన్యాయం జరిగింది. నేను ఆర్థిక మంత్రి గార్చి కోరేదేమంటే, అలకేషన్స్ చేసేస్తును ఒక స్పెషల్ ప్యాకేజీని నా నియోజకవర్గానికి ఇచ్చి అభివృద్ధి చేయాలని విస్తరిస్తున్నాను. గత సంవత్సరం బడ్జెటులో ఎక్కుడై అన్యాయం జరిగిందో ఆ ప్రాంతాలను చూసి, డబుల్ ఎక్కువగా కేటాయించి అభివృద్ధి పనులు చేయాలని కోరుతున్నాను. పోయిన ప్రభుత్వంలో మనకు కేంద్ర మంత్రి ఉన్నాడు కదా అని, ఆనాడు ఎందుకు అన్యాయం జరిగిందని రత్నాకరరావు గారి చంద్రశేఖరరావు గారి దగ్గర జరిగిన సమావేశంలో స్పృష్టమైంది. కాబట్టి నా మెట్పల్లి నియోజక వర్గానికి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

మెదక్ జిల్లా, సింగారు ప్రాజెక్టు నుంచి నీటిని పూర్తిగా జిల్లా సాగు, త్రాగు నీటి కోసం వినియోగించేట్లు చూడాలి. ఈ బడ్జెటులో కొంత ఎక్కువ ప్రావిజన్ పెట్టి సింగారు ప్రాజెక్టు నీటిని మెదక్ వారికి సాగు, త్రాగు నీటి కోసం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

అక్కరుద్దీన్ ఓవైసి గారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. హోం శాఖకి సంబంధించిన అలకేషన్స్పై చెప్పారు. హోం అలకేషన్స్పై రూ.1568.85 కోట్లు పెట్టారు. పోయిన సంవత్సరం రూ.1343.54 కోట్లు పెట్టారు. నేను ఆర్థిక మంత్రి గార్చి అడిగేదేమంటే, పోయిన ప్రభుత్వంలో మొత్తం తెలంగాణా ప్రాంతం రక్షిక్తమైపోయింది. ఎన్కొంటర్స్ లో ఎక్కువ మంది

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

చనిపోవడం జరిగింది. హింస జరుగుతుంటే పోలీసుల అవసరం ఉండేది. అందుకని బడ్జెటు కూడా ఎక్కువ అవసరం ఉండేది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, రాజశేఖరరెడ్డి గారి ప్రభుత్వం, నక్కలైట్స్‌తో చర్చలు జరపడానికి ఇనీపియేబీవ్ తీసుకొన్నారు. ఇంత పెద్ద allocation అవసరం లేదు. పోలీసు వెల్ఫేర్‌పై, సాలరీస్కి ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాను. నేడు ఎటువంటి ప్రభుత్వం వచ్చిందంటే, హింసను పూర్తిగా విడునాడి, శాంతియుతంగా సమస్యలను పరిష్కరించి, చర్చల ద్వారా నక్కలైట్లు సమస్యలను పరిష్కరించే ప్రభుత్వం వచ్చింది. ఈ బడ్జెటుని పోలీసు వెల్ఫేర్‌పై, ఇన్ఫోప్రాప్ట్స్‌కూర్ డెవలమెంట్‌పై వినియోగించాలని తెలియజేస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వ హాయాంలో ప్రార్థన్సే పేపర్ చూస్తే, నక్కలైట్స్‌తో ఎన్కంటర్, కొంత మంది నక్కలైట్స్ చనిపోయారు, అలాగే పోలీసు అధికారాలు చనిపోయారు అనే వార్తలు వచ్చేవి. అప్పుడు పోలీసుల అవసరం ఉండేది. శాంతి చర్చలు చేసినందుకు ప్రభుత్వాన్ని, నక్కలైట్స్‌ని అందర్ని అభినందిస్తున్నాను. హింసకి స్వాప్తి చెప్పాము. కాబట్టి, బడ్జెటు allocation విషయంలో ఆర్థిక మంత్రి గారు అలోచించాలని కోరుతున్నాను.

కరీం సగర్ జిల్లాలో 56 సంవత్సరాల నుండి రైల్వే లైన్ లేదు. కరీంసగర్ నుండి నిజామాబాద్ వయా మెట్పల్లి రైల్వే లైన్ కావాలని అడిగాము. రోశయ్ గారు నిస్స సాయంత్రం ప్రధాన మంత్రి గారు పస్తే, ఈ ప్యాకేజీ కావాలని ఆల్ పార్టీ డెలిగేట్ ద్వారా పెట్టి సాంక్షేపిక చేయాలని కోరారు. రోశయ్ గార్చి అభినందిస్తున్నాను. కరీంసగర్ నుండి నిజామాబాద్ వయా మెట్పల్లి రైల్వే లైన్ ని ఇక్కడ సంకల్పంతో పూర్తి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మా నియోజకవర్గానికి అనేక సంవత్సరాల నుండి అన్యాయం జరుగుతూ వచ్చింది. బీహార్కి ఇలాగే అన్యాయం జరిగినప్పుడు ఒక ప్రత్యేక ప్యాకేజీ ఇచ్చి చేశారు. అదే విధంగా ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు మా మెట్పల్లి నియోజకవర్గాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఒక మెడికల్, ఒక ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలను ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. పోయిన ప్రభుత్వం మెట్పల్లి బ్యాక్ట్పర్ రిజియన్ అని, నక్కలైట్ ఎఫ్సెడ్ రిజియన్ అని ఒక ఇంజనీరింగ్ కాలేజీని సాంక్షేపిక చేసింది.

మ. 1.40

చేసిన తర్వాత మెట్పల్లిలో, తిరుమల ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ మొదలైంది. రూరల్ ఏరియాలో పెద్ద ఎత్తున స్థాడెంట్స్ రారని, ఎక్కువ డోసేపస్ట్ ఇవ్వలేరని, కాపిటేషన్ ఫీజ్ ఇవ్వలేరన్న దురుద్దేశంతో ఆ కాలేజీని తమకు ఇవ్వాలసిందిగా ప్రాదాబాదుకు మార్పువలసిందిగా కోరుతూ ఒకతను వెంటనే చంద్రబాబు నాయుడుగారి వద్దకు వెళ్తే ఆయన తమ పార్టీకి చెందిన వ్యక్తి అని అతనికి లాభం చేయాలని ఆ కాలేజీని తీసుకు వచ్చి ప్రాదరాబాద్కు బదిలీ చేశారు. మొట్టల్లి, కోరుట్ల మధ్యలో ఉన్న ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ, Rural-Naxalite area ప్యాకేజీలో వచ్చిన దానిని ఇక్కడ ప్రాదరాబాద్కు మార్చారు. దానిని తిరిగి మొట్టల్లిలో వేయండి. లేదా ఒక కొత్త కాలేజీనయినా సరే మెట్పల్లికి అన్నాన్ని చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

కరీంసగర్ ప్రాంతంలో యూనివర్సిటీ వస్తుందని, తెస్తామని ప్రతి గవర్నమెంట్ చెబుతూనే ఉంది. ఒక యూనివర్సిటీని ఈ బడ్జెట్లో అక్కడ తేవాలని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే మెట్పల్లిని రెవెన్యూ డివిజినవర్ హాం క్వార్టర్స్ మార్పి ఆర్థివో ఆఫీసును నెలకొల్పాలని కోరుతున్నాను, తర్వాత ఇక్కడ ఒక సబ్ కోర్టును వేయవలసిందిగా కూడా మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అన్నింటికంటే ముఖ్యమైన సమస్య మా ప్రాంతంలో త్రాగు నీటి సమస్య సిద్ధిపేట స్క్యూం అనే స్క్యూం ఒకటి ఉంది. చంద్రశేఖర రాపు గారు ఎమ్సెల్వీగా ఉన్నప్పుడు కరీంసగర్ నుండి నీటిని ఈ స్క్యూముకు తీసుకుపోయి ఒకే టాప్టో మొత్తం గ్రామాలన్నింటికి నీరు పారే విధంగా ప్యాప్టును ఏర్పాటు చేశారు. రెవ్యూ కమిటీలో కరీం సగర్లో జిల్లా రెవ్యూ చేసి మెట్పల్లి, సిద్ధిపేట నియోజకవర్గ గ్రామాలన్నింటికి ఈ విధంగా త్రాగునీరివ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అది మొత్తం కరీంసగర్కు

వర్తిస్తుంది. ఇది మెట్టల్లి నుంచి మొదలవుతుంది. ఈ బడ్జెటులో దీనిని తీసుకుని, స్పెషల్ ప్రావిజన్ పెట్టాలి. మొత్తం కర్ఱిం సగర్లో ఉన్న 13 నియోజక వర్గాలకు సిద్ధి పేట స్కూం ద్వారా అన్ని గ్రామాలకు త్రాగు నీరు ఇచ్చే అవకాశం కల్పించాల్సిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్య మంత్రి గారు మొన్న చేపెళ్ల వెళ్లినపుడు అక్కడ ఒక డిగ్రీ కాలేజీని ఇచ్చారు. నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని మాకు మెట్టల్లిలో అటువంటి కాలేజీని ఇప్పవలసిందిగా కోరాను. మా కలీగ్ శశిధర్ రెడ్డి గారి నియోజక వర్గంలో కూడా ఇటువంటి కోరాను. మెట్టల్లి నియోజక వర్గంలో ఒకటి, శశిధర్ రెడ్డి గారి నియోజక వర్గంలో ఒకటి చొపున రెండు కాలేజీలను మాకు ఇప్పవలసిందిగా తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే ఒక మహిళా కాలేజీని మెదక్ నియోజక వర్గంలో, మెట్టల్లిలో ఒకటి ఇప్పవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనార్ట్ల లపెల్ఫీర్ చూసే ఈ ప్రభుత్వం డా. వైఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం రెడ్యూయింక్ గారి ద్వారా ఒక అనోన్స్ మెంట్ ద్వారా ఎంతమంది ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనార్ట్లు హోస్పిట్లో అడ్డిషన్ కోరకు వచ్చినా వారందరికి అడ్డిషన్ ఇస్ట్రామని చెప్పారు. అందులో ఎటువంటి డిలే చేయమని చెప్పారు. వారందరికి అడ్డిషన్ ఇచ్చే విధంగా వెంటనే నిర్ణయం తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గత ప్రభుత్వం ఉన్నపుడు ఈ విధంగా జరగలేదు. ఇది కొత్త ప్రభుత్వం. ఈ ప్రభుత్వం దీనిని వెంటనే చేయాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మెట్టల్లి పద్ధ దబ్బ చెరువు వద్ద S.R.S.P. రిజర్వ్యాయరును ఏర్పాటు చేసి అక్కడ నుంచి త్రాగు నీటి సదుపాయాన్ని ఇస్ట్రామన్నారు. మెట్టల్లి నియోజకవర్గ గ్రామాలన్నింటికి త్రాగునీరు అందుకు గాను తగు చర్యలు తీసుకోవాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజా హితమైన బడ్జెట్సు చేసిన ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఇది రైతు రాజ్యం, రామ రాజ్యంగా కొనసాగాలని కోరుకుంటున్నాను. నీకర్ సెక్షన్సును, రైతులను, ఇతరులను అందరినీ ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉండని మనవి చేస్తున్నాను. రైతులకు ఉచితంగా కరెంటు ఇచ్చినందుకు Dr. రాజశేఖరరెడ్డి గారికి ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. రుణాలను మాఫి చేయడం గొప్ప విషయం . For the first time, we have seen the Electric consumer going to jail for no fault ఎలక్ట్రిసిటీ డ్యూటీ డీఫ్యూట్ అనో, డ్యూటీ అనో బీదలను జైలుకు పంపిన ప్రభుత్వం కేవలం తెలుగు దేశం ప్రభుత్వమే. లక్షల లక్షలు, కోట్లకు కోట్లు అప్పులు ఉన్నా కానీ జైలుకు ఈ దేశంలో ఎప్పుడూ ఎవరూ పోలేదు. కేవలం ఎలక్ట్రిసిటీ కోరకు, బిల్ల్ సీ చేయసందుకు చాలామందినీ జైలుకు పంపిన ఘనత టిడిపి ప్రభుత్వానిదే. బపీర్ బాగ్లో ఎలక్ట్రిసిటీ చార్టీలను తగ్గించవలసిందిగా ధర్మాలు చేసినపుడు జరిగిన సంఘటన గురించి మీకు తెలుసు. గత ప్రభుత్వం మాత్రమే ఆ విధంగా అన్యాయం చేసిందని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

రైతులకు కంటిస్ట్యూన్స్గా ఎలక్ట్రిసిటీని సరఫరా చేయాలి. విత్తనాలు సరైన వాటిని ఇవ్వడానికి, గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వడానికి మార్కెటీంగ్ వ్యవస్థను సరి చేయాలి. ముఖ్యమంత్రి ద్వారా మంత్రి గారు ఇక్కడే ఉన్నారు. వారు వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధి చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఫార్మింగ్లో పైంటిఫిక్ ఫార్మింగ్ తేవాలి. మెడిసినల్ ప్లాంట్స్, ఎక్స్ప్రెస్ అదాయం తెచ్చే పంటలు రైతులకై తీసుకు రావాలి. వాటిని రైతులు ఉపయోగించేలా చేసి వ్యవసాయ రంగాన్ని అభివృద్ధి పంథాలో సడిపించి రాష్ట్రాన్ని, రాష్ట్రాలోని రైతులను, నీకర్ సెక్షన్సు ప్రజలందరినీ అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మళ్ళీ ఒకసారి గా. రోజ్యాల్ గారికి, డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారికి , ఆయన క్యాబినెట్ కలీగ్ అందరినీ అభిసందిష్టా నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. నమస్కారం .

శ్రీ యు.పురుషోత్తం రెడ్డి(రామనుపేట్) : అధ్యక్షా, రోశయ్య గారు వారికి ఉన్న విశేషముభవాన్ని రంగరించి, చాలా కష్టపడి తయారు చేసినటువంటి బడ్జెట్ ఇది. గౌ. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు, ప్రజలకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలను అన్నింటినీ నెరవేర్పుడానికి, తూచా తప్పకుండా ప్రజల అభీష్టం మేరకు తయారు చేసిన బడ్జెట్ ఇది. ఈ బడ్జెట్ వల్ల అన్ని తరగతుల ప్రజలకు ఉండిన కలిగింది.

నేను ప్రతిపక్ష నాయకుడు మాజీ ముఖ్యమంత్రి గారి ఉపన్యాసాన్ని ఆసాంతం శ్రద్ధగా విన్నాను. ఆయన 9 సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసిన అశేషముభవం ఉన్న వ్యక్తి. ఏదో కొంతయినా మార్పు వస్తుందిమౌని, కాలాముగుణంగా వారు మాట్లాడతారని అనుకున్నాను. కానీ ఆయన ఉపన్యాసం విన్న తర్వాత మునుపటికంటే కూడా అధ్యాన్ముఖున పరిస్థితిలా అనిపించింది. గౌ. రోశయ్య గారిని గురించి ఆయన మాట్లాడుతూ, ‘కళ్ళు కనపడవని, నడవలేడనీ, కాళ్ళు పోయాయనీ, చెవులు విన రావనీ’, అన్నారు. ఇదాంటి మాట్లాడవలసిన విషయం. దీనికి ఒకటి కావాలి. రాజకీయంలో ఉన్న వాడికి అనుభం కావాలి. బురు పని చేయాలి. తెలివి తేటలు ఉండాలి. వాగ్దాటి ఉండాలి. ఇవన్నీ గౌ. రోశయ్య గారిలో ఉన్నాయి. ఆయన చెప్పినవి అంటే నూజీ ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన లక్ష్మణాలు ఎవరికి ఉండాలండీ? అవన్నీ బాగా పరిగెత్తగలిగే వారికి. ఎప్పుడు పరిగెత్తాలండీ? అంటే దేనికి పరిగెత్తాలి? జీబులు కొడితే పరిగెత్తాలి. బాగా కాళ్ళు పనిచేయడం అంటే ‘గోడలు దూకడానికి’ కాళ్ళు కావాలి. ఇది రాజకీయాలలో అవసరం లేదు. రాజకీయాలలో మాట్లాడవలసిన పద్ధతి గురించి, వాళ్ళ విధానాలు, విధుల గురించి ఏదైనా పొరపాట్లు ఉంటే వాటి గురించి మాట్లాడాలి గానీ వ్యక్తి గతంగా ఈ విధంగా మాట్లాడటం బాగాలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

చంద్ర బాబు నాయుడు గారు మాట్లాడుతూ, ఆయన మా ప్రభుత్వం అనుత్సాదక పథకాలు ఏమి చేపట్టింది? ఏమి చేపట్టింది అని పదేపదే పదే పదే అన్నారు. ఆయన చేసినవి అన్ని ఎక్కువ శాతం అనుత్సాదకమే ఉన్నాయి. ఏ ఒకటో అరో ఏదైనా ఉత్సాదకత ఉంటే ఉండి ఉండవచ్చు. మిగిలినవన్నీ అనుత్సాదకాలే.

అధ్యక్షా మొన్న గపర్సర్గారి ప్రసంగంలో ఇది చాలా చక్కగా చెప్పారు. అంటే ‘తమకు తాముగా ఏర్పరచుకున్న ఉహాలోకంలో జీవించే ప్రభుత్వంలో తమను విశ్వసించినట్లు చేసే మార్గాలను కూడా ప్రజలు మన్మించడమే’ అనే విషయం కూడా స్వప్తమైంది.

(తెలుగు దేశం పార్టీ నుంచి అంతరాయం)

విసండి చెబుతాను. మేము వాస్తవాలను రాశాం. మేము వేరే రాయలేదు. దాని తదుపరి ‘మీ విశ్వాసం అంటే ఎన్నికలలో ప్రజలచే నిరాకరించబడిన వారికి మాత్రమే కాకుండా ఎన్నికలలో గెలుపాందిన వారికి కూడా ఇది గుణ పారంగా ఉంటుంది’ అని. ఎంత చక్కగా రాశారండీ, అంత చక్కగా మాట్లాడగలిగే ఆ ఛైర్యం మీకుండాండీ? మీవెనుక వచ్చే వారు మీ అడుగుజాడలలో నడిస్తే మాకు కూడా అదే గతి పదుతుందని అన్నాము. మీరు దానిని గమనించాలి. ఉహాలోకంలో విహారించ పద్ధని వారికి ఎన్నోస్తార్లు మనవి చేసినప్పటికీ పెడచెని పెట్టారు. ఇంకోటి ఏమిటంటే ఈ వాళ వారు చాలా సంతోష పదుతున్నారు. ప్రధానమంత్రి గారు మా సంస్కరణలు విషయంలో అని బాగున్నాయని అన్నారని, ఆయన పొగిడారని సంతోషపడతున్నారు.

మ1.50

ఎందుకు అన్నారు అనుకుంటున్నారు ప్రధాన మంత్రిగారు, ఎందుకయ్యా అంటే మీ సంస్కరణలవల్ల మేము తొందరగా ప్రభుత్వం మాది వచ్చింది. దానికి మీరే దోహద పడ్డారు.

శ్రీ ఎన్.జనార్థనరెడ్డి(నాగర్కరూల్): అధ్యక్షా, ఈ సంస్కరణలు ఇవాళ కొత్తగా వచ్చింది కాదు, శ్రీ రాజీవ్‌గాంధీ ప్రవేశపెట్టిన సంస్కరణలు, శ్రీ పి.వి.నరసింహరావుగారు, ఆ నాడు మన్మహాన్సింగ్‌గారు, ఆర్థికశాఖ మంత్రిగా పుండి పెట్టిన సంస్కరణలు. ఈ విధంగా వ్యంగ్యాల్చాలతో మాట్లాడవద్దు అని గౌరవ పురుషోత్తమరెడ్డిగారికి నేను మనవిచేస్తున్నాను. మన ప్రధాన మంత్రిగారిని కూడా అవహస్యంపాలుచేసే విధంగా ఇక్కడ మాట్లాడడం మంచిది కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యు. పురుషోత్తమరెడ్డి: అధ్యక్షా, జనార్థనరెడ్డిగారి బాధను మేము అర్ధం చేసుకున్నాము. ఎందుకంటే వారు అతి ముఖ్యమైన శాఖ పంచాయితీరాజ్ శాఖను నిర్వహించారు. ఇప్పుడు వారి రాజ్ పోయింది, పంచాయితీ మిగిలింది. కాబట్టి ప్రతిదానికి పంచాయితీకి తయారు అపుతున్నారు. మీరు ఎంత మంచి వాళ్ల కాకపోతే 6 నెలలు ముందే మాకు ప్రభుత్వాన్ని అపుగిస్తారండీ . ఇప్పుడు ఎవరెవరి మాట నిన్నారు అండీ, జోతిష్యలు, మంత్రగాళ్లు, తంత్రగాళ్లు, కుతంత్రగాళ్లు, వీళ్లు మిమ్ములను ముందస్తు ఎన్నికలు పెట్టించి, మిమ్ములను ముంచి పదలిపెట్టారు. ఒక చిన్న సామెత పున్నది. శకునాలు చేపే బల్లి కుడితిలో పడి చచ్చింది అట . ఇంతమంది కలసి మీకు దుర్బోద చేసి ఎన్నికలు పెట్టించి అంత తొందరగా చంద్రబాబును పంపించారు కదయ్య. మీరు చేసిన అనుత్సాదక పథకాలు, మీరు పంచింది పాల క్యాస్లు, గీతపారిశ్రామికులకు మోకులు, కమ్మరీకి కొలుములు, కుమ్మరీకి సారెలు, వడ్డింగికి ఉలి, బాడిత, చేసేత కార్బికులకు మగ్గలు, ఇని అన్ని కూడా నాసిరకం, కేవలం పర్సంటేజిలకు కోసి ఒక్కటి కూడా పనికి పచ్చేది కనపడలేదు. ఇని ఉత్సాధాకాల మీరు చెప్పాండి. సైకిళ్లు, తరువాత జాతీయ క్రీడలకు పందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి బయట వ్యాళ్లను తీసుకొనివచ్చి ఆడించి, ప్రయుజ్లు పోత్తే వాళ్లకు పోతాయి, వచ్చినందుకు డబ్బు ఇచ్చి వారిని గౌరవించారు, ఇది అండీ మన జాతీయ క్రీడలు. మన రాష్ట్రానికి తెచ్చిన కీర్తిప్రతిష్ఠలు, ఆప్రోయేషన్ గేమ్స్ అట, వారికి తినడానికి తిండిలేదు కాని మీసాలకు సంపెంగ నూనె అస్సట్టుగా పుంది. ఈ రకంగా మనం ఆప్రోయేషన్ గేమ్స్ పెట్టాము. మీకు పెద్ద, పెద్ద అలోచనలు, ఫార్మాలా ఒన్, నేను ఒకసారి సజెస్టు చేశాను. అయ్య క్యాసినోలు తీసుకొచ్చుకోండి, డబ్బురావాలంబే సైట్ క్లబ్లు పెట్టండి, ఏమిటి ఇది అంతా, మన శక్తిసామర్థ్యాలకు తగినవేనా? మీరు పండుగలు చేశారు, మీ ఆలోచనతో ఎవరు సాటిరారు.ఇంకా పంద సంపత్తురాలలో ఎవరు సాటిరారు. కారణం ఏమంటే పోయిన సంక్రాతికి ముగ్గుల పండుగలు చేశారు. శ్రీలు ముగ్గులు వేసే వాళ్ల కాబట్టి ముగ్గులు పండుగ పెడితే మన వైపు మెగ్గిపోతారని మనకు ఓట్లు పడతాయని అన్నారు. పతంగుల పండుగ అట, సమీప అఫీసరు కూడా మీ భయానికి, కలెక్టరు అందరు పోయి పతంగులు ఎగరవేయడం, విచిత్రంగా పుంది. ఒక నాయకుడై నేను అడిగాను ఏమిటయ్యా అన్నీ ఇప్పుడే పెడుతున్నారు వచ్చే సంవత్సరం ఎట్లా అంటే, ముఖ్యమైన ముగ్గుల పండుగ, పతంగుల పండుగ వచ్చే సంవత్సరం ఏమంటే మా దగ్గర చాలా పున్నాయి మాదగ్గర తక్కువ పున్నాయా విజన్ 2020 రాసుకున్నాము, మాకు అన్ని తెలుసు, చేసింది నాకు చెప్పవయ్యా నేను బయట చెప్పనులే అంటే సంక్రాంతికి అసల్లే ఉంది గొబెమ్మల పండుగ, గొబెమ్మలు పెడతాము పండుగ చేసుకుంటామన్నారు. ఇలాంటి వ్యాప్తమైన పనులు అన్ని చేసి విటిని అన్నిటిని కూడా ఉత్సాధకాలు అంటే ఏమి అనాలి మిమ్ములను. ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. ప్రతిదానికి చార్ట్‌స్ పెంచారు. బస్సు చార్ట్‌లు నాలుగు రెట్లు పెరిగాయి. నీటి తీరువా పెంచారు, వాణిజ్య పన్నులు పెంచారు, మంచినీటిపైన పన్ను, తుదకు వినియోగదారుల పన్ను . నిజం కాలంలో కట్టిన ధర్మసుపత్రులకు కూడా చంద్రబాబు హయాంలో యూజర్స్ చార్ట్‌స్ పెట్టారు. మహాసుభాపులు మిమ్ములను ఎంత శ్లాఘించినా తక్కువే, మీరు అల్ఫస్పోయం చేసి ప్రజల ధనాన్ని అత్యధికంగా లాక్కునటువంటి వాళ్లు, ఎరను వేసి చేసు పట్టిసుట్లు చేసినటువంటి వాళ్లు అందుకని మీకు సరైన గుణపాత దొరికింది. ఒక మునలమ్మ బస్సు ఎక్కింది, మునలమ్మ దగ్గరకు కండ్కెకరు వచ్చి టిక్కట్లు తీసుకొని డబ్బులు ఇప్పమని అడిగితే, పాపం సంచీ తీయపోతే సంచిలేదు. ఆయ్య ఇప్పుడు సంచి పుంది లబోదిబో అని మొత్తుకుంటోంటే ఎవరు మాట్లాడలేదు. ఒక పెద్ద మనిషి లేచి ఏమిటి అయ్య అమె టికెట్లు అంటున్నాను

ఎమైనా బుద్ధి పుండా? ముసలావిడ, పెద్దావిడా ఆమెను ఈ విధంగా ఏడిపిస్తున్నారు, ఏమిటి చెప్పమన్నాడు. కండక్షరు 30 రూపాయలు ఇప్పమన్నాడు, ఇదిగో తీసుకోమని 30 రూపాయలు ఇచ్చినాడు. అందరూ కూడా గొప్పగా శ్లఘిస్తుంటే ఆ ముసలమ్మ వెళ్లి ఆయన కాళ్ల మీద పడింది. కాళ్లమీద పడేవరకు అసలు బండారం బయట పడింది ఆ సంచి వారి కాళ్ల మధ్య పుంది ఆమె పైనలు తీసి ఆయన 30 రూపాయలు ఇచ్చాడు. తమరు చేసింది అదే పని. ప్రజల దగ్గర డబ్బులు లాగడం ఏదో చిన్నచిన్నవి చేయడం, పైకిళ్ల ఇస్తున్నాము అది ఇస్తున్నాము చెప్పారు. కరెంటు వార్షీస్ ఇబ్బండిముబ్బండిగా పెంచారు. దేంబ్లో పెంచలేదు మీరు, పీడించి, పిప్పి చేసి మీరు అనుకున్నది జరిగిందా, జరగలేదు. ఇంకా మీరు వీడియో కాస్పరెన్సులు, ప్రైస్ కాస్పరెన్సులు అంటారు అబ్బబ్బ మీ వైభం చెప్పిటటువంటిది కాదు. ఎక్కుడ చూసినా మీ ఫోటోలే, ఎక్కుడ చూసిన వ్యవహారలే, ఏమి కాస్పరెన్సులు ఏమి జరిగింది. లంచాలు విపరితంగా పోయినాయి. మంత్రులు చెబీతే ఎవరు విసలేదు, మీరు అందరూ జిరోలే, నేను ఒకసారి అసెంబ్లీలో ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాను, ఆయ్య నీవు నష్టపడతావు, నీవు ఎవరిని నమ్మడం లేదు, ఎంటేలను నమ్మపు, మంత్రులను నమ్మపు. "You are only first among equals. నీవు గుర్తించమని" చెప్పాను, గుర్తించలేదే?

సు.2.00

ఎమ్.ఎల్.ఎ.కు ఎమైనా విలువ ఉండేదా? బి.జె.పి. వారితోగాని, మీతోగాని దేశం వెలిగిపోతోందట . దేశం వెలిగిపోతోందట ఎట్లా వెలిగిపోతోంది? ఒక దీపాన్ని వెలిగిస్తోగాని, ఒక కొంప అంటుకుంటోగాని వెలుగు వన్నుంది. మొత్తం దేశాన్ని తగులబెట్టారు కాబట్టే మీ హయంలో దేశం వెలిగిపోయింది. ఏది జరిగినా, తిండి ఉన్నా, లేకపోయినా feel good అన్నారు. ఇప్పుడు మీకు ఏది లేకున్నా feel good. కొద్దిరోజులు నిమ్మంగా ఉండండి. ఏమి ఉన్నా, లేకపోయినా feel good. ఎందుకీ ఆర్థాటం? రావటంతోచే ఒకటే గొడవ ఎందుకు?

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశంపైపునుండి గౌరవసభ్యులు ఒకరు "పదవి ఇంకా రాలేదు" అని అన్నారు)

శ్రీ యు. పురుషోత్తంరెడ్డి: పదవులగురించి నేను ఎప్పుడో చెప్పాను. పదవులనేవి వాటంతట అవి రావాలి. అవకాశాలు ఒకసారి ఒకరికి, మరొకసారి మరొకరికి వస్తాయి. రాజశేఖరరెడ్డిగారు మా తరపున బాగా కష్టపడ్డారు, తిరిగారు. నిజంగా ఆయన చేసిన కష్టంలో నయాపైసా పంతు కష్టం మేముగాని, మీరుగాని చేయలేదు. ఆయన కష్టం ఫలించింది. ఆయన్ను నాయకుడిగా ఎన్నుకున్నాము. ఎన్నికెన తరువాత మొట్టమొదటిగా ఉచిత విద్యుత్ ఇస్తామన్నారు. ఎన్నికెన వెంటనే, అక్కడే సంతకం పెట్టారు. మీరు చేసిన పని ఏమిటండీ? చంద్రబాణునాయుడుగారు చేసిన పని ఏమిటండీ? రామారావుగారు పెట్టిన మద్య నీపేధాన్ని ఎత్తివేస్తూ ముఖ్యమంత్రి అయిన వెంటనే చంద్రబాణునాయుడు మొట్టమొదటి సంతకం చేశారు. ఈయనకు, ఆయనకు తేడా లేదా? మీకు మాట్లాడటానికి అర్థాత లేదు. కొంత కాలం ఓపికపట్టింది. మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎప్పుడూ ప్రజలు చూస్తున్నారు అనేవారు, ఇప్పుడు చూడటంలేదా? ఇప్పుడు చూడరా? కొంత కాలం ఓపిక పట్టిండి, పనిచేయనీయండి. ఇనీ పెద్దపెద్ద మొత్తంతో కూడుకున్న పనులు. రూ.1600 కోట్లు బుక్కాలు మాఫీ చేయడమంటే మాటలా? అదేవిధంగా పాపలా వడ్డీకి ఇప్పటం మాటలా? ఇంతేకాక ఇంత తొందరగా ప్రధానమంత్రి స్పందించేట్లుచేసి వారిని రాష్ట్రానికి తీసుకువచ్చి ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న ప్రతి కేసుకు వారు రూ.50,000 ఇచ్చేట్లుగా, రూ.1,80,000 టమ్ముల బియ్యం ఇచ్చేట్లుగా చేశారు. మనం అడిగిసవాటికి అన్నింటికి దాదాపుగా ప్రధానమంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. మీరు కొద్ది రోజులు ఓపిక పట్టిండి, పనిచేయనీయండి. అప్పుడే పెష్టన్న పెంచటం లేదని అంటున్నారు. తెల్లవారే లోపు ఏదైనా జరుగుతుందా? కొంత గడువు ఇచ్చి పనిచేయనీయండి, తరువాత మాట్లాడండి. గత అసెంబ్లీలో చంద్రబాణునాయుడుగారు మాట్లాడితే "మీరు రాజకీయం చేయవద్దు, మీరు రాజకీయం చేయవద్దు" అనేవారు. 'రాజకీయం' అనే మాటకు ఇంత చెడు అర్థం ఉండా అని నాకు అర్థంకాలేదు. మీ ఆలోచనలనుబట్టి మీకు ఆ అర్థం స్పృహించిందేమో నాకు తెలియదు. "రాజకీయం చేయవద్దు" అంటే చెడు అర్థం వన్నుంది,

మంచి అర్దం కాదు. ఆ మాటకు మంచి అర్దం ఉంది. పొలిటీషియన్ అంబే రాజవీతి నిపుణుడు, రాజ్య వ్యవహారవేత్త, రాజ్య తంత్రజ్ఞుడు అనే అర్దం ఉంది. "One who is well-versed in the sense of Government." ఆ అర్దం తీసుకోకుండా రాజకీయం చేయవద్దు, రాజకీయం చేయవద్దు అంటున్నారు. 'అరాజకీయం' చేయవద్దు అనంది. మీరు అరాజకీయం చేస్తున్నారు. ఆ అరాజకీయాన్ని మానాలి. రాజకీయంగురించి ఎట్లాపడితే అట్లా మాట్లాడకూడదని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

సక్కలైట్ సమస్య దాదాపు 35 సంవత్సరాలనుండి ఉంది. ఎవరూ దృష్టి పెట్టకుండా, ప్రయత్నం చేయకుండా ఉన్నటువంటి దానిని పరిష్కరించటానికి మా ప్రభుత్వం రాగానే అధికారంలోకి రాగానే వారితో డైలాగ్స్ ప్రారంభించటానికి ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టము. వారు కూడా ముందుకుపచ్చారు. ఇది ఫలపదం అపుతుందనే సమ్మకం మాకు ఉంది. ఎంతటి కష్టాలకైనా లోనై ఇక్కడ శాంతిభద్రలను ఏర్పాటుచేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. దాని కొరకు కృమిచేస్తున్నందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి, హోంమంత్రిగారికి, మొత్తం కేబినెట్కు నా ధన్యవాదాలు. వీటన్నింటికంటే ఎక్కువ, మనకున్న పెద్ద మెనేస్ ఏమిటంటే భూకట్టాదారులు, ఫ్యాక్షనిస్ట్లు. దీనిని కూడా రూపమాపవలసిన అవసరం ఉంది. రోశయ్యగారు ఇక్కడ ఉన్నారు. వారు వినాలి. పాణ్యంలో కొంత ప్రయత్నం జరిగింది. అది ఫలపదం అయినది. ఇద్దరు నాయకులను కూర్చోబట్టి మాట్లాడారు. అదేవిధంగా మాట్లాడే ప్రయత్నం చేయండి. ఎక్కడైతే అది సాధ్యం కాదో అక్కడ ఉక్కప్రాదంతో అణచివేయాలి. ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకుని బ్రతికే రోజులు రావటం మంచిది కాదు. దానిని రూపుమాపాలి. వీటన్నింటికి కారణం సినిమాలే. సినిమాల్లో హింస పెచ్చరిల్లుతోంది. హీరో ఒక్కడు ఉంటాడు. వాడు చూడటానికి ఒక్కగా ఉంటాడు. పెద్దపెద్ద వహిల్వాన్లు 30, 40 మంది వచ్చినపుటికీ వారిని కాళ్లతో, చేతులతో, వేళ్లతో ఎట్లా కొడతాడో చూడాలి. ఏమిటండీ ఇది? స్త్రీల మిద దౌర్జన్యం చేసినట్లు చూపడం, ఇప్పీ మంచిదా? చూపించాలా? అశ్శీలమైన మాటలు, పాటలు వినాలా? ఆపలేమా? ప్రభుత్వానికి నియంత్రణచేసే శక్తి ఉందా, లేదా? దీనిని చాలా తీవ్రంగా పరిగణించి చూడాలి. సెన్సర్ బోర్డ్ ఏమి వనిచేస్తుందో నాకు అర్దంకావటంలేదు. ఫ్యామిలీతో వెళ్లి కాసేపు ధియేటర్లో సినిమా చూసి వద్దామంటే వీలుకావటంలేదు. దీనిపై వెంటనే స్పందించాలి. రాజకీయ నాయకులను దొంగల మాదిరిగా, ముఖ్యమంత్రిని దేశద్రోగా, హోంమినిష్టర్సు దేశద్రోగా చూపిస్తున్నారు. వీరే రైఫీల్స్ సప్లై చేస్తారు, వీరే మందుగుండు సప్లై చేస్తారు, వీరే బ్యాంకులను దోషించి చేయస్తారు. ఎమ్.ఎల్.ఎ.లను ఎట్లా చూపిస్తున్నారో ఇక చెప్పవలసిన పనిలేదు. అసంభీ వదిలిపెట్టగానే ఎక్కడో వేళ్లు ఇంట్లో దూరతాడు. ఇంటా మనం చేయవలసినది. మనం చూస్తూ, సప్పుతూ కూర్చుందమా? శాసనసభ అంటే ఏమిటి? ఇది చట్టసభ. మనం ఇక్కడి నిర్లయాలు తీసుకోవాలి. కఠినంగా వ్యవహారించాలి.

ఈ సమాజంలో మంచి మార్పులు తీసుకురావాలి. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం చాలా లోపభూయిషంగా ఉన్నది. లంచగొండి ఆఫీసర్స్ చాలామంది తయారయ్యారు. క్రిందినుండి పైవరకు చెదలుపట్టిసట్లు అయిపోయారు. దానిని అంతా ప్రక్కాజన చేయాలి. థామస్ ఆల్వ్ ఎడిసన్ చెప్పినట్లు there is a solution to each problem. ప్రాభుల ఉన్నచేట సాల్యాప్స్ కూడా ఉంటుంది. మనకు విల్ పవర్ ఉండాలి. రామారావుగారు అనేవారు, "If there is a will, there is a way". మనం అట్లాగే ఉండాలి. మన ఉద్ఘేశ్యాలు మంచివే అయినపుటికీ అని నెరవేరటంలేదు. ఇంకోక సంవత్సరం ఉంది. 2005 నిండటానికి ఒక సంవత్సరం మాత్రమే ఉంది. అప్పటికల్లా విరక్షరాస్యత నిర్మాలించబడి సంపూర్ణ అక్షరాస్యత వస్తుందట. ఇప్పటికీ సగంకంటే ఎక్కువమంది నిరక్షరాస్యలుగా ఉన్నారు. నేను కావాలంటే తీసుకెళ్లి చూపిస్తాను. మీరు ఎందుకు శర్ధ తీసుకోరు? మనం దానిగురించి అలోచించాలి.

డా. ఎవ్. జనార్థనరెడ్డి: ఇప్పుడే కాంగ్రెస్ పార్టీ భారతదేశంలోను, ఈ రాష్ట్రంలోను అధికారంలోకి వచ్చిందా?

శ్రీ యు. పురుషోత్తమరెడ్డి: ఎందుకు జనార్థనరెడ్డిగారూ, నమస్కారం పెడుతున్నారు? ఇంకోక విషయం ఏమిటంటే పోయినసారి మీరు కొన్ని శాండేషన్ స్టోన్స్ వేశారు. శాంక్షేప రాకుండా కొన్నింటికి శాండేషన్ స్టోన్స్ వేశారు. నాబ్ర్యా స్టీమ్స్కు

శాంక్న్ రాలేదు. ఈ బ్రిడ్జ్ శాంక్న్ అయినది, ఈ రోడ్డు శాంక్న్ అయినదని మీరు పునాదిరాళ్లు చేశారు. మిమ్మల్ని ఏమి చేయాలో మీరే చెప్పండి. మీరే శిక్ష విధించుకోవాలి. గుర్తుమెంట్ జి.బి. అంటే దానికి ఎంతో శాంక్సీటీ ఉంది. చేతులు ఉన్నాయి కదా అని వ్రాసేయటమేనా? శాంక్న్ లేకుండా చేస్తారండీ? మీరు హౌస్‌గురించి మాటల్డారు. నావర్ధ ఒకటి ఉంది, అది మీకు చూపిస్తాను. పోయినసారి కాంగ్రెస్ ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు ఉన్నచోట డి-ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు అని పెట్టారు, డిఫీటెడ్ ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు అని పెట్టారు. డిఫీటెడ్ ఎమ్.ఎల్.ఎ.లకు మాకంటే ఎక్కువ పవర్స్ ఉండేవి. ఒక డిఫీటెడ్ ఎమ్.ఎల్.ఎ. అర్థర్ ఇది, (ఒక కాపీని చూపిస్తూ) మార్పాలని ఉంది. సంతకాలతో సహ ఉన్నాయి. అది మారింది. ఆయనకు 1000 ఇళ్లు ఇస్తే మాకు 500 ఇళ్లు ఇచ్చేవారు. ఆ 500 ఇళ్లను కూడా మార్చేవారు. డి.ఎస్.ఆర్.సి. ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు మరియు ఎమ్.పి.లది. అటువంటి డి.ఎస్.ఆర్.సి. హౌస్‌లో ఒక్క ఇంటిని కూడా ఎమ్.ఎల్.కు మీరు ఇష్టవుండా చేశారంటే ఇదెక్కడి ప్రభుత్వం? మీరు చేసిన పని ఏమిటి? నీటన్నింటి పాపం ఫలించదా? మీరందుకోనే దెబ్బతిన్నారు. ఇక్కొనా అది గుర్తించాలని మనవిచేస్తాన్నాను.

మ. 2.10

తరువాత మీ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన శాంక్న్ చూస్తే నింత లోపభాయిష్టంగా పున్నాయో చెప్పడానికి నీలు లేదు. నీటన్నిటినీ మీరు గమనించవలసిన అవసరముంది. అయ్య పైనాన్ మినిస్టర్ గారూ, మీరు అన్నిటికి చాలా భారీగా కేటాయింపులు చేశారు.చాలా సంతోషం . అయినా సరే. మైనర్ ఇరిగేప్పేర్కు మాత్రం నిధులు ఇంకా పెంచవలసిన అవసరముందని మనవి చేస్తాన్నాను. ఎందుకంటే మెట్ట ప్రాంతాలలో చిన్న చిన్న నదులు పున్న చేట వాటి నుండి కాలువలు తీయడానికి, అదేనిధంగా బాపులు త్రవ్వడానికి, బోర్లు వేయడానికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఇచ్చే విషయం పరిశీలించవలసిన అవసరముందని మనవి చేస్తాన్నాను. పేదప్రజాసీకానికి మనం కరెంట్ పూరట కలిగించడం సంతోషించదగ్గ పరిణామమే కాని కొత్త కనెక్షన్స్ ఇష్టడం లేదు. కాబట్టి దానిని కూడా పరిశీలించాల్సిన అవసరముందని మనవి చేస్తాన్నాను. నాకు ఈ అవకాశం కల్పించిన అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. సమస్యారం.

• డా. ఎన్. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, సాధారణంగా పిల్లలు పుట్టగానే ఎవరైనా సరే తల్లి పోలికా లేకపోతే తండ్రి పోలికా అన్న విషయం చేపేస్తుంటారు. అదేనిధంగానే మన ఆర్థిక మంత్రి రోశయ్ గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ చూసినట్లయితే అన్ని మా పథకాలే అగుపిస్తాన్నాయి తప్ప కొత్తవి ఏమి లేపు. అందువల్ల ఈ బడ్జెట్ గురించి విమర్శించక తప్పదు. అధ్యక్షా ఒకసారి కాంగ్రెస్ పార్టీ యొక్క మ్యానిఫిస్టోను గుర్తు చేసుకోమని వారిని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే సదేళ్లకోకసారి ఎన్నికలపుడు తప్ప మిగతా రోజుల్లో వారికి మ్యానిఫిస్టో గుర్తుకు రాదు. అందువల్ల వారు మధ్యలో ఈ మ్యానిఫిస్టోను ముట్టుకునే పాపాన పోరు. అధ్యక్షా, వారి మ్యానిఫిస్టో లోని పేజి 10లో ఒకసారి చూసినట్లయితే "కేరళలో అమలులో పున్న శామిక బ్యాంకు పథకాన్ని మన రాష్ట్రంలో కూడా ప్రవేశపెట్టడానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆలోచిస్తున్నది. ఈ పథకం ప్రకారం బ్యాంకు శాఖలు అన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నెలకొల్పబడి వ్యవసాయ కూలీలకు రైతులు చెల్లించవలసినడబ్బాను ఈ బ్యాంకు చెల్లించి రైతుల వ్యవసాయాత్మకత్తులు అమ్మడుపోయిన అనంతరం బ్యాంకు ఆ డబ్బాను వసూలుచేస్తుంది. ఈ బ్యాంకు చేయుతారో రైతులు వడ్డివ్యాపారుల కబంధ హస్తాలలలో చిక్కుకోకుండా రైతులు బయటపడగలుగుతారు."

అధ్యక్షా మరి దీనిని మీ బడ్జెట్లో ఎక్కడైనా పాందుపరిచారా అని అడుగుతున్నాను. అదేనిధంగా చేసేత కార్బూకుల గురించి, వారి సంక్షేపం గురించిన ప్రస్తావన ఈ బడ్జెట్లో లేనే లేదు. మన ఆర్థిక మంత్రి రోశయ్ గారు మన రాష్ట్రంలో చేసేత రంగానికి, చేసేత కార్బూకులకు నిలయమైన చీరాల నియోజక వర్గం నుండి గెలిచారు కాని ఆ చేసేత కార్బూకుల గురించి బడ్జెట్లో ప్రస్తావించవపోవడం చాలా దురదృష్టకరం . చేసేత కారులకు డ్వాకో గ్రాపులకు మూడు, నాలుగు శాతం పడ్డికే రుతాలిస్తామని చెప్పారు. కాని ఆ ప్రస్తావన బడ్జెట్లో లేదు. ఇక ప్రతి జిల్లాలోనూ అనేక డిగ్రీ, జూనియర్ కళాశాలలు నెలకొల్పుతామన్నారు. కాని

An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

బడ్జెట్ లో అందుకు తగిన నిధులే లేవు. అదేవిధంగా మహిళాభ్యుదయానికి సంబంధించి వారు ఇచ్చిన వాగ్దానం చూసినట్లయితే "మన సమాజంలో ఒంటరిగా జీవిస్తున్నమహిళలు,, భర్తలను కోల్పోయిన మహిళలు, నిస్సహాయులైన మహిళలకు మొదలైన వారికిజీవించడానికి నిర్ధారిత ఆదాయమార్గాలు లేవు. వీరు ఒకప్పుడు తమ పిల్లల బాధ్యత కూడా తీసుకోవలసిపస్తుంది. అలాంటి వారి మాలిక అవసరాలు తీర్చడం తన బాధ్యత అని కాంగ్రెస్ పార్టీ భావిస్తున్నది. ఇలాంటి వారికి కిలో బియ్యం రు. 3.50 చొప్పున అందించడానికి కాంగ్రెస్ సంకల్పిస్తున్నది."

అదేవిధంగా అధ్యక్షా, మైనారిటీ సంకోహానికి ఈ ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు చూసినట్లయితే అని గణనీయంగా తగ్గిపోయాయి. వీటిని గత బడ్జెట్తో ఒకసారి పోల్చి చూసుకోవలసిందిగా నేను ఆర్థిక మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి రాక మొదలు ఆపార్టీ లాము అధికారంలో వచ్చాక లాసు చేసిన వాగ్దానాలను, తమ ప్రభుత్వ సని తీరును ప్రతి ఆరు సెలలకోకసారి సమీక్షించుకుంబామని చెప్పడం జరిగింది. వారు అధికారంలోకి రాక మొదలులా పార్టీ ఎన్ని హామీలిచ్చిందో వాళ్ళకు గుర్తుందా అని అడుగుతున్నాను. మొత్తం 142 హామీలిచ్చారని నేను గుర్తు చేస్తున్నాను అధ్యక్షా. ఇప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చారు కాబట్టి ఈ హామీలన్నిటినీ నెరనేర్వడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రజలకునారిచ్చినహామీలు తీర్పకపోతేవారు ఇబ్బందుల్లో పడతారని తెలియజేస్తున్నాను. మీ వార్డుక ప్రణాళిక కేటాయింపులు ఒకసారి చూసినట్లయితే అని 13,291 కోట్లున్నాయి. అంటే 21 శాతం పెంచామని మీరు చెబుతున్నారు. ఒకసారి గతంలోని వార్డుక ప్రణాళిక మొత్తాన్ని గమనంలోకి తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. రోశయ్య గారు 1994-95లో పైనాన్ మినిస్టర్గా వున్నప్పుడు వార్డుక ప్రణాళిక మొత్తంరు.2,453 కోట్లు పుంది. ఇప్పుడు అది 2003-04 నాటికి అది 10,028 కోట్లు అయింది. బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్లో రు.13,291 కోట్లుగా చూపించారు. దీనిలో రు.3000 కోట్లు సేల్స్ ట్యాప్స్ క్రింద అదనంగా చూపించారు.రు. 800 కోట్లు గ్రాంట్-ఇన్ -ఎయిడ్ కింద చూపించారు. ఈ రెండింటి ఔట్లే ఎక్కువగా చూపించడానికి ప్రయత్నం చేశారు. కాబట్టి దానిని ఏవిధంగా చేస్తారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఒకవేళ సమర్థత పెంచుకున్న రు.300 లేక రు.400 కోట్లు పస్తుందేమో కాని ఇంత పెద్ద మొత్తం ఏవిధంగా వస్తుందో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా మద్యం మీద రు.500 కోట్లు అదనంగా చూపించారు. గతంలో రోశయ్య గారు అధికార ప్రతినిధిగా వున్నప్పుడు చంద్రబాబు ప్రభుత్వం మద్యం అమ్మకాలను ఎంతగానో పెంచుతున్నది. ప్రజల నోళ్ళు పగలదీసి మద్యం తాగిస్తారా అని టీవీల్లో మాటాడడం మాకు ఇంకా బాగానే గుర్తుంది.మరి రోశయ్య గారు ఇప్పుడు దీనికి ఏమని సమాధానం చెబుతారు? మెడికల్ అండ్ హెల్ప్ డిమాండ్సు ఈ హాస్పిట్ రోశయ్య గారే ప్రఫేశనల్ పెద్దతారని కూడా విన్నాము. Ryle tube క్రీప్ ద్వారా మద్యం తాగిస్తాడేమో? కాని ఆ శాఖకు మాత్రం రోశయ్య గారు అవిధంగా చెయ్యవద్దని మనవి చేస్తున్నాను.

(ట్రైజర్ బెంచెన్ వైపు నుండి అంతరాయం)

అధ్యక్షా గాదె వెంకటరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ మా పార్టీ చెప్పిందే చేస్తామని చెప్పారు. మీరు బడ్జెట్లో చూపించిన మేరకు సేల్స్ ట్యాప్స్ విషయంలో అదనపు ఆదాయం రాకపోతే మీరు చెప్పింది ఏవిధంగా చేస్తారు? వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెట్ ప్రఫేశనల్ పెట్టినప్పుడు మీ బండారం బయటపడుతుంది. అధ్యక్షా, వార్డుక ప్రణాళిక చూస్తే రపాన్ రంగానికిపు శాతం నిధులు తగ్గించారు. అలాంటి పరిస్థితుల్లో అభివృద్ధి ఏవిధంగా సాధ్యమౌతుందని నేను అడుగుతున్నాను

(అంతరాయం)

మేము వేసిన రోడ్స్ మీదనే మీరు రోడ్ పైన్ చేశారు. అధ్యక్షా, మేము గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వేసినరోడ్లు ఎలా వున్నాయంటే పురిలి నొప్పులు వచ్చిన మహిళలు సజాపుగా అసుపత్రికి వెళ్లే పరిస్థితి పుంది. అలాంటిది మీరు బడ్జెట్లో ఏడు శాతం తగ్గిస్తే ఇక మిగిలేది కేవలం ఆరు శాతం . ఈ ఆరు శాతం బడ్జెట్తో రాబోయే ఐదు సంవత్సరాల తరువాత ఆడవాళ్లు కాదు మగవాళ్లు “ కనే ”

పరిష్కారం వస్తుందేమోకూడా అలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇక విద్యుత్స్వర్తకి మూడు శాతం తగ్గించారు. మెరుగైన విద్యుత్స్వర్తకి ఇస్తామంటున్నారు. ఈ విధంగా మూడు శాతం తగ్గించి మేలైన విద్యుత్స్వర్తకి ఏవిధంగా ఇవ్వగలుగుతారో ఒకసారి అలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మ.2.20

పరిశ్రమలు, వెల్ఫేర్ తదితర వాటికి కూడా కేటాయింపులు బాగా తగ్గించారు. ఈ అంకెల కేటాయింపులు కొంచెం ఎక్కువగా కనిపించినా పర్సేంటేజ్ చూస్తే ఈ సంవత్సరం చాలా వరకు తగ్గించారు. గత తొమ్మిది సంవత్సరాలుగా బడ్జెటు భీఫ్లో four columns పుండేవి, ఈసారి వీళ్లు fifth column అదనంగా పెట్టారు. 1) Open Market Loans 2) Loans from the Central Government 3) Loans from Autonomous Bodies et. 4) Total పుండేవి, వీళ్లు fifth column క్రింద Special Securities పెట్టారు. ఏ ఏడాడికి ఆ ఏడాడి చూపించి పుంటే బాగుండేది, కానీ అది ఏడెనిమిది సంవత్సరాలకు చూపించారు. దీని గురించి సవివరంగా తెలియజేయాలని రోశయ్యగారిని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఈసాడు మంత్రిగారు సభకు సమర్పించిన సమాచారం సరైనదిగా లేదు. సమాచారంలో తప్పుంటే అది వారి తప్పా, లేక అధికారం యంత్రాంగం తప్పు చేసిందా? అలా జరిగించే వారి ఏమి చర్య తీసుకుంటారు? 2003-2004 సంవత్సరానికి సంబంధించిన బడ్జెట్ ఇన్ భీఫ్, పేజీ నెం .30 లో B.E. ను చూస్తే ఎకనామిక్ సర్వీసెస్, స్కోరల్ ఎలోకెషన్స్లో అక్కడ పున్నటువంటి సంఖ్యలకు ఇప్పుడుస్నటువంటి పద్ధతిలకు పోలికి లేదు. అరోజు మేము ఎకనామిక్ సర్వీసెస్కు టోటల్గా రూ. 30967.67 కోట్లు పెట్టాం, సోపల్ సర్వీసెస్ కు రూ. 11121. 67 కోట్లు, జనరల్ సర్వీసెస్కు రూ. 1421.28 కోట్లు పెట్టాం. దీనిని ప్రింట్ చేసిసపుడు వీళ్లు మార్చారు, ప్రతి సెక్టారును కూడా మార్చి చూపిస్తున్నారు, ఒక్క సెక్టారు కాదు చాలా సెక్టార్లు వీళ్లు మార్చారు. ఎకనామిక్ సర్వీసెస్ కు రూ. 12850.98 కోట్లు, సోపల్ సర్వీసెస్ కు రూ. 1143 .79 కోట్లు, జనరల్ సర్వీసెస్ కు రూ. 19576.69 కోట్లు పెట్టారు. అసలు B.E. ఎలా మారుతుంది? ఈ సభ అమోదించిన B.E. ను ఏవిధంగా మారుస్తారు? రోశయ్యగారు ఈ తప్పును ఎలా సమర్థికుంటారు? దీనికి బాధ్యత పహించి ఆయన రాజీనామా చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. ‘బి’లో ఈసాడు వచ్చిన వ్యత్యాసం గతంలో ఎప్పుడైనా వచ్చిందా? గతంలో బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్లో ఇంత డిఫరెన్స్ ఎప్పుడైనా కనిపించిందా? రాజీనామా చేయాలంటే రోశయ్యగారు సమ్మతున్నారు.

అధ్యక్షా, వ్యవసాయానికి సంబంధించి 2003-2004 లో రూ. 655 కోట్లు ఎలోకెట్ చేస్తే దాన్ని 2004-2005 లో రూ. 933 కోట్లకు పెంచామంటున్నారు. కానీ అక్కడ చూస్తే ఇంతవరకు సబ్సిడీ విత్తనాలు రాలేదు. గతంలో మేము ఈ సమయానికిల్లా మొక్కజోస్సులు, ఆముదాలు, ప్రాద్యులు తిరుగుడు, వేరుశనగ వీటిన్నింటికి 50 సుంచి 90 శాతం వరకు సబ్సిడీలో రైతులకు అందజేశాం. మైక్రో స్టార్టుప్పియంట్ అయిన జిప్పుమ్, జింక సల్వేట్ లను పూర్తి సబ్సిడీ మీద రైతులకు ఇచ్చాం, కానీ ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఈసాటికి కూడా వాటి జాడ కనిపించడం లేదు. రైతులు అందోళనలో పున్నారు, ఈసాడు సబ్సిడీ మీద వారికి విత్తనాలు దొరకిని పరిష్కారి వచ్చింది. మొన్న మేము మా జిల్లాలో జిల్లాపరిషత్ మీటింగ్ పెట్టాం, కిప్పారెడ్డిగారు ఇక్కడ మాట్లాడారు. కేవలం పదిహేను శాతం మాత్రమే జిల్లాలో sowing అయింది. ఇప్పుడు వేసిన రూ. 16 కోట్లు విలువైన విత్తనాలు మొలవకుండా పొడైపోయాయని చెప్పారు. వాళ్ల సంగతీంటి? వాళ్లకు విత్తనాలు పూర్తిగా ఉనితంగా ఇస్తారా? ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. వేరుశనగ విత్తనాలకు సంబంధించి రెండు ఎకరాలున్నా, పది ఎకరాలున్నా కేవలం 60 కేబీల సుంచి 120 కేబీలు ఇస్తున్నారు. ఇంత తక్కువ మొత్తంలో వేరుశనగ విత్తనాలు ఇస్తే ఎలా? మార్కెట్ రేటు కంటే కేవలం రూ. 50 లు మాత్రమే తక్కువ చేసి ఇస్తున్నారు. అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రజలకు alternate finances ఏర్పాటు చేయకుండా అనాలోచితంగా ప్రైవేటు వాళ్లకు సంబంధించే మారటోరియం విధించడం వల్ల రైతాంగం పూర్తిగా అందోళనలో పుంది. ఈరోజు నహకార బ్యాంకులు గాని, వాణిజ్య బ్యాంకులు గాని రైతులకు విరివిగా అప్పులు ఇప్పవలసిన అవసరం పుంది. దీనికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి? రైతులకు మూడు శాతం వడ్డికి రుణాలు ఇస్తామన్నారు. ఈరోజు రూ. 11200 కోట్లు క్రెడిట్ ప్లాన్ అప్పటిలో

క్రింద చూపిస్తున్నారు. మూడు శాతం వష్టి క్రింద ఇవ్వాలంటే రూ. 650 కోట్లు బడ్జెట్టులో పెట్టవలసిన అవసరం వుంది, కానీ కేవలం రూ. 65 కోట్లు మాత్రమే చూపించారు, ఇక ఏనిధంగా మూడు శాతానికి ఇస్తారు? ఎన్నికల సమయంలో కేవలం ప్రజలను మఖ్యపెట్టడానికి దాన్ని ఒక స్లోగన్‌గా చేసుకుని, ఎన్ని అబద్ధాలాడైనా ఒక పెళ్లి చేయాలన్నట్లుగా, ఎన్ని అబద్ధాలాడైనా అధికారంలోకి రావాలనే ఉచ్చేశ్యంతో అనుచిత వాగ్దానాలు చేశారు.

ఇకపోతే మేఘ మథనం గురించి చెప్పారు. మేసిన విత్తనాలు పోయి రైతులు మాదగ్గర ఆందోళనలో వున్నారు. వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారు మాజిల్లాకు వచ్చారు. వచ్చి ఏమి చెప్పారంటే, అడవి ఆముదం, కానుగ చెట్లు పెంచమని చెప్పారు. ఇక మాజిల్లాలో ఏ పంటలు అవసరం లేదు, మేము ఉంటే ఉంటాం, పోతే పోతాం అన్నట్లుగా చెప్పారు. మంత్రిగార్చి బాధ్యత లేదా? అక్కడ రైతులు వెలవెల బోతుంటే, విత్తనాలు దీరకక, సబ్మిట్ లేక ఇబ్బందులు పడుతుంటే ఆముదం చెట్లు, బయో డీజిల్ గురించి మాటలాడి వచ్చారు. ఈనాడు అసంతప్పరం జిల్లాలో మేఘ మథనం చేస్తామని చెబుతున్నారు, గతంలో ఎక్కడా కూడా మేఘ మథనం సక్కేస్ కాలేదు. గతంలో మేము మేఘ మథనం కోసం ప్రయత్నిస్తే మేఘులే కనిపించకుండా పోయాయి. మేము వాస్తవాలు చెప్పడానికి నెనకాడం . అయ్యా మీరు హిమాలయాల సుంచైనా మేఘులను రస్సించి, మేఘ మథనం చేసి, వర్షాలు కురిపించి రైతులను ఆదుకోండి, దానికి మేము సంతోషిస్తాం . 6,7 తారీఖులలో చేస్తామన్నారు, తేదీ దగ్గర పడుతోంది, తొందరగా ఆ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టండి.

అధ్యక్షా, రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి ప్రతి ఎన్నికలలో, ప్రతి మీటింగులో వాళ్లు పదేపదే చెప్పడం జరిగింది. భారత దేశంలో జరిగిన అత్మహత్యలలో 75 శాతం ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే జరిగాయన్నారు. నిన్న మాజిల్లాకు ప్రధానమంత్రి గారిని తీసుకొచ్చారు. అధ్యక్షా, గతంలో జరిగిన విషయం ఇక్కడ చెప్పదలుచుకున్నాము. ఆనాడు గంగాపురం అనే గ్రామంలో వరుసగా నలుగురు రైతులు ఆత్మహత్యల చేసుకున్నారు. నేను ఒక డాక్టర్ . నేను ఆరోజు ఏమి చెప్పానంటే సైకియాటిస్టులను పంపించి ఆ గ్రామంలోని కుటుంబాలకు మనోదైర్యం కల్పించేలా కౌన్సిలింగ్ చేయాలని, అప్పులున్న రైతులందరికీ కూడా కౌన్సిలింగ్ చేయాలని సూచిస్తే దాన్ని తప్పు వట్టారు. కానీ వీళ్లు ఈరోజు అదే సైకియాటిస్టులను ప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకుని టి.ఎ.ఎస్ 9 వంటి ఛానల్స్ ద్వారా రైతులకు కౌన్సిలింగ్ చేస్తున్నారు. ఆరోజు నేను కౌన్సిలింగ్ సూచన ఇస్తే ఏమేమా అన్నారు.

మ.2.30

వాళ్లకు ముందు చూపు లేదు, వెనుక చూపే ఉంది. అందువల్లనే రైతుల ఆత్మహత్యలు అతి వేగవంతంగా ఆంధ్రప్రస్తుతంలో దేశంలో జరుగుతున్న వాటిలో సించ్‌పర్స్‌ఎంబ్ జరుగుతున్నాయంటే దానికి కారణం కాంగ్రెసు పార్టీ. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రమాణ స్వీకారం జరిగిన నాడు, రేవటి నుండి ఏ ఒక్క రైతు ఆత్మహత్య చేసుకోకూడదన్నారు. ఆరోజు, మరుసటి రోజు ఒక ఆత్మహత్య జరిగింది. తరువాత నుండి ఉపందుకొని రాజధాని ఎక్స్‌ప్రైస్‌లా ఆత్మహత్యలు పెరుగుతున్నాయి. దీనికి అడ్డుకట్టి వేయలేదు. రైతుల మనోదైర్యాన్ని పెంచడానికి ప్రతి సభ్యుడు కృషి చేయాలి. రైతులు బాధపడకుండా చూడాలి. గతంలో వేలకు వేలు చనిపోయారని అన్నారు. రైతుల ఆత్మహత్యలు రోజు రోజుకు వేగంగా పెరుగుతూ రాజధాని ఎక్స్‌ప్రైస్ రైలు లాగా థిల్లీ చేరుతుంది. రైతులు ప్రయినేటు లెండర్ దగ్గరకు వెళ్లి కుటుంబ అవసరాలకు అని చెప్పి ధ్యాయించుకుంటారు. కానీ వ్యవసాయానికిని ఎవరూ ధ్యాయించుకోరు. నేను చేతులు ఎత్తి దండం పెడుతున్నాము. మీరిచ్చిన జి.ఐ. వల్ల రైతులు మీ పాలసీకి అర్థాలైన వారిని అనర్థలు చేయవద్దని ఆ సంఖ్యాను తగ్గించే ప్రయత్నం చేయవద్దని కోరుతున్నాము. దానికి సంబంధించి ముగ్గురు అధికారులతో ఒక కమిటీని పెట్టారు. దానిలో అనిసీతి పెరిగే అవకాశముంది. దానిలో ఎమ్మెల్వెలను కానీ, మండల ప్రసిద్ధెంబ్‌ను కానీ, గ్రామంలో ప్రసిద్ధెంబ్‌ను, జెడ్‌పిటసి మెంబర్‌ను కానీ సభ్యునిగా పెట్టారీ. అధికారులు జిబిలను అడ్డం పెట్టుకొని సంఖ్యాను తగ్గించి తప్పుడు లెక్కలు ల్రాసే అవకాశం ఉంది. దానిలో ప్రజాప్రతినిధులకు అవకాశం కల్పించాలి. టెని అన్ చేస్తే హాల్ఫ్‌లైన్ గురించి వస్తుంది. సెక్రెటేరీయట్‌లో ముఖ్యమంత్రిగారు

రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు కూర్చుని ఉన్నారు. ఆయన వెనుకకు తిరిగి నారపరెడ్డి డబ్బు ఇస్తాను ఊరికి వెళ్ల . అక్కడ మీ ఆర్డిబి, అందరు అధికారులు వస్తారు. మిగిలి అప్పుల వాళ్లను పిలుస్తారు. యాభైవేల రూపాయలు ఇచ్చి అప్పు మాఫీ చేస్తారు. రు.1 లక్ష తీసుకోని బ్యాంకులో వేసుకోని వ్యవసాయం నిమిత్తం వాడుకోమని చెప్పారు. దానిని ఆంధ్ర రాష్ట్రం అంతా చూసింది. ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ఇచ్చిన వాగ్గానాన్ని నిలబెట్టుకోవాలి. దాని నుండి ఎందుకు వెనుకకు వెళ్లారు? ముఖ్యమంత్రి అయ్యక వాగ్గానం నిలబెట్టుకోవాలి ఎలా? కేవలం అధికారం కోసం చేసిన వాగ్గానాలు ఏ విధంగా అమలు చేస్తారనే అనుమానం ప్రజలలో వస్తుంది. హెల్చెలైన్లో ఏమి చెప్పారో అది చేయండి. అత్మపూర్వ శరణ్యం అంటున్న రైతు. /పేపర్ క్లీపింగ్ చూపించారు/ హెల్చెలైన్ పెట్టుకుంటే రైతులు ఈ విధంగా చేసే వారు కాదుకదా. శక్తి ఉంటేనే వాగ్గానాలు చేయండి. శక్తికి మించిన వాగ్గానాలు చేస్తే ఇటువంటి చాపులు తప్పను. హెల్చెలైన్ గురించి రోశయ్యగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన ఆర్టీజాన్స్ గురించి బడ్జెట్లో కనుడడం లేదు. మీ పార్ట్ వాళ్ల కుబుసం సినిమా అడ్వర్టైజ్మెంట్ వేశారు. పొడైన మగ్గాలు, ముసలి, ముతక వాళ్లను చూపించారు. కార్బుకులను, ఆర్టీజాన్స్ ను చూపించారు. రేపు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వస్తే వారి స్థితిగతులు మారిపోతాయనుకున్నాను. ఏమో వారి గురించి పట్టించుకున్న పాపాసపోలేదు. చేసేత కార్బుకులు, వ్యవసాయ ఆర్టీజాన్స్ ను మరికూడదు. కమ్మరి, కుమ్మరి, మంగలి, చాకలినారు మన మీద ఏ విధంగా ఆధారపడి బ్రతికారో చూడండని మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ జక్కంపూడి రామ మోహన్ రాపుః అధ్యక్షా, వారికి రజకులని, నాయుభావ్యాలని పేర్కున్నాయి. మంగలి, చాకలి అనే భాష వాడితే బాగుండడు.

శ్రీ ఎన్.జనార్థన్ రెడ్డిః అలాగే అంటాను. పొరపాటు ఉంటే క్షమించమని కోరుతున్నాను. నేను తెలంగాణా నుండి వచ్చాను. నాకు ఆ భాష అలవాటు. దానిని కూడా తప్పు పడితే ఎలా? అయ్య మీ ఈస్ట్ గోదావరి భాష రాదు నాకు. సేయపు నీటి రంగానికి వచ్చే సరికి గాలిలో మేడలు కడుతున్నారు. వాటినే పేకమేడలంటారు. నాకు ఒక పేలప్పిండి కథ గుర్తుకు వస్తుంది. ఒకతను పది రూపాయల పేలప్పిండి కొని తిసుబండారాలు తయారు చేసి అమ్మితే రు.100 వస్తాయి, మరల ఆ డబ్బుతో పేలప్పిండి కొని తిసు బండారాలు తయారు చేసి అమ్మితే రు.1000 లు వస్తాయి. ఆ డబ్బుతో ముందుగా హోటల్ పెట్టి, తరువాత ఒక లాడ్జ్ పెట్టివచ్చునని ఆలోచిస్తూ చెట్టు క్రింద పేలప్పిండి కుండను పెట్టి పడుకున్నాడు. నిదురలో ఆ కుండను తన్నేసరికి పేలప్పిండి అంతా నేలపాలైంది. ఈ రోజు ఈ బడ్జెట్లో చూస్తే రు.3 వేల కోట్లు స్టైల్ టాక్స్ రావాలి. సుమారు రు.1000 కోట్లు వరకు గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ ఎస్ట్రా రావాలి. రు.500 కోట్లు ఎక్స్ట్రోజ్, రు.1000 కోట్లు ఇతరులు రావాలి. బ్యాంకులు, ఆ దేశం, ఈ దేశం అంటున్నారు. ఏది రాకపోతే ఏ పద్మలో కట చేస్తారు? అదనంగా పెంచిన ఇరిగేషన్కా? ఇప్పటికే తగ్గించిన వెల్పేర్కా? అనుత్సారక ఐ టి రంగంలో తగ్గిస్తారా? దేనికి తగ్గిస్తారు? ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు క్లియర్గా స్ఫ్రాంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. అదనంగా పస్సులు వేయము అని అన్నారు. ఆ ప్రస్తకే లేదన్నారు. బెల్లు ప్రాపులు ఎత్తి చేస్తామన్నారు. దశల వారిగా మర్య నిప్పించం చేస్తామన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రమాణస్వీకారం చేసిన తరువాత రేపటి నుండి బెల్లు ప్రాపులున్నాయి. వాటిని తగ్గించవలసిన బాధ్యత రోశయ్యగారి మీద ఉంది. చెప్పింది చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మ 2.40

అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వంలో మేము మంత్రులుగా పుస్తపుడు కాంగ్రెసు వారు కృష్ణ జిల్లాకు వెళ్లారు. నల్గొండకు కూడా వచ్చారు. డెల్ఫాకు నీళ్ల అందిస్తామని అన్నారు. కర్మనులు జిల్లాలలో, మైదుకూరులో పెద్దలందరూ కలసి ఉద్యమాలు

తీసుకువచ్చారు. 854 యఫ్.ఆర్ లెవల్కు నీరు పుండాలి. తేకపోతే వాళ్ల ఒప్పుకోమంటారు. ఎక్కుడిది అధ్యక్షా? ఇక్కడ కృష్ణుడైల్కు వేరే ప్రత్యామ్నాయం లేదు కాబట్టి నీళ్లు ఇవ్వాలని ఆ రోజు మేము చాలా క్లియర్గా చెప్పినప్పటికీ రాజకీయం చేశారు. ఈ రోజున లభి పొందారు. దానికి ప్రజలు ఏమంటున్నారో మీరు ఒకసారి ఆలోచించుకోవాలి. ఈ రోజున నీళ్లు రానిదానికి నన్ను ఎందుకు అడుగుతారు, మీ ఎం.ఎల్.ఎ., లను అడగండి. తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి బలంతో గలిచిన వీరు ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయడానికి నిజం సగలు అమ్ముతుందా ఈ మిశను ప్రభుత్వం. నిధులు వసూలు కాకపోతే, వస్తులు వసూలు కాకపోతే నీళ్లని కాని నిజం సగలు అమ్ముతారా? నిజం సగలు కేంద్ర ప్రభుత్వానిని. తెలంగాణా సంస్కృతి, హైదరాబాద్ సంస్కృతి చిహ్నమని ఆనాడు నిజం సవాబు సగలు అమ్ముతుంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం వాటిని కొనుగోలు చేసింది. ఇప్పుడు కేంద్రంలో కూడా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో పుంది కనుక ఆ సగలను తీసుకువచ్చి అమ్ముడానికి సిధంగా పున్నారా? లేక హైదరాబాద్ సంస్కృతిని, హైదరాబాదును కూడా అమ్ముడానికి సిధంగా పున్నారా అని నేను ఈ టిఅర్యెస్ భాగస్వాములను అడుగుతున్నాను. **Formula I** భూములను అమ్ముతామన్నారు. ఈ రోజున మీరు అధికారంలో పుండి లేని భూములను స్పెషియల్ అమ్ముతామని అంటున్నారు. వాటిని అమ్ము ప్రాజెక్టులు కడతారా మీరు?

అధ్యక్షుడై విషయానికి వస్తే 1993-94లో మీరు నిజామాబాద్ నుండి వచ్చారు. ఆనాడు పెద్దలు చిన్నారెడ్డి గారు, కృష్ణారెడ్డి గారు పున్నారు. 5 నిమిషాలు కరెంటు పుంటే అరగంట పోయింది. చేలు ఎండిపోయి, పశువులు మేపుకొన్న పరిస్థితి వచ్చింది. ఇదే శాసనసభలో మేము మొట్టమొదటపిసారి అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు కరెంటు మీద ధర్మాలు జరిగినని కావాలంటే రికార్డ్సును ఒకసారి పరిశీలించినట్టయితే ఎన్నో రోజులు మనం ఎలక్ష్మిసిటీ మీద చర్చించాము. ఈ రోజు ఎందుకు తొందర పడతారు. ఈ రోజున ధర్మాలు, సబ్సైప్స్సు ముట్టడి, రాస్టారోకోలు ఇప్పున్న ఎందుకు లేపు? మేము మా జిల్లాలో భూత్వారు దగ్గర 48 గంటలు రాస్టారోకో చేశాము. ఆనాడు మేము ఎవరం శాసన సభ్యులం కాదు. అందరూ వాళ్లే పున్నారు. ముగ్గురు మంత్రులు పున్నారు. మీ తిప్పులు మీరు పడమని ఆ రోజున వారు మాజోలికి రాలేదు. చేలు ఎండిపోతున్నప్పని ఒక గ్రామస్తుడు ఒక శాసనసభ్యుడిని అడిగితే నా చేలకు దిక్కు లేదు, నీకు ఎక్కడ సాయం చేస్తామని వారు సమాధానమిచ్చినటువంటి పరిస్థితి ఆనాడు పుంది. అటువంటి పరిస్థితి ఎన్నడూ రాకూడడని నేను కోరుకుంటున్నాను. ఆ పరిస్థితి వస్తే మాత్రం రైతులు ఈ రాష్ట్రంలో ఎయిష్ట్ కంటే భయంకరంగా తయారపుతారు. అటువంటి పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో రాకుండా చూడమని నేను ప్రభుత్వాన్ని వేడుకుంటున్నాను. ఇప్పుడే కరెంటు కోత ప్రారంభమై చాలా ఇబ్బందులు ఎదురుపుతున్నాయి. ఒకవేళ ఇదే గమక కొనసాగిస్తే ప్రజలు మిమ్ములను క్షమించరు. 400 కె.వి. సబ్ స్టేషన్స్, 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్స్, 132, 11 /33 కె.వి. సబ్ స్టేషన్స్ ఇప్పున్న ఎవరు చేశారు? వీటన్నింటి గురించి మీరు ఈ రోజున బడ్జెట్లో రాసుకున్నారు. అప్పున్న మేము చేసినని కాదా అని అడుగుతున్నాను. ట్రాన్స్‌మిసిప్ లాసెన్ అయితే ఈ రోజున మీరు 23.8 నుండి 20.4కు తగ్గిస్తామని అంటున్నారు. మరలా తగ్గిస్తే బడ్జెట్లో ఎందుకు అదసంగా పెంచారు. మూడు శాతమంటే చాలా డబ్బు మిగలాలి. అది ఉచిత విద్యుత్కు కూడా సరిపోతుంది. మరలా బడ్జెట్సు ఎందుకు పెంచారో రోశయ్య గారు చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షుడై, ఈ 9 సంవత్సరాలలో చంద్రబాబు నాయుడి ప్రభుత్వం రైతులకు, మెట్ల సేద్యం చేసుకుంటున్న రైతులకు అండగా నిలిచింది. వారు అడిగినన్న ట్రాన్స్‌ప్రార్కర్లను ఇచ్చింది. సబ్ స్టేషన్సు కట్టింది. లైన్లు వేసింది. పవర్ ట్రాన్స్‌ప్రార్కర్లు పెంచింది. విద్యుత్ టెల్వాదనను 5 వేల మొగావాళ్లకు పెంచింది. చాలా చక్కగా కరెంట్ ఇచ్చి కరెంటు పోయినా, వచ్చినా గడియారం చూసుకునే పరిస్థితి ఆనాడు పుంది. అది కంటిన్యూ చేస్తే చాలు, అదసంగా మేము ఏమీ కోరడం లేదు. దానినే కంటిన్యూ చేయింది. ఈ రోజున పిపీలి గురించి చూస్తే అప్పున్న ఎక్కడికి పోయాయి. వాళ్ల పొర్కమెంటు సభ్యులు పున్నందుకా వాటి మాటే మర్చిపోయి, వాటి గురించి మాట్లాడడం లేదు. ఇక్కడ కూర్చోని రోల్బ్యాక్, రోల్బ్యాక్ అని మా చెవులు పోయేలా అరిచారు. పురుషోత్తం రెడ్డి గారు విద్యుత్కు రెట్లు ఎక్కడా లేని విధంగా పెరిగాయని అన్నారు. తగ్గిస్తే పద్ధంటామా, తగ్గిస్తే మాకు కూడా సంతోషం. మీరు కూడా రోల్బ్యాక్ అనే మాట ఇచ్చారు. మొన్న జరిగిన ఐదు రోజుల సమావేశంలో రోల్బ్యాక్ చేయమని నేను

ముఖ్యమంత్రిగారీని వేడుకున్నాను. మీరు అసంబ్లీలో మాట ఇచ్చారు, దయచేసి నిలువుకోమని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు మీకు ఒక మంచి సలహాను ఇష్టబోతున్నాను. మీరు తొందరపడవద్దు. పంచాయితీ రాజ్, రూర్ల్ డెవలప్మెంట్స్‌లో రోడ్లు అన్వింటికీ కల్ చేశారు. వారు ఇస్తోమంటున్న ఉచిత నిద్యతీను నేను శంకించడం లేదు. ఈ సభ్యసమాజంలో శుభ్రమైన త్రాగునీటిని ఇష్టవేసి పరిస్థితి పుంది. గతంలో చంద్రబాబు నాయుడి గారి మంత్రివర్గంలో దాదాపు మూడువేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగిందని విజ్ఞాప్తి చేస్తున్నాను. ట్రైంకింగ్ వాటర్కి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించవలసిన అవసరమున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. 35,40 సంపత్తిరములు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో పున్నపుటికీ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఏ ఒక్క వూరిలోనూ మూరెడు సిమెంటు రోడ్లు వేయలేదు. పనికి ఆహార పథకం క్రింద రోడ్లు వేసిన ఘనత ఎవరిది? ఇది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిది కాదా అని అడుగుతున్నాను. దానిని కూడా మీరు బనాయిస్తున్నారు. గ్రామ గ్రామానికి రోడ్లు వేశాము. అనాడు పియంజియ్‌నై., నిధులతో గాని, నాబార్డు నిధులతో గాని, ఇతరత్రా నిధులతో మేము పక్క రోడ్లను వేశాము. స్కూల్ బిల్లింగ్స్ ను కట్టాము. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వాటర్ పెట్టు పెట్టాము. నీరు-మీరు అంటే వారికి అర్థం కాకపోతే, ఎక్స్ప్రైస్‌ను పంపిస్తాము. టిక్కికల్గా ఆ పథకం మంచిది అప్పనో, కాదో తెలుసుకొని వారిని అర్థం చేసుకోమని చెప్పండి. మన రాష్ట్రంలో గత 4,5 సంపత్తురాలుగా పర్మాలు లేసందున ఆ పథకం నిర్విర్యామిస్తునది కాని, పర్మాలు పడిసట్లయితే దాని ఫలితాలను మనం ఈ రోజున చూడగలిగేవారిమి. జూలై మాసంలో పర్మాలు పడతాయని అంటున్నారు. పర్మాలు పడిసట్లయితే నీరు-మీరు పథకం యొక్క ప్రభావాన్ని మీరు కూడా చూస్తారని మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఇక్కడ పున్న పంచాయితీ రాజ్ శాఖామంత్రి గారితో నేను మనవి చేసేదేమిటంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు అధికారంలోకి వచ్చిన ప్రతిసార్ స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలు జరుపలేదు. కోఅపరేటివ్ సంఘాలకు ఎన్నికలు పెడితే మేము పద్ధతినందం లేదు. కాని పంచాయితీలకు ఎన్నికలు పెట్టమని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షుడై, ఈ రోజున మహిళా సాధికారత భారతదేశంలోనే ఎక్కడా లేని విధంగా 4.75 లక్షల మహిళా గ్రాపులు రూపొయలు బ్యాంకులలో పెట్టి 65,70 లక్షల మంది సభ్యులను ఏర్పరచడం జరిగింది. మహిళలలో చైతన్యాన్ని తీసుకొని వచ్చి, వారిలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచి వారికి కూడా అధికారం పుందని తెలియజేసింది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం. ఈ మహిళా గ్రాపులను నిర్విర్యం చేయకుండా, అటువంటి ప్రయత్నాన్ని విరమించుకోమని కోరుతున్నాను.

మ.2.50

అధ్యక్షుడై, మహిళా గ్రాపులకు ట్రైనింగ్ ఇష్టవండి. వాళ్ల జీవితం లోపల వెలుగును నింపండి. 25 వేల రూపొయలు డ్యూక్ గ్రాప్స్కి ఇస్తామని చెప్పారు. కాని ఎక్కడా ఈ బడ్జెట్లో చూపించలేదు. మీకు ఇష్టవలసిన బాధ్యత ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. దీపం అంటే అవహేళన చేస్తున్నారు. ఎం.ఎల్.ఎగా నాకు రెండు ఎల్.పి.జి గ్యాస్ కనెక్షన్లు మీరు ఇచ్చారు. ఎల్.పి.జి గ్యాస్ అంటే పెద్ద పెద్ద ఇళ్లలో, చదువుకున్న వారి ఇళ్లలో, డబ్బు ఉన్న ఇళ్లలో ఉండేవి, కాని మేము పూరి గుడిసెల వారికి కూడా కనెక్షన్లు ఇచ్చి వాళ్ల జీవితాలు బాగుపరచి, వాళ్ల ఆరోగ్యాలను బాగుచేసాము.

(అంతరాయం)

جناب اين۔ جناروہن ریٹری - لوہیکشا یہرے دوست اکبر الدین اویسی صاحب ابھی بولے کہ بیانشیز کو کتنا بھی پیسہ و لیکن یہ کجرات کے واقعات کو غیر ضروری طور پر ہماری پارلی پر ڈال رہے ہیں۔ سارے ملک میں ایک علا ریاست میں ہماری ایک گورنمنٹ ٹھی اور ہمارا ایک ہی کھلیا متری تھا اس وقت ہمارے چیف نسٹر، زیندر مودوی کو اسٹھنی دینے کے لئے کہے تھے - کامگریں کا کوئی چیف نسٹر کیا؟ زیندر مودوی سے resign کا مطالبہ کیا؟

(అంతరాయం)

MR. SPEAKER: Let him complete.

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, మైనారిటీ సోదరీమణిలు గోదా సంఘటనపై మమ్మల్ని తప్పగొ అర్థం చేసుకున్నారు. వాళ్ల సరిగొ అర్థం చేసుకొని ఉంటే ఈ రోజు ఈ పరిస్థితి ఉండేది కాదు. మైనారిటీలకు మేము చాలా డబ్బు ఖర్చు పెట్టాము. వారికి పోది భావాలు ఏర్పాటు చేశాం, మసీదుల నిర్మాణం చేయించాం, మసీదుల రిపేర్లు చేయించాం, మైనారిటీ పైనాన్ని కార్బోరేషన్ నిధులిప్పించాం. మైనారిటీలను ఆర్థికంగా ముందుకు తీసుకురావాలి. వాళ్ల ఏమి అడుగుతారు? ఏదో సైకిల్ టూమ్పు రిపేర్ చేయడానికి పోపులు పెట్టుకోవడం కోసం నిధులు కేటాయిస్తే వారు పెట్టుకొని జీవనం సాగిస్తారు. అదే నిధంగా బి.సి, ఎస్.సి, ఎస్.టి పెల్వర్కు చాలా తగ్గించారు. దయచేసి ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం ఆటోచించాలి. బి.సి, ఎస్.సి, ఎస్.టి టెలకు అన్యాయం చెయ్యడని మనవి చేస్తున్నాము. వాళ్ల చాలా అందోళనలో ఉన్నారు. ప్రైవేట్ ఇన్స్టిట్యూషన్లో చదివే బి.సి, ఎస్.సి, ఎస్.టి విద్యార్థులకు మేము గతంలో స్కూలర్సిప్పులిప్పించాము.

(అంతరాయం)

MR. SPEAKER: Please conclude.

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇంకా 45 నిమిషాలు ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: 5 గంటలకు గోదావరి త్రైయిన్ ఉంది.

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, యువకులకు కేటాయించిన 5 వందల కోట్ల ప్రోకెట్ ఎక్స్‌డికి పోయింది? ఆ ప్రోకెట్లో లక్షల ఉద్యోగాలు అన్నారు, అవి బడ్జెట్లో ఎక్కడ చూపించారు. అది రోశయ్య గారు విపరించాలని కోరుతున్నాము. పట్టణాభివృద్ధిలో మేము చేపట్టిన కార్బోర్కుమాలే చూపించారు. ఈనాడు దేశంలో పెద్ద ఎత్తున గ్రామ గ్రామం తిరిగి బాల కార్బు నిర్మాలనకు పనిచేసిన వ్యక్తి చంద్రబాబు నాయుడని మనవి చేస్తున్నాము. హైదరాబాద్ పట్టణానికి కొంత దూరంలో సంఖీ స్పిన్నింగ్ మిల్కి సంబంధించిన వ్యాన్ ఒకటి ఒక యూక్స్‌డెంట్ అయింది. అందులో బాల కార్బుకులు ఉన్నారు, ఒకరు చనిపోయారు. ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకెళ్లినా ఏ మాత్రం స్పందించ లేదు. కార్బుక శాఖామాత్సులు అయితే నోటీసులు పంపించాం, ఇంతవరకు జవాబు రాలేదని చెబుతున్నారు. మీ వాళ్ల అయితే ఒకటి, వేరే వాళ్లయితే ఒకటినా! ఈనాడు ప్రపంచంలో పెద్ద ఎత్తున బాల కార్బుకులను వినియోగించుకున్న ఈ పరిస్థితిని చూస్తే సిగ్గుగా ఉంది.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఆ విషయం అడుగుతుంటే మమ్మల్ని భ్లాక్‌మెయిల్ చేసే పరిస్థితికి వచ్చింది. ఈనాడు ప్రజల సమస్యలను అసెంబ్లీలో చర్చించడానికి వీలు లేకుండా ఉంది. ఇదెక్కడి ప్రజాసాధ్యమ్యం అండి? అసెంబ్లీ, జూడీషియల్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇవస్తు ప్రధానమైనటువంటిని, వీటిని సరైన పంథాలో పనిచేయాలని మనవి చేస్తున్నాము. ఇంత చర్చ జరిగినా కూడా పేవర్లలో ఒక్క ముక్క కూడా రావడం లేదు. ఇక వైద్య విషయంలో బడ్జెట్ తగ్గించారు. ప్రతి ఒక్కరికి ఏమి తెలుసో ఏమో, పురుషోత్తం రెడ్డి గారు చాలా పెద్ద మనిషి, యూజర్ ఛార్టేస్ అంటే భూతం లాగ చూస్తున్నారు. మీరు హస్పిట్ల్కి వెళ్లండి, అక్కడి పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయా చూస్తారు. మీరేమో బడ్జెట్లో తగ్గించారు.

శ్రీ యు. పురుషోత్తం రెడ్డి: అధ్యక్షా, యూజర్ ఛార్జెన్ మీద వారు ఎంత సంపాదించారో చెప్పమనండి. వారు ఎంత కల్గే చేశారు? కేవలం 18 కోట్ల కోసం నానా హింసలు పెట్టారు. ఇప్పుడేమో కొంప మునిగిందని చెపుతున్నారు.

డా. ఎన్. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, వారు 18 కోట్లని అంటున్నారు. నేను మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు యూజర్ ఛార్జెన్ ఇంటోడ్యూస్ చేసాం. పేద వాళ్ల దగ్గర సుండి వసూలు చెయ్యెద్దని మేము క్లాజెస్ పెట్టాం. ఈనాడు ప్రోద్ధసగర్లో ఇంజక్షన్ ఇచ్చేందుకు హస్పిటల్లో సూదులు లేవు, ఒక్క రూపాయి ఉంటుంది బయట తెచ్చుకోండని చెబుతున్నారు. మేము చక్కగా 13 పందల కోట్ల రూపాయలతో ఇస్ట్రిషాప్ట్ క్రూర్ డెవలప్ చేశాము. దానిని సక్రమంగా యూజ్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఈ వైద్య సేవల విపయంలో ముఖ్యంగా హెచ్.ఐ.వి ఎయిడ్స్ గురించి లోగో నా దగ్గర ఎప్పుడూ ఉంటుంది. We have to lay emphasis for eradication of Aids. This is a freightful disease. There are countries where 60-70 per cent of people died on account of Aids. I have visited some countries where the entire youth vanished. That should not happen in our State. The Chief Minister should take serious interest. దీనిపై బాగా అవగాహన వచ్చే విధంగా ప్రతి సభ్యుడు శ్రద్ధ తీసుకోవాలని, దీనిని కంటోల్ చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేసున్నాను.

మ.3.00

అధ్యక్షా, రహదారుల విపయంలో చాలా బడ్డెట్ తగ్గించారు. మేము వేసిన రోడ్లను రిపేర్ చేసే పరిస్థితులలో లేరు. గుంటులు పడిన రోడ్లను బాగు చేసే ఆలోచనలో లేరు. అదే విధంగా ఇండిష్ణ్ విపయంలో రాష్ట్రాన్ని ఆక్రమించాలని బాంబీ వెళ్లారు. ఇక్కడేమా ల్యాండ్ ఇస్ట్రీ తప్పు పట్టారు. అక్కడికి వెళ్లి చిన్న రాహోజా లేక పెద్ద రాహోజా ఎవరి ఆతిధ్యం తీసుకున్నారు? పెట్టుబడుల కోసం ఈనాడు బాంబీ వెళ్లారు. ఇక్కడ కడవ జిల్లాలో ఉన్నటువంటి జూవారి సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీ దగ్గర మేనేజ్మెంట్ నమ్మి చేస్తుంటే వాళ్ల దగ్గరకు వచ్చి మాట్లాడే పరిస్థితి లేదు. ముఖ్యమంత్రి ఇంటి దగ్గర సెటీల్మెంట్ చేస్తున్నారు. ఇంక డిపార్ట్మెంట్ ఎందుకు, మంత్రి ఎందుకు?

శ్రీ కె. రోశయ్: అధ్యక్షా, వారి ప్రసంగానికి అడ్డం రావలని కాదు, ఒక చిన్న క్లారిఫికేషన్ అడుగుదామని లేచాను. చిన్న రాజన్, పెద్ద రాజన్ అని వారు అంటున్నారు. ఆ మాట మీదే నిలబడి వారు రుజువు చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. ఒక బాధ్యత కలిగినటువంటి సభ్యులుగా, మాజీ మంత్రులై ఉండి, మాటల్లాడేటప్పుడు ప్రతి మాట బాధ్యతతో మాటల్లాడాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా శాసనసభలో మీద మాటల్లాడుతున్నప్పుడు బాధ్యతో మాటల్లాడాలి. ఎన్నో సార్లు రామకృష్ణుడు గారు కూడా చెప్పారు. వారే కాదు, నేపైనా సరే ఎవరైనా సరే సభా సాంప్రదాయాలు పాటించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఇ. దయాకర్ రాపు: మీరు కూడా మాటల్లాడేటప్పుడు అలాగే మాటల్లాడండి.

శ్రీ కె. రోశయ్: అధ్యక్షా, దయాకర్ రాపు గారు లాగ అందరూ మాటల్లాడితే ఈ సభనీ విధంగా ఉంటుందో మరి!

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను మీ అనుమతితో మాటల్లాడుతున్నాను. వారు ఎప్పుడు మాటల్లాడాలన్నా మాకు అభ్యంతరం లేదు. జనార్థన రెడ్డి గారికి ఇచ్చే అవకాశం చంద్రబాబు నాయుడు గారు దయాకర్ రాపు గారికి ఇచ్చినా మాకు అభ్యంతరం లేదు. మరొకసారి దయాకర్ రాపు గారిని అవకాశం తీసుకోమనండి.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను మీ పర్మిషన్‌తో మాటల్లాడుతున్నాను. జనార్థన రెడ్డి గారు చాలా చక్కగా మాటల్లాడుతున్నారు, వారి స్పీడ్‌ను తగ్గించడానికో, వారి ఫ్లోను తగ్గించడానికో నేను లెగులేదు. వారు చాలా స్పృసిఫిక్‌గా మాటల్లాడారు. వారు చేసినటువంటి ఆరోపణను నిలబడి రుజుపు చేస్తారా? అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

DR. N. JANARDHAN REDDY: I am very happy. I am thankful to him. ముఖ్యమంత్రి గారు బాంబే వెళ్లినప్పుడు ఎక్కుడ ఆధిపత్యం స్పీకరించారో చెప్పమనండి.

MR. SPEAKER: Almost 55 minutes అయ్యింది.

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఒకటి నాకు అర్థం కాలేదు. కాంట్రాక్ట్ మ్యారేజెస్‌కి భారతదేశంలో నీలు ఉందా? నేను లాయర్‌ని కాను, డాక్టర్‌ని. టి.ఆర్.ఎన్ వాళ్లు కాంగ్రెస్ వాళ్లు ఇక్కడ వాళ్లు మ్యారేజ్ చేసుకున్నారు. చట్ట ప్రకారం చేసుకున్నారా? ఎట్లా చేసుకున్నారో, మేరేజ్ చేసుకున్నారు.

(అంతరాయం)

కాపురం చేస్తే ఒక సంవత్సరం తరువాత పిల్లలు పుడతాడు. ఇక్కడ అయిదు నెలలని, ఆరు నెలలని అంటున్నారు. ప్రత్యేక తెలంగాణా అని టి.ఆర్.ఎన్ వాళ్లు అంటున్నారు.

(అంతరాయం)

I am not yielding .

(అంతరాయం)

MR. SPEAKER: Let him complete.

(అంతరాయం)

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో .....

(అంతరాయం)

This is very bad.

మిస్టర్ స్పీకర్: స్పీజ్ కూర్చోండి.

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, నేను అమర్యాదగా మాటల్లాడడం లేదు. కాంగ్రెస్, టి.ఆర్.ఎన్ పొత్తు గురించి మాటల్లాడుతున్నాను.

(అంతరాయం)

మా ఉష్టేశ్వరం అది కాదు. మా ఉష్టేశ్వరం మంత్రి పదవుల మీద .....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: స్టీజ్ కూర్చోండి.

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, నిర్ణయాలేమా ఫిలీలో తీసుకుంటున్నారు. తెలంగాణా, కాంగ్రెస్ నేతులు గంటల తరబడి చర్చలు జరిపి 47 సిట్లు ఇస్తే, 26 గెలుచుకున్నారు. కోస్తా ప్రజలు మంత్రి వర్గకేటాయింపులో 46 శాతం ఉండాలని వారి యొక్క వాదన. పేపర్లో కూడా ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో ఆరు నెలలలో తెలంగాణా పస్తుందని అంటున్నారు. రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉంది కాంగ్రెస్, తెలంగాణా.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, కుక్క తోకను అడించాలి కాని తోక కుక్కను అడించకూడదు. ఈనాడు పరిస్థితి ఆ విధంగా ఉంది.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, మరొక విషయం.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, అర్థం కాకపోతే మరొకసారి చెబుతాను.

మ.3.10

ఇవ్వాళ సూటిగా ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. రాజశేఖర రెడ్డి గారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇవ్వాళ ఈ అంధ రాష్ట్రం అయోమయంలో ఉంది. ఒకైపై హోమ్ మినిస్టర్ దగ్గర పైల్ కదిలిపోయింది అంటున్నారు. ఒక పైపై తెలంగాణా 6 నెలల్లో వస్తుంది, మూడు నెలల్లో వస్తుంది అంటున్నారు. ఇవ్వాళ పైదరాబాదులో ఉన్న పరిస్థితి చెబుతున్నాను. కుబునం సినిమాలో పాట గుర్తుకు వచ్చింది. తాపీ మేస్టీకి పని పోయింది. ఇళ్ల కట్టే వానికి కూలి పోయింది. కంకర కొట్టే వానికి పని పోయింది. వర్షాలు లేక నిన్నా, మొన్నా ఈ చుట్టుపక్కల ఉన్న మహాబూబ్ నగర్, మెదక్, నల్గొండ, వరంగల్ జిల్లాల నుంచి పైదరాబాదు పట్టణానికి పని కోసం తట్ట నెత్తిన పెట్టుకుని వస్తే ఆ తట్టకు పని లేకుండా పోయింది. వడ్ంగికి పని లేకుండా పోయింది. ఇవ్వాళ పైదరాబాదు పట్టణంలో ఉన్న వారికి పని పోయి దీనావస్తలో ఉన్నారు. ఈ అయోమయానికి బైక్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రి గారు ఇదే సబలో చెప్పాలి. వారి ప్రోటోబీజ్ చెప్పాలి. వారు ఈ ప్రజలకు వివరించవలసిన అవసరం ఉంది. లేకపోతే ప్రజలు పస్తులతో చచ్చిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. కుబునం సినిమాలో దృశ్యాలకు కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు ఒక అడ్వర్ట్యూజ్మెంట్ ఇచ్చారు. వారిని ఒకసారి మల్లీ చూసుకోమని చెబుతున్నాను. ఎక్కడకు పోవాలా అని దిక్కు తోచక అయోమయ పరిస్థితిలో అన్ని రకాల కూలీలు ఉన్నారు.

610 జి.ఒ అన్నారు. ఆ 610 జి.ఒ 6 గురు మంత్రులతో పోయింది. 60 వేల మంది ఉద్యోగాలు పోయాయి. 6 గురికి నిరుద్యోగం పోయింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. నగేష్వరు:- అధ్యక్షా, మేము ఉదయం సుంచి చూస్తున్నాము. టిడిపి వారు టిఆర్ఎస్ మీద పడి ఏడ్పి, కాంగ్రెస్ వారిని రెచ్చగొట్టి, కాంగ్రెస్ వారితో లభి పొందాలి అనుకుంటున్నారు. మాకు ఎలాంటి సందేహం లేదు. రాజశేఖర రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో తెలంగాణా పద్ధుంది. చంద్రశేఖర రావు గారి నాయకత్వంలో తెలంగాణా తీసుకువచ్చే సత్తా ఉంది. మీరు భయపడవలసిన అవసరం లేదు. మీరు కుక్క తోక పట్టుకుని గోదావరి జలాలు ఈదలేకపోయారు. అందుకే దెబ్బ తిని ఆ స్తోనానికి పోయారు. రాష్ట్రానికి ఎప్పుడు ఏ రకంగా తీసుకు రావాలో మాకు తెలుసు. సోనియా గాంధీ గారు, ప్రథాన మంత్రి గారు, ప్రైసిడెంట్ గారు ఒక కృత నిశ్చయంతో, ఒక మంచి మనసుతో ఉన్నారు. తెలంగాణా ప్రజలకు ఎక్కుడ ఏ సమయంలో న్యాయం చేయాలో వారు దానిని చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. దానిని యాకైష్ట్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. మీరు లేనిపోని ఆశలు పెట్టుకుంటే అని నెరవేరపు. మా కె.సి.ఆర్ చెప్పినట్లు తెలంగాణాలో మీ పార్టీ సింగిల్ డిజిట్కు పడిపోయింది. రేపు తెలంగాణా అన్ని జిల్లల్లో జీరో డిజిట్లో టిడిపి వారు ఉంటారు. టిడిపి నారికి చెప్పుకునే నాయకుడు కర్పు తెలంగాణాలో దిక్కు తోచని పరిస్థితిలోకి పోతారు. తెలంగాణాలో ఉండాలనుకుంటే ఈ రకంగా ఉండకూడదు. అంధ్రకి పెళ్ళాలనుకుంటే ఈ రకంగా మాట్లాడండి అని చెబుతున్నాను.

డా. ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ చూస్తుంటే నిజంగానే కుక్కని తోక అడిస్ట్రుస్యూట్లుగా ఉంది. వారు కాంగ్రెస్‌లో విలీనం అయితే మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఇప్పుడు దానికి సమయం ఎప్పుడో నిర్లయిస్తే మేము కూడా పస్తాము. మీరు విందులు ఇస్తే ఆ విందులో పాల్గొడానికి తెలుగుదేశం పార్టీ సిద్ధంగా ఉన్నాము. మా నినాదం సమైక్య ఆంధ్ర. దానిలో మాకు ఎలాంటి డీవియేషన్ లేదు. దానికి మేము కట్టుబడి ఉన్నాము. దాని సుంచి వెనుకకు పోయే ప్రస్తి లేదు.

(అంతరాయం)

మీరు ఉసరికే వాచ్డాగ్నిగా ఉన్నాము అని పర్చుతున్నారు.

శ్రీ జె. రామ్యాహన రావు:- అధ్యక్షా, వారు చిన రాజనీతిలు, పెదరాజనీతిలు అంటే భరించాము. లాస్ట్లో ఏదైనా ఉంటే క్లారిఫికేషన్ లో మాట్లాడుకోవచ్చు. కానీ తెలుగు నిఘంటువులో ఎక్కుడా లేదు. ప్రతి రెండు సెకస్టుకు అధ్యచ్ఛా, అధ్యచ్ఛా అంటుంటే నినిటే చచ్చిపోతున్నాము. తెలంగాణా మిత్రులు అనేక మంది స్పష్టంగా చెబుతున్నారు. ఈయన అధ్యచ్ఛా, అధ్యచ్ఛా అంటున్నారు. స్పీకర్ సార్ అనమనండి.

డా. జి. చిన్నారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇవ్వాళ జనార్థన రెడ్డి గారు ---

మిస్టర్ స్పీకర్:- చాలా బాగా మాట్లాడారు.

డా. జి. చిన్నారెడ్డి:- చాలా బాగా మాట్లాడారు. చాలా బాగా ప్రిమేర్ అయి పచ్చారు. దానికి నా కాంప్లిమెంట్. వారు గొప్ప సమైక్య వాదిగా మాట్లాడుతున్నారు. 1969 యాజిటేసన్లో జనార్థన్ రెడ్డి గారు ఎన్ని బస్లు తగులబెట్టారో చెప్పమని కోరుతున్నాను. జనార్థన రెడ్డి గారు అనాడు తెలంగాణా కావాలంటూ యాజిటేసన్ చేశారు. వారి పెళ్ళి ఆహోస పల్రికలో జ్ఞాతెలంగాణా అని రాసుకున్నారా, లేదా? జ్ఞాపకం చేసుకోమని కోరుతున్నాను. అనాడు తెలంగాణా ప్రత్యేక రాష్ట్రం కావాలని పోరాటం చేసిన వ్యక్తి ఈనాడు ఎందుకు పదని గురించి సమైక్య వాదిగా అయ్యారు? ఇవ్వాళ ఒక్కటే అడుగుతున్నాము. కాంగ్రెస్,

టి.ఆర్.ఎన్ పొత్తు చేస్తున్నాయి. అదేదో కంటాక్ మ్యారేజ్ కాని, అరేంజ్ మ్యారేజ్ కాని లేకపోతే ఏ మ్యారేజ్ అయినా కావచ్చ. ఇవ్వాళ టి.డి.పి ఆ కంటాక్ మ్యారేజ్తో చాపుదెబ్బ తిస్తుదా, లేదా? మీరు కేవలం 107 స్థానాలలో 11 స్థానాలు గెలిచారు. మా పొత్తు ఇంకా కొంచెం సరిగా అయి ఉంటే మూడు స్థానాలు లేకుండా ఉండేవి. జనార్థన రెడ్డి గారు ఈ సభలో లేకుండా ఉండేవారు. అందుచేత మర్చిపోవద్దు. తెలంగాణా రావడం ఖాయం. ఇంకా మీరు పగటి కలలు కంటున్నారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారి సహవాసం వదిలి నిగతా టిడిపి నాయకులు ఏ రకంగా చేరుతున్నారో మీరు కూడా సమయం చూసుకుని వచ్చేయండి. బాగుపడతారు. లేకపోతే ఇదే ఆఖరి అవకాశం.

డా. ఎన్. జనార్థన రెడ్డి:- అధ్యక్షా, చిన్నా రెడ్డి గారంటే నాకు చాలా గౌరవం ఉంది. ఇప్పుడు ఆ మంత్రి గారు చెప్పారు. అధ్యక్షా, అనమని. స్పీకర్ సర్ అంటాను. నేను అధ్యక్షా అనే అంటున్నాను. నా భాష అంతే. అది కూడా తప్పు పడితే ఎట్లా? ఇదేమి న్యాయం? నా భాష ఆయనకు అర్థం కాకపోతే నేనేం చేయాలి? మీరు చాలా గ్రాంధికాలు మాటల్లాడుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు నిఘంటుపు చూసుకుని వచ్చారు మొన్ను. నేను మాటల్లాడింది మంచిగా అనిపించకపోతే నేనేం చేయసు. అయ్యా మాది పాలమూరు భాష.

శ్రీ జె. రామ్మాహన రావు:- అధ్యక్షా,

(అంతరాయం)

డా. ఎన్. జనార్థన రెడ్డి:- ఐ యామ్ నాట్ ఈస్టింగ్ సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- హి ఈస్టింగ్ ఈస్టింగ్. కూర్చోండి.

డా. ఎన్. జనార్థన రెడ్డి:- చిన్నా రెడ్డి గారు ఇప్పుడు మాటల్లాడారు కానీ, వారి స్టోండ్ ఏమిటో ముఖ్యమంత్రి గారిని చెప్పమనండి. వారి పర్మిషన్ లీసుకుని మాటల్లాడుతున్నారా? వారి పర్మిషన్ లేకుండా మాటల్లాడుతున్నారా? అనాడు 1956 లో ఆంధ్ర రాష్ట్రం వచ్చింది. ఆరోజు 1968 లో కేవలం నిద్యార్థులుగా ఉన్నాము. 12 ఏళ్లు అయింది. ఆనాడు ఉన్న తెలంగాణ పరిస్థితులు, ఈ నాడు తెలంగాణా ఉన్న పరిస్థితులు ఒక్కటేనా? ఆనాడు ఉన్న ప్రౌదరాబాదు, ఈనాడు ఉన్న ప్రౌదరాబాదు ఒక్కటేనా? అలాగే ఆనాడు ఉన్న కరీంనగర్, ఈనాడు ఉన్న కరీంనగర్ ఒక్కటేనా? ఆనాడు జారాల ప్రాజెక్టు మహాబూబ్‌గర్లో ఉందా? కల్వకుర్తి వనులు సడుస్తున్నాయా? ఈనాడు పెద్ద రాష్ట్రంగా ఉన్నప్పుడే తెలంగాణ బ్యాక్‌వర్డ్‌నెన్ పోయి అభివృద్ధి చెందుతుంది. ప్రాజెక్టులు కూడా పూర్తి చేసుకున్నాము. అది అర్థం చేసుకోమని మనని చేస్తున్నాను. 11 సీట్లకు పడిపోయాయి అన్నారు. 1994 లో కాంగ్రెస్ గెలిచింది ఎన్ని? అధ్యక్షుల వారు ఒకటి, రెడ్యోనాయక్ గారు ఒకటి. ప్రౌదరాబాదు కాకుండా గెలిచినని రెండు సీట్లు. అది ఒకసారి మర్చిపోకండి చిన్నా రెడ్డి గారు. చరిత్ర పునరావృతం అవుతుంది. నేను ప్రిపీర్ అయి వచ్చాను అన్నారు. నేను ప్రతిపక్షంలోకి వచ్చిన తరువాత ఇంకా ఎక్కువ ప్రిపీర్ కావలసిన బాధ్యత నా మీద ఉంది. మిమ్మల్ని సక్రమంగా నడిపించవలసిన బాధ్యత నా మీద ఉంది. దేవుడు దయతలచాడు. ఎందుకంటే మొత్తం ఒక్క పార్టీవాళ్లే టేసారి గెలిస్తే నాజనం చేస్తారని భగవంతుడు నన్ను మీకు అడ్డం వడమని గెలిపించి వంపించాడని మనని చేస్తున్నాను.

వాచ్ డాగ్స్, వాచ్ డాగ్స్ అని కె.సి.ఆర్ అంటూ ఉంటాడు. నాకు అర్థం కాక ముఖ్యమంత్రి గారి నిఘంటుపు తీసి చూశాను. “కాపలా కుక్కలు ” అని ఉంది. దీనికి ఇన్ని కుక్కల కాపలా ఏమి అవసరం? బోర్డర్ చుట్టూ తిరిగేది లేదు. క్వాబినెట్లో చర్చించుకోవడానికి ఏ ఒకరినో గట్టివారిని చూసుకుని పెట్టుకుంటే సరిపోయేది కదా? దానికి అల్లుడు ఎందుకు? ఇవ్వాళ నాకు కుడా గౌరవం. మా అల్లుడంటే. నా దగ్గరకు కుడా చాలా సార్లు వచ్చిపోయేవారు.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నా సోదరుడు కె.సి.ఆర్ ఇంకోకటి చెబుతున్నారు. ఆశ్చర్య పంపకాలు అంటే మేధావులను తయారు చేయాలా? మేధావులు అనాలా, మేధావులు అనాలా నాకు తెలియక అడుగుతున్నాను. మళ్ళీ రామోహన రావు గారు నా భాషను తప్పు పట్టగలరు. నాది తెలంగాణా భాష., పక్కా పాలమూరు భాష., నాకు అర్థం కావడం లేదు.

మ.3.20

అధ్యక్షా, మేము సుబ్బిరామిరెడ్డిని ఎడ్డుయిజర్గా వేశాము.

మిష్టర్ స్పీకర్: ఇప్పటికే గంటా పది నిమిషాలు మాటల్డారు. త్వరగా పూర్తి చేయండి.

డాక్టర్ యన్. జనార్థనరెడ్డి: పూర్తి చేస్తాను అధ్యక్షా. మమ్ములను కూడా మాటల్డాడనీయండి. నేను యింతకాలం మంత్రిగా పున్నాను. ఇప్పుడు ప్రతిపక్షంలో మాటల్డాడే అవకాశం ప్రజలు యిచ్చారు. నా కాన్సిట్యూయిటీ ప్రజలు కూడా మాస్టర్స్ న్నారు, నాకు మాటల్డాడే అవకాశం యివ్వాండి.

(పై నుండి దేశుడు తథాశ్చ అంటాడు అని ఒక టిప్పానియన్ సభ్యుని కామెంట్)

ఇక్కడ ఆసుభవం సంపాదించాక మరలా అటువైపు కూర్చునే అవకాశం తప్పక వష్టంది. మీ పౌర్ణీనే పుండడు. అస్ట్రోకి అడ్డెన్ లేకుండా పోతారు. మేము సలహాదారులుగా సుబ్బిరామిరెడ్డి లాంటి వ్యక్తులను పెట్టుకున్నాము. వారు నాణ్యతను పెంచడానికి చాలా ప్రయత్నం చేశారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం సలహాదారులను వేసింది. సి.సి. రెడ్డి విదేశి పెట్టుబడుల విషయంలో సలహాదారు. వీరంతా ఎవరు అధ్యక్షా? ఈయన ముఖ్యమంత్రికి సమీప బంధువు. సోమయాజులుగారు, ఆర్థిక వ్యవహారాల విధానాల అమలు నిపుణులు. వీరు ముఖ్యమంత్రిగారి ఛార్జర్డ్ ఎకొంటెంట్ అధ్యక్షా. సి.యన్. రావు గారు ఐటి అడ్డుయిజర్. హన్ గారు ఇండప్రైయల్ అడ్డుయిజర్. ఫిలీలో ముఖ్యమంత్రికి స్నేహితుడు. కె.వి.బి. రామచంద్రరావు రాజకీయ సలహాదారు అధ్యక్షా. వారు ముఖ్యమంత్రిగారికి మంచి ఫ్రాండ్, గైడ్ అండ్ ఫిలాసఫర్, డాక్టర్, కలెక్టర్ అంతా ఆయనే. Saxena అడ్కెట్ అన్ రికార్డ్, ఫిలీలో పున్నారు అధ్యక్షా. బెరైల్స్ కేసులో అప్పుడున్న అడ్డకేట్. ఈ రాష్ట్రం వై.యన్. రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కంపెనీయా? ఇంక ఎవరూ ఎక్కువ్వున్ లేరా? ఇంతకంటే మంచి సలహాలు యిచ్చేవారు ఈ దేశంలో లేరా? రోశయ్యగారు ఆర్థికమంత్రిగా పున్నారు. వీరు సీజన్ పొలిటీషన్ యన్. మంచి వాగ్ధాటి గల వ్యక్తి.

*శ్రీ యన్. రఘువీరారెడ్డి: సలహాదారులను ముఖ్యమంత్రిగారు నియమించుకోవడానికి, వారికి పున్న అచంచలమైన అధికారాలను ఎవరూ ప్రశ్నించజాలరు. ఎవరిని సలహాదారులుగా నియమించుకోవాలనేది ముఖ్యమంత్రిగారి విచక్షణకు సంబంధించిన విషయం . ఎవరిని నియమించాలనే దానికి కూడా మీ సలహా తీసుకోవాలా? మీ లాంటి సలహాదారులే చంద్రబాబునాయుడు గారిని ముంచారు. ఇక్కడ అటువంటి పరిస్థితి లేదు. సలహాదార్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు నియమించిన వ్యక్తులు ఆయా రంగాల్లో నిష్టాతులు. వారితో ముఖ్యమంత్రిగారికి పరిచయం పుండి పుండపచ్చను. సలహాదారులను నియమించేటప్పుడు వని చక్కగా చేయగలరు అనే కాన్ఫిడెన్స్ పుంటేనే నియమిస్తారు. దారిసబోయే దాసయ్యనో, ఎల్లయ్యనో, పుల్లయ్యనో ఎవరూ నియమించరు. ఈనాడు ఈ రాష్ట్రాన్ని సమర్థవంతంగా అన్ని రంగాల్లో ముందుకు తీసుకుపోవడం కోసం

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

సలహాలు యివ్వడం కోసం నిపుణులను నియమకం చేశారు. ఎందుకు అంత ఆడ్వెన్స్ అవతున్నారు 50 రోజుల్లోనే? నాలుగు సంవత్సరాల తరువాత, లేదా మూడు సంవత్సరాల తరువాత వారి సలహాలు సరిగా లేకపోతేనో, వాళ్లు మినీలీడ్ చేస్తేనో, వారు ఏరంగంలో అయినా రాష్ట్రానికి సష్టువాటిల్లజేస్తే, అప్పుడు మాట్లాడాలి. ఎందుకు అంత తొందరపడతారు జనార్థనరెడ్డిగారు. సలహాదారుల నియమకాన్ని తప్పుపట్టపలసిన అవసరం లేదు. సలహాదార్లు ముఖ్యమంత్రిగారికి పరిచయం పున్న వారు కావచ్చు. వారు అన్ని అర్థాతలు కలవారు. దేశంలోని వారిని, రాష్ట్రంలోని వారినే పెట్టుకున్నారు. ఏ ప్రపంచబ్యాంక్ వారినో, లేదా తెల్లతోలు పున్న వారినో, తెల్లతోలు పున్న వారు విమానాశ్రయానికి వస్తే వారి బూట్లు తుడుస్తారే, వారినో పెట్టుకోలేదు. ఈ రాష్ట్రభిపృథివీ కోసం, అన్ని రంగాల్లో రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుపోగల సమర్థులనే ఈనాడు నియమించడం జరిగింది. దాన్ని ప్రశ్నించే అధికారం విరికి లేదు.

డాక్టర్ యస్. జనార్థనరెడ్డి: ఈ రాష్ట్రంలో మేము కూడా శాసనసభ్యులము అధ్యక్షా. రాష్ట్రభిపృథివికి సంబంధించిన అంశాలను మాట్లాడే హక్కు మాకు లేదా? ముఖ్యమంత్రిగారు స్వంతంగా ఎంతమంది ఎడ్వయిజర్స్‌ను అయినా పెట్టుకుంటారు. ఎలక్షన్స్ సందర్భంగా సి. సి. రెడ్డిని పెట్టుకుంటే మేము ఏమయినా అన్నామా? ఆ రోజు మేము ఏమీ అనలేదు. ఈ రోజు అంటున్నాము. మన చుట్టూ పున్న వారిని పెట్టుకుంటే ఎట్లా? ప్రజలు హర్షించాలి కదా. రోజయు గారు సీజ్స్ పొలిటీపియన్.

మిష్టర్ స్పీకర్ : త్వరగా ముగించండి.

డాక్టర్ యస్. జనార్థనరెడ్డి: పైనాన్స్ మినిష్టర్ గారు మంచి వాక్యాతుర్యం పున్న వ్యక్తి. నాకు వారంటే ఎనలేని గౌరవం . నేను వస్తే సప్పుతూ సంతోషంగా ఆహ్వానిస్తారు. వారు ఎన్నో హామీలు - 142 హామీలు - యిచ్చారు. రోజయు గారు పైనాన్స్ మినిష్టర్ అంటే జమాకర్చులు పక్షాందిగా పుంటాయని అనుకున్నాను. కానీ వారి చేతిలో పటుత్వం కనిపించలేదు. ముఖ్యమంత్రి మెప్పు కోసం తెచ్చిపెట్టుకున్న కోపం అప్పుడప్పుడు ప్రదర్శిస్తూ, హోశ్ సటన చేస్తున్నందుకు వారిని చూస్తే జాలి వేస్తోంది.

(డాక్టర్ జి. చెన్నారెడ్డి సుండి ఇంటర్వ్యూన్)

1979లో చెన్నారెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా పుండగా రోజయ్యగారు కౌన్సిల్లో చాలా చక్కగా మాట్లాడారు. కట్టలు కట్టలు పైళ్లు స్పీకర్ ముందు పెడ్డే అదీ, యిదీ అంటూ మాట్లాడారు. మరునాడు పొద్దునే రాజీభవన్కు వెళ్లి ప్రమాణ స్వీకారం చేసి హోం మినిష్టర్ అయినారు. చిన్నారెడ్డికి ఆ కిటుకులు తెలుస్తే, వారికి కూడా మంత్రిపదవి పస్తుంది. జిల్లాలో అందరూ ఎదురు చూస్తున్నారు. రోజయ్యగారు వారికి సలహాలు, కిటుకులు చెబుతే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. 1978లో ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రి కాంగ్రెస్ - ఐ - నుండి గెలిచారా? తరువాత కాంగ్రెస్ - ఐ - లో కలిశారా? వెంగళరావు ముఖ్యమంత్రిగా పుండగా - పేపర్లో చదివాము - ఇందిరాం గాంధీ గారు అధికారం కోల్పోయి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు వస్తే ఆమె బట్టలు మార్చుకోవడానికి కూడా గెస్ట్ హాస్ యివ్వని పరిస్థితి ఆనాడు పార్టీలో పుంది. అటువంటిది ఈనాడు ' ఇందిరమ్మ రాజ్యం ' అని ఎందుకు చెబుతున్నారు? ఇది ప్రజలను మెసం చేయడం కాదా? మీకు ఆమె మీద ఎంత ప్రేమ వుందో ప్రజలకు తెలియదా? రెడ్డి కాంగ్రెస్లో మీరు కూడా పున్నారు రోజయ్య గారూ.

శ్రీ కె. రోజయ్య: అధ్యక్షౌ, జనార్థనరెడ్డిగారికి పొపం యివ్వటికే యివ్వపలసిన సమయం కంటే ఎక్కువ సమయం ఉదారంగా యిచ్చినట్లున్నారు. వారికి చాలా అలుపు వచ్చినట్లుగా పుంది. వారికి కొన్ని విషయాలు బహుళా జ్ఞాపకం పుండకపోవచ్చు. నేను హోంమంత్రిని అయినానని ఎదేదో అన్నారు. నేను ఏ మంత్రినో అప్పటి విషయాలు కొందరికి తెలిసి పుండు. జనానికి గుర్తున్న విషయాలు చెప్పు జనార్థనరెడ్డి. మరీ పాత విషయాలు, మర్మాసోయినవి ఎందుకు చెబుతాపు? లేట్స్ట్స్గా జరిగినవి ఒక మాట చెప్పు. వైప్రాయ్ హోటల్లో బాబు నాయకత్వంలో మీరంతా పుండి తెలుగుదేశం పార్టీ

వ్యవస్థాపకుడైన యన్. టి. రామారావు గారు వ్యౌత్తి ఆయన నెత్తిన చెప్పులు వేసి తరిమికొట్టారు. ఇప్పుడేమో యన్. టి. రామారావు ఫోలో ఒకటి పెట్టి పొద్దున లేవగానే ఒకసారి, ఎన్ని సార్లు కుర్చీలో కూర్చుంటే అన్నిసార్లు దండలు వేసి, దండాలు పెడుతున్నారు. ఇదంతా చెప్పవయ్యా. పాతవి ఎందుకు చెబుతావు? స్వర్గీయ యన్. టి. రామారావు గారి ధర్మపత్రి లక్ష్మీపోర్వతి కనబడినప్పుడల్లా పాదాభివందనాలు చేశారు. పీరా మాట్లాడేది? మరొక విషయం, జనార్థనరెడ్డి గారి పెళ్ళి శుభలేఖల్లో “జై తెలంగాణా” అంటూ ప్రింట్ చేయించారు. ఇప్పుడు కట్టుతప్పి, శృతి, రాగం తప్పి ఏమేమి పాటలు పాడుతున్నావు? ఇప్పుడు ఇలా ఎందుకు మాట్లాడుతున్నావు?

మ.3.30

అధ్యక్షు, రోశయ్యగారు పెద్ద మనిషి అయినాడు. వయస్సు వచ్చింది. పొరపాటున గత విషయాలు మరచిపోయి ఉంటారనుకుని నేను చెప్పాను. అది వాస్తవం కాదా? అవన్నీ మరచిపోయారేమో గుర్తు పెట్టుకోమని చెప్పుతున్నాను. నిజయభాస్కరరెడ్డిగారి మీద చెప్పులు వేసింది ఎవరు, పి.వి. నరసింహరావు మీద చెప్పులు వేసింది ఎవరు? అది మీ నాయకుడు కాదా? మీ నాయకుడి ప్రోదల్చం కాదా .....

(శ్రీ కె. రోశయ్య లేచి మాట్లాడబోతుండగా)

I am not yielding. ఇక మన ముఖ్యమంత్రిగారి గురించి చెప్పాలి. ఆయన అనునిత్యం అనుమతివాదిగా ఉన్న సంగతి తెలియదా? చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఆ స్టోనంలో కూర్చోనే చెప్పాడు, సమ్మ దింపడానికి 300 మందిని మత కలహోల పేరుతో చంపారు అని. ఆ పరిష్ఠితులను ఒకసారి జ్ఞాపకం చేసుకోమని చెప్పుతున్నాను. గురివింద గింజ సామెతలాగా ఉంది.

అధ్యక్షు, పోలీసు శాఖకు 1400 కోట్ల రూ.ల ప్రజా ధనం కేటాయించారు. ఇప్పుడే రాములుగారు మాట్లాడుతూ తగ్గించేశారని చెప్పారు. అది వారికి నీరికే తెలుసు. అధ్యక్షు, నిన్న, మొన్నటి సంఘటనలు చూస్తుంటే ఇక్కడకు మేము వట్టిగా వచ్చి సమయాన్ని వృధా చేయాలనే ఆలోచన ఏనాడూ లేదు. మా పార్టీ కార్యకర్తలను, మా కార్యకర్తలకు చెందిన ఆస్థలను రక్కించుకోవాలనే తపనతో మమ్మల్ని అసెంబ్లీలో ఆ విధంగా వ్యవహారించడానికి దారి తీసింది తప్ప ఇంకోకటి కాదు. దానిని అర్థం చేసుకోమని చెప్పుతున్నాను. నేను అనంతపురం వెళ్లాను. అక్కడకు పోతే, ఫోన్ వచ్చింది గుత్తికి వెళ్లండి అని. గుత్తికి వెళ్లితే అక్కడ వడ్డి శ్రీరాములు అనే అతన్ని హస్పిటల్లో పెట్టారు. అతని చిన్నాన్న అప్పు తీసుకున్నాడంట. దాంతో అతనికి చెందిన ఎడ్డను తీసుకొని పోతుంటే, ఎందుకు తీసుకోపోతావని ఈ శ్రీరాములు అడిగితే ఎలక్షన్లో మీరు తెలుగుదేశం పార్టీకి ఓట్లు వేసినారని చెప్పి అతన్ని కాళ్లు విరగ్గిట్టారంట. అక్కడి నుండి పామిడికి పోయాము. దాని గురించి ఇక్కడ మనం చాలాసార్లు చర్చించుకున్నాము. వసుంధరాదేవికి చెందిన ధియేటర్ మీద దాడులు జరిగాయి. కొడికొండ ఊరులో కూడా ధ్వంసం చేశారు, తెలుగుదేశం పార్టీకి ఓట్లు వేసినారని చెప్పి. అంతే కాదు అధ్యక్షు, ఇప్పన్నీ తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ల మీదే అనుకున్నాము. మొన్న మనం శ్రీలక్ష్మి కేసు కూడా చూచాం . ఈ రోజు ఒక పత్రికలో కూడా వచ్చింది ఆరణ్య రోధన అని. పోలీసుల మీద ఫిర్యాదు చేయడానికి కలెక్టరును కలవడానికి వెళ్లితే కలవనీయలేదని వాళ్లం విషం తాగి చనిపోయిన విషయం మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఉందో చూడమని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షు, ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు అనుకుంటున్నారు నా జీవిత ధ్వ్యాయం నెరవేరింది, సి. ఎం. ను అయ్యాను అని. ఈవేళ అతన్ని చూస్తుంటే ఒక మహాత్మ గాంధీ మాదిరిగా, గౌతమ బుద్ధుని మాదిరిగా, శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస మాదిరిగా హాజర్లో కూర్చోంటున్నారు. తాను ఒక సయింట్ మాదిరిగా ఉండాలనుకుంటున్నారు. ధర్మం నాలుగు పాదాలతో నడిపిస్తున్నాను అనుకుంటున్నారు. శ్రీ లక్ష్మి సంఘటన గురించి హాజర్లో డిన్కన్ చేస్తుంటే ఆయన నవ్వుతూ ఉన్నాడని టి.వి. లో చూసిన ప్రజలు

చెప్పుకుంటున్నారు. అదే విధంగా గిరీవ్ సంఖీ ఫోకరీలోని బాలకార్యకుల సంఘటన గురించి చెప్తే, law will take its own course of action అన్నారు. అనంతపురం జిల్లా సంఘటనల గురించి చెపుతూ ఉంటే మౌన ముద్ర పొస్టన్నాడు. తెలంగాణా గురించి అడిగితే అదంతా అధిష్టానం చూసుకుంటుంది అంటున్నారు. ఇక్కడ అయోమయంగా ఉన్నారు. ప్రౌదరాబాద్లో మాత్రం చాలా అయోమయం అయింది. ఈరోజున మీకు ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించే మంచి అవకాశం పచ్చింది. మంచిగా పరిపాలన చేయమని చెపుతున్నాను. ఆయన బియ్యం రెడ్డి అన్నారు. నేనేనీ బాధ పడలేదు. నా బాధ అంతా ఒకటే ఈ రాష్ట్రాన్లో ఫోకస్ నిజం పెరిగిపోకూడదు, ఆయన ఫోకస్ రెడ్డిగా మిగిలిపోకూడదనేదే నా యొక్క ఆకాంక్ష అని తెలుపుతున్నాను.

ఈరోజున అధ్యక్ష, రాబీవ్ పట్లెబాట అంటూ మొదలుపెట్టారు. అది పట్లెకు బాట కాదు, ఈసాడు రాబీవ్ పట్లెబాట ఎక్కడకు పోతున్నది? ఈరోజున సోనియా గాంధీ ఫోబోలు వేస్తున్నారు. భారతదేశంలోని ఎం.పి.లందరూ వేయాలా? వేసే అధికారం ఎక్కడ ఉంది? ప్రధానమంత్రిని, ప్రైసెంట్సు పదిలిపెట్టి ఆమె ఫోబోలు వేసుకోవడం ఏమిటి? అది కూడా గపర్చమెంట్ డబ్బుతో. ఈ రాబీవ్ పట్లె బాట చూస్తుంటే, నేను కిలో మీటరుతో సహ అన్ని లెక్కలు వేశాను. 3101 రోజులు సడుతుంది, అంటే 103 సెలలు అంటే 8 సంవత్సరాల నాలుగు సెలలు పడుతుంది. ....

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి : జనార్థనరెడ్డిగారూ, ఒకటి అర్థం చేసుకోవాలి. సోనియా గాంధీగారి ఫోబోను పార్టీ అధ్యక్షరాలిగా కాకుండా, ఒక నేపథ్య కోఆర్డినేషన్ కమిటీకి ఛైర్‌పర్సన్‌గా ఉన్నందుకు, ఆమెకు క్యాబినెట్ ర్యాంక్ ఉన్నందుకు ఫోబోలు పెడుతున్నాము. It is a cabinet rank. Don't forget it. పార్టీ అధ్యక్షరాలి హోదాలో ఆమె ఫోబోలు పెట్టడం లేదనే విషయం తెలుసుకోవడం మంచిది.

డా.ఎన్. జనార్థనరెడ్డి : చాలా సంతోషం . కోఆర్డినేషన్ కమిటీ ఛైర్‌పర్సన్‌గా అంటే ఆమె ప్రధానమంత్రి కంటే ఉచ్చ స్థాషంలో ఉందా? ఎట్లాగసయ్యా మీరు సమర్థించుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వ ధనాన్ని పట్టిస్తీకి వాడవద్దని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ జక్కంపూడి రామోహన్ రావు : వారి పార్టీ అధ్యక్షులు స్వర్గస్తులయ్యాక, స్వర్గస్థులను చేసింది ఎవరో తెలుసు, ఎన్నిసార్లు రామారావుగారి ఫోబోలు వేసుకోవడం లేదూ? నేపథ్య కోఆర్డినేషన్ కమిటీ ఛైర్‌పర్సన్‌గా ఉన్నప్పుడు అన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ, జాతీయ స్థాయి పత్రికల్లోనూ వేసుకున్నారు. కొంచెం కామన్ సెన్సు ఉండాలి.

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి : అధ్యక్ష, మాజీ ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్.టి. రామారావు ఫోబోలను మేము వేయలేదు. మా పార్టీ తరఫున వేసుకున్నాము. అడిగే హక్కు మీకెవరికీ లేదు. దానిని గుర్తుంచుకోండయ్యా!

అధ్యక్ష, ఇకపోతే ఉచిత విద్యుత్ అన్నారు. గుంటూరులో ఒక సర్కులర్ ఇచ్చారు. ప్రతి గ్రామ పంచాయిలీని 5,10 వేల రూ.లు కట్టమని చెప్పారు. ఆ అధికారం ఎవరు ఇచ్చారు? గ్రామ పంచాయిలీకు ఉచిత విద్యుత్ ఇవ్వాలన్నప్పుడు అది మీ బాధ్యత. గ్రామ పంచాయిలీలే ఉచిత విద్యుత్కా డబ్బు విరాళం ఇవ్వాలనుకొన్నప్పుడు మీరు ఎందుకు, ప్రభుత్వం ఎందుకు? ఈసే రైతుకు మారటోరియం కాదు, అది మరణ శాసనం కాకూడదు అని చెపుతున్నాను.

శ్రీ జె.ఎస్. దివాకర్ రెడ్డి : ఉచిత విద్యుత్ ఇవ్వడం అనేటటువంటిది కేవలం రైతులకే తప్ప, మునిపాల్టీలకు, గ్రామ పంచాయిలీకు కాదు. అది ఆయన తెలుసుకుంటే మంచిది. ఎందుకంటే వారు కూడా కొంత కాలం పాటు పంచాయిలీరాజ్ మినిష్టర్గా పనిచేశారు.

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి : అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లా పంచాయితీ అధికారి ఒక సర్క్యూలర్ జారీ చేశారు. అందులో ఏముందంటే -- ఇందుమూలంగా గ్రామ పంచాయితీల కార్బోర్యూలకు, సర్వంచులకు తెలియజేయడం ఏమనగా గ్రామ పంచాయితీల నిధుల నుండి ఉచిత విద్యుత్ పథకం కొరకు ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధికి విరాళంగా పూర్వపు గ్రామ పంచాయితీలు 10 వేల రూ.లు, అప్రకటిత గ్రామ పంచాయితీలు 5 వేల రూ.లు గ్రామ పంచాయితీ సాధారణ భర్తల కింద గ్రామ పంచాయితీ తీర్మానం ద్వారా చెల్లించుటకు అనుమతించడమయినది.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : దానిని నాకు పంపండి.

(సంబంధిత కాగితాలను డా.ఎన్. జనార్థనరెడ్డి గౌరవ సభాపతికి అందచేశారు)

డా.ఎన్. జనార్థన్‌రెడ్డి : మంత్రిగారిని దానిని ఒకసారి చూడమని చెప్పండి.

మ. 3.40

ముగ్గురు మినిషస్టర్లు మాట్లాడేరు అధ్యక్షా.

ఒక బల్యాకి కరెంటు ఇస్తామని అన్నారు. ఇంటింటికి కరెంటు అన్నారు. ఎక్కడికి పోయింది? ఏమయ్యాయి మీరు చెప్పినవి?

MR.SPEAKER: Janardhana Reddy Garu, you have to conclude.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి : అధ్యక్షా, తెలంగాణా ఏర్పడే పరకూ సేను ఏ పదవి తీసుకోను అన్నాడు మా చంద్రశేఖరరావు గారు. తెలంగాణాకి ట్రోపాం చేస్తే రాజ్య పెట్టి కొట్టమన్నాడు. మరిపుడు 610 జీవో అవసరం లేదంటున్నాడు. ఆ జీవో ద్వారా ఇంటింటికి ఉద్యోగాలు వస్తాయన్నాడు అప్పట్లో. మరిపుడు ఆ జీవో అవసరం లేదంటే ఎట్లా ఇస్తారు ఆ ఉద్యోగాలు?

నేనడుగుతున్నాను, రాష్ట్రంలో ఒక ప్రభుత్వం ఉండా రెండు ప్రభుత్వాలున్నాయా? వాళ్ల టిఅరెన్ ప్రభుత్వం నడుస్తోందని, మీరు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం నడుస్తోందని అంటున్నారు. చంద్రశేఖర రావు గారు మా జిల్లాకు వచ్చాడు. టిఅరెన్ వాళ్ల అల్ట్రాట్రైట్ ఎత్తు పెంచాలని, ఎత్తు పెంచితే సాగు సీరు పస్తుందని అంటున్నారు. వాళ్ల ఎత్తు పెంచుతున్న రన్నారు. ఈరోజు పరిస్థితి ఏమిటంటే, శ్రీశైలంలో సాగరులో సీళ్ల రాకుండా ఉంటే, ఆల్ట్రాట్రైట్ ఎత్తు పెంచాలని అంటున్నారు. దానికి కాంగ్రెసు మద్దతు నిస్సుందా? ఈ మిశ్రమ ప్రభుత్వం దానిని అమలు చేస్తుందా? నిపరించాల్సిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ జె.పి. దివాకర రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఉదయం ఒక క్వార్టును వచ్చింది, మీకు గుర్తుండే పుంటుంది. గిడ్డంగుల విషయం వచ్చినపుడు కొంతమంది సభ్యులు ప్రసంగించారు. వాళ్లేమైనా సి.ఎం. రిలీఫ్ ఫండ్కి విరాళా లిచ్చరా అంటే అపునండి, రూ.50 లక్షలు ఇచ్చారన్నారు. ఉచిత కరెంటుకు విరాళాలు ఇవ్వడంలో తప్పేమైనా ఉందా? వాళ్ల వద్ద సర్పస్సగా నిధులున్నాయి. ఇస్తే తప్పేమిటి? వాళ్ల యాభయేసి లక్షలు, కోటి కోటి రూపాయలు సి.ఎం. ఫండుకి ఇష్టపచ్చ. పీరిస్తే దీనిలో తప్పేమిటి? Yes, it is right. తప్పేమీ లేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్థన రెడ్డి : సామ్యుక్తికి, సోకొకికి. ఉచిత విద్యుత్తు నిస్తామని చెప్పి అధికారంలోకి వచ్చారు. మేము మొత్తం గ్రామ పంచాయతీల నుంచి పసూలు చేసుకుంటాము, తప్పేమిటి అంటే ఎట్లా?

అధ్యక్షా, ‘జన్మభూమి’ రద్దు అన్నారు. ప్రజలలో దాని ద్వారా చైతన్యం వచ్చింది. ‘జన్మభూమి’ ఒక స్వార్థి. దాని ద్వారా పల్లెల ఎల్లలు తెలియని అధికారులకు వాటిని చూపించాము. గ్రామ సమస్యలను దీని ద్వారా పరిష్కరించే అవకాశం వచ్చింది. ప్రజల ద్వారా గెలిచిన ప్రజాప్రతినిధులు గ్రామాలకు పోయే అవకాశం వచ్చింది. ‘జన్మభూమి’, ‘పల్లెబాటు’ ల రిజల్టున ఆరు నెలల్లో చూస్తారు. తొందర పడకండి.

అధ్యక్షా, హైనర్లగా నేను కోరేది, వర్రాలు పడకపోతే కరువు వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. మంచినీటి కొరత వచ్చే అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వానికి ఇబ్బంది ఉంటే కంటెంజెన్సీ ప్లాను ఏదైనా తయారు చేసి, బడ్జెటులో పెట్టి చెప్పాలి. ఈ బడ్జెటులో అతి తక్కువగా కేటాయించారు మంచినీటికి. ఒకసారి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను.

పెద్దలు మా రోశయ్య గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చాలా విషయాలు మీ దృష్టికి తెచ్చాము. వాటన్నింటికి సమాధానాలు చెప్పండి. ఒక బల్బుకు ఉచిత కరెంటు త్వరలో ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయండి. నిధుల విషయం చెప్పండి. కరెంటు కూడా ఇవ్వాలి. ఈవేళ రూ.1244 కోట్లు మాఫీ అంటున్నారు. అది బడ్జెటులో చూపించలేదు. ఉచిత విద్యుత్తు బడ్జెటులో చూపించలేదు. అలాగే నాన్స్ప్లానులో రూ.4 వేల కోట్లు మీరు తగ్గించి చూపిస్తున్నారు. ఏ విధంగా చేస్తారు?

అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు, అనంతపురం జిల్లా ఎక్కువగా కరువుకు గురయ్యే ప్రాంతం. అక్కడ భూమి ఎరగా ఉంటుంది. వేరుసెనగ తప్ప ఏం పండ దక్కడ. సకాలంలో పర్మాలు పడకపోతే రైతులు ఆత్మహత్యలకు పొల్చుడుతున్నారు. అటువంటి జిల్లాకు ప్రధాన మంత్రిని తీసుకుపోతామని చెప్పారు. కానీ వారిని అక్కడకు కాకుండా కర్మన్నలకు తీసుకుపోయారు. మరి ముఖ్యమంత్రి గారికి అనంతపురానికి తీసుకుపోయేటంత సమర్థత లేదా? లేక తెలుగుదేశం కార్యకర్తలపై జరిగిన దాడులకు భయపడి తీసుకుపోలేదా అని సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నాను.

నాకీ అవకాశం ఇచ్చి నందుకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరా రెడ్డి : అధ్యక్షా, మైకు దోరికింది కదా అని ఇష్టం వచ్చినట్లు మాటల్లిటే ఎట్లా? విషయాలు తెలుసుకోవాలి. ప్రధాన మంత్రి గారు రావాలని, ఈ రాష్ట్రంలో డిప్రైవ్ విపరీతంగా ఉందని, మేము చేపట్టిన కార్యక్రమాలకు మీ చేదోడు కావాలని, మీరు పర్సనల్గా రావాలని కొరడానికి 15 రోజుల క్రితం ముఖ్యమంత్రిగారు మమ్మల్నందరినీ థిల్లీకి తీసుకుపోయి, ప్రధాన మంత్రి గారిని రికెస్టు చేశారు. ఆయన పస్తామన్నారు. తర్వాత మేము అనంతపురం తీసుకువెళ్లాలని ప్రపోజెల్ పెట్టాము. దానికి వారు ఒప్పుకున్నారు. కాకపోతే కొన్ని సాంకేతిక కారణాల వల్ల ఏ.సి. హాలికాప్టరు ఒక గంట కంటే ఎక్కువ పోదని, సాంకేతిక కారణాలతో, బెంగుళూరులో వాళ్ల విమానం టైము వంటి ఏదో ఇబ్బందుల వల్ల అలా జరిగింది. బెంగుళూరు వచ్చి పుంటే అనంతపురం వచ్చిపుండేవారు. ప్రౌదరాబాదు వచ్చేరు కాబట్టి కుదరలేదు. సాంకేతికమైన కారణాల వల్ల పోలేదు.

అక్కడ తెలుగుదేశం వారూ హత్య కావించ బదుతున్నారు, కాంగ్రెసు వారూ హత్య కావించబదుతున్నారు. దీనిని మేము ఖండిస్తున్నాము. సలుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు ఈ రోజు హత్య కావించబడ్డారు. ఇది అందరికీ బాధాకరమే. గతంలో వందల తలకాయలు ఎగిరిపోయాయి. రక్తం ఏరుతై పారింది. ఇంకా ఆ పొరలు అలాగే ఉన్నాయి. వర్షం వచ్చినా భూమిలో ఇంకే పరిస్థితి

లేదు. We have more concern. ప్రథాన మంత్రి గారు అక్కడక వచ్చినప్పటికీ ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన రైతాంగం సమస్యల మీద బాగా స్పందించారు. ప్రథాన మంత్రి గారికి రాష్ట్రం తరఫున, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం తరఫున, ప్రజల తరఫున ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము. మీ పెంట మేముంటామని వారు చెప్పారు. దానిని కూడా తప్పగా మట్టాడితే మంచిది కాదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్థన రెడ్డి : అధ్యక్షా, సాంకేతిక కారణా లంటున్నారు. అనంతపురం బెంగుళూరుకు చాలా దగ్గర. అక్కడే పుట్టపర్తి ఏర్పోర్టు కూడా ఉంది. మా భయం ఏమిటంటే, రేపు ఈ బడ్డటు ప్రారంభంలో ఉందని, సాంకేతిక కారణాలు చెప్పి, డబ్బులు రాలేదని ఏమైనా గోల్డ్మార్ల్ చేస్తారా?

శ్రీ జి. చిన్నారెడ్డి(వసపర్తి) : అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా కరువు జిల్లా. అలాంటి కరువు జిల్లాకు ప్రథాన మంత్రి గారిని ఎందుకు తీసుకుపోలేదు అనేటటువంటి మాటల గౌరవ సభ్యులు జనార్థన రెడ్డి గారు చెప్పారు.

మ 3.50

అనంతపూర్ తరువాత రెండవ కరువు జిల్లా రాష్ట్రంలో మహాబూబ్‌నగర్ జిల్లా. అలాంటి జిల్లాకు ప్రథానమంత్రిగారు వస్తే, బాధ్యత కలిగిన సభ్యులుగా వారు ఎందుకు నిస్స రాలేదు? నేను అడుగుతున్నాను, ఏదో మాట్లాడడానికి, చెప్పడానికి, రాజకీయంగా బురద చల్లడానికి ప్రయత్నం చేయవద్దు. దయచేసి విషయాలు గమనించి మాట్లాడాలని కోరుతున్నాను.

డా ఎన్ జనార్థన రెడ్డి : సార్, నిన్న మీ దగ్గరకు కూడా వస్తే మీరు ఏమన్నారు? ఈ రోజు వైండింగ్ ఉంటుంది అన్నారు. నాకు వైండింగ్‌కు పార్టీ ఆదేశించింది. వారికి తెలుసో తెలియదో, నేను కూడా మాపార్టీ తరఫున వెళ్లాను. మహాబూబ్ నగర్ జిల్లా నుండి సెపరేట్‌గా మొమొరాండం ఇచ్చామని గౌరవ చిన్నారెడ్డిగారికి నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె రోశయ్ : అధ్యక్షా, 2004-5 సంవత్సరానికి బడ్డెట్ ప్రపోజెట్ మీద 8 మంది పెద్దలు మాట్లాడారు. నర్వ శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడు, ప్రతిష్ట నాయుకుడు, సోముల సర్పింహాయ్, గాదె పెంకట రెడ్డి, చాడా పెంకట రెడ్డి, జి కిషన్ రెడ్డి, కొమిరెడ్డి రాములు, వి పురుషోత్తమరెడ్డి, ఎన్ జనార్థన రెడ్డిగారు, ఎం ఐ ఎం నుండి యువకుడు అక్కరుద్దీన్ ఒవ్వేసి, టిఅర్ఎస్ నుండి శ్రీమతి పద్మ దేవేందర్ రెడ్డి, గోవింద నాయక్ గార్లు మాట్లాడడం జరిగింది. ఇంక సమయం ఉండి మరికొందరు మాట్లాడి ఉంటే వారి ఆలోచనలు తెలుసుకునే దానికి అవకాశం కలిగి పుండేది. పేరు నోట్ చేసుకోవడంలో పొరబాటు జరిగి ఉంటే మన్మించాలని కోరుతున్నాను. వాంఘితంగా ఎవరి పేరు మెష్టు చేయకపోవడం కాదు. మాట్లాడినవారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. చాలా శ్రమచేసి, మంచి విషయాలు సేకరించి, మంచి సూచనలు, విమర్శలు చేశారు. విమర్శలు తప్పనిసరి. దానిని జీర్ణం చేసుకోలేని, ప్రశంశలు మాత్రమే కావాలని కోరుకోవడం నా పద్ధతి కాదు. రెండు సహ్యదయంతో తీసుకుని నా పొరబాట్లు ఏమైనా ఉంటే సరిచేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము తప్ప ఇందులో భేషజం, అడ్డగోలు వ్యవహారం చేసేదానికి ప్రయత్నం చేయసు. ఈ ప్రభుత్వం ఏ పరిస్థితిలో ఈ బాధ్యతలు స్వీకరించిందో ఒకసారి మనవిచేస్తాను. రాష్ట్రం ఆర్థికంగా అనేకమైన తీవ్రమైన ఒడిదుడుకులకు లోనపుతోంది. ఆర్థిక రంగంలో వ్యయ నిర్వహణ, క్రమశిక్షణ దారితప్పి, ఓపర్డ్రాఫ్ లేని రోజులు చాలా తక్కువగా ఉండే విధంగా నడుసున్న రోజులలో ఈ ప్రభుత్వానికి వచ్చాము. ఎన్నికలలో మేము పూహించిన దానికంచే ప్రజలు అఖండమైన తోడ్పటి ఇచ్చి, 9 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసిన పార్టీని కాదని కాంగ్రెస్‌పార్టీకి మరల అవకాశం కలిగించారు. అవకాశం కలిగించడానికి ప్రజలు ఏమి ఆలోచించారో మా విశ్లేషణ ప్రకారంగా కాంగ్రెస్‌పార్టీ పరిపాలనా పద్ధతులు, నిర్వహణ, ఆర్థికరంగం నిర్వహణలో కాంగ్రెస్‌కు పున్న వైపుణ్యం, ట్రాక్ రికార్డు . నీటికి తోడు ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న ఈతిబాధలు దృష్టిలో పెట్టుకుని, కాంగ్రెస్‌పార్టీ ప్రజలకు అనేకమైన వాగ్దానాలు చేసింది. బడ్డెట్ ప్రసంగం అనేది సులుపుగా

చాలా ఈజీ టాస్‌కు అని నేను భావించడంలేదు . ఇది కష్టమైన, క్లిఫ్పెనై ఎక్సర్సైజ్ . ఇందులో కూడా ప్రత్యేకమైన పరిస్థితిలో తీగిమిద తర్వీదు లేకుండా నడవడం ఎంత కష్టమో , ఈ బడ్జెట్‌ను ఎక్సర్సైజ్ చేయడం కూడా కష్టం కలిగించే పనే . నేను పైనాన్న డిపార్ట్‌మెంట్‌లో పున్న అధికారులందరికి పేరు పేరున ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను . కనీసం రెండు నెలలు ప్రీ బడ్జెట్ ఎక్సర్సైజ్ చేయాలి . ఒక్కొక్క డిపార్ట్‌మెంట్‌ను మీ పెర్ఫామెన్స్ ఏమిటి, గత సంవత్సరం ఎలోకేషన్ ఏమిటి ? ఎంత ఖర్చు చేశారు? ఎంత చేయాలి మంచి, చెడు ఏమిటి ఈ సంవత్సరం అవసరాలు ఏమిటి అని, అన్ని డిపార్ట్‌మెంట్‌లో మంతనాలు చేసి మన దగ్గర పున్న ఆదాయం ప్రకారం దేనికి ఎంత కేటాయించగలుగుతాము అని చూడవలసి ఉంటుంది . మీకు తెలుసు ఎన్నికలు అయిన తరువాత మే 14వ తేదీన రాజశేఖర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణస్వీకారం చేశారు . మేము మంత్రులుగా 22వ తేదీ ప్రమాణస్వీకారం చేశాము . తరువాత మాకుస్న వ్యవధి చాలా తక్కువ . అయినా రాత్రింబగళ్లు అధికారులతో పనిచేయించి , మేము పనిచేసి సాధ్యమయినంతపరకు, సాధ్యమయిన మేజర్ డిపార్ట్‌మెంట్‌ను పిలిచి మాటల్చాడి , ప్రత్యేకంగా రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్‌తో మాటలడవలసిన మాటలు మాటల్చాడి ఆదాయ వసరులు పెంచుకునే దానికి ప్రయత్నం చేసి ఉన్నంతపరకు గుడ్డిలో మెల్ల మాదిరిగా ఉంది తప్ప అద్యంతమైన బడ్జెట్ అని నేను ప్రసంగంలో ఎక్కడా చెప్పలేదు . ఇప్పుడు చెప్పలేను . పట్టవగలే చుక్కలు నొపిపాటు, రాష్ట్రంలో ఎక్కడా చీకటి అంటూ లేకుండా చిరువెన్నల దీపాలు వెలిగిస్తాను అని ఎక్కడా చెప్పలేదు . అది సాధ్యం కాదు . ఉన్నంతపరకు ఎక్సర్సైజ్ చేశాము . మా మొట్టమొదటి ప్రయత్నం వచ్చి అనుత్సాదక వ్యయం కొంతపరకు తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేశాను . ఏమి చేశారు అనేది బహుళ గౌరవసభ్యులు ఇప్పుడు అర్థం చేసుకుంటారు . శాలరీ ఉంటుంది . దానికి కావలసిన డబ్బు ప్రావైట్ చేయకుండా ఉండడానికి వీలులేదు . నాన్ శాలరీ ఎక్కపెండిచర్ ఉంటుంది . వాటికి సంవత్సరం వారీగా, బాటుగారు కూడా 9 ఏండ్లు ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేశారు ఒకసారి జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి . గత సంవత్సరం నాన్ శాలరీ బిల్ మీద రు 1000 కోట్లు ఖర్చు ఉంటే దానిపై నుమారు 10 శాతం పరకు పెంచుతారు . ఈసారి చేసిన మొదటిచర్య నాన్ శాలరీ బిలుల్లో ఒక్కపైసా కూడా పెంచకుండా కంటిన్యూ చేశాము . అన్ని డిపార్ట్‌మెంట్‌కు చెప్పాము . దయచేసి నాన్ శాలరీ ఎక్కపెండిచర్ కంట్లెన్ చేసుకోవాలంటే చాలా సంతోషంగా అన్ని డిపార్ట్‌మెంట్‌ పరిస్థితి అర్థం చేసుకుని అంగీకరించారు ఉన్నంతలో కేటాయింపులు చేయడంలో కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఎన్నికల సందర్భంలో అనవాయితీగా వస్తున్న మా సంప్రదాయంతో , విశ్వాసంతో రాష్ట్ర అభివృద్ధికి దోషాదపడే కార్బోక్షమాలు ఇని అనే భావనతో ఉండడం, వ్యవసాయం, ఇరిగేషన్, విద్యుత్ ఉత్పాదన, ఇన్‌ప్రోఫ్ట్‌క్రూర్ బిల్లింగులు, వైద్యాస్ికి, ఇప్సీన్ తగిన మోతాదులో నిధులు కేటాయించుతూ, మరీకమై సంక్లేశ కార్బోక్షమాల మోతాదుకు తగినట్లు జాగ్రత్త చేసుకుంటూ సమతుల్యం చేసుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది . ప్రజలకు చూస్తే ఇది 2004-05 బడ్జెట్ అని చెప్పాలిపచ్చినా, టెక్కికల్గా పస్తే ఇది 8 మాసాలు మాత్రమే . మిగిలిన నాలుగు మాసాలకు రామకృష్ణాదుగారు వేటాన్ అకోంట్ బడ్జెట్ గపర్రరుగారి ఆర్డినేస్ ద్వారాజారీ చేయించారు . ఎన్నికలు కాగానే కొత్తగా బాధ్యతలు చేపట్టి గతంలో చేసిన నిర్వాహకాలు సర్వబాటు చేసుకుంటూ ఇంటిని చక్కదిద్దుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది . మీకు తెలియంది కాదు . మామూలుగా ఇల్లు చక్కగా నిర్వహించినా కొత్తగా ఎవరన్న గృహప్రవేశం చేస్తే, సున్నం, రంగులు వేసుకుని, చిన్న చిన్న రిపేర్సు , డోర్ క్రైస్తు మార్పుకోవడం అలవాటు . అలాకాకుండా ఇంటి నిర్వహణ సరిగా, సవ్యంగా చేయకుండా నానా భీభత్తం చేసి , ఎన్ని కలు వస్తున్నాయి, తరువాత ఎవరు వస్తోరో మనకెందుకు వచ్చింది ? అని అనాడు వ్యవహరించిన వాళ్ల ఉంటే, ఆ ఇంటిని సరిచేసుకోవడం ఎంత కష్టమో ఒకసారి ఆలోచించాలి . ఇరిగేషన్‌కు సంబంధించి నెగ్లెక్ట చేయబడింది . గత 9 సంవత్సరాలుగా ఇరిగేషన్ వద్దులు క్రింద కేటాయింపులు చూపారు తప్ప తగిన ఖర్చులేదు . ఇరిగేషన్ మీద ఖర్చు చేయలేదు అనడంలేదు . రు 9000 కోట్ల పరకు ఖర్చుపెట్టమని వారు పదే పదే చెప్పారు . ఇక పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేయలేకపోయారు . ఇది దృష్టిలో పెట్టుకుని టైం బోండ్ ప్రోగ్రాంగా ఆన్ గోంగ్ ప్రాజెక్టులను ఐడెంటిపై చేసి కొద్దిపాటి త్రిధ్వంశ తీసుకుని తోడ్పాటు ఇవ్వగలిగితే ఆర్థికంగా కాన్సన్‌బ్లేట్ చేయగలిగితే 7, 8 ప్రాజెక్టులను వెంటనే పూర్తి చేసుకోవచ్చు అనే భావనతో సర్వశక్తులు కూడగట్టుకుని వాటిని పూర్తిచేద్దామన తలంపుతో రెండు ముడు సంవత్సరాలలో ఒకటి తరువాత ఒకటిగా పూర్తి చేసుకునే దానికి ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాము .

రాష్ట్రం ఎంతోకాలంగా ఎదురుచూస్తున్న అనేకమైన ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు పున్నాయి. వాటికి అన్నిటికి సంబంధించి 5 ఇయర్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకున్నాము. ఈ దేశం స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుంచీ పంచవర్ష ప్రణాళికలు పెట్టుకుని ఏ విధంగా ముందడుగు వేస్తోందో, ప్రణాళికా బద్ధంగా అభివృద్ధి చెందుతోందో, అట్లాగే రాష్ట్రంలో కూడా మేము ఆలోచన చేసాము. మనం కూడా ప్రజలు మనకు ఇచ్చిన అవకాశాన్ని సద్ధినియోగం చేసుకుందాము, ఈ 5 ఏళ్ల కాలంలో సర్వ శక్తులూ కూడగట్టి మనం ఇరిగేషన్ రంగంలో అభివృద్ధి సాధిద్దాము అని అనుకున్నాము.

అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ రాకముందు, నేను యువకుడిగా పున్నపుడు ఆ ప్రాంతంలో తిరిగేవాడిని. హైస్కూల్లలో చదువుకునే రోజులలో నాగార్జునసాగర్ అనే పేరు పెట్టిన ఆ ప్రాజెక్టును అప్పుడు నందికొండ ప్రాజెక్ట్ అనేవారు. అప్పుడు గుంటూరు జిల్లాలో ఎత్తిపోతల పథకం పుండేది. మేము విద్యార్థులుగా అక్కడకు వెళ్తే, 13, 14 కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్లాలంటే దారి పుండేది కాదు. అటువంటి ప్రాంతాలలో భూములలో బల్లులు గుడ్లు పెడుతూ పుండేవి, పల్లేరు కాయలు పండుతూ పుండేవి. భూమి చాలా చౌకగా పుండేది. అట్లాగే సల్గొండ జిల్లాలో కూడా. కానీ సాగర్ ప్రాజెక్ట్ అక్కడ నిర్వాణం చేసిన తరువాత, రెండు వైపులా కలిపి 23.45 లక్షల ఎకరాల భూమి సాగులోకి వచ్చి ఈనాడు ఆ భూములలో బంగారు పంట పండుతోందా లేదా అనేది చూడండి.

ఎవరు అంగీకరించినా, అంగీకరించకపోయినా మా విశ్వాసం - ఎక్కడైతే నీరు ఇప్పగలుగుతామో, బీడు భూములు కూడా బంగారు భూములుగా మారతాయి, పంట వస్తుంది, రైతులకు ఉపయోగపడడమే కాకుండా, రైతు చుట్టూ పరిభ్రమించే వృత్తుల వారందరూ కూడా సుఖపడతారు, అంతేకాక, ఆ ప్రాంతమంతా సస్యశ్యామలం అపుతుంది, సంపద పెరుగుతుంది, సంపదను వీధులలో చూడగలుగుతాము అనే భావనతో పనిచేసే వారమే కాక, చూచిన వారం కూడా. ఇక్కడ పుండే వారికి ఎవరికి తెలియదు కనుక. సల్గొండ జిల్లాలో మిర్యాలగూడ, కోదాడ ప్రాంతాలలో సాగర్ ప్రాజెక్ట్ రాకముందు ఎట్లా పుండేది, సాగర్ వచ్చిన తరువాత ఈ రోజున వీధులలో సంపద చూడగలుగుతున్నారా లేదా అనేది ఒకసారి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను.

గుంటూరు జిల్లా వైపు, ప్రకాశం జిల్లావైపు చాలా పేదరికం పుండేది. ఈ రోజున ఒక నూతనమైన వికాశాన్ని చూడగలుగుతున్నాము. ఈ రీత్యా ఆలోచన పున్నారం కాబట్టి ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు ప్రాధాన్యతనివ్వాలనే భావనతో, ఈ బడ్జెట్లో కొన్ని ఇబ్బందులు పున్నా సర్వబాటు చేయడం కష్టమైనా, ఇరిగేషన్కు పెద్ద పీట వేసాము. పెద్ద పీట వేసి, రాబోయే కాలంలో ఆ రంగాన్ని ముందుకు తీసుకుపెళ్డామని అనుకుంటున్నాము.

ప్రావైట్ చేసిన డబ్బులు ఖర్చు పెట్టగలుగుతామో అనే ఒక ఆలోచన కూడా లేకపోలేదు. ఒకరిద్దరు మిత్రులు అన్నారు, డబ్బు కేటాయించగానే సరిపోదు, ఇల్లు అలకగానే పండగ కాదు అన్నారు. వాస్తవం, ఇల్లు అలుకగానే పండగ అపుతుందని అనుకునేవాడిని కాదు నేను. ఇల్లు అలికి ముగ్గు వేయడం ఒక భాగం, ఆ తరువాత పండగ సంబరంగా, బాగా జరుపుకోవడం చాలా బాధ్యతతో కూడిన కార్బూకమం. అట్లాగే కేటాయింపు చేసినంత మాత్రాన ప్రాజెక్టులు అయిపోతాయి, ఖర్చు చేయగలుగుతాము అని అనుకోవడం లేదు.

బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఒక వైపున చేస్తూ, ఎక్కర్సైజ్లు చేస్తూ, మరొకవైపున డిపార్ట్మెంట్సు గేర్పు చేసి, ఈ సంవత్సరం ఇంత డబ్బును ఇస్తాము, మీరు దానిని ఖర్చు చేయడానికి తగినంత శక్తిని సముప్రార్థించుకోవాలి, మీరు రెడీగా పుండాలి, మీరు

ఈ ఖర్చును బుక్ చేయడానికి తయారు కావాలి, కేవలం బడ్జెట్లో పెట్టిని చివరికి చేతులు ఎత్తేసి ఖర్చు పెట్టలేకపోతున్నామనే మాట అనకూడదనే ఉద్దేశ్యంతోనే నకలమైన ప్రయత్నాలూ చేస్తున్నాము.

ఏ దేశం కాని, రాష్ట్రం కాని వార్షిక ప్రణాళికల మీద ఖర్చు పెడుతూ వుంటే, ఆ మొత్తాదు పెరుగుతూ వుంటే అది అభివృద్ధి చెందుతూ వున్నట్లు. కాని కేవలం కాగితాల మీదే మొత్తాదును చూపించి సంపత్తుర కాలంలో మొత్తాదును తగ్గించి 6 అంగుళాలు కొయ్యడమా, 2 అడుగులు కొయ్యడమా అని ఎంతసేపూ కోత, కోత, కోత అని తెలియకుండా కోత కోస్తూ వుంటే, ఆ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందదు. ఊరికి మాటలు చెప్పడం కాదు, నేను అంకెలతో కూడా రుజువు చేయడానికి తయారుగా వున్నాను.

1989–90లో ఆ నాడు ఎన్నికలు జరిగి 1989 డిసెంబర్ 12 నాడు తెలుగుదేశం నుంచి పగ్గాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ చేతికి వచ్చాయి. అప్పటి నుంచి మార్పి 31వ తేదీ పరకూ వున్న కాలం 3 మాసాలు. అయినప్పటికీ, ఆ సంపత్తురం 1300 కోట్లు అప్రాప్త అపుటలే. వార్షిక ప్రణాళికలో ఖర్చు పెట్టింది రు.1304.47 కోట్లు. దయచేసి నేను ఒకటి మనని చేస్తున్నాను. మాకు వున్న ట్రైమ్ 3 మాసాలు. అయినప్పటికీ బడ్జెట్ అలోకేసన్లో తక్కువ లేకుండా వుండాలనే ఉద్దేశ్యంతో 1990–91లో కాంగ్రెస్ పార్టీ రు.1321 కోట్లు వార్షిక ప్రణాళిక మీద ....

శ్రీ ఇ.దయాకర రావు : అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం ....

MR.SPEAKER: I will give you in clarifications.

శ్రీ ఇ.దయాకర రావు : సర్, నేను లెక్కల జోలికి వెళ్లడంలేదు, బడ్జెట్ మీద రిప్లయ్ ఇచ్చే సందర్భాలలో, 9 సంపత్తురాల మా ప్రభుత్వ హాయాంలో, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ వుండేవారు. ఇంత మంది ప్రతిష్టానాయకులు, సభ్యులు అనేక సలహాలూ, సూచనలూ ఇచ్చారు. అందువల్ల ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా వుంటే బాగుండేది. మంచి మంచి పొయింట్స్ వున్నాయి. వారు కూడా వినాలి, రిప్లయ్ ఇచ్చేటప్పడు వారు కూడా వుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె.రోశయ్ : అధ్యక్షా, చర్చల సరళి చూసి ఎన్ని గంటలు అపుతుందో అనే భావనతో వారు వేరే కార్యక్రమంలో వున్నారు. రిప్లయ్ చెప్పబోయే ముందు కబురు పెట్టమన్నారు, కబురు పెట్టము. Most probably he is on the way. మీరు చెప్పిన మాటలు కాని, నేను చెప్పే మాటలు కాని, వారికి నోట్స్ పెఱతుంది, వారు అర్థం చేసుకుంటారు, వారు రావడానికి దారిలో వున్నారు. కాని సభను నిర్దిష్టం చేసి వెళ్లాలనే కారణం పెట్టుకోలేదు.

1990–91లో రు.1323 కోట్లు అప్రాప్త ప్లాన్ పైజ్. ఖర్చు పెట్టింది రు.1465 కోట్లు 52 లక్షల 65000. అంటే బడ్జెట్ అప్రాప్త కంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టాము. అట్లాగే 1991–93లో రు.1410 కోట్లు అప్రాప్త ప్లాన్ పైజ్, ఖర్చు పెట్టింది రు.1561 కోట్లు 86 లక్షల 4000. 1992–93లో 8వ ప్లాన్ ఫస్ట్ ఇయర్ రు.1675 కోట్లు అప్రాప్త ప్లాన్ పైజ్, ఖర్చు పెట్టింది రు.2364 కోట్లు 3 లక్షల 87,000. 1993–94లో రు.1851 కోట్లు అప్రాప్త ప్లాన్ పైజ్, ఖర్చు పెట్టింది రు.2867 కోట్లు 46 లక్షల 11,000. 1994–95లో రు.2170 కోట్లు అప్రాప్త ప్లాన్ పైజ్, ఖర్చు పెట్టింది రు.2453 కోట్లు 46 లక్షల 75000. 1995–96లో రు.3159 కోట్లు, ఖర్చు పెట్టింది రు.2869 కోట్లు 37 లక్షల 093. అంటే, వారు అప్పటికే వచ్చేసారు. తరువాత కూడా 9వ ప్లాన్ తీసుకుంటే.....

శ్రీ కె.నుబ్బారాయిడు : అధ్యక్షా, ...

శ్రీకె.రోశయ్య : అధ్యక్షా, ఇది మంచి పథ్థతి కాదు. నేను చెప్పే అంకెలను కాంట్రాడైట్ చేసే మాట్లాటే చెప్పండి.

శ్రీకె.సుబ్బాయుడు : అధ్యక్షా, నేను అడిగేది వేరే ఉద్దేశ్యంతో కాదు. 1989 నుంచి 1994 వరకూ వారు రూలింగ్‌లో పుండి అన్ని సార్లూ బడ్జెట్‌లో కేటాయించిన దాని కన్నా ఎక్కువే ఖర్చు పెట్టారు, మరి 1994లో ఎందుకు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఓడిపోయింది ? ఈ రోజున మేము ఏదో చేయలేదని అంటున్నారు, 1994లో మీరు ఎందుకు ఓడిపోయారో చెబితే బాగుంటుంది. ఆ లెక్కలు చెబుతున్నారు కాబట్టి అది కూడా చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీకె.రోశయ్య : అధ్యక్షా, స్నేహితుడు సుబ్బాయుడు గారు మంచి ప్రశ్న వేసారు, ఇన్ని మనులు చేసిన తరువాత కూడా ఎందుకు ఓడిపోయారని. దానికి సమాధానం నేను చెప్పలేను కానీ, 9 ఏళ్లు మంచి పసులు చేసిన తరువాత, ప్రజలంతా బ్రహ్మరథం పట్టిన తరువాత, మీరు ‘ఫాం’ అని ఎందుకు పడ్డారో ఆ కారణమే, వేరే కారణం ఏమి చెప్పమని ? 9 ఏళ్లు పగలే చుక్కలు మొలిసించారు, ఈ దేశంలో ఆయన గారి కంటే మహా నాయకుడు ఎనరూ లేరని ప్రశంచంలోని, దేశంలోని పత్రికలన్నీ వ్రాసాయని చెప్పారు కదా, మరి మీరు ఎందుకు ఓడిపోయారు ?

అధ్యక్షా, నా రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే, నేను చాలా సాఫ్ట్‌గా మీ ముందర వీలైనంత వరకు అన్ని వివరాలనూ పుంచుతాను, మరొకసారి ఆలోచించండి, మాకు సలహాలు ఇవ్వండి, మార్గదర్శకత్వం సెరపండి, మీకు కూడా బాధ్యత పుందని చెప్పడానికి కాదు.

సా.4.10

1997-98, 9వ ప్లాన్ మొదటి సంవత్సరంలో 3,585.5 కోట్లు అప్రావ్ ప్లాన్ పైజ్ అయితే, ఖర్చు పెట్టింది రు.3,604.19 కోట్లు. ఇది అదసంగా కోర్దిగా ఖర్చు పెట్టింది. 1999-2000లో రు.5,491.51 కోట్లు అప్రావ్ ప్లాన్ పైజ్, ఖర్చు పెట్టింది 4,528.52 కోట్లు. 2000-2001లో రు.7,708 కోట్లు అప్రావ్ ప్లాన్ పైజ్, ఖర్చు పెట్టింది 6,717.11 కోట్లు. 2001-2002లో రు.8,378 కోట్లు అప్రావ్ ప్లాన్ పైజ్, ఖర్చు పెట్టింది 7,968.94,84,000 . 2002-2003లో రు.10,100 కోట్లు అప్రావ్ ప్లాన్ పైజ్, ఖర్చు పెట్టింది 8,314,86,86,000 ,2003-04లో రు.10,970,45,74,000 ప్రావిజనల్గా అక్కుల్ అకొంట్స్ రాలేదు. ఇప్పటివరకూ ప్రావిజనల్ అకొంట్స్ ప్రకారంగా రు.9,688,54,24,000. ఎందుకు మనవిచేస్తున్నాసంటే, ఆస్యుల్ ప్లాన్ మీద ఖర్చు పెట్టారు. ప్లాన్ మీద ఖర్చు పెడితే రాష్ట్ర అభివృద్ధికి దోహదుడుతుంది. నాన్ ప్లాన్ క్రింద పెట్టిస్తున్నడు అది చెడువాటి క్రిందకు వస్తుందితపు నిజమయిన బలం కాదనే విశ్వాసం ఉంది.

మేము పరిపాలన చేసిన రోజుల్లో అప్రావ్ ప్లాన్లో .....

(అంతరాయం)

శ్రీ వై. రామకృష్ణడు(తుని) : ఆర్థిక శాఖామాత్రులు మాటల్లాడుతూ, 1993-94కన్నా 1994-95 ఎక్స్‌పెండిచర్ తక్కువగా ఉంది. రోశయ్యగారు మాటల్లాడుతూ, 1994-95లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉందంటున్నారు. 1994 డిసెంబర్లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చింది. బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టింది వారే. 9 నెలలు వారే ఉన్నారు. మేము వచ్చి మూడు, నాలుగు నెలలయ్యాందితని వారు అంటున్నారు. అది ఆ రోజు వర్తించాలి. 1994-95లో వారి పరిపాలన తరువాత మేము అప్పుడు డిసెంబర్లో అధికారానికి వచ్చాము. డిసెంబర్ నుండి మార్చి అంటే అప్పుడు కూడా ఇదే పరిస్థితి అనుకోవాలి. 1994-95లో

తెలుగుదేశం ప్రార్థి అధికారంలోకి వచ్చినట్లుగా కనబడుతోందంటే 1993-94కన్నా 1994-95 ఎందుకు అలా ఉందో ఒక్కపొరి ఫిగర్స్ ఎక్సప్లైన్ చేయాలి.

శ్రీ కె. రోజుయః మా మిత్రులు రామకృష్ణదుగారు నేను చెప్పిన అంకెలు తప్పు విన్నారో, లేక సరిగ్గా నోట్ చేసుకోలేదో తెలియదు. 1994-95లో రు.2,170కోట్లు అప్రాప్త ప్లాన్ పైజ్ అయితే ఖర్చు ఎక్కువ పెట్టింది రు.2,453,46,75,000.

(ఈసంఘర్థంగా శ్రీ కె. రామకృష్ణదుగారు తమ పద్ధ ఉన్న పుష్టకాన్ని చూపించారు.)

వారు చూపించిన పుష్టకం ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్కి సంబంధించింది కాదు. నా దగ్గర ఉన్నది చూడమనండి . అథారిటీస్ గా ఆర్థిక శాఖామంత్రి ఇచ్చింది చెప్పాను. ప్రణాళిలో ఏమి ఖర్చు పెట్టిని రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుంది. అంతేకాకుండా మరొక మాట చెప్పాలని అనుకుంటున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిర్వహణలోతరచూ ఓపర్డ్రాఫ్ట్ కి వెళ్లడం ఆరోగ్యకరమయిన లక్షణం కాదు. కాంగ్రెస్ ప్రార్థి 1989 నుండి 1994 వరకూ పరిపాలన చేసిన కాలంలో రామకృష్ణదుగారు ఎన్నిసార్లో భూతత్వం పెట్టి చూసి ఉంటారో , మేము అప్పుడు ఓపర్డ్రాఫ్ట్ కి వెళ్లిన మాట ఒక్క రోజుయినా ఉందా? కానీ నీరి పరిపాలనలో అంటే రామకృష్ణదుగారు ఆర్థిక శాఖామాత్రులుగా చంద్రబాబునాయుడిగారి నేత్యత్వంలో పని చేసినప్పుడు 1999-2000లో మొత్తం ఫిగర్స్ వావద్ద లేవు. ఉన్నంతపరకూ వివరిస్తాను. సంవత్సరంలో 292 రోజులూ మనం ఓ.డి మీద బ్రతికాము. 2000-2001లో 295 రోజులు మన స్పీడ్ పెరిగింది, శక్తి కూడా పెరిగింది. (మనులు చేశామునని తెలుగు దేశం ప్రార్థి నుండి కొందరు సభ్యులు అనసాగారు) చేయకుండా పోవడం ఏమిటి? చాలా పనులు చేశారు. 2001-2002లో సంవత్సరానికి 365రోజులు సెలవు దినం వస్తే కూడా ఆ సెలవు దినాలను కూడా అలా పెట్టారా అంటే 336 రోజులూ ఓ.డి. పెట్టి ప్రభుత్వం బ్రతికింది అంటే ఇది నా మాట కాదు. కంట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ ఏమి చెప్పారో అదే చదివాను. రాష్ట్రం నిర్వహణ అంటే ఈ విధంగానా? 2002-03లో కొంచెం తగ్గింది. 96 రోజులు. తరువాత 2003-04లో కొంచెం స్పీడ్ పెరిగి 181 రోజులకి వచ్చింది. ఎక్కడికి పోతున్నామో చూడాలి. ఉదయమే ఎంతో మంది సభ్యులు 50 రోజులు అయిందనీ ఏమి చేశారని బల్ల గుద్ది అడిగారు. వాటన్నింటికి సమాధానం 51 రోజుల్లో ఒక్క క్షణంకాలం పొటూ ఓ.డికి వెళ్లకుండా ఆర్థికవ్యయాలు నిర్వహించగలిగాము. బహుశా బాబుగారు ఒక్క మాట అనవచ్చు. మీ గొప్పతనం ఏమి లేదని వారసవచ్చు. నాకు అభ్యంతరం లేదు. మంచి ఏమున్నా అది వారిని సీర్ చేసుకోమనండి. నాకు అభ్యంతరం లేదు. మంచి చేసి అప్పగిస్తే, మంచి చేశారని అంటారు. చెడగొట్టి అప్పగిస్తే ఇబ్బంది అయిందని అంటాము. కాబట్టి ఇప్పుడు ఓ.డి. లేకుండా కొద్దిగా మా ట్రాక్ రికార్డ్ గురించి చూడమంటున్నాను. ఆన్స్యల్ ప్లాన్ ఇంస్టిమెంట్స్ ఎస్టేషన్లో, ఆర్థిక వ్యయ నిర్వహణలో ఒక్క మాట పడకుండా వ్యవహారాలు చేశాము. ఆస్ట్రుల్ ఏమిటంటే, మేము రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించిన రోజుల్లో ప్రతి రూపాయికి రు.1.1 పైసా ఆస్ట్రు ఉండింది. క్రమక్రమంగా తగ్గిపోతున్నది. నిన్న ఇచ్చిన బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఒక్కరూపాయి అప్పుకి 63 పైసలకి వచ్చింది. లెట్స్పైస్ విచారించాను. 63 పైసలకి ఇంకోక 20 పైసలు పోయింది. రుపాయి 43 పైసలకి వచ్చింది. ఆర్థిక వ్యవహారాల నిర్దిశయంలో ఇది సరయిన పద్ధతిలని అంగికరిస్తారా? కాదు. ఇంతకుముందు చంద్రబాబునాయుడుగారు కొన్ని అంకెలు సవరించారు. ఈ అంకెలు తప్పని చెప్పారు. అది కరెక్ట్ కాదు. కాకపోతే దానిని అన్వయించుకోవడంలో వ్యత్యాసం ఉంది. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖలో as per budget in brief, రు.837.89 కోట్లయితే, as per budget speech రు.860.54 కోట్లు. తేడా రు.22.65 కోట్లు. బాబుగారు అడిగినదానికి సమాధానం ఇది. The scheme of welfare for aged, infants, destitutes, pension to poor widows, promotion of inter-caste marriages, rehabilitation of beggars and Social Welfare Secretariat Department which are not particularly relates to SCs but cover under Social Welfare Demand."దానికి రు.22.65 కోట్లు, దానికి కలిపినందువల్ల ఆ వ్యత్యాసం వచ్చింది. ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ కి సంబంధించి as per budget in brief రు.546.76 కోట్లు. As per the budget speech రు.544.50 కోట్లు, తేడా రు.2.26 కోట్లు. The hospitals and dispensaries in tribal areas under the control of the Director of Health classified under major heads - 2225,

welfare of SCs, STs and OBs figured under Medical and Health but not under Tribal Welfare Demand." అందువల్ల క్లాసిఫికేషన్లో రు.2.26 కోట్లు వచ్చింది. బి.సి. వెల్ఫెర్ లో ఒక్కటే రు.53.00 లక్షలు తేడా వచ్చింది. The expenditure for BC Welfare Secretariat Department and welfare of denotified tribal areas are included in the BC Welfare Demand. అంతక్కన్న దీనిలో వేరే వ్యత్యాసం లేదు. మరొక్కమాట, ఇంద్రజిత్తులు మాట్లాడుతూ కొన్ని సలహాలు ఇచ్చారు. జనర్థనరెడ్డిగారు చెప్పారు. వారు చివరగా మాట్లాడారు కాబట్టి వారు మాట్లాడింది ట్రైప్స్గా మైండ్లో ఉంది. మద్యపాస నిపేధం గురించి ప్రస్తావించారు. ఒక్కసారి వెసక్కి తిరిగి చూడాలని కోరుతున్నాను. 1989-94 వరకూ కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలన చేసినప్పుడు 1993లో విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు నెల్లారు జిల్లాలో దూషణంతానే గ్రామంలో రోజుమ్మానే మహిళ నాయకత్వంలో పారా నిపేధం ప్రారంభమయినది. అది ఉద్యతం అపుతోంది. అప్పుడు స్వగ్రీయ ఎన్.టి.రామారావు, పాపం ఆ ఉద్యమంలో చేరి రైలు ఎక్కి నెల్లారు జిల్లాలో జండా మీద గాంధి బోమ్మ వేసి తెల్లజండా పట్టుకొని విశాఖపట్టణం వరకూ ప్రయాణం చేసి ప్రతీ స్టేషన్లో మూడు, నాలుగు గంటలు దిగి బండి అలస్యంగా పోయింది.....

(అంతరాయం)

జనార్థనరెడ్డిగారు చెప్పవద్దని అంటున్నారు.

సా.4.20

జనార్థనరెడ్డి గారూ, మీరు రెండు గంటలపాటు, బాబుగారు రెండు గంటల పాటు ఉపన్యాసం చెప్పారు. ఇద్దరు కలిపి నాలుగు గంటల పాటు మాట్లాడారు. నేను కనీసం 40 నిమిషాల పాటైనా మాట్లాడవద్దా? నేను చెప్పకపోతే చెప్పలేదని అంటారు. మీరు ఉపన్యాసం చేస్తుంటే శ్రద్ధగా విన్నాను. నేను 20 నిమిషాలే మాట్లాడాను. అప్పుడే మీకు అలుపు వచ్చిందా? అలుపు వస్తే దయచేసి శాంతించండి. ఘర్షాలేదు.

(అంతరాయం)

I have got a right to reply. నీరు చెప్పిన ఉపన్యాసాన్ని సాపథానంగా విన్నాను. దయచేసి మీరూ విసండి. వినే ఒపికలేకపోతే ఎట్లా? మీరు వద్దంటే కూర్చోడానికా నేను ఇక్కడకు వచ్చింది. ప్రభుత్వంలో మేము ఉన్నాము. బడ్డెటు ప్రజంల్ చేశాము. దానిని డిఫిండ్ చేసుకొని సభ అమోదం పొందాల్సిన బాధ్యత మార్పి ఉంది. నీవు వద్దంటే ఉండి, కూర్చో అంటే కూర్చోని లేవమంటే లేవడానికి మేనిక్కడకు రాలేదు.

(అంతరాయం)

మద్యపాస నిపేధం ఉద్యమం ఆ రకంగా ప్రారంభమయింది. తెలుగుదేశం పార్టీ పోయిన ఎన్నికల్లో మద్యపాస నిపేధం అమలు చేస్తాము, మాకు ఓటు వేయండి, ముఖ్యంగా మహిళా కుటుంబాలు సర్వనాశనపూతున్నాయని, మీ భర్తలు, పిల్లలు సర్వనాశనం అపుతున్నారని, మాకు ఓటు వేయండని చెప్పారు.

(అంతరాయం)

నేను చెప్పింది, 1989–94వరకు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉంది. మీరు విసకుండా జంప్ అయితే ఎట్లా? విజయబాసురథెడ్డి గారు 1994లో ఉన్నారా? నేను చెప్పింది ఓపికగా వినండి. ఆనాటి ప్రభుత్వం మద్య నిషేధ ఉద్యమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని స్థాం చేయడానికి గాను క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ అధ్యక్షునిగా నన్ను నియమించారు. నేను దేశంలోని అనేక రాష్ట్రాలు తిరిగి వచ్చాను. మొన్నటి వరకు బాబు గారే ముఖ్యమంత్రి గా ఉన్నారు. నేను ఇచ్చిన రిపోర్టు సీజీలు మారపు, రికార్డులు మారపు, టైపింగ్ మారదు, అష్టరాలు మారపు కాబట్టి ఒక పర్యాయం చదువుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఆనాడు మా రిపోర్టులో సంపూర్ణ మద్య పొన నిషేధం at one stretch సాధ్యం కాదని చెప్పాను. ఈ దేశంలో ఉన్న ఏ రాష్ట్రంలో నూ సాధ్యం కాదు. సాప్తంత్యం వచ్చిన 1947 ఆగస్టు 15వ తేదీ అర్థ రాత్రి నుండి మహాత్మాగాంధీ గారు పుట్టిన గుజరాత్ రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్య నిషేధం అమల్లో ఉంది. అక్కడ ప్రజలు కూడా సక్రమంగా అమలు చేయడం లేదు. Stage after stage లో మద్య నిషేధాన్ని అమలు చేయాలని 1994లో మేము నివేదిక ఇచ్చాము. దాని ప్రకారం కాంగ్రెస్ పార్టీ నడుచుకొంటుంది. మీరలా కాకుండా, సంపూర్ణ మద్యపొన నిషేధం పెడతామని అన్నారు. ప్రజలను నమ్మించారు. వారి ఓట్లు పొంది అధికారంలోకి వచ్చారు. వచ్చిన తరువాత స్వర్గీయ ఎన్.టి.రామారావు గారు, మొన్న రాజజేథరండ్డి గారు ప్రమాణ స్పీకరం రోజునే ఉచిత విద్యుత్ ఫైలుపై సంతకం చేసిన మాదిరిగాపే ఆనాడు ఎన్.టి.రామారావు గారు సంపూర్ణ మద్య నిషేధం ఫైలుపై సంతకం చేశారు. ఆయన కొంచెం ప్రాణికల్గా అలోచించి, ఎవరైనా అనారోగ్య పీడితులు ఉంటే, డా. నాగం జనార్థనరండ్డి గారి లాంటి డాక్టర్ ఎవరైనా సట్టిపై చేస్తే త్రాగ డానికి పర్యవ్హ ఇచ్చారు. దానికి హెల్ప్ పర్యవ్ అని చెప్పారు. రామారావు గార్మి ఏ విధంగా పదవీమ్యతుణ్ణి చేసింది, ఆ విషయాల జోలికి నేను పెళ్లసు. రాజకీయాలు, లేనిపోని వేడి పుడుతుంది. చంద్రబాబు నాయకుడు గారి ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. హెల్ప్ పర్యవ్ ట తప్ప, మళ్ళీ పరిపూర్ణంగా ఉండాలని సంపూర్ణంగా ఉండాలని, హెల్ప్ పర్యవ్ ఏమిటని రద్దు చేస్తే చాలా సంతోష పడ్డాసు. నేను త్రాగడం నేర్చుకొన్న వాడిని కాను. మద్యం వాసన కూడా చూడలేదు. ఒక్క గ్లాస్ కూడా త్రాగినవాడిని కాను. బేరా! ఈ దేశంలో ఒక ఆదర్శవంతమైన నాయకుడు ఉన్నాడని నేను అనుకొన్నాను. చెప్పిన మాటకు కట్టుబడ్డ నాయకుడు ఉన్నాడని అనుకొన్నాము. కొన్ని రోజులయ్యే సరికి ఒకసారి శాసన సభలో 245 మంది పేర్లు పెట్టి, వీరు సారా లారీ, ట్యూంకర్లను లను అక్రమంగా రాష్ట్రంలోకి తెచ్చి అమ్మడం జరుగుతోందని అన్నారు. ఆనాడు నేను అనుకొన్నాను. వీరి తల తీస్తాడని, బంధువులనైనా లెళ్ళ చేయడని, శాసనసభ వేదికపై ముఖ్యమంత్రి గా నేరస్థల జాబితా పెట్టాడు, కాబట్టి వీరిని పదలడని అనుకొన్నాము. మరో మూడు మాసాలయ్యే సరికి, లాభంలేదు మనం ఏమీ చేయలేదు, మద్య నిషేధం ఎత్తి వేస్తామని, పొపులకు మాత్రమే పర్యవ్హ ఇస్తామన్నారు. బార్ లను బార్లుగా తెరిచారు. త్రాగుడు కోసం జిల్లాల్లో అధికార్లు ఇంత ఆదాయం సంపాదించాలని టార్డెట్ పెట్టారు. మీ ప్రభుత్వం, గత ఎన్నికల తేదీలు వచ్చాక కూడా, 28 మందిని టార్డెట్ ఎఫీవ్ చేయలేదని సస్పెండ్ చేశారు. టార్డెట్కి సరిపడ త్రాగడం లేదని డిస్ట్రిఫెక్షన్కి పర్యవ్హ ఇచ్చారు. రాత్రి ఒంటి గంట వరకు తెరిచి ఉంచండి, ప్రజలకు కిక్కు రావాలి, మరో గ్లాస్ త్రాగాలి అని డిస్ట్రిలకు పర్యవ్హ ఇచ్చారు.

(అంతరాయం)

ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబునాయకుడు గారు 1.9.95 న ఏమి చెప్పారు. 2.10.95న, 1.3.96న, 19.3.96శ 28.3.96న, 27.4.96న, 29.4.96న, 1.5.96న 21.9.96న ఏమి చెప్పారో నా దగ్గర క్యాలండర్ ఉంది. బాబుగారూ పంపమంటారా? ఆ విషయాలన్ని మీరు మర్చిపోతే చెప్పుతాను. అందువల్ల.....

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబునాయకుడు :– అధ్యక్షా, 1995వ సంవత్సరంలో జరిగిన విషయాలను రోశయ్య గారు చెప్పుతున్నారు. నాకు అభ్యంతరం లేదు. 1994–95వ సంవత్సరంలో అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు, సంపూర్ణ మద్య నిషేధం విషయమై సిన్నియర్లు ప్రయత్నం చేసిన మాట వాస్తవం. ఇది సాధ్యం కాదని మేము ఆ రోజు ప్రజల్లో డిబీట్ పెట్టి ప్రపాచిష్టని లీట్ చేశాము. విజయబాసురథెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో, ఒక కమిటీకి చైర్మాన్గా రోశయ్యగారు ఉండి దేశమంతా తిరిగారు. సంపూర్ణ మద్య

నీపేధం అసాధ్యమనే ఒక నిర్లయానికి పచ్చి రిపోర్టు ఇచ్చారు. 1999 ఎన్నికల్లో ప్రాహౌబిష్వ లిఫ్ట్ చేసిన తరువాత ఎన్నికలకు వెళ్లాము, ప్రజల మ్యాండెంట్ తీసుకొన్నాము. మొన్న 2004సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ ఎన్నికల మ్యానిఫస్టోలో 'రాష్ట్రంలో ఉన్న మద్యం బెల్ల్ పొస్టులను తీసివేసే విధంగా కాంగ్రెస్ అదేశాలు జారీ చేస్తుందని, మద్యపొన దురాచారానికి వ్యతిరేకంగా తీప్రసాదులో ప్రజా ఉద్యమం నిర్వహించేందుకు దశల వారిగా మద్య నీపేధం పెట్టడానవికి కృషి చేస్తుందని' చెప్పారు. మీ చిత్తశుద్ధిని ఎందుకు శంకించాల్సి వస్తోందంటే, మద్య నీపేధాన్ని దశల వారిగా పెడతామని అంటున్నారు. 1994నాటి అనుభావాలు చెప్పారు. 1995-96వ సంవత్సరంలో చేసిన దానిని క్రిటిసైజ్ చేస్తున్నారు. అది మీ చరిత్ర. 45 రోజుల ముందు జరిగిన ఎన్నికల మ్యానిఫస్టోలో మద్యనిపేధం గురించి ఊరురా తిరిగి ప్రచారం చేసి, ఈ రోజు బడ్జెటులో రూ. 500కోట్లు అదనంగా ఎక్షెంజ్ ద్వారా ఆదాయం సంపోదిస్తామని చెపుతున్నారు. ప్రోద్ధున ఒక సందర్భంలో మాటల్లాడుతూ, ఈ ప్రోఫెస్సని టైటన్ చేస్తామని, పిల్ఫరేజ్ టైటన్ చేస్తామని అంటున్నారు. మీరు ఈ విధంగా వాస్తవాలకు విరుద్ధంగా మాటల్లాడితే ప్రజలు నమ్మరు. గత చరిత్ర చెప్పి ఎదో దూషించుకొంటున్నారు. కాలయాపన చేయాలని అనుకొంటున్నారు. మేము కన్ఫ్రాంట్స్ గా చేశాము. మీరు 40 పేజీల ప్రసంగం చేయాలనుకొని అందులో పది పేజీల పాటు మమ్మల్ని విమర్శించాలని పెట్టుకొన్నారు. మేము చాలా సజపత్ని ఇచ్చాము. ప్లాన్, నాన్ ప్లాన్ నిషయం ఒక myth. లాష్ట్ ఇయర్ రిప్లేజ్ బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్ రూ. 51వేలకోట్లు. ఈ రోజు మీరు చెప్పింది, ప్లాన్, నాన్ ప్లాన్ లో రూ.51140. ఎక్కుడ తగ్గించారు. 5వేల కోట్ల రూపాయలు రెవెన్యూ పెంచటల్లు చూపించారు. 5వేలకోట్ల రూపాయల్లో, నాలుగువేల కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్రప్రభుత్వం రిసోర్సుగా పెంచుకొన్నారు. వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు కేంద్రం నుండి వస్తుందని అన్నారు. అది రాదు. నాన్ ప్లాన్లో ఏదైతె ఇంతకు ముందు చెప్పారో, సాలరీన్ కాకుండా, తతిమాది అంతా అన్నారు. సర్విసెన్లో రూ. 4500 కోట్లు కట్ చేశారు. మీరు పెస్సన్ ఇస్తామని ఊరూరా చెప్పారు. అది కూడా మేము దశల వారిగా ఇస్తామన్నారు. ఈ రోజు ప్లాన్, నాన్ ప్లాన్ గురించి మాటల్లాడుతున్నారు. ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండీచర్ ఎంతో పర్ఫెక్షన్గా ఉంటుంది. నాన్ ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండీచర్ అంతా అన్ పర్ఫెక్షన్ ఎక్స్‌పెండీచర్. కరెక్టుగా రాదు. ప్లాన్గానీ, నాన్ ప్లాన్ గానీ గురమెంట్కి కావాల్సిన విధంగా, అటు, ఇటు ఫిగర్స్ మారుస్తూ ఉంటారు. ప్లాన్లో సాలరీన్ ఉన్నాయి. మేము 9 సంవత్సరాలు ప్రిపేర్ చేశాము. మేము అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఉన్న అధికారులే మీకు ఇప్పుడు ప్రిపేర్ చేసి ఇస్తున్నారు. క్రొత్త వారు రావడం లేదు కదా. దయచేసి ఫిగర్స్ మాటల్లే కంటే చిత్తశుద్ధితో ట్రై చేయండి.

సా. 4.30

అధ్యక్షా, నేను ఇందాక చెప్పిన విధంగా ప్రాణీకర్ ఇస్టర్సేప్స్ ఇద్దామనుకున్నానే గానీ పొలిటికల్ ఉపన్యాసం చేయడం కాదు. రెండవ నిషయం, నేను చెప్పినటువంటి అంకెలు కరెక్టే. అలాగే, నేను ఇంకోటి చెబుతాను. ప్లాన్, నాన్ ప్లాన్ అనేవి వారి క్లాసిఫికేషన్కు వదలి పెడతాను. ఈ 5 సంవత్సరాలలో పనిచేసిన అధికారులు కొంతమందైనా అప్పుడు పని చేశారు. అప్పుడు ఆ ఐదేళ్ల పీరియడ్లో ఓపర్ డ్రాఫ్ట్ ఒక్క రోజు కూడా లేకుండా నిర్వహించిన మాట వాస్తవమా కాదా? మీరు దయచేసి చెప్పండి, మిగతాది ఏమీ అడగును. మీరు 332 రోజులూ ఓపర్ డ్రాఫ్ట్ తీసుకుని కాలఫేస్టం చేసిన మాట వాస్తవమా కాదా? అందువల్ల నేను ఒక మాట చెబుతున్నాను. ఇప్పుడ్ని కూడా మీరు మాటల్లాడటం కాయన్కు ఒక వైపు ఉన్న పిక్చరును ప్రాజెక్టు చేశారు. అప్పుడు అధ్యక్షా. రెండవ వైపు పిక్చరును చెప్పుకోవాల్సిన అవకాశం ఉండాలా అక్కర్చేదా? ఎంతసేపూ నేను మీరు చెప్పింది విని సరే అని ఆమోదించండని ఏదో బలం ఉంది కదా ఆని ఆమోదింప చేయడానికి రాలేదు. నేను చర్చకు వచ్చాను. దానికి సమాధానం చెప్పవలసిన గురుతర బాధ్యతను గుర్తు పెట్టుకొని చెబుతున్నాను.

నేను ఇందాక మనని చేశాను. మద్యపొన నీపేధం గురించి వారు ఒక మాట అన్నారు. మాది కన్ఫిస్చిష్ వే, ఇన్కన్విప్పెన్సీ లేదు. దయచేసి అర్థం చేసుకోండి. 1994 సంవత్సరంలో నేను ఇచ్చిన నివేదికలో కూడా చెప్పాను. అప్పుడు క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ కైర్సుగ్గా - ఇది ఒకసారి చెప్పడానికి సాధ్యం కాదు. గుజరాత్లో అమలు కాలేదు. దేశంలో ఎక్కుడా

అమలు కాలేదు. కానీ ఇది సమాజానికి హితమైనది. ఇది కావాలంటే కోస్టేజపాటు సంవత్సరానికి 200 కోట్ల రూపాయల చొపున ప్రజల మధ్య ప్రచారం కోసం ఖర్చు పెట్టారు.

అధ్యక్షా, స్వగ్రీయ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారి నేతృత్వంలో మధ్యపానం వల్ల ప్రజలకు పచ్చే అనర్థాలను గురించి చెప్పవలసిందిగా ఒక కమిటీ వేళాము. ప్రచారం చేయమని చెప్పాము. ఆ విధంగా కొన్ని ఏళ్లు ప్రచారం చేసిన తర్వాత సమాజంలో మార్పు వస్తే ... ఇక్కడ సిగరెట్లు ఎన్ని వస్తున్నాయి. ప్రతి సిగరెట్ మీదా "Smoking is injurious to Health" అని ఉంటుంది. అయినా కొంత మంది త్రాగుతునే ఉన్నారు. కానీ క్రమంగా సిగరెట్లు త్రాగడం తగ్గిందా లేదా?

అధ్యక్షా, జనార్థన రెడ్డి గారికి ఏదైనా టానీక్ ఇవ్వాలి. ఆయనకు శోషేచ్చేట్లు ఉంది. ఎలా పాపం . కూర్చోలేసంతగా ఉన్నారు. జనార్థన రెడ్డి గారూ ఇందాక మీరు మాటలాడినప్పుడు మీకు కాంప్లిమెంట్ చేశాను. మీరు ఇవ్వాళ చాలా చక్కగా మాటలాడారని అన్నాను. దాన్నయినా రెసిప్రోకేట్ చేయడం లేకుండా ఇదేమిటండీ?

డా. ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఆ రోజు గొట్టాలు పెట్టి త్రాగిస్తామని అన్నారు. అది కూడా చెప్పండి..

శ్రీ కె. రోశయ్య : వెరీ గుడ్. బాబు గారు నన్నేమీ అనకూడదు. జనార్థన రెడ్డిగారు ఆ మాట చెప్పారు. అక్కడ మీరు చెప్పారు అంటున్నారు. నేను ఆయన కోసం చెబుతున్నాను. నాకోసం, సభ కోసం కాదు.

అధ్యక్షా, నేను ఏమి చెప్పానటే , నేను బ్రైయిన్లో వెడుతున్నాను. నా స్నేహాతుడొకతను అగుపించాడు. అతను మాటలుతూ చంద్ర బాబు గారు టార్డెట్ పెట్టి ఎఫీవ్ చేయాలని అన్నారని చెప్పారు. ఐమ్స్ ఎఫ్ఎల్ అమ్మె డీలర్స్ అసోసియేషన్ ప్రైసిడెంట్ ఒక నాయకుడు ఇందులో ఉన్నారు. పీరు చెప్పడం గారం కాదు. ఆయన ఇక్కడ లేరు. బ్రైయిన్లో కనపడిన అతను నాకు చిన్నప్పటి సుంచి తెలిసిన వారు. ఆయన ఒక మాటన్నారు. ' రోశయ్య నీవు లా అబైండింగ్ సిటిజన్స్ కాదా ' అన్నాడు. నేను ' మోస్ట్ లా అబైండింగ్ సిటిజన్స్ నే ' . ఏమిటి విషయం ' అన్నాను. మరి ప్రభుత్వం ఒక బి.బి ఇచ్చింది కదా? మనకు టార్డెట్ పెట్టి ఇంత అమ్మాలి అంటున్నారు. మీరు సహకరించకపోతే ఎలా ' అన్నారు . నేను ' సహకారం అంటే ఏమిటి ' అన్నాను. అప్పుడు అతను, మీ అందరూ కూడా కొంచెం నేర్చుకోవాలి, నాకు వయను పెరిగింది అంటే కుదరదు ' అన్నాడు. అంటే నేను ఈ వయస్సులో ఇంకా ఏమి నేర్చుకుంటాను , నన్ను పదలెయ్య ' అని చెప్పాను. అప్పుడతను ' నిన్ను చస్తే వదలి పెట్టే పని లేదు. నువ్వు ఏ సందులోనో, గొందులోనో కాలి నడకన వెళ్లేప్పుడైనా, ఎక్కడైనా కనపడితే మాకు ప్రయాపేట్ ఆర్టీ ఉంది. కాళ్లూ చేతులూ కట్టి జీపులో పడేసి , ఊరు బయట చెట్టుకు కట్టేసి , జబ్బు చేసిన పశువులకు గొట్టంతో పోసినట్లు నీకు సీసాతో పోస్తాం ' అన్నాడు. ఈ విషయాలను ఎప్పుడో జనార్థన్ రెడ్డి విన్నాడు. అది గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలని కోరుతున్నారు.

(అంతరాయం)

రెండు సార్లు కాదు 20 సార్లు చెప్పవలసి వస్తుంది కోరుకుంటే. నీపు కోరుకుంటే చెప్పకుండా ఎలాగయ్యా?

డా. ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఆ బట్టిటు కంటే మధ్యపానం పై తగ్గిస్తే ఆ మాట మాటలాలి. ఎక్కువ చేస్తే అప్పుడు గొట్టాలు, కాళ్లు చేతులు కట్టిపుడేయడం కంటే ఇంకా ఏది అదనంగా చేస్తారో అని ఒక సలహా ఇచ్చాను. వారు కూడా గతంలో మెడికల్ అండ్ హార్ట్ మినిషన్స్ గా ఉన్నారు. ఎవరికి ఏ బాధ లేకుండా మీరు ఇప్పుడు రూల్స్ మార్పి రైల్స్ లో

డైరెక్టగా డైప్ పెట్టి , 24 గంటలూ త్రాగమంటారేమోనని భయంవేసి నేను చెప్పాను. మీరు ఇప్పుడు మళ్ళీ అదనంగా ఆ గొట్టం వేయడానికి, ఈ రూ. 500 కోట్లు అదనంగా ఉంది. మరి, మద్యపౌస నిపేధం అమలు ఈ సంవత్సరానికి లేనట్లే కదా? అందుచేతనే రూ. 500 కోట్లు పెంచుతున్నారు. అంచెలంచెలుగా వాళ్ళు మానిఫిస్టో లో పెట్టిన దానిని డీవియెట్ చేసినట్లు కాదా? ఎందుకు మీరు నా మీద పడతారు? నేను మీకు దళ్ళం పెడతాను. నా మీద పడతారెందుకు?

శ్రీ కె. రోశయ్య : అధ్యక్ష, నేను వారి మీద పడటమా? నేను నీ మీద పడే ఓపిక ఉన్నవాళ్ళి కాను.

శ్రీ ఎన. చంద్రబాబు నాయుడు : జనార్థన రెడ్డి గారు భయపడిపోతున్నారు. అయిన భయమేమిటంటే - హోలోనేర్ డీలర్సుతో ఇప్పుడు బలవంతంగా రోశయ్య గారు పడుకోబెట్టి తాగించి డబ్బులు కలెక్టు చేస్తారని, జనార్థన రెడ్డి గారు భయపడిపోతున్నారు. ఐదు వందల కోట్లు ఆ టంప్టేశన్‌తోనే పెట్టారని భయపడుతున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య : జనార్థన రెడ్డి గారు, సభ్యులందరితో నేను హామీ ఇస్తున్నాను. అలాంటి ఉద్దేశం ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు. వారికి తెలిసిన విషయం మాకు తెలియదు. ఏదో గొట్టం వేసి, సీసా లేకుండా సారా పోయడం తెలియదు. అది వారికి తెలుసు. వారికి పదలిపిడుతున్నాను. ఒక పాయింటు ఏమిటంటే, వారోక మాట అడిగేరు. ఆదాయం ఎలా పెంచుతారని. ఎక్కుజు డిపార్ట్మెంటులో ఖజానాకు రావలసింది రాకుండా దారి మళ్ళీ కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు సాలీనా పెళ్లిపోతోందా లేదా? అది చెప్పమనండి. దానిని దారిలోకి తెద్దామనకున్నాను. మీరు ఏం పేర్లు పెట్టినా, నాన్ డ్యూటీ పెయిడ్ అని, డ్యూటీ పెయిడ్ అని ఏదైనా అనండి. అలా పోతూపుంటే, దానిని టైపెన్ చేసి, నేను ఎక్కుజు డిపార్ట్మెంటు వారిని పిలిచి, వారితో మాటల్డాడేను. ఏమిటి ఈ ఆదాయం కొరకు ఎలా టాక్సోన్ పెంచాలని, త్రాగుడును ప్రోత్సహిస్తామని గాని కాదు. కొత్తగా బారు పొపులను పెట్టి, డిస్కాఫెక్టలకు తోడుగా క్యాబరే డాన్సులు పెడతానని నేనేం చెప్పలేదు. నేను చెప్పిందల్లా ప్రక్కదారి పట్టిపోతున్న డబ్బును ఒక ప్రయత్నంతో అంతా తీసుకురాలేము. కనీసం సంవత్సరానికి 500 కోట్ల రూపాయలు అడిపశుర్గా ఆదాయం తీసుకువాలని చెప్పము. బెల్లుపొపులు రద్దు చేస్తామని చెప్పము. వెంటనే ఆర్దర్సు ఇచ్చాము. ప్రీమ్ లైసు చేసి, ఎక్కుజు పాలసీకి సంబంధించినంత పరకూ నేను మరల చెబుతున్నాను, అందరూ కూడా అలోచించాలి. ఎన్నికలలో మీరు గాని, నేను గాని, మరోకరు గాని రెండు మాటలు చెప్పవచ్చు గాని, ఇది మద్యపౌసం విషయం అమలులో సాధ్యమని మీరసుకుంటున్నారా? కొంత ఇదైనా సమాజానికి తోడ్పాటు ఇచ్చే కార్యక్రమం అపుతుందేమోనని భావిస్తున్నాం. అంతేకాకుండా మేఘ మధనం అని కూడా చెప్పము.

(శ్రీ ఎన. జనార్థన రెడ్డి నుంచి అంతరాయం)

నాకు నీ ఉపన్యాసం బాగా నచ్చింది. నీపు మనిషిని సచ్చేవు.

MR. SPEAKER: (Addressing Dr. N. Janardhan Reddy) That is a complement for you.

శ్రీ జి. కిప్పేర్ రెడ్డి : అధ్యక్ష, మొత్తం అమృకాలు ఏపైతే ప్రక్కదారి పడుతున్నాయో ఆ డబ్బును పెంచుకుంటున్నా మంటున్నారు. నిజంగా కోట్లాది రూపాయల డబ్బు ప్రజలు సారా మీద వెచ్చిపుస్తున్నారు. సామాన్యులు ఖర్చు పెడుతున్న డబ్బు పక్కదారి పడుతున్నది. దీనిని కూడా చట్టబడ్చం చేస్తారా? చట్టబడ్చం చేస్తే చాలా డబ్బు మీకు పస్తుంది. మీరు ఐంఎఫ్-ఎల్ మీద పక్కదారి పడుతున్న డబ్బును చట్టబడ్చం చేసి, డబ్బు పెంచుకుంటామని చెప్పారు. అలాగే సారా మీద కూడా చేస్తే బాగుంటుంది.

నిజంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రజలు కోట్లాది రూపాయలు సారా మీద ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఆ నిధంగా ప్రకృదారి పడుతున్న డబ్బును గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి? దానిని ప్రకృదారి పట్టకుండా చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, నాకు ఒక అరగంట టైము ఇస్తే, without interruptions మీ అందరినీ ప్రార్థిస్తున్నాను. I would like to complete.

సా.4.40

హోం డిపోర్ట్మెంటుకు సంబంధించి ఆక్షరుట్టీన్ మరొక ఇద్దరు కూడా ప్రశ్న వేళారు. ఈ రాష్ట్రంలో వక్షులైట్సులో చర్పులు జరుపుతున్నాము సమయ పరిష్కారం కోసం మార్గం అనేవిష్టున్నాము పరిస్థితులు అనుకూలంగా ఉన్నాయి ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తూ, హోం డిపోర్ట్మెంటుకు బడ్జెటు ఎందుకు పెంచారని? 2003-04లో బడ్జెటు ఎస్టిమేట్యులో 1343 కోట్ల 54 లక్షల రూపాయలు పుంది, 2004-05లో 1568 కోట్ల 85 లక్షల రూపాయలు పుంది, ఇన్క్రీజ్ 225 కోట్ల 31 లక్షల రూపాయలు బాగుంటే హోం డిపోర్ట్మెంటుకు ఎందుకు ఇచ్చారని. చాలా జన్మవిన్ డోటు ఉన్నటువంటి మిత్రులు కూడా మాటల్లాడారు. ఇన్క్రీజ్ యాలకేషన్ తగ్గదు అంటే, శాలరీస్ పచ్చే సరికి 2003-04లో బడ్జెటు ఎస్టిమేట్ 254 కోట్ల రూపాయలు, 2004-05 సరికి వాళ్ల శాలరీస్ బిల్లు 1056 కోట్ల రూపాయలు అయినది. దానిలో ఇ న్క్రీజ్ 102 కోట్ల రూపాయలు ఉన్నది. Normal increase is given. Basic and D.A. increase is taken at 11%, which is common to all departments. నాన్ శాలరీస్లో 2003-04లో 220 కోట్ల రూపాయలు పుంది. 2004-05లో 293 కోట్ల రూపాయలు పుస్తది. ఇన్క్రీజ్ 73 కోట్ల రూపాయలు పుస్తది. దీనికి ఇండాక చెప్పేను కదా నాన్ శాలరీస్ బిల్లులో ఇన్క్రీజ్ లేకుండా చేస్తానని, హోం డిపోర్ట్మెంటు ఎందుకు పర్మిషన్ ఇచ్చారు. దీనికి ఓస్టీ ఎలక్షన్ ఎక్సెపండించర్ 60 కోట్ల రూపాయలు అయినది, మీరు ఉన్నా, మేము ఉన్నా, ఎవరు ఉన్నా ప్రభుత్వం తరువున ఖర్చు పెట్టపలసిందే. ఆసరోరియం హోం గార్డుస్కి పెంచడం జరిగింది. అది 9 కోట్ల రూపాయలు అయినది, అలాగే payment to contract employees in fire services department is Rs.4 crores. ఇనీ అస్టీకూడా కలిపితే ఈ 73కోట్ల రూపాయలు అదనంగా పచ్చింది. మోడడ్రెజేషన్ అఫ్ పోలీస్ ఫోర్సు క్రింద గపర్టుమెంటు అఫ్ ఇండియా 75 శాతం గ్రాంటు, 25 శాతం లోను క్రింద ఇస్తారు. వాళ్ల 2003-04లో 41 కోట్ల రూపాయల ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం మేము ఇంకా అదనంగా ఇస్తాము అని అంటే 75 శాతం పచ్చేది పోగొట్టుకోవడం ఎందుకని బడ్జెటు ఎస్టిమేట్యు 2004-05లో 96 కోట్ల రూపాయలు పెట్టాము. అంటే పోయిన సంవత్సరం కంటే 55 కోట్ల రూపాయల అదనంగా పెట్టాము. మొత్తం మీద ఈ అదనపు డబ్బు పోలీస్ ఫోర్సు పెంచేదానికి కాని లేకపోతే వారికి ఆయుధాలు ఇచ్చేదానికి కాదు. ఇనీ అస్టీ నార్కుల్గా పోయిన సంవత్సరం ఉన్నటువంటి రీతిలోనే ఉన్నాయి. అదనంగా ఇచ్చే డబ్బు ఏ కారణాలతో ఇచ్చామో నేను ఇప్పుడే వివరించాను. అన్నిటి కంటే ముఖ్యంగా మేము ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేసే దానికి పెద్ద ప్లాన్ పెట్టుకున్నాము. చాలామందికి బయట లోపల కూడా ఒక సందేహం పుంది. ఇతన మాసిన్ ప్రాగ్రామ్ పెట్టుకున్నారు నిధులు ఎక్కడ మంచి వస్తాయి అని. ఇప్పటికే స్టీట్ ఇన్డిపెండ్ పుంది అనే మాట అందరం అంగీకరిస్తున్నాము. వడ్డి భారంగా తయారు అయినది మాట వాస్తవం, దీంట్లో రెండు అభిప్రాయలు లేపు. మొన్న అదే చెప్పేను, ఇప్పుడు అదే చెబుతున్నాను, రేపు అదే చెబుతాను. అయినప్పటికి కోస్తి ప్రాధమికమైన అవసరాలు తీర్చే కార్బోక్సిల్ కోసం అప్పుతేక తప్పదు. నేను ప్రతిష్టాంలో ఉన్న రోజులలో చంద్రబాబు అప్పులు చేసే తీర్పున విమర్శచేసే ప్రతి సందర్భంలో చేపాము. గతంలో మేము కూడ అప్పు చేశాము. 1956 సవంబరు 1తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడింది. 1995 మార్చి 31 వరకు కూడా ఎందరు ముఖ్యమంత్రులు పనిచేసినా దానిలో 7 సంవత్సరాలు ఎన్.టి.రామారావు పిరియడ్తో కలిపి మొత్తం స్టీట్ డెట్ 11,670 కోట్ల 99 లక్షల రూపాయలు పుస్తది. అలాంటింది ఆ 11,670 కోట్ల 99 లక్షల రూపాయల్లో 713 కోట్ల రూపాయలు కోస్తా తీరంలో మే 9,10 తేదీల్లో 1990 లో నానా బీభత్త కాండ జరిగి అసలు మానవ సంచారమే సాధ్యంకాదని డెల్టా అంతా పగిలిపోయి డ్రైసేషి అంతా సర్వనాశనం అయిపోయాయి. పవర్ సెక్టర్ అంతా చిన్నాభిస్తుమైపోయి తిరిగి వ్యవసాయం చేయలేమని భయపడి అటువంటి రోజుల్లో 713 కోట్ల రూపాయలు ప్రపంచ

బ్యాంకు దగ్గర ఆ నాడు డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి నాయకత్వంలో అప్పు తెస్తే అప్పుడు తెలుగుదీశం ప్రార్థి నాయకులు దానిని అప్పు తెచ్చి మీరు డెల్లాను మీరు పునర్నిర్మాణం చేస్తూరా ఇది కూడా ఒక పనేనా అని చెప్పిన మాట నిక్కిప్పుమై ప్రిటీంగ్ కూడా అయినది. అయినా నేను అంటున్నాను ఎన్.టి. రామారావుగారి 7 సంవత్సరాలుతో కలిపి 29 సంవత్సరాల పాలన కాలంలో ఆ నాటి అవసరాలు వేరు, బాబుగారు మీరు విసకపోతే మళ్ళీ వెనక్కుపోతే తప్పువస్తుంది. ఈరోజు మన కాంటెంప్లేటు చేస్తున్న ప్రోగ్రామ్స్ వేరు, మనకు ఉన్నటువంటి ఆదాయంలోనే, పిండి కొలది రోట్టె అనుకుంటామే తప్ప పిండి అప్పుతెద్దామని అలోచన అప్పుడు పెద్దగా ఉండేది కాదు. ప్రపంచ బ్యాంకు అడ్డను అప్పుడు మనకు అంతా బాగా తెలియదు, కొద్దికొద్దిగా తెలుస్తుంది. అందువల్ల అందరం కూడా కలిపి 11,670 కోట్ల 99 లక్షల రూపాయలు అప్పు చేశారు. వడ్డి క్రింద 1,034 కోట్ల రూపాయలు 94-95 బడ్జెటులో ప్రవైద్ చేయడం జరిగింది. ఆ అంకెను శాసన సభ రికార్డ్సులో పుండి చూడండి. రోశయ్ అందరిని గోరిగేస్తున్నాడు, అతనది ఎటుతిరిగి బోడుగుండు, ఈ రాష్ట్రాన్ని గోరిగి వేస్తున్నాడు. ఒక వెయ్యికోట్ల రూపాయలు వడ్డియా అని నిందించిన మిత్రులు ఉన్నారు. ఏమైనా దర్జిలా వచ్చినటువంటి బాబుగారి నాయకత్వంలో ప్రభుత్వం 46 వేల కోట్ల రూపాయలు అదనంగా అప్పు తెచ్చింది. అది కాక మాకు ఉన్నటువంటి వ్యత్యాసం ఒకటే తెచ్చిన అప్పుని ఉత్సారన కోసం దోహదపడే కార్యక్రమాల కోసం కాకుండా అనేక ఇతరతా కార్యక్రమాల కోసం ఖర్చు పెట్టారు. దానిని వ్యతిరేకిస్తూ వచ్చాము ప్రతిసారి కూడా అప్పుతేకూడదని మొండి వాడన కాదు. అప్పుతేపచ్చు కాని తెచ్చేది పరిమితంగా తేవాలి. అనరాలకు సరిగా అంచనా వేసుకొని తేవాలి. తెచ్చిన డబ్బుని పప్పుకూడు తినడానకి కాకుండా ఉత్సారనకు దోహదపడే రకంగా ఖర్చు పెట్టాలి అనేది మేము కన్స్టింట్స్ చెబితే ఇవాళ అదే చెబుతున్నామే. మేము ఆలోచన చేసే విధానంలో ఆ నాటి పరిస్థితులు వేరు ఇవాళ వేరు, అంతర్జాతీయ రంగంలో కూడా అనేక సంస్థల ముందుకు వస్తున్నాయి. స్పెసిఫిక్ ప్రోగ్రామ్సులో ఇరిగేషన్ సెక్యూర్టు సాయం కావాలంబే డబ్బు ఇచ్చే దానికి ముందుకు వస్తునటువంటి వారు ఉన్నారు. ఆ నాడు వడ్డి రేటు చాలా ఎక్కువ ఉండేది. ఇవాళ అద్యప్పశాత్తు వడ్డి రేట్లు అంతర్జాతీయంగా, దేశంలో అనేక ఆర్థిక సంస్థలు పెద్దపెద్ద కంపెనీలు వారు టర్ను కీ బేసిస్ పై నెగోపీయేట్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులని టైమ్ బౌండ్గా పూర్తి చేయాలంటే అప్పులు తీసుకురాకుండా మేము.....

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్: అధ్యక్షా, చాలా ముఖ్యమైన పాయింట్, చాలా రోజులుగా మీరు చెబుతున్నారు. అప్పు తీసుకొచ్చి అనుత్సారకంపైన ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టారు. మేము తీసుకొచ్చిన ప్రతి రూపాయి ఒక్కి ప్రోడక్టివిటీ యూక్సివిటికి పెట్టబోతున్నామని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం మీ చేతుల్లోకి వచ్చింది. ఆ రోజుల్లో మాకు ఏమి చెప్పారు? మీరు ఇచ్చిన పరల్లు బ్యాంకు కండిప్పాలట్స్, పరల్లు బ్యాంక్ జీతగాళ్ళ అది ఇది మాటల్లాడినారు. పరల్లుబ్యాంకు కండిప్పిఫాలట్స్ -- every document is available for you. మేము తీసుకొచ్చిన అప్పులు ఇప్పుడు ప్రభుత్వ రికార్డ్సు కదా, గవర్నమెంటు వెల్లిపోగానే అన్ని రికార్డ్సు తీసుకుని మేము రాలేదు. అయితే రికార్డ్సు అన్నీ మీ దగ్గర ఉన్నాయి. వైట్ పీపర్ పట్టిష్ట్ చేయండి, ఒకసారి దీని మీద చర్చ అయిపోవాలి. మేము తీసుకొచ్చిన ఏ రూపాయి ఎక్కడ ఖర్చు పెట్టాము. నిజంగా దీంట్లో ఏది అనుత్సారకపైన ఏది ఉత్సారకపైన ఏది అనలు, దీనికి డిఫినెషన్ ఏమిటి? మేము హ్యామన్ రిసోర్సెస్ డివెలప్మెంటు కోసం ప్రాథాన్యత ఇచ్చాము. ఇన్ ఎడిషన్ టు దట అన్ని జరుగుతున్నటువంటి ప్రాజెక్టులు మీద కాకుండా హ్యామన్ రిసోర్సెస్పైన ఖర్చుపెట్టాము. ఎడ్యుకేషన్, హాల్చు These are all world wide recognized standards. హ్యామన్ రిసోర్సెస్ లేకుండా మీరు మిగతా కార్యక్రమాలు తీసుకున్న డెవలప్మెంటు అనేది కంట్లో జరగలేదు. This is a standard economic theory. కనుక రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి మాకు అందరికి తెలియాలి. మేము తీసుకొచ్చిన డబ్బులలో మీరు అంటున్న అనుఉత్సారకత అని కంపీరిజన్ ఒక స్టేట్మెంటు ఇచ్చి వైట్ పీపర్ పెట్టండి. దాని పైన చర్చ అనేది కరెక్షన్గా జరుగుతుంది మీకు భవిష్యత్తులో కూడా ఒక గైంలైన్గా పుంటుంది. నిజంగా ఏదన్నా పొరపాటు చేసి అనుఉత్సారకంగా చాలా డబ్బు వేస్తూగా చేసి పుంటే దానిని తప్పనిసరిగా మేము అంగీకరిస్తాము. ఇది వేస్తూగా ఇంత కంటే బెలర్సే మీరు చేయమనిచెప్పి మేము రిక్వెస్చ్యూ కూడా చేస్తాము. You kindly enlighten us. మన దేశంలో ఇది ఒకటే స్టేటు లేదు. మీకు మిత్రులుగా ఉన్న వచ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రం పుస్తది, ఎనీ స్టేట్ పుంటే మీరు తీసుకోండి, ఆ

రాష్ట్రాలలో తీసుకున్న అప్పులలో కూడా, వాళ్ల గ్రాంట్యు ఎన్ని తెచ్చారు? మేము తీసుకొచ్చిన అప్పులలో ఎక్స్‌టర్వుల్గా ఏవిధమైన వడ్డి రేట్లకు తీసుకొచ్చాము. అదే విధంగా, ఎక్స్‌టర్వుల్ అసిస్టెంటులో ఎంత పర్యంటేజి, గ్రాంట్యు మేము తీసుకొచ్చాము. ఏ విధమైన దీంట్లో లాభం ఎంత? ఆ విధమైన కార్బూక్షమాలలో మీరు ఆ విధమైన కార్బూక్షమాలలో మీరు ఆ విధమైన వడ్డి రేట్లకు తీసుకుగల్లారు, ఇనీ అన్ని ఒకసారిచెపుండి. ఎక్స్‌క్రూజ్‌విలి ఫొన్స్ మినిష్టర్ గారు కావాలంటే ఒక సెఫన్ అంతా మనం డిస్కప్స్ చేద్దాము. మీరు ఒక వైట్ పేపర్ పెట్టండి దానిపైన సోదట్ ఇది ఒక గైడ్ లైన్ మీకు ఉంటుంది. మాకు దీని పైన ఎన్‌టెట్ను కావాలి. మేము ఎక్కుడ పెట్టిసాము అనుత్సాదకంగా, మీరు ఏదో ఒకటి, రెండు చూపేట్లి నేపస్ట్ గేమ్స్ పెట్టారు, 56 కోట్లు, వంద కోట్లు, 20 కోట్లు రూపాయలు, కొన్ని వాటిని మాత్రం చూపింకుంటూ ఇది మేము పెట్టిసారని చెప్పి ఎగ్గంపుల్ను చెబుతున్నారు. Kindly publish a white paper. మేము రిక్వెస్చ్యూ చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. రోశయ్య: అధ్యక్షా, వైట్ పేపర్ అవసరమైనప్పుడు తప్పకుండా అవసరాన్నిబట్టి ఇస్తాము దానికి ఏముంది. మొన్న బడ్జెటు మీద మేము బాధ్యతలు తీసుకొని చాలామంది చెప్పారు. తెలుగుదేశం పార్టీ వైట్ పేపర్ ఇచ్చింది మీరు ఎందుకు ఇష్టారండని, ఆలోచించాము వైట్ పేపర్ మళ్ళీ ఈకాగితాలు అన్ని చెడగొట్టడం అవసరమా? అయిసోందో ఏదో అయిసోయింది బడ్జెటులో ఎటూ మాట్లాడ వచ్చు కదా అని అనుకున్నాము.

సా.4.50

దేవేందర్ గాడ్ గారు వైట్ పేపర్ కావాలన్నారు. వైట్ పేపర్, రూల్ పేపర్ అక్కరలేదు. ఉదాహరణకు సైకిల్ పంచారు. ఎంతకు కొన్నారు? సైకిల్ ఉత్సాదనకు దారితీస్తుందా? హ్యామన్ రిసోర్స్ డెవలప్‌మెంట్ వెలుగు పథకం క్రింద ఎంత ఖర్చు పెట్టారు? జన్మభూమి క్రింద ఎంత ఖర్చు పెట్టారు? చేయూత, ముందుగు, దీపం, వెలుగు, ఇంకుడుగుంతలు, వన సంరక్షణ, జల సంరక్షణ, గోపాల మిత్ర, సుబ్బలక్కి మిత్ర ఎన్ని ప్రోగ్రామ్స్? ఇవన్ని ఉత్సాదనకు దారి తీస్తాయా? ఇది సరైన పద్ధతి కాదు.

(శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ గారు తనకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇష్టామని స్పీకర్ గారిని కోరారు)

అయామ్ నాట్ ఈల్సీంగ్. చాలా లిబర్లెంగ్ కూర్చున్నాను. నాలుగు గంటలు వాయించి పెట్టారు. ఏదైనా ఉంటే వేరే సందర్భంలో మాట్లాడవచ్చు. దేవేందర్ గాడ్ గారికి నాకు రాజకీయ విభేదాలు ఉండవచ్చు కాని మేమిద్దరం మిత్రులం. కాగితాలు పంపిస్తాము చూడవయ్యా అన్నాను. కాని ఆయన నాకు పద్ధతాన్నారు. మాకున్న పరిస్థితులలో ఈ కార్బూక్షమం చూస్తున్నాము. ప్రతి ఇద్దరిలో ఒక విషయం మీద రెండు భిన్నమైన అభిప్రాయాలు ఉండే అవకాశం ఉంది. ఉత్సాదకత ఎంత? ఉత్సాదకత గురించి వేరు వేరు నిర్వచనాలు ఉండవచ్చు. మాకు తోచిన పద్ధతిలో చేస్తున్నాము. అత్యంత ప్రాధాన్యత గల వ్యవసాయానికి ఉచిత నిద్యుత్తే ఇష్టాడం, దీని మీద చాలా అభిప్రాయాలున్నాయి. ఈ పథకాన్ని అమలు చేసి వెనుకడుగు వేసిన రాష్ట్రాలున్నాయి. వెనుకడుగు వేసి ముందుకు వస్తున్న రాష్ట్రాలున్నాయి. ఒక్కొక్కరికి, ఒక్కొక్క ప్రాధాన్యతలుంటాయి. అవసరమైన భావనలో ఆర్థిక తోడ్పాటు అదనంగా ఇచ్చి ఉచిత నిద్యుత్తే వ్యవసాయ రంగానికి ఇష్టాలని అనుకున్నాము. ఇంతకు ముందు కొంతమంది మాట్లాడుతూ చెప్పారు. ఉచిత నిద్యుత్తే అంటే మా దృష్టిలో సుమారు 22 లక్షల పై చిలుకు ఉన్న నిద్యుత్తే పంపు సెట్టు పాత బకాయిలు రద్దు. అప్పటి నుండి ఉన్న బకాయిలను లెక్క వేసి రద్దు చేయడం. రాష్ట్రంలో సుమారుగా 1,39,000 మంది అనాఫ్రైట్జ్ గా నిద్యుత్తేను వాడుకుంటున్నారు. ఇటీవల కొంతమంది ఉచితంగా నిద్యుత్తే అంటే డైరెక్ట్ గా లైన్ మీద కొక్కేము వేసి తీసుకోవచ్చని కాదు. కాని అనేక మంది ఆ విధంగా వాడుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ నిధానాన్ని స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను. ఏటి మీదుగా రైలులో వెళుతుంటే పైనలు వేస్తారు. అది ఎందుకు వేస్తారో తెలియదు. కాని డబ్బులున్న చిల్లర వేస్తారు. ఏటిలో డబ్బు వేసేటప్పుడు కూడా పది పైనలు, ఇర్వై పైనలు అని ఎంచి వేయమన్నారు. ఉచిత నిద్యుత్తే అంటే లెక్క పత్రాలు లేకుండా పరిశుమలకు, డోమెప్పిక్ అవసరాలకు కొక్కేలు వేస్తూ ఉంటే ట్రాన్స్‌ఫోర్మర్లు బద్దలోతాయి. మీటర్లు తగలపడిపోతాయి. దానికి తయారుగా లేము. 22లక్షల 39 వేల పంపు సెట్టుకు నిద్యుత్తే ఇస్తామని చెప్పాము. దానికి అదనంగా భవిష్యత్తులో హర్షి

పవర్కు తత్కాల్ స్నీమ్ గురించి సంవత్సరానికి యాభై వేల రూపాయల వంపుసెట్టు ఇవ్వడానికి రెడ్డిగా ఉన్నాము. అనాధరైజ్జ్గా ఉన్న వాటిని తోలిగించి క్రమ పద్ధతిలో ఎప్పటికపుడు ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లను , లైస్చెన్సు దృష్టిలో పెట్టుకొని అనాగ్రహైజ్ పోల్సు ఆగ్రహైజేప్స్‌లో పెడతాము. మూడు నాలుగు రోజులుగా విద్యుత్ వాడకం పెరిగింది. కొన్ని పవర్ స్టేషన్ ఫ్రైష్ అయ్యాయి. అందుపల్లి విద్యుత్ కోత వచ్చింది. వాడకంలో గత సంవత్సరానికి ఈ సంవత్సరానికి చాలా వ్యత్యాసం వచ్చింది. అధ్యక్షా, లాస్ట్ ఇయర్ జూలై 1 న ఉన్న వాడకం కంటే ఈ సంవత్సరం జూలై 1న 24.7 శాతానికి అధికంగా విద్యుత్ వినియోగం పెరిగింది. ట్రాన్స్‌ఫిమిషన్ కార్బోరేషన్ ఇచ్చిన లెక్క ప్రకారం పీక్ డిమాండ్ మార్చింగ్, ఈవినింగ్ చూస్తే గత సంవత్సరం జూలై 1 కంటే ఈ సంవత్సరం జూలై 1 న 29.1 శాతం అదనంగా పెరిగింది. లాస్ ఆఫ్ జనరేషన్ పల్లి కూడా కొన్ని పవర్ స్టేషన్ ఫ్రైష్ అయ్యాయి. అని రెక్కిపై అయ్యాయి. చంద్రబాబుగారు ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసినపుడు జలాశయాలలో నీరు లేకపోతే ఏమి చేస్తాము? అని అన్నారు. పవర్ సెక్టారును సవ్యంగా చేయడానికి ఎన్టిపిసి నుండి తీసుకుంటున్నాము. పరిస్థితులు మెరుగు అపుతాయి. లేట్స్ ఇస్టర్సేషన్ ప్రకారం పాడై పోయిన జనరేటర్ సెట్ రెక్కిపై అయ్యాయి.

ఈ ప్రభుత్వం రైట్ ఫర్ ఇస్టర్సేషన్ బిల్ తీసుకురావాలనుకుంటున్నాము. ఇది చాలా రాప్టోలలో చర్చ జరిగి సమాచార హక్కుకు అవకాశం కల్పిస్తూ బిల్ వచ్చింది. గతంలో తొమ్మిది సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసిన పెద్దలు రైట్ ఫర్ ఇస్టర్సేషన్ తెస్తామని అన్నారు. అది ఎప్పుడూ వెలుగు చూడలేదు. రాబోయే కొద్ది మాసాలలో దేశంలో ఏ ఏ రాప్టోలలో సమాచార హక్కును చేశాయో వాటిని టోడీకరించి ఉత్తమమైన రీతిలో ఆ చట్టాన్ని శాసనభముందు ప్రవేశపెట్టాలని ఆలోచన చేస్తున్నాము.

మిత్రులు అక్షరుద్దీన్ గారు మాట్లాడుతూ మైనారిటీ బడ్జెట్ గురించి చెప్పారు. మీ కోరికలకు తగ్గట్టుగా చూపించలేకపోయాము. అంతకు మించి ఖర్చు చేయము, ఇవ్వలేమని కాదు. మైనారిటీల పట్ల సదభిప్రాయం ఉంది. వారి అవసరాన్ని గుర్తించి బడ్జెటలో ప్రావిజన్ మాత్రమే కాకుండా అవసరాన్ని బట్టి అదనంగా నిధులను కూడా రిలీజ్ చేస్తాము. పి.జనార్థన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కార్బోరేషన్కు ఇచ్చే బడ్జెటలో కొంత తక్కువ చూపించారని అన్నారు. కొన్ని ప్రియారిటీస్ సెక్టార్లో పెద్ద మొత్తం పెంచవలసి వచ్చిసందున కొన్ని చోట్లు నామిసల్గా పెంచాము. కొన్ని చోట్లు రు.10 తగ్గించాము. సిలీ అవసరాలకు కృష్ణా జలాలు తీసుకువచ్చే కార్బుక్కమం గతంలో ప్రారంభమైంది. అది మార్చిలో పూర్తి అపుతుందని అనుకున్నారు. దానిని వేగ వంతం చేయడానికి , జంట నగరాల దాహర్తాని తీర్చడానికి సర్వ విధాల ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాము. మిగిలిన కొన్ని కొన్ని సమస్యలు ఇతర డిపార్ట్మెంట్స్ తాలూకూ ఒక చోట స్కూల్ అని, ఒక చోట జానియర్ కాలేజి అని చెప్పారు. ఇండివిడ్యుపల్గా ఉన్న వాటిని డిపార్ట్మెంట్సు నుండి సమాధానం తెప్పించి తెలియపరుస్తాము. ఈ బడ్జెట్ కష్టతరమైన ఎక్స్‌రిప్యూజ్ అయినప్పటికి ఉన్నంతలో చేయగలిగినంత చేశాము. ఇంతకంటే బెటర్ ఎక్స్‌రిప్యూజ్ చేస్తామంటే చేయలేరని విధానం కాదు. రెండు , మూడు ఫ్లాక్స్ రూపు ఉన్నాయి. గాడి తప్పిన ఆర్థిక రంగ నిర్వహణ వ్యవహారాలను గాడిలో పెట్టడం .

సా. 5.00

రెండవది ఫిస్కుల్ డెఫిసిట్. అధ్యక్షా, ఈ ఫిస్కుల్ డెఫిసిట్ అనేది ప్రతి సంవత్సరంపెరుగుతూ వచ్చింది.1993-94లో నేను ఆర్థిక మంత్రిగా పున్పుపుడు రు.238 కోట్ల మిగులు బడ్జెట్సు ప్రవేశపెట్టాను. తరువాత ఈ తొమ్మిది సంవత్సరాల కాలంలో మిగులు రాకపోయినా కనీసం లోటు పరిమితంగా కాకుండా అపరిమితంగా పెరిగిపోయి అది మూడు వేల కోట్లకు చేరుకున్న సందర్భాలున్నాయి. రాజశేఖర రెడ్డి గారి నాయకత్వంలోని ఈ ప్రభుత్వం ఫస్ట్ స్టేజ్లలో లోటును అదుపు చేయాలని, సెకండ్ స్టేజ్లలో ఆ లోటును తగ్గించుకుంటూ వెళ్లాలని థర్డ్ స్టేజ్లలో మిగులు సాధించాలన్న లక్ష్యంతో వుంది. భగవంతుడు అనుకూలిస్తే, పరిస్థితులు కలిసాస్తే మీలాంటి మిత్రులు సహకరిస్తే త్వరలో సర్వప్రాప్తి బడ్జెట్ కూడా ప్రవేశపెట్టాలన్న ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుంది. అలాగే ప్లాన్‌మీద పెదుతున్నఎక్స్‌పెండిచర్సు తప్పనిసరిగా గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు తగిన మోతాదులో ఖర్చుపెడతూవన్నాయి. అదేవిధంగా అప్రావ్డ్ ప్లాన్‌మీద నే ఖర్చు పెదుతూ వచ్చాయి. ఇప్పుడూ మనకు పున్న

మోతాదులోనే రాబోయే ఈ ఎనిమిది నెలల కాలంలో దీనిని పూర్తి చేయడానికి, ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఈ ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ అనేది మన దేశంలోనే అన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ వుంది. అందుకు మన రాష్ట్రం ఏమీ ఎక్స్ప్రెస్ కాదు. మన రాష్ట్రంలో కూడా గతంలోనూ వుంది. ఇప్పుడూ వుంది. అయితే పున్నంతలో సర్వబాటు చేసుకుంటూ ఫిస్కల్ డెఫిసిట్సు శృతి మించకుండా, రామకృష్ణుడు గారిలెవో దాటకుండా అటగే కర్రెల్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశాము. ఇన్ని ఇబ్బందులు పెట్టుకొని కొత్త పన్నులు కేకుండా ఎలా చేశారని అడుగుతున్నారు. పన్నులు వేయటమనేది ఉబలాటంతో కూడుకున్న పని. తగిలించటం చాలా ఈబీ. కానీ మోసేవారిపైన కనికరం చూపాలి. పన్నుల విషయంలో మనం ప్రజలకు సరియైన అవగాహన కలిగించాలి. మనం పన్నులు విధించేటప్పుడు ప్రజలు భరించే శక్తిని కూడా చూడవలసిన అవసరముంది. అధ్యక్షా, 1939లో ఉమ్మడి మద్రాస రాష్ట్రంలో రాజగోపాలాచారి గారు ముఖ్యమంత్రిగా పున్నప్పుడు ఈ దేశంలో సెల్వెల్ చట్టాన్ని మొట్టమొదటసారిగా ఇంట్రుక్యూస్ చేశారు. అప్పుడు సూటికి పొవలా చొప్పున ట్యూన్ వేశారు. మద్య నీఫెథం అమలు చేస్తున్నందునభజానాలో లోటు ఏర్పడింది కనుక ఆ లోటును భర్తీ చేయడానికి వందకు పొవలా చొప్పున ట్యూన్ వేస్తున్నమని చెబుతున్న సందర్భంలో వారు ఒక మహాత్మర సందేశాన్ని ఈ దేశానికి ఇచ్చారు. ప్రభుత్వాలకు పన్ను వేసే హక్కు పున్నపుట్టికి దాన్ని తేనెటీగి మకరందాన్ని ఆప్రాణించే రీతిలో వ్యవహారించాలన్నారు. తేనెటీగి ఒక పున్నపై వాలి తనకు కావలసినంత మకరందం మొత్తం ఆ పున్ను నుంచే ఆప్రాణించదు. కేవలం ఆ పున్ను కళాపిహానం కానంతమేరకు మాత్రమే ఆప్రాణించి ఎగిరిపోయి వేరే పున్న వద్దకు వెళ్లి పోతుంది. ఈ విధంగా చేయడానికి ఆ తేనెటీగి ఏ యూనివర్సిటీనూ చదువుకోలేదు. అందుకోసం పీ హెచ్ డి చేయలేదు. అది దాని లక్షణం .ప్రకృతి దానికి ఆవిధంగా నేర్చింది. అదే వద్దతిలో ప్రభుత్వాలు కూడా అనుసరించవలసిన అవసరముందని చెప్పేవారు. పన్నులు వేసే హక్కు ప్రభుత్వాలకున్నా ప్రజలు మోయగలిగినంత మేరకే ఆ పన్నులను వేయాలి తప్ప మోయలేనిభారాన్ని వాళ్లపై వేయకూడదని చెప్పేవారు. ఈ సభలో రాజగోపాలాచారి గారి గురించి ఎంత మందికి తెలుసు? ఏదో నేను, ఎమ్. సత్యనారాయణ రావు గారు రత్నకర రాపులాంటివాళ్లం సీనియర్స్ మి కనుక మాలాంటి వాళ్లకు తెలుసు.

నేను ఆయన దగ్గర చదువుకోవడం మాత్రమే కాకుండా ట్యూక్సేప్స్ లాంటి పద్ధతులను, ఇంకా ఎన్నో విషయాలను ఆయన నోటి వెంట స్వయంగా వినే సదవకాశం కలిగింది. పన్నులు అంటే ఏదో తగిలిద్దాం అనే ఫోరణితో కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అవసరాలను ఎప్పటికప్పుడు సక్రమంగా మదింపు వేసుకుంటూ దుబారాను అరికట్టుకుంటూ పున్నంతలో కాపురాన్ని సర్వకుండాం అనే పద్ధతిలో అనాటి పరిపాలకులు వ్యవహారించేవారు. ఉదాహరణకు గతంలో పరిపాలన చేసిన వారు ఎంతో ముందుచూపుతో వ్యవహారించి అప్పుడు శ్రీశైలం పవర్ ప్రాజెక్టును నిర్మించడం జరిగింది. 900 మెగావాట్ల విద్యుత్ ప్రాజెక్టు అది. నీలం సంబీపరడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా పున్నప్పుడు నిర్మించిన ప్రాజెక్టు అది. అనాడు రాష్ట్రానికి అంత అవసరం లేదు. కానీ ఈ రాష్ట్ర భవిష్యత్ అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎంతో ముందుచూపుతో ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. అనాడు వరల్ బ్యాంక్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ తెలియదు. ఈ ఎమ్ ఎఫ్ అంటే ఏంటో తెలియదు. అప్పిచ్చే వారెవరూ తెలియదు. మరి ఆ ప్రాజెక్టును పున్న కొద్దిపాటి మిగులుతోనే అప్పట్లో చేపట్టడం జరిగింది. ఆ తరువాత వంశధార స్టేజ్ వన్, పోచంపాడు స్టేజ్వన్ అండ్ టు ఈ విధంగానే పూర్తి చేయడం జరిగింది. స్టేజ్ త్రీకి వచ్చేనరికి వరల్ బ్యాంకు కు వెళ్లడం జరిగింది. ఇప్పుడు వాళ్ల కాని మము కాని వరల్ బ్యాంకు వెళ్లే పరిస్థితి ఏర్పడింది. మనం ఖర్చు పెట్టబోయే ప్రతి రూపాయికి కూడా ఘలితం వచ్చే విధంగా ఆలోచించి అభిప్రాయిని సాధించాలనే ఆచారం గతంనుండిమాకు ఆనవాయితీగా వస్తోంది. అలాంటి గత ప్రభుత్వాల సంస్కరి, సాంప్రదాయాలకు మేమువారసులం కాబట్టే ఆ దిశలో ఈ రాష్ట్రాన్ని అభిప్రాయి చేయాలన్న తలంపుతో ఈ బడ్డెట్సు రూపొందించాము. రాబోయే కాలంలో ఈ రాష్ట్రానికి మరీ మెరుగైన సంపూర్ణమైన పుల్ ఇయర్ బడ్డెట్సు జనార్థన రెడ్డి గారుగాని, దేవేందర్ గౌడ్ గారుగాని, యమమల రామకృష్ణుడు గారు గాని అందరూ మెచ్చుకునేలా బడ్డెట్సు ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది. నేను చెప్పిన ఈ నాలుగు మాటలతో ఈ బడ్డెట్ ను సభ అమోదించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా. ఎన్. జనార్థన రెడ్డిః అధ్యక్షు, ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా వచ్చారు. కాబట్టి ఒక విషయం స్వప్ంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఈ సమైక్యంధర రాష్ట్రంగురించి ముఖ్యమంత్రి గారు స్వప్పమైన హామీ ఇవ్వాలని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే తెలంగాణా రాష్ట్రం ఏర్పాటు వల్లప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. తాపీ మేస్టీలకు, వడంగులకు, కూలీలకు పనులు దొరకడం లేదు. ఈ విషయం గురించి ముఖ్యమంత్రి గారు క్లారెష్చు చేయాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్ గురించి రోశయ్య గారు చెప్పింది ఒక విధంగా పుంది. మా రామకృష్ణడు గారి దగ్గర పున్న పుష్టకంలో వేరే విధంగా పుంది. దీని గురించి రోశయ్య గారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. కుక్క తోకను ఆడిస్తుందా, లేక తోకనే కుక్కను ఆడిస్తుం దా అన్న విషయం ప్రజలు తేలుస్తారు కానీ ఈ డిఫరెంట్స్ గా పున్న ఫిగర్స్ గురించి చెప్పండి.

శ్రీ కె. రోశయ్యః అధ్యక్షు, నిజ్మసపంతులైన జనార్థన రెడ్డి గారికి కుక్క తోకను ఆడిస్తుందా లేక తోకనే కుక్కను ఆడిస్తుందా అన్న డౌట్ వస్తే నేను సమాధానం చెప్పలేను కానీ ఈ ఫిగర్స్ విషయంలో ఏమైనా వేరియెస్ట్ వస్తే నేను దాని గురించి వారికి ప్రత్యేకంగా చెబుతాను. ఇప్పుడు నా వద్ద సమాచారం రెణ్ణిగాలేదు. కాబట్టి will take from you. I will reconcile. ఇక ఈ రాష్ట్రమంతా ఆందోళనగా పున్నార్థారు. ఆ విషయాన్ని వేరే సందర్భంలో మాట్లాడుకుందాము. ఇప్పు మనం బడ్జెట్ ఆమోదించే పనికి మాత్రమే పరిమితమైతే బాగుంటుంది.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్(మేడ్ఫల్)ః అధ్యక్షు, ఈ ఉచిత విధ్యుత్ గురించి నేను ఎక్కువగా డిటెయల్స్ లోకి పోవడం లేదు కానీ మీరు ట్రీ పవర్ కింద పాత బకాయిలను ఎత్తి వేశారు. అదేవిధంగా కొత్తగా అదసంగా ట్రీ పవర్ ఇస్తామని చెప్పారు. దానికి గాను రు.400 కోట్ల పైచిలుకు ఖర్చుతుందని మనకు తెలుసు. పైగా ఒక బల్ట్ ఉపయాగించే వారికి కూడా ట్రీపవర్ అంటున్నారు. Anything if the Government wants to give either to the farmer or to the consumer, we have to make a provision for that. మీరు అటువంటిదేమి ఈ బడ్జెట్లో ప్రావిజన్ పెట్టలేదు. అందుపల్ల ట్రీ పవర్ గురించి ఫీల్ట్ లెవెల్లో ఒక కన్వ్యాజన్ పుంది. దీనిని ఏ విధంగా ఇస్తారోసన్న అనుమాలున్నాయి. దీని వల్ల బిల్లు కట్టవసనరం లేదనే అభిప్రాయంతో కొంతమంది బిల్లులే కట్టడం లేదు. దానితో మంట్లీ డిమాండ్ 10/15 కోట్ల తక్కువగా వస్తున్నదని ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్మెంటు వాళ్లు చెబుతున్నారు . మీరేమో చాలా ఉత్సవంగా పున్నారు. మీరు తెల్పివైన వారు కాబట్టి దీనిని ఏదేవిధంగా చేస్తారనుకోండి. కానీ ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో వచ్చే ఆరు నెలల్లో కాని లేకపోతే ఒక సంవత్సరం లోపలఈ సెక్టార్ మొత్తం కొలాప్స్ అయిపోయే ప్రమాదముంది. దీని గురించి మాకున్న అనుమాలు తీర్చాలని కోరుతున్నాను.

సా.5.10

పవర్ సెక్టారును సరైన పద్ధతిలో హ్యాండిల్ చేయకపోతే వచ్చే సంవత్సరంలో ఇది చాలా దీనావస్తలో పుంటుందన్నది మా అనుమానం . మీరు చేసిన ప్రామిక్ మేరకన్నా బడ్జెటులో ప్రావిజను లేకుండా గాలికి పదలేస్తే ఈ విధ్యుత్ రంగం తనుకు తానుగా రికవరీ చేసుకునే పరిస్థితిలో లేదు. ఏదైనా సరే మనం గవర్నమెంటు తరఫున సపోర్ట్ చేస్తే తప్ప అది మనజాలదు. అల్ రెడీ ప్రతి సంవత్సరం 18 శాతానికి పైగా గ్రోత్ రేటు పవర్ కన్జమ్స్ లో పుంది. పెరుగుతున్న దానికి సరైన ప్రావిజన్ పెట్టలేని పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వాలున్నాయి, దానికి అప్పులు తెచ్చుకుని చేసే పరిస్థితి పుంది. ఆలోడీ మీరు కొన్ని ప్రకటనలు చేసి పున్నారు, వీటికి బడ్జెటులో సరైన ప్రావిజన్ పెట్టలేకపోతున్నారు . పైనల్గా ఈ విధ్యుత్ సెక్టారును అలాగే పదలేస్తే తనంతట తానే రికవరీ చేసుకుంటుందనే ఉద్దేశ్యం మీకున్నట్లు కనబడుతోంది. అది రికవరీ చేసుకోజాలదు, అది కొలాప్స్ అవుతుందని మేము అంటున్నాం, కనుక దానికిసం ఏమైనా చేయదలుచుకున్నారా? మీరు ఇచ్చిన 142 హామీల గురించి మేము చెప్పాం, దానికి తగ్గట్టగా ఆరు నెలల్లో ఇది చేస్తాం, వన్ ఇయర్లో అది చేస్తాం, రెండేళ్లలో చేస్తామని ఆరోజు మీరు చెప్పారు. ఆవిధంగా ఈ ఆరు నెలల్లో మీరు అమలు చేయగల హామీలకు బడ్జెటులో ప్రావిజను ఏమీ లేదు. కావాలంటే అది నేను చదిని వినిపిస్తాను. దీని దీని కోసం మీరు చెప్పారో విపరిస్తాను. కనుక వాటి పరిస్థితి ఏమిటి? అనలు చేస్తారా, చేయదలుచుకోలేదా? లేకపోతే మేము పోస్ట్పోస్

చేయదలుచుకున్నాం, లేకపోతే మళ్ళీ ఎలక్షన్స్ పచ్చినపుడు చేయదలుచుకున్నాం అని యాం గురించి రోశయ్యగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

చెబుతారా? దయచేసి ఈ విష

శ్రీ కె. రోశయ్యః అధ్యక్షా, బడ్జెటులో ప్రావిజన్స్ లేపనే మాట వారన్నారు. The Government has made an allocation of Rs. 1820.56 crores in the Annual Plan of 2004-05 under the Head of Assistance towards tariff subsidy on account of the orders issued by the APERC. Rs. 1303.25 crores has been provided in the Budget towards regular subsidy as per the tariff orders of APERC for the year 2004-05. Rs.318.459 crores has be provided towards additional subsidies for supply of free power to agricultural consumers in the categories of LT-V and HT-IV excluding HT - IV A i.e. Government Lift Irrigation from 14-05-2004 to 31-03-2005 including Rescos. Another subsidy of Rs. 51.37 crores has been provided towards compensation for loss of revenue on account of free power to agricultural consumers from 01-04-2004 to 13-05-2004. Rs.56.58 crores has been provided towards sur-charge on agricultural arrears from 01-04-2004 to 31-03-2005 as per the consent of the APERC. Agricultural arrears accumulated upto 31-03-2004 if Rs. 1244.30 crores. A token provision of Rs. 29.506 crores has been provided in the budget against the agricultural arrears of Rs. 1244.30 crores. రూ. 1944 కోట్లుంటే రూ. 29 కోట్లు ఎలా సరిపోతుందన్నారు. అధ్యక్షా, ఇప్పన్ని కూడా రఫ్ ఎస్ట్మేట్స్ .

డా. ఎన్ . జనార్థన్ రెడ్డిః కొత్తగా కనెక్షన్ తీసుకున్న దైతులకు కరంట ప్రీగా ఇష్టారా?

శ్రీ కె. రోశయ్యః అధ్యక్షా, ఈ హాండ్ క్రింద టోకెన్ ప్రావిజన్గా రూ. 29 కోట్లు మాత్రమే పెట్టాం . బడ్జెటు ప్రజెంబేసన్ ముందు తగినంత వ్యాపి లేకపోవడం వల్ల, కావలసిన నిధులు లేకపోవడంతో టోకెన్ ప్రావిజన్స్ పెట్టాం . వారికి కూడా తెలుసు, బడ్జెటులో టెక్కికల్గా ఏదో కొంత ప్రావిజను పెట్టిన తర్వాత అవసరాన్ని బట్టి నురోక్కశేటు నుంచి సర్వబాటు చేయడం గాని, అద సంగా ఆదాయాన్ని తీసుకరావడం గాని జరుగుతుంది. బడ్జెటు కు sanctity ఏమంటే, టెక్కికల్గా ఒక ప్రావిజను పుండాలి. ఆ ప్రావిజను పెట్టాం, ప్రావిజనులో పెట్టింది కొద్ది మాత్రమే అయినప్పటికీ during the course of the year, అవసరాన్ని బట్టి తగిన మొత్తాలు కల్పిస్తాం .

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాండిః అధ్యక్షా, లాస్ట్ ఇయర్ బడ్జెటు ప్రావిజను పెట్టడమే గాకుండా పైనల్గా ఎలక్ష్మిసిటీ కి ఎంత ఇచ్చాం గపర్చమెంటు తరపున? What is the figure? ఈ సంవత్సరం మీరు పెట్టిన ప్రావిజన్స్ ఏమాత్రం సరిపోవు. మీరు రూ. 1249 కోట్లు మేరకు విద్యుత్ బకాయిలు మాట్లాడి చేసి కేవలం రూ. 29 కోట్లు మాత్రమే ఇష్టారు బడ్జెటులో పెట్టారు. ఈ రూ. 1200 కోట్లుకు రూ. 1200 కోట్లు బడ్జెటులో ప్రావిజను పెట్టకపోతే అ సెక్కారు ఏమపుతుందో ఒకసారి ఆలోచించండి. ఇష్టారు టోకెన్ ప్రావిజను క్రింద రూ. 20 కోట్లు పెట్టాం, మిగతాది భివిష్యత్తులో ఎలా అవసరమనుకుంటే అలా ఎక్కుడి నుంచైనా, ఎపరి దగ్గరి నుంచైనా తెస్తామన్నారు. అనేక ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి నిధులు ఎక్కుడి నుంచి తీసుకొస్తారు? ఈరోజు వరకు రూ. 5వేల కోట్లు డఫిసిట్ చూపిస్తున్నారు various Heads లో . ఏదో రకంగా మోబిలైజ్ చేస్తామంటున్నారు మీరు. ఇంతకు ముందు మాటల్చుతూ, సెంట్రల్ నుంచి రూ. 1000 కోట్లు వరకు డెవల్యూషన్ వస్తుందని చెప్పారు. For this there is a Formula. ఈ ఫార్ములా ఎప్పుడూ కూడా 24 గంటలూ మన అవసరాన్ని బట్టి మారదు. దేశంలో అన్ని రాస్తాలకు కూడా వణి క్యలర్ ఫార్ములాలోనే డెవల్యూషన్ వస్తుంది. ఆ ఫార్ములా కాదని ప్రత్యేకంగా మీకేమైనా ఇస్తామని చెప్పారా? ఈ రూ. 1000 కోట్లను డఫిసిట్ క్రింద చూపిస్తున్నారు, అదే విధంగా మరో రూ. 3, 4 వేల కోట్లు కూడా వుంది. మీరేమో పన్నులు వేయడం లేదంటూ తేనెటీగ కథ బ్రహ్మండంగా చెప్పారు. మాకు సంతోషం, ఆవిధంగా ప్రజలను ఇబ్బంది పెట్టకుండా వస్తులు వేయవద్దని మేము కూడా కోరుతున్నాం . ఏదీ నేయకుండా రూ. 5వేల కోట్లు మోబిలైజ్ చేస్తామంటున్నారు. ఆలోడీ మీరు ప్రాజెక్టులకు గాని , వివిధ రంగాలకు సంబంధించి గాని రూ. 5వేల కోట్ల డఫిసిట్ అక్కడ వుండనే వుండగా, పవర్ సెక్కార్కు ఇక

ఎక్కడి నుంచి తెస్తారు? వాళ్లు రూ. 1800 కోట్లు అంటున్నారు గాని, నా నాల్జ్జ్ ప్రకారం రూ. 2300 కోట్లు అయితే తప్ప అది సరిపోదు. మీరు చెప్పిన దాని బట్టి అది రూ. 3వేల కోట్లు దాటుతుందనే అనుమానం కూడా మాకుంది. కాకపోతే ఆరు సెలల తర్వాత వాస్తవం తెలుస్తుంది. ఇందులో పొత బకాయిల మాఫీకి సంబంధించి రూ. 1200 కోట్లు డెఫిసిట్ పుంది, మీరేమో దానికి బడ్జెటులో రూ. 29 కోట్లు ప్రావిజను పెడుతున్నారు. నీటన్నింటి మూలంగా రేపు పవర్ సెక్టార్ కొలాప్స్ అవుతుంది . హైద్రో పవర్ జనరేషన్కు సంబంధించి ఇప్పుడు ప్రాభుతం పుంది. ఇప్పటికే సరైన వర్షాలు లేవు, చీపెస్ట్ అయిన హైడల్ పవర్ను జనరేట్ చేసి ఇచ్చే పరిస్థితి కనబడడం లేదు. ఏదైనా ధర్మల్ పవర్నే తీసుకరావాలి, otherwise, you have to purchase outside. ఇప్పుడు ఎన్బిఐసి నుంచి, అపుట్టైస్ట్ నుంచి తీసుకొస్తామంటున్నారు, దానికి ఇంకొక రూ. 500 కోట్లు నుంచి రూ. 1000 కోట్లు పవర్కు భవిష్యత్తులో కావాలి. రూ. 1000 కోట్లు వరకు అడిపసర్లగా అవసరం పుంది. నీటన్నింటికి మీరు బడ్జెటులో ప్రావిజను పెట్టలేదు, ఎక్కడి నుంచి తీసుకొస్తారు నిధులు? మా భయమల్లా దూరధ్వష్టి లేకుండా అనవసరమైన పాపులిస్టిక్ స్క్రముల అమలు పేరుతో అత్యంత ప్రధానమైన ఈ పవర్ సెక్టార్సును కొలాప్స్ చేస్తారేమోనని. కావున ఈ సెక్టారుకు సంబంధించి సరైన ప్రావిజన్స్ బడ్జెటులో పెడితే బాగుంటుందని మా రిక్వెస్ట్ .

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్య: అధ్యక్షు, దేవేందర్ గాడ్ గారు చెప్పిన దానికి కొంత యాడింగ్ చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు నాలుగైదు విషయాలకు సంబంధించి క్లారిటీ ఇవ్వవలసిన అవసరం పుంది. అప్పులకు సంబంధించి 2001-2002 బడ్జెట్ ఇన్ బ్రీఫ్ లెక్కల ప్రకారం రూ. 35999 కోట్లు పుంది, 'కాగ్' చెప్పిన లెక్కల ప్రకారం రూ. 47439 కోట్లుంది. ప్రపంచ బ్యాంకు అప్పులు చూస్తే రూ. 49465కోట్లు చూపించారు వాళ్లు . ఈ వేరియేషన్ ఎందుకు వచ్చింది. ఇప్పుడే దేవేందర్ గాడ్గారు చెప్పారు, మా లెక్కలు ఎక్కడ తప్పు జరిగాయో చెప్పండి, మాకు సంబంధించినంత పవర్కు ఒక వైట్ పీపర్ ఇప్పమన్నారు. నేను కూడా ప్రభుత్వానిన కోరేదేమంటే, లెక్కలోనే తప్పు పుండా, లేకపోతే అప్పు తెచ్చిన చోటే దొరకడం లేదా? దీనిపై నవివరమైన క్లారిటీ ఇప్పడానికి ఒక వైట్ పీపర్ రిలీజ్ చేయాలి లేకపోతే ఇది ఒక గుదిబండ అవుతుంది, శాపం అవుతుంది, అది నిర్ణయించాల్సింది మీరు. ఇది ప్రజలకు తెలియజేయవలసిన అవసరం పుంది.

సా.5.20

రెండవ అంశం ఏమంటే ఆగ్రికల్చర్ సెక్టార్కు ప్రాధాన్యం ఇస్తామని అంటున్నారు. ఇప్పటికే ఫెర్ఫిలైజర్స్కు సంబంధించి ఎన్.కె.పి. 2002-03లో 16.73% నుండి 2003-04కు వచ్చేసరికి 11.46%కు పడిపోయింది. ఈ పోషక పదార్ధాలు, మైక్రో స్యూటియెంట్స్కు సంబంధించి రైతాంగానికి వ్యవసాయ పెట్టుబడి పెరగకుండా ఇది సాధ్యపడుతుందా? వ్యవసాయరంగాన్ని అభివృద్ధిచేయటం సాధ్యపడుతుందా? ఈ విషయంలో మీరు ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు? పెస్టిప్రెస్ట్ విషయానికొస్తే పంటలు అనేక విధాలుగా నాశనం అవుతున్నాయి. రైతులు ఏమి కొనుగోలుచేయలేకపోతున్నారు. 2002-03 సంవత్సరంలో 3400 టన్నుల పెస్టిప్రెస్ట్ వాడితే 2003-04కు వచ్చేసరికి 1,880 టన్నులు మాత్రమే వాడారు. దాదాపు సగానికి కొఢిగా మాత్రమే పెరిగింది. రైతాంగం ఈరకంగా శక్తి లేకుండా ఉంటే ఏమిచేయాలని ఆలోచిస్తున్నారు? ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్రోత్ రేటుకు సంబంధించి అంధ్రప్రదేశ 0.35% ఉండగా, ఆల్ ఇండియా లెవెల్ 1.07% ఉన్నట్లుగా మన ఆర్డిక సర్వేలే తెలుపుతున్నాయి. ఎంప్లాయ్మెంట్ పర్సంటేజ్ పెరగటం కోసం ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు? ఏవిధంగా ఉపాధి కల్పించాలని చూస్తున్నారు?

ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితుల్లో పి.పి.ఎ.లను సపరించకుండా విద్యుత్ రంగాన్ని ఏవిధంగా రిఫ్లిస్తారు? నేను బడ్జెట్ స్పీచ్లో చెప్పాను, ఉదయం కూడా చెప్పాను. మహారాష్ట్రలోని ధబోల్ పవర్ ప్రాజెక్ట్కు సంబంధించి ఒక్క పి.పి.ఎ.తోటే మునిగిపోయి కోర్సుదాకా వెళ్లటం జరిగింది. ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాదన సరైనదేనని న్యాయస్థానం కూడా తెలియజేసింది. మీరు పి.పి.ఎ.లను సపరించకుండా, ఇప్పుడు ఉన్న ఎన్రైల్ లాసెన్సు తగ్గించకుండా, ఎన్రైల్ ఆడిట్ చేయకుండా, థర్డ్ పార్ట్ పర్సైజెన్ తగ్గించకుండా, జెన్కోకు రూ.1000 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టి ఏదో ఒక పద్ధతిలో ప్రాడక్షన్ పెంచేట్లు చేస్తే తప్ప ఈ సెక్టార్ బాగుపడదని మీరు

భావిస్తున్నార్హ? మీరు ఇచ్చిన రూ.1600 కోట్లు అందరూ ఆహోనిస్తున్నారు. భారాలు వేసివేసి ఇటువైపు వచ్చినవారు ఎంత బాధపడినా ప్రజలు మాత్రం హర్షిస్తున్నారు. నేను పైన చెప్పిన పనులు చేస్తేనే విద్యుత్ సంస్కరణ నిలబడుతుంది. దానికి మీరు పూనుకుంటారా, లేదా? ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ఉన్నారు కాబట్టి ఒక విషయం ప్రస్తావించదలచాను. రైతుల త్రాస్సార్టర్స్ ఓపర్లోడ్ అయి ఉన్నాయి. సబ్ స్టేషన్ కొన్ని ఓపర్లోడ్ అయి ఉన్నాయి. ఏదో ఒక నిర్దిష్టమైన పద్ధతిలో దీనిని సరిచేయాలి. ఉచిత కరంట్ 5 సంవత్సరాలు ఇచ్చి తీరాలి. రైతుల విద్యుత్ వాడకాన్ని ఏవిధంగా రెగ్యులేట్ చేస్తారు, ఏవిధంగా కరంట్ నిరంతరాయంగా సరఫరా చేస్తారో తెలియజెప్పాలి.

పట్టణాల అభివృద్ధికి సంబంధించి 32 మునిసిపాలిటీల కోసమని వారు అన్నారు. మీరు మరో 10 పెంచుతామని అన్నారు. డి.ఎఫ్.ఐ.డి. పరతులను ఒప్పుకుంటారా? వారు చెప్పినట్లుగా గుడిసెలు తీసివేయాలి, త్రాగుసీటిని ట్రైవేటువారికి ఇవ్వాలి, అనేక రంగాలలో సంస్కరణలు తీసుకురావాలి, టాక్సీషన్ పెంచాలి అనేటువంటి విధానాలకు సిద్ధపడుతున్నారా? సిద్ధపడేట్లయితే, మేము కూడా వారి దారిలోనే పోతామని చెప్పిట్లయితే చెప్పండి. వారేమో ఎప్పుడు మీరు కూడా వారిలాగే అప్పుతారా అని చూస్తున్నారు. పరతులతో కూడనటువంటి పద్ధతుల్లో తీసుకురావటానికి అవకాశం ఉంది. మీరేమి చేయబోతున్నారో చెప్పాలి.

బి.సి. వెల్ఫేర్కు సంబంధించి, చేసేత కార్బైకులకు సంబంధించి అపెరల్ పార్కులు, టెక్స్టైల్ పార్కులు పేర్లతో నోరు తిరగని పేర్లు పెట్టాడు ఆ పెద్ద మనిషి . అందుకే అటువైపు వెళ్లి కూర్చున్నాడు. వాటపైన మాత్రమే ఆధారపడితే చేసేత కార్బైకులు బ్రతుకుతారని అనుకుంటున్నారా? మీరేమి చేయబోతున్నారు? చేసేత కార్బైకులకు ప్రభుత్వం తరపునుండి ప్రత్యేకంగా ఎటువంటి సహాయం చేస్తే బాగుంటుందని మీరు అలోచిస్తున్నారు? గీత కార్బైకుల వృత్తి మొత్తం సర్వ నాశనం అయినది. కల్లు నీరా చేయటానికో, తాటికల్లు చేయటానికో వీలుంది. ప్రభుత్వం అటువైపు అలోచించి ఆ వృత్తిని ఆదుకోవటానికి ప్రయత్నించబోతున్నదా, లేదా? గొర్రెల పెంపకండారులకు మందులు లేపు. వారు రూ.86 కోట్లు కేటాయించి అందులో రూ.6 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చి మిగిలిన రూ.80 కోట్లకు మొండిచెయ్యి చూపించి ఇటువైపు వచ్చారు. మీరు వారి సంగతి అనలే మర్చిపోయారు. ఏమి చేయబోతున్నారో చెప్పాలి. క్లారిటీ రావాలి. చేతి పృత్తులను ప్రోత్సహించటానికి లాలూప్రసాద్ యాదవ్గారు రైలేస్లో మొత్తం మట్టి వస్తువులను వాడాలని పెడితే ఆ డిపార్ట్మెంట్ అంతా కుండలుచేసే వారి చుట్టూ తీరుగుతోంది. చేతి వృత్తులవారికి సంబంధించిన కమోడిటీస్, వారి ఉత్పత్తులను వాడుకోవటానికి ప్రభుత్వం వైపునుండి ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉన్నదా? ఉంటే ఏరకంగా చేయాలనుకుంటున్నారు?

సోదరుడు ఒవ్వేసీగారు ఉదయమే చెప్పారు. మైనారిటీస్ కార్బోరేషన్ వెంట్లుకవాసి మాత్రంగా కూడా ఎవరికీ ఉపయోగపడటంలేదు. 1991 జనాభా లెక్కల ప్రకారం మైనారిటీలు 75 లక్షలమంది ఉంటే ప్రస్తుతం వారి సంఖ్య ఒక కోటిపరకు ఉంటుంది. మైనారిటీలో చదువు వచ్చినవారు అతి తక్కువ. లో లిట్రసీ రేటు వారిలోనే ఉన్నది. లిట్రసీలో వారు గిరిజనులతో సమానంగా ఉన్నారు. మీరు నిరిని కేటగరైజ్ చేయండి. పట్టణాలలో రెండు, మూడు రకాలైనవారు ఉన్నారు. స్టమ్పులో ఉండేవారు ఉన్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నవారు ఉన్నారు. వారి కొరకు ఏరకమైన వెల్ఫేర్ మెజర్స్ తీసుకుంటారు? మైనారిటీస్ కార్బోరేషన్కు జీవం పోస్తారా? రోష్మి , రోష్మి అని రోసి ఇటువైపుకు వచ్చారు. మీరు రోష్మి, రోష్మి అని అనవలసిన పనిలేదు. మైనారిటీస్ కోసం ఏమి చేస్తారో దయచేసి చెప్పండి.

రిటైర్డ్ ఉద్యోగులు మీ మీద ఆశిష్టుకున్నారు. మీరేదో చేస్తారని చూస్తున్నారు. అర్దికమంత్రిగారు పెద్దమనిషి . పెష్ట్ ఫిక్స్ చేయండి. “ఎదరు అమావాస్యదాకా ఆగయ్య పెద్ద రోట్టె చేసి పెడతా” అంటే కాదు. ఫిక్స్ షన్ చిన్నగా చేయండి. కాని దానికి ముందుగా మీరు రీజనబుల్గా పెంచాల్సింది పెంచుతారా, లేదా? వారు మిమ్మల్ని గెలిపించటానికి దోహదుపడవారు. ఉద్యోగులకు

సంబంధించి మీరేమి చేస్తారు? వ్యవసాయ కార్బోకులకు ఎన్నో ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. పైద్యానికి సంబంధించిన కేటాయింపులు ఏమైనా పెంచాతారా? ఇది కేటగారికల్గా చెప్పండి. వారనేది వారు అంటారు. చెట్టు దిగి ఉన్నారు కాబట్టి వారుఅంటారు.

డా. ఎన్. జనార్థనరెడ్డి: బెంగాల్ నిషయం కూడా చెప్పమనండి.

శ్రీ నేముల నరసింహాయ్: ఆగవయ్య. పులిని చూసి సక్క వాతలు పెట్టుకున్నట్లు అనుతుంది. నువ్వు బెంగాల్ జోలికి పోకు. ఒక్కసారికి ఇటువైపుకు వచ్చావు. నాగం జనార్థనరెడ్డిగారూ, నువ్వుంటే నాకు గౌరవం ఎక్కువ. కొద్దిగా ఓపిక పట్టు. ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రాధాన్యం ఉన్నటువంటివి ఏనిదంగా చేస్తారో కేటగారికల్గా చెప్పండి. ఖచ్చితంగా వారి నోటికి తాళం పడాలి. ఈ నిషయాలను తెలియజేయాలని తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

శ్రీ కె. రోశయ్: అధ్యక్షా, మొట్టమొదటగా వారు ఈ బడ్జెట్ అంకెలలోని వ్యత్యాసం గురించి అడిగారు. వారు చెప్పిన discrepancies లాస్ట్ ఇయర్ బడ్జెట్లోని డెట్ ఫిగర్లో, బడ్జెట్ ఇన్ లీఫ్, కరెంట్ ఇయర్ బడ్జెట్లో ఉన్నాయని చెప్పారు. Mr. Speaker, Sir, the outstanding debt shown in the last year's Budget in Brief is only the public debt i.e. outstanding loans from the Government of India. The internal debts shown in the Budget Estimates - 2004-05 includes the outstanding debt of PF and Small Savings Loans in the public account. The total budgeted expenditure as shown in the Budget Brief in Budget for the year 2003 is different from the total expenditure in the Annual Financial Statement in the Budget page 26. The total expenditure Rs. 51142.49 crores shown in the Budget Brief page 3 as same as the total expenditure of Rs. 51142.49 crores as shown in Volume 49. The budget referred to by the Member is total receipts including the public debt of Rs. 63.37 crores.

సో 5.30

అధ్యక్షా, ఇది రెండవ మాట. వారు చేసేత గురించి అడిగారు. చేసేత పరిశ్రమ గురించి .....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ నాగం జనార్థన రెడ్డి : అధ్యక్షా, మేము 2004 B.E. గురించి అడిగాము.

శ్రీ కె. రోశయ్ : నేను మీకు చెబుతానని చెప్పాను. నా దగ్గర ప్రస్తుతం సమాచారం లేదు కాబట్టి మీకు నేను పంపిస్తాను. అధ్యక్షా, హాండ్లామ్ నిపర్స్ కు సంబంధించినంతవరకు ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం తరువాత పౌచ్చు మంది ఆధారపడి జీవిస్తున్న రంగం ఇది. ఈ రంగంపై ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ పుందని మనవి చేస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రి గారు జాన్ 8,9 తారీఖులలో ఫీలీ వెళ్లినప్పుడు ప్రధాన మంత్రిగారిని కలిసి ఈ మాట చెప్పారు. ప్రత్యేకంగా హాండ్లామ్ అండ టెక్స్టిల్స్ మినిష్టరు వాఫులాగారిని కలిసినప్పుడు వారిని రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా పైనాస్ మినిష్టరు గారికి కూడా చెప్పాము. హాండ్లామ్ ఇండిష్ట్రీ గురించి చాలా లీప్రమైనటువంటి కాన్సెన్స్‌ట్రేపర్స్‌తో పున్నాము. వారి ఉత్సత్తులకు మార్కెటింగ్ చేసే సదుపాయం కావాలి. స్టాషన్లో వున్న మెంబర్లే కాకుండా స్టాషన్ మెంబర్లు 75 శాతం పున్నారు. వాళ్ళ దగ్గర బట్ట పుంది కాని మార్కెటింగ్ లేదు. అప్పోను రిపైజ్ చేయడమా? అప్పో రూల్స్ ప్రకారం నాన్ మెంబర్సు తీసుకొడానికి వీలు లేదు. వారి సరుకు కొడానికి వీలు లేదు. దాని గురించి తీపుంగా ఆలోచిస్తున్నాము. ఒక హైపర్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయడానికి ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటన చేశారు. అతి త్వరలోనే ఏర్పాటు చేస్తాము. నేముల నర్సింహాయ్ గారు, మిగిలిన మిత్రులు చెప్పిన అనేకమైనటువంటి ఆలోచనలు మా మనస్సులలో కూడా పున్నాయి. అయితే 50 రోజుల టైం లోపల ఇప్పు సర్వబాటు చేయడానికి ఎవరికీ కూడా సాధ్యం కాదు. మెల్ల మెల్లగా పున్నంతలో చేస్తాము. మా ఆలోచన కూడా చేయాలని పుందనే మాట

చాలా స్వప్పంగా సభకు నిర్దిష్టంగా చెబుతున్నాను. హిండ్లులూ ఇండఫ్సీలీ ఆదుకోవాలనే ఆలోచన పుంది. అంతేగాకుండా వారి సంకేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని పది కోట్ల రూపాయలను గతంలో కంటే అదనంగా ఇవ్వడం జరిగింది.

అధ్యున్నా, ఇక రెండవ విషయం ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించినది. దీనిపై దేవేందర్ గాడ్ గారు ఆందోళన వెలిబుచ్చారు. ఈ కార్బ్రూక్షమాలన్నీ బెట్టి ఈ రంగాన్ని ఎలా చేస్తారని నోముల సర్పింహాయ్ గారు అడిగారు. నేను మనవి చేసేదేమిటంటే 1989-94 వరకు కూడా అంధ్ర ప్రదేశ్ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు పుంది. అప్పడు ఇంకా సంస్కరణలు రాలేదు. 1989 నుండి 1994 వరకు ఈ భారత దేశంలో పును ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులన్నింటిలోకి అంధ్ర ప్రదేశ్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు సెంబర్ 1 గా పుంది. అప్పట్లో సెట్ ఎసెట్స్ మీర మూడు శాతం గ్రౌన్ రిటర్న్స్ పుండేవి. గతంలో ఐదు సంవత్సరములు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పరిపోలన చేసిన కాలంలో ఒక్క సంవత్సరం కూడా సగటున 4 శాతం కంటే రిటర్న్స్ తక్కువ రాలేదు. మూడు శాతం రావలసింది నాలుగు శాతం పచ్చింది. అంతేకాకుండా డిశెంబరు 12, 1994లో జరిగిన ఎన్నికలలో ప్రజలు కాంగ్రెస్ పార్టీపైన ఆగ్రహాన్ని వెలిబుచ్చి తెలుగుదేశం పార్టీకి అధికారాన్ని అప్పగించారు. అనాడు ఆర్థిడిఎ 8,699 లక్షల లాభంతో నడుస్తుంది. టార్ఫ్ చాలా తక్కువగా పుండేది. అగ్రికల్చర్ టార్ఫ్ కూడా హోర్స్ పవర్కి 50,75,100 రూపాయలకు మించి పుండేది కాదు. ఇదంతా ఎలా సాధ్యమంటే దీనిలో ఎటునంటి గారడీ లేదు కని ఏఫీపియస్సీ మీద ఆధారపడి పుంది. ఇప్పుడు కూడ ఆ 24.1 శాతం వరకు టి అండ్ డి లాసెన్ పున్నాయి. వాటిని మేము చేపట్టబోయే కార్బ్రూక్షమాల ద్వారా ఇమెడియట్స్గా 20 శాతం వరకు తీసుకొని రావాలి. దాని పలన 400 కోట్ల రూపాయల వరకు ఆదాయాన్ని నమకూర్చుకోవచ్చు. అంతేగాకుండా ఆఖిఱ వారు ఇచ్చిన టార్ఫ్ ఆర్డర్లో వారు ఇచ్చిన ఆర్డర్ ప్రకారంగా సబ్సిడీ అదనంగా 56 కోట్ల రూపాయలు ఈ సంవత్సరానికి ఇవ్వాలని అన్నారు. అంతపరకే క్యాలిక్యులేట్ చేశారు. అయినా కూడా గుర్తుమొంటు 80 కోట్ల రూపాయల వరకు పెట్టడం జరిగింది. లాస్ట్ ఇయర్ బడ్జెట్లో ఎంత పుందని మిత్రులు దేవేందర్ గాడ్ గారు అడిగారు. లాస్ట్ ఇయర్ 2,175 కోట్లు పుంది ట్రోజు టీజిజీచిజి 1,509 చిట్టాట్లు టార్ఫ్ సబ్సిడీ గురించి ఆఖిఱ ఈ సంవత్సరం కరెంట్ బడ్జెట్ ఎస్ట్మేట్ ప్రకారంగా 2004-05లో 2,283 కోట్ల రూపాయలు ప్రైవైట్ చేశాము. దీనిలో బ్రేక్షన్ చూస్తే టార్ఫ్ సబ్సిడీ 1,820 కోట్ల రూపాయలు ఉన్న క్రింద 1,020 కోట్లు ట్ప్ట్టు జ్ఞాబ్జి ఇట్లారీచీచ్చోన్ జొట్టుబ్జి ఆఖిఱ 136 కోట్లు, క్రింద 17 కోట్లు గత సంవత్సరంలో పుంది. నోముల సర్పింహాయ్ గారు ఒక మాట అడిగారు, నేను మొదటి చేపువలసింది మరచిపోయినందున ఇప్పుడు చెబుతున్నాను. వారు క్రూలల సంగతి ఏమిటని అడిగారు. మీరు క్రూలలు రిప్పేజ్ చేయకుండా గతంలో పున్నవన్నీ గుజరాత్లో జరిగిన ఉదాహరణలు కాకుండా క్రూల లు అలాగే పుంది ఈ టార్ఫ్లు తగ్గించకుండా ప్రజల మీద భారం మోపి మీరు ఏమి చేయబోతున్నారు, ఈ రంగాన్ని ఎలా సంస్కరించబోతున్నారని అడిగారు. మేము మొట్టమొదట ఎన్నికల సమయంలో చెప్పడమే కాదు, మాకు పున్న ఆలోచన ఏమిటంటే గతంలో పున్న పవర్ పర్సేషన్ అగ్రిమెంట్ చేసుకోవడంలో ఉదారంగా డెవలపర్స్తో వ్యవహారించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు ఆఖిఱ లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హాయాంలో పవర్ పర్సేషన్ అగ్రిమెంట్ జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబు నాయుడు గారు పచ్చిన తరువాత 1,2 సార్లు వారిని పిలిపించి, మాటలాడి కొద్ది మోతాదులోషైనా అల్ట్రిమేట్ టార్ఫ్ ఇస్టోస్టోమెంట్ పెంచినా అల్ట్రిమేట్ టార్ఫ్ మసం ఎప్పుడో చేయవలసిన టార్ఫ్లను తగ్గించమని వారితో నెగోయిప్పుస్సు చేశాము. అలాగే ప్రభుత్వం కంటిన్యులీ పుంది కంబట్లీ వారి కాలంలో ఈ టార్ఫ్లకు సంబంధించి భారంగా పుందని భావించి ప్రజల నుండి పస్తున్న విమర్శల వలన గాని లేక కంప్లైలర్ అండ్ ఆడిట్ జసరల్ పాస్ చేసిన రిమార్కులను దృష్టిలో పెట్టుకొని వారి నేతృత్వంలో పున్న కాలంలో ఈ టార్ఫ్లను రెడ్యూస్ చేయాలని లీగల్గా శ్రావ్స్ మివస్ కార్బోరైఫ్స్ను ప్రారంభించమని నోటిసు ఇచ్చింది. దాని పైన డెవలపర్స్ కోర్టుకు వెళ్లడం జరిగింది. వ్యవహారంలో కొన్ని లీగల్ లిటిగేషన్లు పున్నాయి. మేము చెప్పేదేమిటంటే ఇది ప్రజలకు అదనపు భారంగా పుంది. టార్ఫ్ ఎక్స్ప్రెస్ కూడా పుంది కాబట్టి దానిని తగ్గించుకోవలసిన అవసరముంది. ఈ టార్ఫ్లను తగ్గించుకోవలసిందిగా ఎన్నికల ముందు చెప్పాము, ఇప్పుడు ఈ రోజు కూడా చెబుతున్నాము. థీజిబీల జీలు చూర్చురుబ్బీరుభుస్సు. ఇది ఎలా సాధించాలి. ఒక్కెపు శ్రావ్స్కోకు వాళ్లు నోటిసులు ఇచ్చి పున్నారు. అది లీగల్గా సాగుతుంది. దానిమీద లీగల్ బహినియస్ పున్నాయి. అవి మాత్రమే కాకుండా మేము ఇంకా పున్న సౌపకాళు ఏమిటి అని ఆలోచను చేస్తున్నాము. చంద్రబాబు నాయుడు గారు బహినియల్ వారితో

మాట్లాడి టారిఫ్ తగ్గించినట్లుగా వారితో మాట్లాడి తగ్గించడమా, ఎట్లా చేయడమా అనేది మేము సీరియస్‌గా, జాగ్రత్తగా అలోచిస్తున్నాము. పవర్ పర్సైట్ అగ్రిమెంట్‌లో కొంత రివిజన్ జరిగి ప్రజల మీద టారిఫ్ రూపంలో పడుతున్న భారాన్ని తగ్గించుకోవాలి అల్స్టోమేట్‌గా రాష్ట్రానికి భారాన్ని తగ్గించేదానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దీనిలో రెండు అభిప్రాయాలు లేవనే మాట కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు చాలా మంది సభ్యులకు డోట్స్ పున్నాయి. డిపార్ట్‌మెంటల్ డోట్స్ మెత్తం డిమాండ్స్‌లో రెయిష్ చేయవచ్చు. స్పోసిఫిక్‌గా బడ్జెట్ మీద డోట్స్ పుంటే అడగండి. గ్రి చ్చిమ్ముజ్చు జ్ఞీ ఇం. ఇంకోక అనోన్స్‌మెంట్ ఏమిటంటే ఇప్పుడు నాన్ అఫీషయల్ బిజినెస్ లిస్ట్ అయిపోయింది అలాగే వచ్చే వారానికి కంటిన్యూ అవుతుంది.

శ్రీ సిహాచ. వెంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు దానికి ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. మేము లేచేసరికి టైం పస్తుంది, మేము లేచేసరికి అన్ని పస్తాయి. ఇది చాలా బాధాకరంగా పుంది. ఎందుకంటే ఇప్పుడు ....

మిస్టర్ స్పీకర్ : దయచేసి కంటిన్యూ చేయండి.

శ్రీ సిహాచ. వెంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, నిన్న నేను దాదాపు నా బడ్జెట్ ప్రసంగంలో అనేక విషయాలు చెప్పాను. ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు చెప్పిన సమాధానంలో సరైన సమాధానం రాశటువంటివి కూడా పున్నాయి. అందువలన క్లారిఫికేషన్స్ అడగులసిన బాధ్యత నాటైన పుంది. ప్రధానంగా నేను చెప్పేది ఏమిటంటే ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించి మంత్రిగారు చాలా చక్కగా వివరాలు పొందువరచారు. దానిలో కూడా కొన్ని సమస్యలు పున్నాయి. చాలా ఉద్యోగాలు ఖాళీగా పున్నాయి. అవన్నీ భర్తి చేయకుండా మ్యాచింగ్ మెటీరియల్ అన్ని సమకూర్చుకుండా ఇది రెగ్యులేషన్ అపుతుందని నేను భావించడం లేదు. ఎందుకంటే క్రింది లెవెర్ నుండి చూస్తున్నాము. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ దగ్గర నుండి, యల్.టి. లైన్స్ దగ్గర నుండి అనేక సందర్భాలలో గందరగోళాలు అక్కడ పున్నాయి. అందువలన దానికి సంబంధించి వాటిని రెక్టిప్పు చేయకుండా పెద్ద ఎక్స్‌రెస్‌జెక్షన్ చేయాలి. డీప్లెట్‌గా పోవాలి. దానికి సంబంధించి కేటాయింపులు లేవు. ఈ సందర్భంగా నేను మీద్వారా అడుగుతున్నదేమంటే మంత్రిగారు కేటాయింపులు చేస్తారా? దానికి సంబంధించి హామీ ఇస్తారా? అందువలన ఆ రకమైన కేటాయింపులు లేకుండా మాట వరసకి చేస్తామంటే సరైన పద్ధతి కాదని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను.

సా.5.40

అదే విధంగా పవర్ ప్రాజెక్ట్‌ను ఎగ్రిమెంట్‌కు సంబంధించి గపర్సర్ గారిప్రసంగంలో ఇదే సభలో తప్పకుండా సమీక్షిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. వాటిని సమీక్షించి డోమెస్టిక్ కంజమ్స్‌ను సంబంధించి పెంచిన బిల్ తగ్గించే ప్రయత్నం ఈ ప్రభుత్వం చేయాలని ఈ సందర్భంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. పట్టిక సెక్టార్కు సంబంధించి గపర్సమెంట్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో పున్న కాంట్రాక్ట్ బేసిన్ ఉద్యోగులు బజారున పడె ఎంతో అవేదనతో పున్నారు. విద్య, వైద్యం, సహాయం, మొదలైన రంగాల్లో పున్న కాంట్రాక్ట్ పర్సర్స్ విషయంలో ప్రభుత్వ వైఫారి ఏమిటో చెప్పాలి. ముఖ్యంగా పట్టిక సెక్టార్లోని మగర్ పోక్సరీలను అమ్మి వేశారు. ఇంకా కొన్ని అమృతలని పుంది. ఇటువంటి విషయాలలో ప్రభుత్వ వైఫారి స్పష్టంగా లేకపోతే ప్రభుత్వం పట్ల అనుమానం పశుంది. ఈ విషయంలో క్లారిటీ కావాలి. పట్టిక డిప్లొబ్యాప్ట్ సిస్టానికి సంబంధించి కోటి వరాల క్రింద 30 లక్షల రేప్సన్ కార్డులు అదనంగా యిచ్చిపట్లుగా గత ప్రభుత్వం చెప్పింది. అర్థాలైన వారికి కార్డులు లేవు. డీలర్ల దగ్గర, దళారుల దగ్గర కార్డులు పున్నాయి. దీనిపై సిస్టమ్‌మేటిక్‌గా ఆలోచన చేయనట్లయితే, క్రింది స్థాయిలోని పేదవారికి, ప్రభుత్వానికి మధ్య అగాధం ఏర్పడుతుంది. అందువల్ల సక్రమమైన పంచిణీ వ్యవస్థను రూపొందించవలసిందిగా, దీని గురించి చెప్పవలసిందిగా అడుగుతున్నాను. పట్టిక డిప్లొబ్యాప్ట్ సిస్టమ్‌లో మార్పు తెచ్చి చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. కోటి వరాల క్రింద గత ప్రభుత్వం ఇళ్ల స్థలాలను యిస్తానని చెప్పింది.

ఎగ్రిమెంట్ అయినాయి. జాయింట్ కలెక్టర్స్, కలెక్టర్స్‌తో మాట్లాడడం కూడా అయింది. కోటి వరాలు యిస్తామన్న ప్రభుత్వం పోయింది. ఇళ్లప్పలాల విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచన ఏమిటి? బిపియల్ క్రింద పున్న వారికి ఏ విధంగా యివ్వదలచారు? ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం స్పష్టమైన వైఫారితో ముందుకు రావాలి. పంచాయతీరాజ్యకి సంబంధించి క్లియర్కట్టగా అధికారాలు యిచ్చామని చెబుతున్నారు. వారు చెప్పారు, వీరు చెబుతున్నారు. స్థానిక సంస్థలను పరిపుష్టం చేయడం కోసం వీరి దగ్గర ఆలోచన పుంటే క్లియర్గా ఆస్టర్ చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. రోశయ్: వెంకటరెడ్డి గారు రెండు, మూడు ప్రధానమైన విషయాలు చెప్పారు. కంట్రాక్ట్ ఎంప్లాయిస్, యన్సయంఅర్స్, ఈ రకంగా రకరకాల పేర్లతో పున్న ఉద్యోగుల విషయంలో, వారు అందోనతో పున్నందున ఏమి చేస్తారని అడిగారు. చాలా డీవ్గా స్టడీ చేసి నిర్దయం తీసుకోవలసి పుంది. శాలరీస్ బిల్ ఇప్పటికే ఎక్కువగా పుంది. కాంట్రాక్ట్ డాఫ్టర్స్, కాంట్రాక్ట్ లెక్కర్స్, యన్సయంఅర్స్ పున్నారు. ఏదో ఒక సెక్టర్లో కొద్ది మంది పున్నారని మనం ఒక నిర్దయం తీసుకోలేము. ఫిగర్స్ కలెక్ట్ చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వం థరోగా డిస్క్యూషన్ చేసి పైనాస్టియల్ కమిటీమంట, లీగల్ యింప్లికేషన్స్ ఏమి పుంటాయో, ఎట్లా చేయాలో ఆలోచన చేస్తాము. ఇళ్ల ప్పలాలను గురించి చెప్పారు. ఇది ప్రయారిటీ ఐటమ్. తప్పకుండా దారిద్ర్యారేఖకు దిగువన పున్న వారికి ఇళ్ల ప్పలాలు యివ్వడానికి ఈ ప్రభుత్వం కట్టుబడి పుంది. తప్పకుండా ఇళ్ల ప్పలాలు యిస్తాము. రేప్స్ కార్డులకు సంబంధించినంతవరకు కోటి వరాలు కార్యక్రమం క్రింద 30 లక్షల పరకు కొత్తగా కార్డులు యిచ్చారు. అంతే కామండా అర్పులు కాని వారికి కార్డులు యిచ్చారనే ఆరోపణలు పున్నాయి. వీటిని ఎలా ఫ్రీమ్లైన్ చేయాలనేది జాగ్రత్తగా ఆలోచిస్తున్నాము. అర్పులైన వారికి కార్డులు లేకుండా అన్యాయం జరగకూడదు. పట్టిక డిప్టీబ్యూపస్ సిస్టమ్లో డీలర్స్ దగ్గర కట్టులు కట్టులు, ఒక్కక్రి దగ్గర వంద, రెండు వందలు, మూడు వందలు కార్డులు పుంటున్నాయి. ఇలా ఎలా పుంటున్నాయనేది డీవ్గా స్టడీ చేయవలసిన అవసరం పుంది. పంచాయతీరాజ్యకు సంబంధించి డిమాండ్ పచ్చినపుడు పంచాయతీరాజ్య శాఖ మంత్రిగారు వివరణా యిస్తారు.

శ్రీమతి డి. కె. అరుణా: వృద్ధాప్యపు పెస్టన్స్, వితంతు పెస్టన్స్ ఎక్కువ చేసే విషయం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పెస్టన్స్ ఎక్కువ వస్తాయని వృద్ధులు ఎదురు చూస్తున్నారు. పేదవారిని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. రేప్స్ కార్డులకు సంబంధించి 35 లక్షల రేప్స్ కార్డులను రికార్డ్ చేసి అర్పులైన వారికి యివ్వాలి. కార్డ్స్ విషయంలో చాలా అక్షమాలు జరిగాయి. పేదలైన వారికి ఎవరికి రేప్స్ కార్డులు రాలేదు. ఇళ్లన్న వారికి, ఉద్యోగప్పులకు, వ్యాపారప్పులకు వచ్చాయి. రేప్స్ కార్డుల విషయంలో ఖచ్చితమైన నిర్దయం తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

SRI ABERUDDIN OWAISI: Speaker Sir, in my Budget Speech, I have requested the Hon'ble Finance Minister about a few things. With regard to the allocation of funds to the Minorities Finance Corporation, last year an amount of Rs.59.7 crores was allotted by the Telugu Desam Government. Now it has been reduced to Rs.39 crores. The Hon'ble Finance Minister in his reply has said that as and when needed, he will increase the allocation. Sir, I have the Congress Manifesto with me. It says

"Establishment of one ITI, Polytechnic, and Residential School for Minorities, as far as possible, in each District of Andhra Pradesh.

Special measures will be taken to provide employment to youth among minorities through A.P.Minorities Finance Corporation by additional allocations in Budget; and it will not only release margin money but also take steps to release loans by the banks to the beneficiaries.

To provide equal opportunities to Minority women, the Congress Party assures to constitute a separate Minority Women Welfare Corporation for their upliftment and improvement of educational, economical and social conditions; and create employment opportunities.

Allotment of houses for minorities should be according to their population in respective areas.

The Congress will activate the Minority Institutions to encourage Minorities to take up entrepreneurship and provide them necessary help for improving the levels of education. These institutions will provide vocational training to the Minorities."

The Hon'ble Finance Minister has said that as and when needed, he will increase the allocation to the minorities. I want to know as to whether was this a need then and not now or is this the need now or is this the Five Year Plan or will this be implemented in the next Budget or in this same Budget? Sir, we had requested for a special package for the development of old city. Is the Government serious enough to come up with some Development package for the old city? Also we have requested for direct loaning. With regard to housing, we request that depending upon the population of minorities, housing scheme be implemented.

Sir, coming to allocation pertaining to MCH, an amount of Rs.50 crores has been reduced from the last Budget. We would like to know as to whether the Finance Minister will enhance the said amount or will he make the same Budget allocation. Sir, we have also requested for a separate Head of Account for Muslim minorities girls in the field of education. We would like to know as to whether the Government is serious enough in considering the same.

Sir, the previous TDP Government has constituted the Pay Revision Commission six months back for the employees working in the State Government. It may take another one year for the submission of the Report. We would like to know as to whether the Government will announce some interim relief to the Government employees.

With regard to the revival of Regional Boards, I wanted to make you a small request. Sir, in the last Assembly, I was listening to your speech. You were speaking as a Member of the Congress Party about the backwardness of Andhra Pradesh. You as a senior Member of the Congress Party had demanded for the revival of Regional Boards for all the three regions. Sir your demand was a rightful demand. But the then Telugu Desam Government did not agree to it. Sir, now you are the Speaker of the House. You do not belong to any party. Therefore, you can give a direction to the Treasury Benches for the revival of the Regional Boards.

Coming to the Six Point Formula, we would like to know the stand of the Government on this. We would like to know as to whether the Government is going to implement G.O.Ms.No.610. We need a clarification from the Government side.

Sir, the gentleman's agreement clearly says that if the Chief Minister is from the region other than the Telangana region, then the Deputy Chief Minister should be from the Telangana region. Is the Congress Government going to have the Deputy Chief Minister from Telangana? I am sorry. But the Telangana Rashtra Samithi has also forgotten this and they did not seek the appointment of the Deputy Chief Minister from Telangana. Sir, in my Budget Speech, I have also requested for immediate relief for the Telangana people by announcing a special package of Rs.2000 crores. We would like to know as to whether the Government is going to announce in this regard.

نے۔5.50

جناب اکبر الدین اویسی - میں صاف اور واضح انداز میں کہناچا بتاہوں کہ مجلس اتحاد اسلامیں پوری طریقے سے پورے اتحاد کے ساتھ کا گرفتاری کا ساتھ دیتا اور کاگرلیں کو تائید کرنے کیلئے سارے ائمہ اپردویں کے مسلمانوں سے ائمہ کی کے یکوارپارنوں کو ووٹ دیں۔ کیونکہ پارٹی کا بھی ڈیماڈ ہے کہ اقلیتوں کے ساتھ انصاف کیا جائے۔ ائمہ مجیدین لوکے کے تعلق سے ہوم شفیع صاحب نے ہنکو تینی دینے کے باوجود بھی پولیس خلاف میں جاتی ہے۔ کیا گورنمنٹ کا اوصیہ لیٹن پر گرفت نہیں ہے یا انشٹریکٹس میں نہیں رہے ہیں۔ ہم دوستی بھی کھل کرتے ہیں اور قوم و ملت کے مفاد میں دشمن بھی کھل کرتے ہیں۔

MR.SPEAKER: As far as your request is concerned, I have to say that the Speaker does not give any direction on policy matters which the Government decides.

SRI K.ROSAIAH: I would like to answer my young friend, Sri Akbaruddin Owaisi. Apart from the Budget allocations we will give additional support to Minorities Welfare Corporation. It is a promise. There is no question of going back.

Secondly, about the package of Rs.2000 crores for development of Telangana, in the Budget speech you have seen my exercise. You have seen deficit. At this point of time I don't think you will expect a promise from me.

Thirdly, about Regional Development Boards. We will consider it. Definitely it is a point worth considering. We will consider it.

Sir, some honourable member raised the issue about Pay Revision Commission. We are requesting P.R.C. to give report as early as possible and we will try to obtain the final report to take expeditious action.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: What about M.C.H. and QQUADA?

శ్రీ పి. శచిధర్ రెడ్డి(మెదక్): బడ్జెట్‌లో వ్యవసాయానికి, రైతులకు సంబంధించి చక్కటి అంశాలను పొందుపరచారు. ఉచిత విద్యుత్, విద్యుత్ బకాయిల రద్దు వంటి అంశాలను పొందుపరచారు. ఎనిమిది నెలల క్రితం పేరిజన్ కమిషన్ వేశారు. అది క్యాబినెట్ అప్పువర్ అయి వచ్చేవరకు రెండు సంవత్సరాలు పడుతుంది. అందువల్ల ఆలోపల రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పున్న ఎంప్లాయాన్స్‌కు యుంటిరిం రిలీఫ్ యిచ్చే ఆలోచన పుందా? రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పున్న మైనారిటీస్‌కు అంటే ముస్లిమ్‌స్కే కాకుండా క్రిష్ణాయన్, జైస్, సిథ్, నీరందరికీ ఉద్యోగాలకు సంబంధించి ఐదు శాతం ప్రత్యేక రిజర్వేషన్ యిచ్చే ఆలోచన పుందా?

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి: వెనుకబడిన వర్గాలకు గత సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో రు. 403 కోట్లు కేటాయించగా ఈ బడ్జెట్‌లో రు. 267 కోట్లకు తగ్గించారు. మైనారిటీస్ కార్బోరేషన్‌కు నిధులను పెంచుతామని హామీ యిచ్చారు. వెనుకబడిన వర్గాలకు పెంచడం కోసం హామీ యివ్వాలసిందిగా కోరుతున్నాను. మునిసిపల్ కార్బోరేషన్ నిషయం క్లియర్గా చెప్పలేదు. మునిసిపల్ కార్బోరేషన్ మీద ఒత్తిడి పెరుగుతున్న నిషయం గతంలో కూడా చెప్పాను. జనాభా పెరుగుతోంది, అప్పుటిమెంట్ పెరుగుతున్నాయి. తగ్గించిన రు. 50 కోట్లు పెంచుతామని హామీ యివ్వాడి. కృష్ణా వాటర్ సెకండ్ ఫీజ్‌లో 45 యంబిడి వాటర్ యిచ్చే ఉస్సే బడ్జెట్‌లో లేదు. ఆ నిషయం కూడా చెప్పాలి. ఖాయిలా పడిన పరిశ్రమలను బేపరతుగా యిస్తామన్నారు. అందుకు బడ్జెటరీ సప్రై ఏ రకంగా యిస్తారు? యువతకు కోలేటర్ సెక్యూరిటీ లేకుండా గపర్మెంట్ తరఫున మార్కీన్ మని యివ్వడం కోసం రు. 500 కోట్లు కమిటీమెంట్ యిచ్చారు. ఎట్లా ప్లానింగ్ చేస్తారు? ఖాళీగా పున్న 2 లక్షల 50 వేల ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయడం కోసం ప్రభుత్వం యుద్ధ ప్రాతిపదికన ప్రయత్నం చేస్తుందని అన్నారు. అందుకు ఈ బడ్జెట్‌లో ప్రావిజన్ పెట్టారా? లేదా తరువాత సప్లైమెంటర్ బడ్జెట్ యిస్తారా? బ్యాక్‌వార్డ్ క్లాసెస్ గురించి చెప్పారు. నిధుల నిషయంలో క్లారిటీ కావాలి.

శ్రీ జె. కృష్ణరావు: రైతులకు కరెంట్ బకాయిలు మాఫీ చేయడమే కాకుండా ఉచిత కరెంట్ యివ్వడం వల్ల కొంత ఉపాయాలుగా పుంది. గత పది సంవత్సరాల మండి అఫీషియల్గా పున్న కనెక్షన్‌కు, డబ్బు కట్టిన తరువాత కూడా మెటీరియల్, ట్రాన్స్ఫార్మర్స్ లేక నానా యిబ్బందులుపడుతున్నారు. కరెంట్ పుంటి తప్ప బోరు బాపుల నుండి నీరు తేడే పరిస్థితి లేదు. కట్టెలు పాతి వైర్ పేసుకుంటే, వాటిని తీసుకుపోడం వల్ల రైతులు ఆత్మహత్తులు చేసుకుంటున్నారు. అదనంగా రు. 100 కోట్లో, రు. 200 కోట్లో బడ్జెట్ పెడితే, కావాలని అడిగిన రైతులకు మెటీరియల్ లభిస్తుంది. 8 సంవత్సరాల క్రితం జీవో నంబర్ 98 తెచ్చారు.

శ్రీశైలం ముంపు గ్రామాలకు చెందిన ప్రజలకు ఉద్యోగాలు యివ్వడంకోసం ఆ జీవో తెచ్చారు. తరువాత కర్మాల్ జిల్లాలోని 300 లేక 400 మందికి ఉద్యోగాలు కల్పించారు. పౌలమూరు, కొల్హపూర్ మొదలైన వెనుకబడిన మండలాలలో 300 దాకా విలేజ్ సెక్టర్లు పోస్టలు ఖాళీగా పున్నాయి. ఆ జీవోను యింపులొంట్ చేసి అక్కడి పేద కుటుంబాల వారికి న్యాయం చేయాలి. 25 సంవత్సరాల క్రితం శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు క్రింద ముంపుకు గురైన గ్రామాల ప్రజలు ఆయా గ్రామాలను వౌదిలిపెట్టి వెళ్లిపోయారు. వారి కాంపెనీజేషన్స్కు సంబంధించి లోక్ అదాలత్లో జడ్డమొంట్ వచ్చినా , గత ప్రభుత్వం ఒక్క పైసా కూడా సప్పపరిషోరం చెల్లించలేదు. లోక్ అదాలత్ జడ్డమొంట్ ప్రకారం రైతులకు అదనగా మరొక రు. 5 కోట్లు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. భారీ సేద్యపు నీటి రంగానికి అధికంగా రు. 6 వేల కోట్లు నిధులను యిచ్చి ప్రాజెక్టులను చేపట్టినందుకు ఈ ప్రభుత్వానికి నా అభినందనలు. మా పౌలమూరు జిల్లాలో అన్ని లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ స్టీమ్స్. తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు వస్తే పైన గ్రావిటీపై పారడం కోసం 170 టియంసి వాటర్ రిజర్వ్ కాబడింది. 25 టియంసి వాటర్ పారాలంటే కూడా మెకానికల్ ప్రాట్లమ్స్, కరెంట్ ప్రాట్లమ్స్ వస్తాయి. వేల కోట్లు రూపాయలు వృథా పోతాయి. అందువల్ల సఫిషియంట్ కెపాసిటీ గల రిజర్వ్యూయర్ కట్టపలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి(బావట్లు): అధ్యక్షా, బలహీన వర్గాలకు సంబంధించిన వ్యవహారం . ఇళ్ల స్థలాలకు సంబంధించి చాలా సంవత్సరాలుగా కొన్ని వందల యిళ్లస్థలాలు దశితులకు, బలహీనవర్గాలకు యిచ్చి పున్నారు. ఇంతవరకు వారు ఇళ్లు కట్టలేదు. కారణం లెవెలింగ్ ఆఫ్ హాస్ సైట్స్. వారు ఇళ్లస్థలాలు లెవెల్ చేయకపోతే యిళ్లు కట్టడం కష్టం . కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వుండగా లెవెలింగ్ ఆఫ్ హాస్ సైట్స్ కొరకు ఫోండేషన్ స్టేజ్లో డబ్బు యిచ్చేవారు. తరువాత వచ్చిన ప్రభుత్వం రాను రాను తీసివేసిందనే విషయం జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. వందల, వేల సంఖ్యలో యిళ్ల స్థలాలు పున్నాయి. వాటి విషయం పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కోస్టల్ బెల్లో సైక్లోన్ ప్రోన్ ఏరియాస్లో ఇళ్లు కట్టే కార్బూకమం ఒకటి పుంది. ఇంస్ట్రైప్టీవ్ ఆఫ్ క్యాప్స్ కట్టించే కార్బూకమం కోస్తా ఏరియాలో పుంది. సన్న, చిన్నకారు రైతులు 20 సెంట్, 40 సెంట్ స్థలంలో కూరగాయలు, పూలు పండించే వారు పున్నారు. వారి మోటర్ నడవడం కోసం డీజిల్, కిరోసిన్ సబ్సిడీకి యివ్వపలసిందిగా కోరుతున్నాను.

సా 6.00

వాల్వ విషయం ఉంది. రోశయ్ గారి కాన్స్టిట్యూయన్స్లో కూడా ఉన్నాయి. అందరి కాన్స్టిట్యూయన్స్లో ఉన్నాయి. ఇక్కడ చెప్పిన విషయాలు ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. 1977 లో సైక్లోన్ వచ్చినపుడు సైక్లోన్ ప్రోన్ ఏరియాస్లో ప్రభుత్వం చాలా ఇళ్ల రు.4,500 ల చోపున కట్టినపి ఈనాడు ఉండడానికి వీలు లేని పరిస్థితులలో ఉన్నాయి. రూఫ్స్ కూడా పడిపోయి వేరే చేట ఉంటున్నారు. ఈ నాలుగు ప్రధాన విషయాలు బడుగు, బలహీన, పేద వర్గాలకు సంబంధించినవి. ఎక్కువ కాస్ట్ కాదు. వేల కోట్లు, వందల కోట్లు కాదు. వేలాదిమందికి సహాయం చేసిన వారం అపుతాము. ఈ విషయాలను రోశయ్ గారు పరిశీలించి అంగీకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సత్యనారాయణ రెడ్డి గారూ ఒక్కటే ప్రశ్న అడగండి. మళ్లీ పాటలు పొడవద్దు.

(పథలో నప్పులు)

•**శ్రీ మందాడి సత్యనారాయణ రెడ్డి:-** అధ్యక్షా, నేను రోశయ్ గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు మీద డిపార్ట్మెంటుల వారీగా డిమాండ్స్ పైన చర్చ జరిగినపుడు నేను మిగతా విషయాలు మాట్లాడతాను. కానీ ఇక్కడ మాట మాటకు మా టి.ఆర్.ఎస్. ప్రస్తావన తెచ్చి మాట్లాడుతున్నారు. ఉప ముఖ్యమంత్రి పదని ఎందుకు అడగలేదు? ఇది పెద్దమనుషుల ఒప్పందంలో ఉంది కదా

• An asterisk before the name indicated confirmation by the Member.

అని ఒకాయన దెప్పి పొడున్నారు. ప్రాంతీయ బోర్డులు వస్తున్నాయా అని జనార్థన రెడ్డి గారు చాలెంజ్ చేస్తున్నారు. అని వస్తున్నాయి అంటే మాట్లాడబోము అని వారు అంటున్నారు. మీరు నిజంగా తెలంగాణా మీద ప్రైమర్ అంటున్నారా? ఈ తెలంగాణా వచ్చే క్రమంలో కలసి వచ్చే వారిని కలుపుకోవాలన్న మా పూశోత్కమైన పద్ధతిపై మీకు కళ్లు మండి మా మధ్య చిచ్చు పెట్టాలని అంటున్నారా? ప్రాంతీయ బోర్డులు మాట అయితే మేము ఒప్పుకోవడం లేదు. తప్పక తెలంగాణా రాష్ట్రం ఏర్పడినే మాకు ఉండే సమస్యలు అన్ని పరిష్కారం అనుతాయి. అయితే 610 జిందు మర్చిపోలేదు. కోరుకున్న అసలు లక్ష్యం సమిపించే ఈ తరుణంలో చిల్లరవాటికి ఇస్పుడే రోడ్డుకు ఎక్కడం ఎందుకు?

(టెడెపి సభ్యుల నుంచి ఇది చిల్లర వ్యవహారమూ)

ఆగండి. తెలంగాణా రాష్ట్రం ఏర్పడే దానికంటే 610 జి.ఓ తక్కువే. తెలంగాణా రాష్ట్రం అసలు లక్ష్యం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సత్యనారాయణ రెడ్డి గారు. ప్రశ్న అడగండి.

శ్రీ మందాడి సత్యనారాయణ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పొద్దున మీరు లేరు. నిజామ్ నగల గురించి దేవేందర్ గాడ్ గారు అన్నారు. మేము తెలంగాణా వచ్చిన తరువాత నిజామ్ నగలు బరాబర్ అమ్ముతాము. తెలుగాణా డెదలప్పమెంట్ కోసం ఖర్చు పెడతాము. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఖర్చు పెడతామని అనడం లేదు. అది ఈ మూడు కోట్ల ప్రజల అస్తిత్వం.

పెదలకు మూడు ఎకరాల భూమి ఇచ్చే విషయం ఏమయింది అంటున్నారు? పెదవారికి మూడు వేల ఎకరాల భూమి ఇస్తాము. ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఉన్నప్పుడు రెండు వేల ఎకరాలు కార్ల రేసులకు ఇచ్చారు. వెయ్యి ఎకరాల భూమి గోల్డ్ ఆటలకు ఇస్తామన్నారు. ఆ మూడు వేల ఎకరాల భూమి అమ్ముతే ప్రోదరాబాద్ చుట్టూపక్కల పరిసరాలలోని భూములు అమ్ముతే తెలంగాణాలోని 5 లక్షల కుటుంబాలకు మూడు, మూడు ఎకరాల చోప్పున భూమి ఖరీదు చేసి ఇప్పవచ్చు. మా ప్రయారిటీను అని. మేము తెలంగాణా వచ్చాక చేస్తాము అన్నాము.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- త్వరగా ప్రశ్న అడగండి.

శ్రీ మందాడి సత్యనారాయణ రెడ్డి:- నేను ఎక్కువ టైమ్ తీసుకోను. మధ్యలో డిస్ట్రిక్ట్ చేయకండి.. జనార్థన రెడ్డి గారు సప్పుతూ చూసినప్పుడు ఎంతే ఆనందంగా ఉంటారు. మొహం చూడడానికి మంచిగా అనిస్తారు. వారికి కోపం వచ్చినప్పుడు చూడాలంటే ఒక్కురు ఉచ్చ పోసుకుంటారా అనిస్తుంది. అయ్యాలధ్యక్షా! మీకు దణ్ణం పెడతాను. జనార్థన రెడ్డి గారు అసెంబ్లీకి వచ్చినప్పుడు సప్పుకుంటూ ఉండే మాన్సు వారికి పెడితే బాగుంటుందేమో. మిరే ఆలోచించండి.

డా. ఎన్. జనార్థన రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు నా పేరు తీసారు. నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పేరు తీసారు కనుక ఇప్పవంటే ప్రతిసారి మీకు అవకాశం ఇవ్వలేను. నేను ఎలో చేయము. పీరు తీయగానే మైక్ ఎల్లా వస్తుంది? You are not allowed.

(అంతరాయం)

డా. ఎన్. జనార్థన రెడ్డి:- ఫార్ములా వన్ కొరకు ఇచ్చిన భూములు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆస్తి. అక్కడ ఆయన మంత్రి అయి ఉన్నాడు. అది ఎట్లా అమ్ముతారు? నీరు మా తెలంగాణా హక్కు, మేము అమ్ముతాము అంటున్నారు. పుట్టుకతోనే వచ్చింది కె.సిఆర్కు వీరికీ ప్రజలను మోసం చేసే విధానం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్టీబ్ కన్కాడ్. ఆలోడీ 6.00 గంటలయింది.

డా. ఎన్. జనార్థన రెడ్డి:- వారేమో మూడు ప్రాంతియ బోర్డులు వస్తాయి అంటున్నారు. మళ్ళీ టి.ఆర్.ఎస్ కాదు అంటున్నారు. రెండు పార్టీల మిశ్రమ ప్రభుత్వం. ఏ విధంగానో రోశయ్య గారు చెప్పాలి. రెండు పార్టీల మీద కంటోలు లేదా? నేను ఇంతకు ముందే చెప్పాను. తోక కుక్కను ఆడిస్ట్రుస్యుల్లుగా ఉంది. కుక్క తోకను ఆడిస్ట్రుస్యుల్లుగా లేదు.

శ్రీ ఇ. దయాకర రావు:- అధ్యక్షా, నేను గంట నుంచి చేతులు ఎత్తి అడుగుతున్నాను. నాకు అవకాశం ఇష్టండి. 30 వ తేదీన కో ఆపరేటివ్ రిబేట్ టైమ్ అయిపోయింది. మళ్ళీ వన్ మంత్ర కాని, టూ మంత్ర కాని రైతులకు ఇవ్వాలి. పెట్టుబడి సీజన్ ఉంది. 3 మంత్ర మళ్ళీ రిబేట్ ఇస్తారా? ఆలోచన ఉందా?

కులవృత్తులకు సంబంధించిన ఇంకో విషయం కూడా ఉంది. యాదవ సంఘాలకు, గౌడ సంఘాలకు లక్ష లక్ష రూపాయలు గతంలో ఇష్టం జరిగింది. భూములు కొనడానికి, చెట్లు పెంచడానికి ఇచ్చారు. బడ్డెటులో కులవృత్తుల గురించి చెప్పలేదు. నర్సింహాయ గారు కూడా అడిగారు. లక్ష రూపాయలు ఇచ్చే ఆలోచన ప్రభుత్వంలో ఉందా? గతంలో 12 సెలలకు గతంలో డ్వాకా గ్రూప్సుకు రు.12 వేల స్క్రీమ్ ఉంది. ఇప్పుడు 6 సెలలు ఉన్న వాటికి రు.25 వేలు ఇస్తామని కాంగ్రెస్ నాయకులు ఎన్నికల ప్రచారంలో చెప్పారు. దానిని బడ్డెటులో చెప్పలేదు. దానిని గురించి చెప్పాలని విజ్ఞాప్తి చేస్తున్నాను. విత్తనాల రిబేటు ఏమీ చెప్పలేదు. వాస్తవంగా రైతులకు పత్రి విత్తనాలకు బి-2 అన్న విత్తనానికి ఎకరానికి రు.1600 ల చొప్పున ఈ తెలంగాణా జిల్లాల్లో ఎక్కువ శాతం పెట్టారు. బన్తాకు రు.1600 లు చొప్పునలక్కడా, ఇక్కడా పెట్టుబడి తెచ్చి పెట్టారు. మొలక పోయింది. మీరు లోనింగ్ ఇస్తాము అని బ్యాంకులతో, కో ఆపరేటివ్ వారితో మాటలాడారు. ఎక్కడా కూడా రైతుల లోనింగ్ సంగతి చెప్పలేదు. దయచేసి ప్రభుత్వం విత్తనాలు ఫ్రీగా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తుందా? కరంటు విషయంలో చాలా మంది చెప్పారు. రోశయ్య గారు దాని గురించి జవాబు చెప్పలేదు. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ మీద 50 శాతం అనాధరైజ్ కనెక్షన్స్ ఉన్నాయి. దానికి రు1000 లు, 2000 లు డిడిలు కట్టి ఉన్నారు. మీరేమో ఆధరైజ్ వాటికే ఇస్తాము, తలిమ్మా వాటికి ఇష్టాము, తీసి వేస్తాము అంటున్నారు. దాని విషయంలో కూడా గ్యారంటీ ఇష్టారేడ్ కు ఉన్నాయి. దాని కోసం సహాయాలు ఇస్తాము అని ఎన్నికల ప్రచారంలో చెప్పారు. లక్ష ఉద్యోగాల గురించి కూడా బడ్డెటులో ఒక్క మాట రాలేదు. 60 వేల బ్యాక్లర్గ్ పోస్టులు భర్తి చేస్తాము అన్నారు. వాటిని గురించి కూడా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్:- స్పీకర్ సర్. స్టోర్ క్లారిఫికేషన్. జనరల్ సర్వీసెన్ కు రు.28,900 కోట్లు పైనాన్ మినిస్టర్ గారు పెట్టారు. లాస్ట్ టైమ్ ఆర్.ఇ ఉంటే ఇప్పుడు రు.27,384 కోట్లు మాత్రమే ప్రావిజన్ పెట్టారు. ఇప్పుడు ఆలోడీ పెష్టనర్స్ కు మీరు డి.ఎి ఇస్తాము అని ఒప్పుకున్నారు. ఎరియర్స్ రు.220 కోట్లు ఇవ్వాలి. మళ్ళీ రు.70 నుంచి 80 కోట్లు వరకు ఫ్రెంగా ఇష్టవంసిన అవసరం ఏర్పడింది. ఉన్న దానిని తగ్గించి మీరు ఈ సర్వీసెన్లో ఏ విధంగా ఇష్టదలచుకున్నారో చెప్పాలి. మేము పి.ఆర్.సి వేశాము. పి.ఆర్.సి లో ఐ.ఆర్ ఇష్టున్నారా? లేకపోతే ఈ సంవత్సరం లోపల దానిని కూడా ఇష్టున్నారా? అది కూడా అడగదలచుకున్నాము.

అధ్యక్షా, మా పీరియెడ్ లో బి.సి.వెల్ఫ్ రింగ్ 308 కోట్లు కేటాయించాం. మీరు బి.సి. వెల్ఫ్ రింగ్ 266 కోట్లు కేటాయించి బి.సి.ల మీద కక్ష కట్టినట్లుగా బడ్జెట్ ప్రావిజన్లో తగ్గించారు. ఇది ఒకసారి ఆలోచించాలి. బి.సి మినిస్టర్ పదవిని కనీసం వాళ్ళకు కేటాయించలేదు, పనికి రాని మినిస్టర్ అస్తుట్లుగా ఉన్నారు. టి.ఆర్.ఎస్.లో ఒక బి.సి.కి ఇధ్యమన్నా దొరక లేదు. వాళ్ళ పరిస్థితి ఆ విధంగా ఉంది. ఈ సంకీర్ణ ప్రభుత్వం బి.సి.ల మీద కక్ష సాధించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దేనికి ఈ విధంగా బడ్జెట్లో తగ్గించారు, దానికి ఏమి చేయదలచుకున్నారు? స్కూలర్సిప్స్ తగ్గిస్తా! హస్పిట్ మూసివేస్తారా! ఏమి చేయదలచుకున్నారు? ఇందాక మిత్రులు మైనారిటీ వెల్ఫ్ రింగ్ గురించి మాట్లాడుతూ మీ ప్రభుత్వం

جناب الی - دیوبند رگوڑا - اکبر الدین صاحب سے کہا تھا کہ ہماری گورنمنٹ نے مانکار بیٹھ کے لئے جو فضادیا تھا اس کے مساوی دینے کے لئے حکومت سے پوچھئے اور ہماری حکومت میں اقلیتوں کیلئے جو بھی چیزیں دیئے تھے اس کیلئے پوچھئے، لیکن یہ سب ہائی اپ نے حکومت سے نہیں پوچھا۔ ایک آرڈر ٹلٹی کرتا ہے تو اس کی سزا دوسرے کو نہیں دی جاتی یہ غلط بات ہے ہم ضرور مسلمان بھائیوں کو سمجھائیں گے اور ہم سے جو غلطیاں ہوں گیں اس کو سددھار لیں گے۔ اپ نے کہا کہ سارے مسلمانوں نے کاغذیں کو ووٹ ڈال کر اقتدار دلایا۔ اپ اس نئی حکومت سے پوچھئے کہ جو بجٹ اقلیتوں کو دیا گیا ہے اس کا پورا پورا استعمال کریں۔ اپ ہمکو ساتھ لے کر ٹھیک ہم بھی ضرور اپ کا ساتھ دیں گے۔

అధ్యక్షా, అదే విధంగా పవర్ సెక్టర్లో ఏ.పి.ఎస్.ఇ.బి గురించి చెప్పారు. 89-94 లో నర్స్ న్ ఉందని చెప్పారు, ఈరోజు ఉన్న కష్టింపున్ ఏమిటి, ఆ రోజు ఉన్న కష్టింపున్ ఏమిటి? పవర్ లాసెస్ ను కంట్రోల్ చేసి పచ్చిన సెక్టర్ ను ఇంప్రావ్ చేస్తామని చెబుతున్నారు. భారతదేశంలో ఏ.పి నెం.1 గా ఉంది. లాసెస్ 38 పర్సింటేచ్ నుండి 23 పర్సింటేచ్ చేసింది ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒక్కటే! దానికి గపర్చమెంట్ అఫ్ ఇండియా ఇస్పింటీవ్ ఇచ్చారు. ఆరు వందల కోట్లలో ఆల్రడ్ నాలుగు వందల కోట్ల ప్రామిన్ చేసి 280 కోట్ల రూపాయలు గ్రాంట్ ఇచ్చిన సంగతి మరచిపోవడ్చు. రోజుయ్ గారు ఇంతకంటే బాగా చేస్తే వారిని తప్పకుండా మొచ్చుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

جناب اپنے کریکر صاحب - جناب اکبر اللہ بن صاحب کتاب آپ کو پچھے کھاناے؟

جناب اکبر الدین اویسی۔ دیوبندی رکوڑ صاحب نے کہا کہ ہمارا ساتھی دیجئے۔ ہم برادر یکور پارٹیوں کا ساتھی دیں گے لیکن آپ بی۔ جب۔ پی کیماں تھے ہیں اس نے ساتھی دینے کا سوال عیا پیدا نہیں ہوتا، مل اگر آپ لی۔ جی۔ فی کا ساتھی چھوڑ دیں گے تو ضرور ہم اکیا ساتھی دیں گے۔

శ్రీ కె. రోశయ్య: అధ్యక్షు, అన్ని విషయాలు గుర్తుపెట్టుకోలేను కాబట్టి ఒకటి రెండు విషయాలు చెబుతాను. మిగతా వాటికి తరువాత డిపార్ట్మెంట్ వచ్చినప్పుడు వాళ్ళ దగ్గర నుండి కన్సర్వేర్ మినిస్టర్ తో జవాబు చెప్పిస్తాను. ఇప్పుడు రెండుమూడు ప్రథాన విషయాలు చెబుతాను. బి.సి వెల్ఫేర్కు సంబంధించినంతపరకు 2003-2004లో 205 కోట్ల 80 లక్షలు కేటాయించారు, 2004-2005లో 267 కోట్ల 25 లక్షలు మాకు చేతనెనంతపరకు బడెట్లో ప్రావిజన్ పెటాము. మాకు వారి మీద

ని మాత్రం కళ లేదు, ఎటువంటి కోపం లేదని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. దేవేందర్ గాడ్ గారు ఒక్క విషయం గుర్తు పెట్టుకొలాలి. రిప్పోబ్లిక్ ఎస్టేమేట్స్‌లో వాళ్లు 309 కోట్ల 94 లక్షలకు పెంచారు, దాని తరువాత కోటి వరాల పేరుతో 125 కోట్ల 89 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు. కోటి వరాలు ఇచ్చేటప్పుడు బడ్జెట్ ఎస్టేమేట్స్‌లో ఎక్కడా చెప్ప లేదు. బహుశ ఎన్నికలు వస్తాయని వారు ఉంచించి ఉండరు. ఎన్నికల గురించి తిరుపతిలో అనుకొని కోటి వరాల పేరుతో కోట్లు కోట్లు గుమ్మరిస్తామని చెప్పారు తప్ప బడ్జెట్ ప్రాపిజన్స్‌లో 2003-2004లో 257 కోట్ల 80 లక్షలు మాత్రమే వారు కేటాయిస్తే 267 కోట్ల 27 లక్షలు మేము కేటాయించాము. అంటే వారికి కోపం ఉన్నట్లా మాకు కోపం ఉన్నట్లా దయచేసి ఆర్థం చేసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

(తలుగుదేశం పౌర్ణికి చెందిన శ్రీ టి.డేవేందర్ గాడ్ చే అంతరాయం)

అధ్యక్ష, జనరల్ సర్వీసెస్‌లో వారు ఫిగర్ ఎక్కడ నుండి కోట్ చేసారో కాని అది కరెక్ట్ కాదు. వాల్యూమ్ 1/1, పేజ్ 30-31లో ఒకసారి చూడాలని వారికి మనవి చేస్తున్నాను. జనరల్ సర్వీసెస్కి 12,054 కోట్ల నుండి 13,568 కోట్లకు పెంచాం తప్ప తగ్గించలేదు. అలాగే, ట్యూన్ సిటీస్‌లో కృష్ణా వాటర్కి ఈ సంపత్సరం బడ్జెట్‌లో 119 కోట్ల 59 లక్షలు కేటాయించాం. అదే నిధంగా పెస్సనర్స్కి సంబంధించి థర్మంగా .....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్ష, బడ్జెట్ ఇన్ బ్రీఫ్ 2004-2005, పేజ్ 42లో జనరల్ సర్వీసెస్ గురించి ఇచ్చారు, ఒక సారి చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. జనరల్ సర్వీసెస్ లాస్ట్ ఇయర్ రిపైట్ ఎస్టేమేట్ వచ్చి 28 వేల 809 కోట్లు ఈసారి 24 వేల 387 కోట్లు అంటే 4500 కోట్లు తగ్గింది. That is what I am saying. క్లియర్గా ఈ బుక్‌లో ఉంది. 42 పేజ్‌లో చూడండి.

శ్రీ కె. రోశయ్: అధ్యక్ష, జనరల్ ఎకనామిక్ సర్వీసెస్కి సంబంధించినంతపరకు 2003-2004లో 418 కోట్ల 89 లక్షలు, ఈ సంపత్సరం అది 378 కోట్ల 23 లక్షలకు మారింది. Deduction is due to deletion of EAP. పరల్ బ్యాంక్ ఎయిడెడ్ ప్రాజెక్ట్ i.e., ఐ.ఎపి ప్రాజెక్ట్ వల్ 110 కోట్లు తగ్గింది, మొత్తం మీద అలకేషన్ తగ్గ లేదు. జన్మభూమి allocation is also deleted. మిగిలిని ఏమైనా ఉంటే గౌరవసభ్యులకు రాసి పంపిస్తాము. మరొకసారి అందరూ ఈ బడ్జెట్‌ను ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

MR. SPEAKER: Now, the House is adjourned to meet again at 08.30 AM on Monday, the 5th July, 2004.)

(The House then adjourned at 6.16 PM to meet again at 08.30 AM on Monday, the 5th July, 2004.)